www.free4readers.com

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သံဃံ

စနေနေ့တိုင်းထုတ်ဝေသည်

သူရိယနေဝန်း
THE SUN RAYS

Vol.1 No.200 WEEKLY NEWS JOURNAL 2nd June 2018

မောင့်ဘက်တန်နှင့်အရှုံးတောင်စစ်ဆင်ရေး

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ သဲကန္တာရသွား ကုလားအုတ်တပ်ရင်း။

သန်းခေါင်ယံလွတ်လပ်ရေး

အပိုင်း(၁၀)

www.free4readers.com

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သံဃံ

စနေနေ့တိုင်းထုတ်ဝေသည်

သူရိယနေ့ရောင်ခြည် THE SUN RAYS

Vol.1 No.200 WEEKLY NEWS JOURNAL 2nd June 2018

Gunboat Diplomacy
အမြောက်တင်စစ်သင်္ဘောဝါဒ

ရော်နီညိမ်း

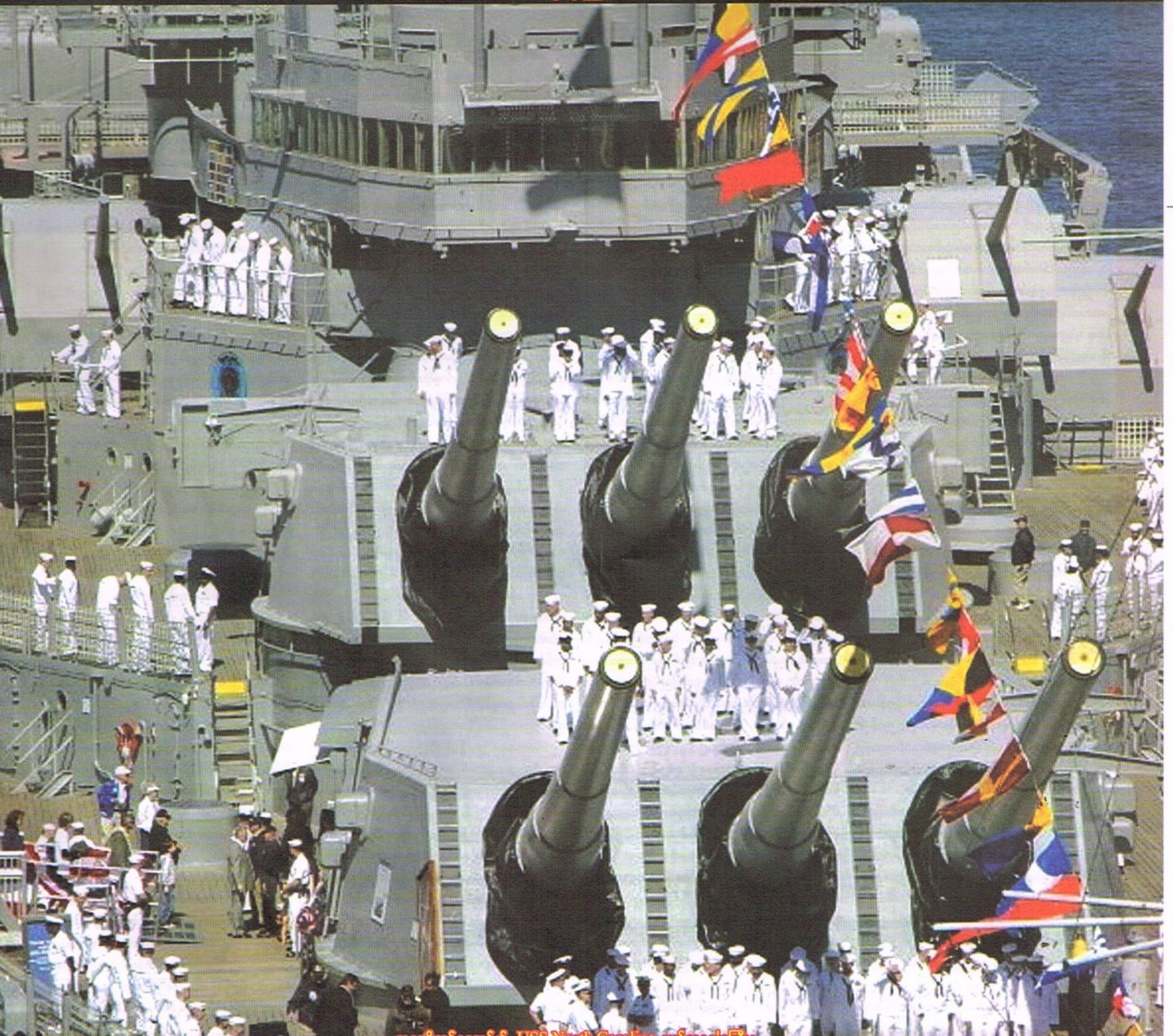

www.free4readers.com

အမြောက်တင်စစ်သင်္ဘော သံခင်းတမန်ခင်း
Gunboat Diplomacy

Tokyo မြို့ကို ထိုကျိုလို့ မခေါ်ခင် အယ်ဒို (Edo) လို့ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့အချိန်က ၁၆၀၃ခုနှစ် ကနေ ၁၈၆၇ခုနှစ်ထိ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀) ကျော်ကြာမြင့်ခဲ့တဲ့ အယ်ဒိုခေတ် (Edo jidai အယ်ဒိုဂျီဒိုင်း) ဆိုတာ ဂျပန်သမိုင်းမှာ ရှိခဲ့တယ်။

အယ်ဒိုခေတ် (Edo jidai အယ်ဒိုဂျီဒိုင်း) မှာ မျိုးရိုးနာမည် Tokugawa ထိုခုဂါဝ နဲ့ shogun ရှိုဂွန်း စစ်သူရဲကောင်းမျိုးဆက်တွေက ဂျပန်တစ်နိုင်ငံလုံးကို လက်ထောက်စစ်သူရဲကောင်း daimyo ဒိုင်မြို အယောက် (၃၀၀) ခန့်ထားပြီး အယ်ဒို Edo ကနေ အုပ်ချုပ်ခဲ့တယ်။

Tokugawa jidai ထိုခုဂါဝခေတ် (သို့မဟုတ်) အယ်ဒိုဂျီဒိုင်း Edo jidai အယ်ဒိုခေတ်ရဲ့ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀) ကျော်မှာ ဧကရာဇ်ဘုရင် Emperor ကို နန်းတော်ကြီးတွေ ဟီးနေအောင်ဆောက်ပြီး အဆောင်အယောင်အပြည့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်တွေ ပဒေသရာဇ်ခံစားခွင့်တွေအပြည့်နဲ့ထားပေမယ့်၊ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုဂွန်း စစ်သူရဲကောင်း မျိုးဆက်တွေက ဧကရာဇ်ဘုရင်နဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ စစ်ရေးနဲ့ မည်သည့်နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်မှာမှ ပါဝင်စွက်ဖက်ခွင့်မပြုဘူး။

၁၆၀၃ ခုနှစ်မှာ စတင်ခဲ့တဲ့ Tokugawa jidai ထိုခုဂါဝခေတ်ရဲ့ ပထမဆုံးသော စစ်သူရဲကောင်းဖြစ်တဲ့ shogun ရှိုဂွန်း အီအဲယာဆု (Ieyasu)ဟာ၊ သူရဲ့ မြေးမလေးကို ၁၆၁၉ ခုနှစ်မှာ ဘုရင်ဧကရာဇ်ရဲ့ ကြင်ယာတော်မိဖုရားတစ်ပါး Imperial Consort အဖြစ် ဆက်သခဲ့တော့၊ အယ်ဒိုခေတ် နှစ်ပေါင်း (၂၅၀)ကျော်ရဲ့ Emperor ဘုရင်ဧကရာဇ် အဆက်ဆက်မှာ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုဂွန်း စစ်သူရဲကောင်းမျိုးဆက်သွေး တွေလည်း ပါဝင်လာနေတာမို့ ဂျပန်နိုင်ငံကို တကယ်အုပ်ချုပ်နေတဲ့ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုဂွန်းစစ်သူရဲကောင်းအဆက်ဆက်နဲ့ ဘုရင်ဧကရာဇ်အဆက်ဆက်ဟာ Tokugawa jidai ထိုခုဂါဝခေတ် (သို့မဟုတ်) အယ်ဒိုဂျီဒိုင်း Edo jidai အယ်ဒိုခေတ်မှာ ဘာပြဿနာမှ မရှိခဲ့ဘူး။

လက်ထောက်စစ်သူရဲကောင်း daimyo ဒိုင်မြို (အယောက် ၃၀၀) ရဲ့ မျိုးဆက်အဆက်ဆက်ဟာလည်း ကိုယ့်ဒေသမှာ ရဲတိုက်တစ်တစ်လုံး ဆောက်ခွင့်ရှိသလို၊ အယ်ဒို Edo မှာလည်း ရဲတိုက်တစ်လုံးစီဆောက်ပြီး ဂျပန်နိုင်ငံကိုတကယ်အုပ်ချုပ်နေတဲ့ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုဂွန်းစစ်သူရဲကောင်းမျိုးဆက်အဆက်ဆက်ရဲ့ မျက်စိအောက်မှာနေကြရပြီး၊ တရားစီရင်ရေး အခွန်ကောက်ခံရေး ရပ်ရွာလူမှုရေးကိစ္စတွေရှိမှ ကိုယ့်နယ်ကိုယ့်ဒေသကို ခေတ္တပြန်လို့ရတယ်။

အဲတော့ ၁၆၀၃ခုနှစ်ကနေ ၁၈၆၇ခုနှစ်ထိ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀)ကျော်ကြာမြင့်ခဲ့တဲ့ အယ်ဒိုခေတ်(Edo jidai အယ်ဒိုဂျီဒိုင်း) သို့မဟုတ် ထိုခုဂါဝခေတ် (Tokugawa jidai)က ဂျပန်နိုင်ငံမှာ အရင်ခေတ်တွေက အချင်းချင်းတိုက်ကြ ခိုက်ကြတဲ့ Samurai ဆာမူရိုင်းသူရဲကောင်းတွေတုန်းကလို ပြည်တွင်းစစ်ပွဲတွေမရှိဘူး။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တယ်။ တရားဥပဒေ တိတိကျကျစိုးမိုးတယ်။ နိုင်ငံခြားနဲ့ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းမူဝါဒကျင့်သုံးတယ်။ လူဦးရေတည်ငြိမ်တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုသုခုမ အနုပညာတွေထွန်းကားတယ် - စသည်ဖြင့် အေးချမ်းသာယာတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

အေးချမ်းသာယာနေတဲ့နိုင်ငံကို Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘော သံခင်းတမန်ခင်း ရောက်ရှိလာ. . .

ဂျပန်ဘာသာစကားမှာ Shogun ရှိုဂွန်းဟာ စစ်သူရဲကောင်း ဖြစ်ပေမယ့် အမေရိကန်တွေက ဂျပန်မှာ Shogun ရှိုဂွန်းတွေရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် Shogunate ဟာ တစ်သွေးတစ်သံတစ်မိန့် Military Dictatorship စစ်အာဏာရှင်စနစ်လို့ပဲ မြင်တယ်။

ဂျပန်နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ Shogun ရှိုဂွန်း စစ်သူရဲကောင်းတွေကို 'Elected Representatives ရွေးကောက်ခံ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်'တွေမဟုတ်တဲ့ စစ်အာဏာရှင်တွေလို့ပဲ အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေက ရှုမြင်သဘောထားခဲ့ကြတယ်။

၁၉ ရာစုကို ရောက်ရှိလာတဲ့အခါ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးစ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့မြောက်ပိုင်းမှာ စွမ်းအင်ဟာ ဒီနေ့ခေတ်လို ရေနံတို့အဏုမြူတို့မဟုတ်ဘဲ ကျောက်မီးသွေး ဖြစ်တယ်။

ဂျပန်ဟာ အဲဒီအချိန်က ကျောက်မီးသွေး သယံဇာတကြွယ်ဝတာကြောင့် ဂျပန်မှာ အမေရိကန် ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွေရောင်း၊ ကျောက်မီးသွေး ပြန်ဝယ်ဖို့ အမေရိကန်ကုန်သင်္ဘောတွေ ဂျပန်ကိုမသွားခင်၊ နိုင်ငံခြားနဲ့ အဆက်အဆံမရှိ ဧကစာရီ Policy ကျင့်သုံးနေတဲ့ ဂျပန်ရဲ့ ပိတ်ထားတဲ့ နိုင်ငံခြားနဲ့ကုန်သွယ်ရေးတံခါးကို ဖွင့်ခိုင်းဖို့၊ လိုအပ်ရင် စစ်သင်္ဘောတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်တဲ့ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' ကို ကျင့်သုံးဖို့၊ တရုတ်ပြည်နဲ့ အကြီးအကျယ်ကုန်သွယ်နေပြီဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ (၁၃)ယောက်မြောက် သမ္မတ Millard Fillmore က ၁၈၅၂ ခုနှစ်မှာ U.S. Navy Commodore Matthew Perry အမေရိကန်ရေတပ် ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီရဲ့ ရေတပ်စစ်သင်္ဘောတစ်အုပ်ကို ဂျပန်ကို စေလွှတ်ခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ အင်အားကြီးနိုင်ငံတွေက အင်အားငယ်တဲ့ နိုင်ငံငယ်တွေဆီက လိုချင်တာ တောင်းလို့မရရင်၊ စစ်သင်္ဘောတွေလွှတ် ခြိမ်းခြောက်၊ လိုအပ်ရင် စစ်သင်္ဘောတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်၊ လိုချင်တာ ရအောင်ယူခဲ့ကြတဲ့ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' ဆိုတာ (၁၈) ရာစုမှာ ဗြိတိသျှတွေက စတင်ခဲ့ပြီးတော့၊ British Royal Navy ဗြိတိသျှတော်ဝင်ရေတပ်ရဲ့ Admiral of the Fleet ဒီကနေ့ခေတ် ကြယ်(၅)ပွင့် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး George Anson က ၁၇၄၃ခုနှစ် မှာ တရုတ်ပြည်မှာ စတင်ကျင့်သုံးခဲ့တယ်လို့ Online စွယ်စုံကျမ်း Wikipedia က ဆိုတယ်။

၁၇၄၃ ခုနှစ်မှာ ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး George Ansonရဲ့ British Royal Navy ဗြိတိသျှတော်ဝင်ရေတပ် စစ်သင်္ဘော Centurionကို တရုတ်ပြည်Guangdong ဂွမ်ဒေါင်းပြည်နယ်ရဲ့ (ယခု Guangzhou ဂွမ်ကျိုးဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်တဲ့ ထိုစဉ်က) ကန်တုံ Canton ဆိပ်ကမ်းကို Pearl River ပုလဲမြစ်အတိုင်း ဝင်ရောက်ခွင့်ရဖို့ တရုတ်အာဏာပိုင်တွေကိုခြိမ်းခြောက်တဲ့အနေနဲ့ သူ့ရဲ့စစ်သင်္ဘော Centurion ပေါ်က (၂၅)ပေါင်ဒါ ရေတပ်အမြောက် တစ်နေ့ကို နှစ်ချက်ဖောက်ပြီးမှ ဝင်ရောက်ခဲ့တာကို၊ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' စတင်ခဲ့တယ်လို့ Wikipedia က ဆိုတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်းကို ဗြိတိသျှတွေ သိမ်းပိုက်လိုက်တဲ့ ၁၉ ရာစု အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ Second Anglo-Burmese War(၁၈၅၂)ကို ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ ပဉ္စမမြောက် 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘော သံခင်းတမန်ခင်း' ကျင့်သုံးခြင်းအဖြစ် Wikipedia မှာ နံပါတ်စဉ် ထိုးထားတယ်။

မြန်မာပိုင် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းကို ဗြိတိသျှရေတပ်က ပိတ်ဆို့ပြီး အင်းဝမြို့တော်က ဘုရင် ပုဂံမင်းရဲ့ သင်္ဘောကို သိမ်းပိုက်ခဲ့လို့ ဗြိတိသျှနဲ့မြန်မာတို့ ဖြစ်ကြတဲ့ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအကြောင်းပြုပြီး British Royal Navy ဗြိတိသျှတော်ဝင်ရေတပ်ရဲ့ Commodore George Lambert ဗိုလ်မှူးချုပ် ဂျော့ချ်လင်းဘတ်က သူ့ရဲ့ စစ်သင်္ဘောတွေနဲ့ ဧရာဝတီမြစ်အတိုင်း အင်းဝနေပြည်တော်ထိဆန်တက်အင်အားပြ၊ ဒုတိယအင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်ပွဲကို မဖြစ်ဖြစ်အောင်ဖန်တီး၊ ပဲခူးဒေသနဲ့ အောက်မြန်မာပြည်ကို ဗြိတိသျှတွေက တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့တယ်လို့ Wikipedia ရဲ့ Second Anglo-Burmese War Page မှာ ဆိုထားတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံပြီးတော့ နောက်တစ်နှစ် ၁၈၅၃ မှာ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' ဟာ ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် ဖြစ်လာတယ်။

အမေရိကန်က တင်ပို့လိုက်တဲ့ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ ဆဋ္ဌမမြောက် 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' ဟာ ၁၈၅၃ မှာ ဂျပန်ကို ရောက်ရှိလာခဲ့တယ်။

ဂျပန်ကို ရောက်လာတော့မှပဲ ကမ္ဘာမှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနဲ့ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း'ဟာ ပိုမိုထင်ရှား လူသိများသွားတော့တယ်။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' အကြောင်းပြောကြရင် သမိုင်းကိုသိတဲ့ လူတွေက Gunboat Diplomacyရဲ့ ဖခင်ကြီး British Royal Navy ဗြိတိသျှတော်ဝင်ရေတပ်ရဲ့ Admiral of the Fleet ဒီကနေ့ခေတ် ကြယ်(၅)ပွင့် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး George Anson ကို သိပ်မမြင်ကြဘဲ၊ U.S. Navy Commodore Matthew Perry အမေရိကန်ရေတပ် ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီကိုပဲ ပြေးပြေးမြင်ကြတယ်။

၁၈၅၂ခု၊ နိုဝင်ဘာလမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အရှေ့ဘက် အတ္တလန္တိတ်ကမ်းရိုးတန်း Virginia ပြည်နယ် Norfolk ရေတပ်စခန်းကနေ Commodore Matthew Perry ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီဟာ သူကိုယ်တိုင်လိုက်ပါတဲ့ Flag Ship USS Mississippi ဦးဆောင်ပြီး East India Squadron အရှေ့အိန္ဒိယ စစ်ရေယာဉ်စုနဲ့ Atlantic Ocean အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာအတိုင်း မြောက်ကနေ တောင်ကို စုန်ဆင်းလာခဲ့တယ်။

အဲဒီအချိန်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်းရိုးတန်း Pacific Ocean ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာမှာ ဒီကနေ့ခေတ်လို အာရှပစိဖိတ်နဲ့ အရှေ့ဖျားဒေသကို အမေရိကန်က စစ်ရေးနဲ့ လွှမ်းမိုးထားဖို့ ဒီနေ့ခေတ်ရဲ့ Hawaii က 'U.S. Pacific Command USPACOM အမေရိကန်ပစိဖိတ်စစ်ဌာနချုပ်' ဆိုတာ မရှိသေးဘူး။

အာရှပစိဖိတ်ဒေသကို အမေရိကန်ဩဇာ လွှမ်းမိုးထားဖို့ အမေရိကန်ရေတပ်က အကြောင်းရှိတိုင်း စေလွှတ်ရတဲ့ East India Squadron အရှေ့အိန္ဒိယစစ်ရေယာဉ်စု ဆိုတာပဲ ရှိသေးတယ်။

Commodore Matthew Perry ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်သရူးပယ်ရီရဲ့ 'East India Squadron အရှေ့အိန္ဒိယ စစ်ရေယာဉ်စု' ဟာ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာထဲမှာ - Madeira ကျွန်း (ပေါ်တူဂီတောင်ပိုင်း)၊ St. Helenaကျွန်း (ပြင်သစ်စစ်ဘုရင်နပိုလီယံကို ၁၈၁၅ Battle of Waterloo ဝါတာလူးတိုက်ပွဲမှာ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှနဲ့မဟာမိတ်တွေက အကျယ်ချုပ်ချခဲ့တဲ့ နပိုလီယံ ခေါင်းချသွားခဲ့ရာ ဗြိတိသျှပိုင်ကျွန်း)၊ Cape Town (တောင်အာဖရိက)၊ အဲဒီကနေ Indian Ocean အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာထဲက Mauritius မောရေးသျှကျွန်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း (ယခု သီရိလင်္ကာ)၊ စင်ကာပူ၊ မကာအို၊ ဟောင်ကောင်ကနေ နောက်ဆုံးမှာ သူ့ရဲ့ရည်မှန်းချက်ဖြစ်တဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံကို ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။

ဂျပန်ရဲ့ တောင်ဘက်အစွန်ဆုံး Okinawa အိုကီနာဝါကျွန်းရဲ့မြို့တော် Naha ကို ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီနဲ့ သူ့ရဲ့ရေတပ်သင်္ဘောအုပ်စု ၁၈၅၃ မေလမှာ ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်ရဲ့ကျွန်းကြီး (၄)ကျွန်းထဲက တောင်ဘက်အကျဆုံး Kyushu ကျူးရှူးကျွန်းကြီးရဲ့ အနောက်တောင်ပိုင်းကျွန်းတွေကနေ Naha နာဟာမြို့ အပါအဝင် Taiwan ထိုင်ဝမ်အထိရှည်လျားတဲ့ Ryuky လျူကယူးကျွန်းစု သီးသန့်ပိုင်နက်ဒေသထဲမှာ အိုကီနာဝါကျွန်းဟာ ပါဝင်နေတယ်။

Ryukyuan Kingdom လျူကရူးအန်ပိုင်နက်ဒေသရဲ့ မြို့တော်ဟာ အိုကီနာဝါကျွန်းက Naha နာဟာမြို့ဖြစ်ပြီး၊ အဲဒီအချိန်က King Sho Tai ရှိုထိုင်းဘုရင်က လျူကရူးအန်ပိုင်နက်ဒေသကို အုပ်ချုပ်နေတယ်။

ဂျပန်ပြည်မကြီးရဲ့ မြို့တော် အယ်ဒို Edo က Tokugawa Shogun တိုခုဂါဝရှိုးဂွန်တွေက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးထားတဲ့ Kyushu ကျူးရှူးကျွန်းက Satsuma Domain စပ်စုမ စီရင်စုနဲ့ Ryukyuan Kingdom လျူကရူးအန်ပိုင်နက်ဒေသဟာ မိတ်ဖက်တွေဖြစ်တယ်။

Satsuma Domain စပ်စုမစီရင်စုမှာ Kyushu ကျူးရှူးကျွန်းတောင်ပိုင်းက Osumi အိုဆုမိ၊ Hyuga ဟယူးဂ (ယခု Kagoshima ခါဂိုရှီးမခရိုင်နှင့် Miyazaki မီယာဇာကီခရိုင်) တွေ ပါကြပါတယ်။

အခုလို သူ့ရဲ့မိတ်ဖက် အိုကီနာဝါကျွန်းဆီ

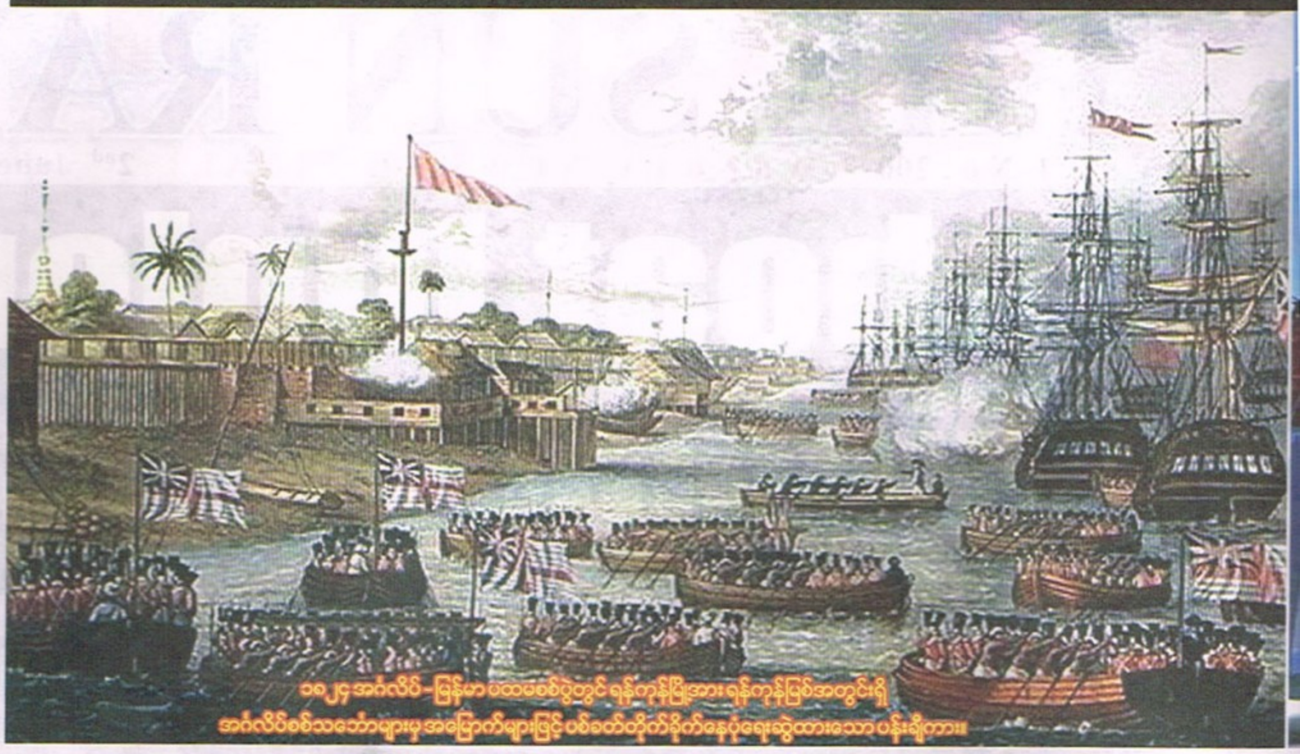

၁၈၂၄ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲတွင် ရန်ကုန်မြို့အား ရန်ကုန်မြစ်အတွင်းရှိ အင်္ဂလိပ်စစ်သင်္ဘောများမှ အမြောက်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေပုံရေးဆွဲထားသော ပန်းချီကား။

www.free4readers.com

မှသည်အကြွေးမှတ်သံခင်းတမန်ခင်းဆီသို့
Debtbook Diplomacy

ရော်နီညိမ်း

အမေရိကန်၏နျူကလီးယားစွမ်းအင်သုံးလေယာဉ်တင်သင်္ဘောကြီး ယူအက်စ်အက်စ်နီမစ်နှင့် သူ့အားဝန်းရံထားသောစစ်သင်္ဘောအုပ်စု။

အမေရိကန်ရေတပ် ဝင်လာတာကို Satsuma Domain စပ်စုမ စီရင်စုရဲ့ Daimyo ဒိုင်မြိုက ကန့်ကွက်တဲ့အပေါ် ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက လုံးဝဂရုမစိုက်ပါဘူး။

ဒါ့အပြင် အိုကီနာဝါကျွန်း Naha နာဟမြို့တော်က Shuri ရှူရိရဲတိုက် (ယနေ့ UNESCO World Heritage Site) မှာ စံမြန်းနေတဲ့ Ryukyuan Kingdom လျူကျူးအန်ပိုင်နက်ဒေသရဲ့ King Sho Tai ဘုရင်ရှိုထိုင်းကို ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက သွားတွေ့ပြီး ညှိ့ပရိသတ်တွေရှေ့မှောက်မှာ အမေရိကန်ကို Ryukyuan Kingdom လျူကျူးအန်ပိုင်နက်ဒေသမှာ ကုန်သွယ်ခွင့်ပြုဖို့ King Sho Tai ဘုရင်ရှိုထိုင်းကို ကတိကဝတ်ပြုစေခဲ့တယ်။

အဲဒီနောက်မှာ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီရဲ့ အမေရိကန်ရေတပ်စစ်သင်္ဘောအုပ်စုဟာ ဂျပန်ပြည်မကြီးရဲ့မြို့တော် အယ်ဒို Edo (Tokyo) ရဲ့ တောင်ဘက်ကီလိုမီတာ(၁၀၀၀)အကွာက ကျွန်းပေါင်း (၃၀)ကျော်ပါဝင်တဲ့ ဂျပန်တွေက Bonin Islands ဘိုနင်းကျွန်းစုလို့လည်း ခေါ်ကြတဲ့ Ogasawara Islands အိုငဆာဝရ ကွန်းစုကို ၁၈၅၃ ဇွန်လမှာ ရောက်ရှိလာပြီး၊ နောက်ဆုံးမှာ အယ်ဒိုပင်လယ်အော် Edo Bay (ယနေ့ တိုကျို ပင်လယ်အော် Tokyo-wan) ရဲ့ အဝက Uraga အူရဂ (ယနေ့ အမေရိကန်ရေတပ်အခြေစိုက်စခန်းကြီးရှိရာ Yokosuka ယိုကိုဆုခမြို့) ဆိပ်ကမ်းကို ၁၈၅၃ခု၊ ဇူလိုင်လမှာ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတယ်။

Uraga အူရဂ ဆိပ်ကမ်းကိုရောက်တာနဲ့ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက သူ့စစ်သင်္ဘောတွေက အမြောက်တွေကို Uragaအူရဂမြို့ကို ချိန်ခိုင်းထားခဲ့ပါတယ်။

အယ်ဒိုရဲ့ဂျပန်အာဏာပိုင်တွေကလည်း အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောတွေကို (ထိုစဉ်က ဂျပန်ရဲ့ အနောက်ဘက်ခြမ်းက နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများ ဝင်ထွက်ဖို့ခွင့်ပြုထားတဲ့ တစ်ခုတည်းသော ဆိပ်ကမ်းမြို့) Nagasaki နာဂစကီမြို့ကို သွားကြဖို့ နှင်ထုတ်ပါတယ်။ (Nagasaki နာဂစကီမြို့ဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာ အမေရိကန်ရဲ့ ဒုတိယမြောက် အဏုမြူဗုံးကြဲခံရတဲ့မြို့ ဖြစ်ခဲ့တယ်)

အဲဒီအခါမှာ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက သူ့စစ်သင်္ဘောပေါ်က အမြောက်တွေကို Warhead ထိပ်ဖူးမပါ အသံပဲမြည်တဲ့ အမြောက်ဆံ Blank-round တွေနဲ့ (၇၈) ချက် ပစ်ဖောက်စေခဲ့ပါတယ်။

၁၈၅၃ ဇူလိုင်လဟာ ဗြိတိသျှဆီက အမေရိကန်တွေ လွတ်လပ်ရေးရတာ (၇၈) နှစ်ပြည့် မြောက်တဲ့နှစ်ဖြစ်တာကြောင့်၊ အမေရိကန်လွတ်လပ်ရေးနေ့ (ဇူလိုင် ၄ရက်) အထိမ်းအမှတ် အမြောက်ပစ်ဖောက်တာလို့ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက အကြောင်းပြပေမယ့်၊ တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ် အမြောက်ပစ်သံတွေကြောင့် အယ်ဒို Edo က Tokugawa ထိုခုဂါဝ ရှိုဂွန်းအုပ်ချုပ်ရေး ဂျပန်အာဏာပိုင်တွေ ထိတ်လန့်သွားခဲ့ကြတယ်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက လိုအပ်ရင် နောက်တစ်ကြိမ်ပစ်ဖို့ကိုတော့ သူ့ရဲ့ အမြောက်တွေမှာ ကျည်စစ် Life-round အမြောက်ဆံတွေ ဖြည့်ခိုင်းထားတယ်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီရဲ့ အမြောက်သံတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်နေတာကို တုံ့ပြန်ဖို့ အယ်ဒို Edoက ဂျပန်အာဏာပိုင်တွေမှာ အခက်တွေ့နေတာက၊ နိုင်ငံရေးအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် ဂျပန်တစ်ပြည်လုံးကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အဲဒီအချိန်က Tokugawa Shogun Ieyoshi ထိုခုဂါဝ စစ်သူရဲကောင်း အီအဲယိုရှိုဟာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီး နာမကျန်းဖြစ် အိပ်ရာထဲလဲနေခြင်းပါပဲ။

ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက အယ်ဒိုအာဏာပိုင်တွေဆီ စာတစ်စောင်ရေးပြီး 'အမေရိကန်ကုန်သင်္ဘောတွေ လာရောက်ကုန်သွယ်ကြမှာကို ခွင့်ပြုဖို့၊ ခွင့်မပြုဘဲ ပြန်ပြီးခုခံတိုက်ခိုက်ဖို့ အယ်ဒိုအာဏာပိုင်တွေ ရွေးချယ်ရင် Uraga အူရဂမြို့ကို သူ့စစ်သင်္ဘောပေါ်က အမြောက်တွေနဲ့ စိစိညက်ညက်ချေမယ်လို့' စာထဲမှာ ရာဇသံပေးဖော်ပြထားပါတယ်။

အယ်ဒို Edo က ဂျပန်အာဏာပိုင်တွေကို စာတစ်စောင်လာယူဖို့ သူ့သင်္ဘောဆီ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။

အယ်ဒို Edo ဂျပန်အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီရဲ့ Roju လိုးဂျူလို့ခေါ်တဲ့ အကြီးတန်း ကောင်စီဝင် Abe Masahiro အာဘဲမာဆာဟီရိုက စာတစ်စောင်ပေးတာကို လက်ခံခြင်းဟာ ဂျပန်ရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာကို ဖောက်ဖျက်ရာ မကျပါဘူး'လို့ အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီမှာ တင်ပြ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။

Roju လိုးဂျူ Abe Masahiro အာဘဲ မာဆာဟီရိုက ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီနဲ့ အပေးအယူလုပ်တာက 'သူတို့ စာလာယူမယ်၊ အမေရိကန် စစ်သင်္ဘောတွေကို Uraga အူရဂ ဆိပ်ကမ်းကနေ Kurihama (ယနေ့ Yokosuka ယိုကိုဆုခ) ခုရိဟာမ ကမ်းခြေဘက်ကိုရွှေ့ပေးဖို့' ဆိုတာပါ။

၁၈၅၃ ဇူလိုင် (၁၄)ရက်နေ့မှာ Roju လိုးဂျူ Abe Masahiro အာဘဲမာဆာဟီရိုနဲ့ အယ်ဒို Edo အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဝင်တွေဟာ Kurihama ခုရိဟာမကမ်းခြေက U.S.S. Mississippi စစ်သင်္ဘောပေါ်မှာ ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်သရူးပယ်ရီနဲ့ သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး သူပေးတဲ့ ရာဇသံစာကို လက်ခံယူခဲ့ရတယ်။

ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်သရူးပယ်ရီက သူ့စာပါ ရာဇသံကို အယ်ဒို Edo က ဂျပန်အာဏာပိုင်တွေ စဉ်းစားပြီး အကြောင်းပြန်ဖို့၊ မကြာခင် သူပြန်လာခဲ့မယ် လို့ ပြောပြီး၊ သူ့ရဲ့ East India Squadron အရှေ့အိန္ဒိယစစ်ရေယာဉ်စုဟာ ဟောင်ကောင်နဲ့ ထိုင်ဝမ်မှာရောက်နှင့်နေတဲ့ အနောက်ဥရောပနိုင်ငံတွေရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ အမေရိကန်ကုန်သွယ်ရေး ဘက်ပြိုင်နိုင်ရေး တိုးချဲ့ဖို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့တယ်။

၁၈၅၄ မတ်လမှာ ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်သရူးပယ်ရီရဲ့ East India Squadron အရှေ့အိန္ဒိယ စစ်ရေယာဉ်စုဟာ အယ်ဒို Edo (Tokyo) ရဲ့ အယ်ဒိုပင်လယ်အော် (ယနေ့ Tokyo-wan တိုကျိုပင်လယ်အော်) တစ်ဖက်ကမ်းက Yokohama ယိုကိုဟားမားဆိပ်ကမ်းကို ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာခဲ့တယ်။

ဒီတစ်ခါမှာတော့ အယ်ဒို Edo ရဲ့ Tokugawa shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုးဂွန်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်တွေက သူတို့ကိုယ်စား၊ ဂျပန်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ Hayashi Akira ဟာယရှိအာခိရ ဦးဆောင်တဲ့ဂျပန်သံအဖွဲ့နဲ့ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီကို သွားရောက်တွေ့ဆုံစေခဲ့တယ်။

Hayashi Akira ဟာယရှိ အာခိရဟာ အဲဒီအချိန်က ဂျပန်ရဲ့အဆင့်မြင့်ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးဖြစ်တဲ့ Daigaku-no-kami ဒိုင်ငခုနော့ခမိ - Chief Educational Expert for Imperial Hierarchy Court ဘုရင်ဧကရာဇ်တတရားရုံးချုပ်အတွက် ပညာရေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူအရာရှိချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ထားခြင်းခံရသူနဲ့ သံတမန်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။

၁၈၅၄ မတ် (၃၁)ရက်နေ့မှာတော့ Hayashi Akira ဟာယရှိအာခိရ ဦးဆောင်တဲ့ ဂျပန်သံအဖွဲ့နဲ့ ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီတို့ဟာ Yokohama ဆိပ်ကမ်းတည်ရှိရာ Kanagawa Prefecture ခနဂဝခရိုင်ကို အစွဲပြုပြီး The Convention of Kanagawa - "Japans and U.S. Treaty of Peace and Amity"(ဂျပန်ဘာသာနဲ့ ဟက်ဘန်း 'နီချိဘိုင်း ဝါရှင်း ဂျိုယကု Hepburn: Nichibei Washin Joyaku)' ခနဂဝ သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါတယ်။

ဂျပန်တွေက Black Ships သင်္ဘောမည်းကြီးတွေလို့ ကြောက်လန့်တကြား ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောတွေပေါ်က အမြောက်တွေနဲ့ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ရေးထိုးခဲ့ရတဲ့ ဒီသဘောတူစာချုပ်ကို Kanagawa Treaty - Kanagawa Joyaku ခနဂဝ ဂျိုယကု လို့လည်း အတိုခေါ်ကြပါတယ်။

အမေရိကန်- ဂျပန် ခနဂဝ သဘောတူစာချုပ် Kanagawa Treaty (Kanagawa Joyaku ခနဂဝ ဂျိုယကု)မှာ ပါဝင်တဲ့ အဓိကအချက်တွေကတော့ -

(၁) အယ်ဒို Edo က Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုးဂွန် စစ်သူရဲကောင်းတွေရဲ့ 'ဂျပန်နဲ့နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးကို ဥပဒေနဲ့ ပိတ်ပင်ပြဋ္ဌာန်းပြီး' နှစ်ပေါင်း (၂၂၀) ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ (ဂျပန်ဘာသာနဲ့ Sakoku) တံခါးပိတ် ဧကစာရီမူဝါဒကို အပြီးအပိုင်ရုပ်သိမ်းရမယ်။

(၂) ဂျပန်ရဲ့ ပင်မကျွန်းကြီး (၄)ကျွန်းထဲက အကြီးဆုံး အယ်ဒို Edo(Tokyo) မြို့တော်ပါ တည်ရှိနေတဲ့ Honshu ဟွန်းရှူးကျွန်း၊ Shizuoka Prefecture ရှိဇုအိုခါခရိုင် (ဂျပန်ခေတ်က ရဲဘော်သုံးကျိပ် နေထိုင်ခဲ့ရာ) Shimoda ရှိမိုဒါ ဆိပ်ကမ်းမြို့နဲ့ မြောက်ဘက်က Hokkaido ဟော့ကိုင်းဒိုးကျွန်း၊ Oshima Prefectureအိုရှိမခရိုင် Hakodate ဟာကိုဒတဲ ဆိပ်ကမ်းမြို့တွေမှာ အမေရိကန်ကုန်သင်္ဘောတွေ ဝင်ထွက်ကုန်သွယ်ခွင့် ပြုရမယ်။

(၃) ပင်လယ်ထဲ အန္တရာယ်နဲ့ကြုံတွေ့လာတဲ့ အမေရိကန်သင်္ဘောသားတွေကို ဂျပန်ကျွန်းတွေမှာ လုံခြုံစွာ ခိုလှုံခွင့်ပြုရမယ်။

(၄) အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးတစ်ရုံး ဂျပန်မှာ လာရောက်ဖွင့်လှစ်ခွင့် ပေးရမယ်။

တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

× × ×

ခုတော့လည်း ဒါတွေ ဒါတွေ ပြီးခဲ့ပါပြီ. . .

အဲတော့ ဒီနေရာမှာ မေးစရာရှိလာတာက အမေရိကန်ရဲ့ 'Gunboat Diplomacy စစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း'ကို အုပ်ချုပ်ရေး နှစ်(၂၅၀)ကျော် ခိုင်မြဲလာတဲ့ အယ်ဒိုခေတ် Edo jidai အယ်ဒိုဂျီဒိုင်းရဲ့ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုးဂွန် စစ်သူရဲကောင်းတွေက အလွယ်တကူ အညံ့ခံအရှုံးပေးခဲ့ကြသလား ဆိုတာပါ။

ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီက အမြောက်ပြဆန်တောင်း လုပ်လာတော့၊ စစချင်းမှာ Tokugawa Shogun ရှိုးဂွန်တွေက ခံတပ်မြို့ Fort တွေတည်ပြီး ခုခံဖို့ လုပ်ကြသေးတာပေါ့။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀ရာစုမှာ တိုကျိုပင်လယ်အော် (To-kyo-wan) ထဲမှာ မြေတွေဖို့ Man-Made-Island ကျွန်းအတုလုပ် မြို့သစ်တည်ခဲ့တဲ့ Odaiba အိုဒိုင်းဘ ကျွန်းတွေနေရာမှာ ခံမြို့ (၅)မြို့ပဲ တည်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ Might Is Right 'အင်အားသည်သာ အမှန်ပါ'ဆိုတဲ့အတိုင်း တိုင်းသူပြည်သားတွေလည်း သေကြေပျက်စီး၊ နိုင်ငံရဲ့ ငြိမ်းချမ်းသာယာစည်ပင်ဝပြောနေမှုပါ ထိခိုက်သွားမှာ စိုးရိမ်လို့ Tokugawa Shogun ထိုခုဂါဝ ရှိုးဂွန် စစ်သူရဲကောင်းတွေက ဗိုလ်မှူးချုပ်မက်သရူးပယ်ရီကို အလျှော့ပေးပြီး Kanagawa Treaty ခနဂဝ သဘောတူစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ရတာပါ။

၂၀၀၀ ခုနှစ်တွေမတိုင်ခင်က ခံမြို့တွေကို အိုဒိုင်းဘ Odiaba ကျွန်းပေါ်မှာ ဆောက်လုပ်လက်စတန်းလန်း အခြေအနေတွေနဲ့ တတိယ ဒိုင်းဘကျွန်းနဲ့ ဆဋ္ဌမ ဒိုင်းဘကျွန်းတွေမှာ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။

အဲဒီမှာ Daisan Daiba Shiseki Koen ဒိုင်ဆန်ဒိုင်းဘရှိဆဲခိ' ဆိုတဲ့ သမိုင်းဝင် ဥယျာဉ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ခံမြို့တွေတည်ဆောက်စဉ်က အမြောက်ဆံလေးတွေတောင် ဟိုနားဒီနား ပန်းခြံထဲမှာ တွေ့နိုင်သေးတယ်လို့လည်း ဆိုကြတယ်။

အဲဒီအချိန် ၁၈၅၂ - ၁၈၅၄ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် အဋ္ဌမမြောက်ဘုရင် ပုဂံမင်း (သာယာဝတီမင်းရဲ့ သားများဖြစ်ကြတဲ့ မင်းတုန်းမင်းသား၊ ကနောင်မင်းသားတို့ရဲ့ အဖေတူအမေကွဲ အစ်ကို) ကတော့ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ 'Gunboat Diplomacyစစ်သင်္ဘောသံခင်းတမန်ခင်း' ကို အလွယ်တကူ အညံ့မခံအရှုံးမပေးဘဲ ၁၈၅၂ - ၁၈၅၃ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲမှာ မြန်မာတပ်တွေ အင်္ဂလိပ်ကို ရှုပ်ရှုပ်ချွံချွံခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးမှ အောက်မြန်မာပြည်ကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။

အင်းဝနန်းတွင်းမှာတော့ ဘုရင့်ရဲ့နှမတော်အရင်း (မင်းတုန်းမင်းကြီးရဲ့ အဖေတူအမေကွဲ အစ်မလည်းဖြစ် အချစ်ဆုံးမိဖုရားခေါင်ကြီးလည်းဖြစ်လာမယ့်) ဗေဒင်ကျွမ်းကျင်သူ စကြာဒေဝီမင်းသမီးက သူ့အစ်ကိုရင်းကို ပုန်ကန်ကြမယ့် အဖေတူအမေကွဲ မောင်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ မင်းတုန်းမင်းသားနဲ့ ကနောင်မင်းသားတို့ကို ပုန်ကန်ရမယ့် အခါပေး ဗေဒင်တွက်ချက်နေတဲ့ 'အင်းဝနန်းတွင်း အရေးတော်ပုံ' ဖြစ်နေချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရော်နီညိမ်း

ဆက်လက်ဖော်ပြပါဦးမည်၊

Editorial

မင်္ဂလာပါခင်ဗျာ . . .

ကျွန်တော်တို့၏သူရိယနေဝန်းဂျာနယ် စောင်ရေ ၂၀၀ပြည့်သော ရက်သတ္တပတ် စနေဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် ကျွန်တော်တို့၏အသိဉာဏ်၊ အတွေ့အကြုံတို့နှင့်အတူ မုန်တိုင်းထဲမှာ ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးပါပြီ။ မီးတောင်ချော်ရည်များကြားမှာ ရုန်းကန်ခဲ့ရဖူးပါပြီ။ နှလုံးသားကို ဆတ်ဆတ်ခါနာသွားအောင်၊ ဓားသွားနှင့်တွေ့၍လည်း အထိုးခံ၊ အမွန်းခံခဲ့ဖူးပါပြီ။ ချစ်သူမုန်းသူမည်သူမဆိုက ထိုဒဏ်ရာကို ဆားတစ်ဆုပ်စီပက်၍ လက်ခုပ်ဩဘာပေးခဲ့ဖူးပါပြီ။ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးကတော့ သိသည်။ သူရိယနေဝန်းသည် မည်သည့်အမှောင်တိုက်၊ မည်သည့်အမိုက်တိုက်မဆို ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့နေသော သူမျိုးမဟုတ်ဟုဆိုတာ အများကသိလာကြသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် အတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာအားနည်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လစ်ဟာမှုကလေးများ ရှိနေမြဲဖြစ်သော်လည်း တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအပေါ် မည်သည့်အခါမှ စေတနာမပွဲခဲ့၊ သစ္စာမပွဲခဲ့သော ဂျာနယ်တစ်စောင်ဖြစ်သည်ကို လက်တွေ့ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ပြီးသားဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်လို ပြည်တွင်း ပြည်ပအမှောင့်အဖျက်လက်နက်မျိုးစုံဟူသမျှကိုလည်း အမြဲတမ်းတစ်နည်း မဟုတ်တစ်နည်းဖြင့် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သော အမျိုးသားရေးတာဝန်ကို ကျေပွန်ခဲ့သော ဂျာနယ်တစ်စောင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာဆိုရသော် သာမိုပိုင်လေး(Thermopylas)တောင်ကြားတွင် စစ်အင်အားအဆမတန်ကြီးမားလွန်းသော ပါရှန်းဘုရင်ဇာဇီ၏စစ်တပ်ကြီးကို မည်သည့်ဂရိလူမျိုးမဆို ရှောင်ဖယ်သွားလိုသော ကမ္ဘာကျော်စစ်မြေပြင်ကို အသေခံစီးချင်းထိုးခဲ့သော စစ်သား ၃၀၀လိုပင် ကျွန်တော်တို့၏ ဂျာနယ် ၂၀၀ပြည့်ကို တင်စားချင်၏။ အာရှမိုင်းနားကျွန်းဆွယ်ဒေသ လိုင်ဒီယာမှ ဘော်လကန်ကျွန်းဆွယ်ပေါ် တက်ရောက်သွားသော လူသားများ၏ မြို့ပြနိုင်ငံခေတ်အေသင်၊ စပါတာ၊ ကော်ရင့်၊ သီးဘီးစသော မြို့တော်နိုင်ငံများခေတ်တွင်းကဖြစ်သည်။ BC 490 ပြည့်နှစ်တွင် ပါရှားဘုရင် ပထမမြောက်ဒေးရီးယပ်(BC-521-485) ကိုမာရသွန် စစ်ပွဲ၌အောင်နိုင်သည်။ ဒေးရီးယပ်စ်၏သား ဇာဇီ(BC 485-465)ကိုလည်း စစ်သား ၃၀၀သည် ဂရိလူမျိုးတို့၏ ရိုနေဆွန်းခေတ်ကိုအသေခံ၍ အသက်ပေး၍ သွေးဖြင့် အသက်ဖြင့်လမ်းခင်းပေးခဲ့သော ဂရိအရေးတော်ပုံတပ်သားကြီး ၃၀၀ဖြစ်၏။ ဤ ၃၀၀၏ကမ္ဘာကျော်ပိတ်ဆို့ခုခံရေးစစ်ပွဲမြေပြင်သည် နောင်များမကြာမီတွင် ဂရိဒီမိုကရေစီစနစ်၏ ဦးဆောင်ဖခင်ဟုဆိုရမည့် ပီရီကလီ(BC 499-429)ကို တစ်ခေတ်တစ်ယောက်ပေါ်ထွန်းစေခဲ့ပြီး ယနေ့ခေတ်သစ် ၂၁ရာစုတွင်လည်း ဂရိနှင့်လက်တင်စာပေတို့၏ ဩဇာအာဏာကို ကမ္ဘာပေါ်၌တည်တံ့စေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏သူရိယနေဝန်းဂျာနယ် ယခုစောင်ရေ ၂၀၀မှ သည် နောက်ထပ်ပေါ်ထွက်လာဦးမည့် ဂျာနယ်စောင်ရေများသည်လည်း ဂရိသမိုင်းနယ်ပင်၊ ဂရိစာပေနယ်ပင်၊ ဂရိဩဇာအာဏာလိုပင်၊ ကမ္ဘာကအမှန်တရားသဖွယ် လက်ခံလာစေချင်၏။ ထို့ကြောင့် ယခု ၂၀၀ပြည့်မှသည် စိတ်ကူးမှုအသစ်၊ တွေးခေါ်စဉ်းစားမှုအသစ်တို့ဖြင့် ဆက်လက်ရှေ့ဆက်ချီတက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးကို ပြည်သူနှင့်အတူ ထူထောင်လိုသော၊ တည်ဆောက်လိုသော ကျွန်ုပ်တို့၏အင်အားများကို ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံသားတို့က အလုံးစုံအသုံးချနိုင်ပါစေဟု ဆုတောင်းဆန္ဒပြုလိုက်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှတ်စဉ် ၂၀၀ကို ဖတ်ခြင်းဖြင့် အင်အားအသစ်၊ ဉာဏ်အားအသစ်ရရှိကြစေရန်သာ မျှော်လင့်ပါ၏။ စာဖတ်သူခင်ဗျာသူရိယနေဝန်းကို ချစ်သူ မုန်းသူ မည်သူကိုမဆို ကျွန်ုပ်တို့ဂျာနယ်၏ပကတိစိတ်ရင်းနှင့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအပေါ်ထားသော စိတ်ထားကို မြင်ကြစေချင်၏။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအားလုံးကို သူ့ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်တင်၍ လူသားကိုဖူးဖူးမှုတ်ထားသည့် ကမ္ဘာမြေကြီးပမာအလားရှိသည်ကိုလည်း မြင်ကြစေချင်၏။ တန်းတူညီမျှ တရားမျှတမှုရှိသော ကမ္ဘာသစ်ကြီးဆီ ရင်ပေါင်တန်း၍လက်တွဲညီညီလျှောက်ဖို့ရာမှာ သင်တို့ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်မှ ဖြစ်မည်ဆိုသည်ကိုကား ကျွန်ုပ်တို့မှ တရားမျှတစွာတောင်းဆိုပါ၏။

♦ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ ♦

မေးခွန်းပုံစံပြောင်းရုံနဲ့ ပညာရေးအဆင့်မြင့်သွားနိုင်သလား

အက္ခရာ(မြောင်းမြ)

မကြာသေးမီက ထုတ်ပြန်လိုက်သော တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းမေးခွန်းပုံစံသစ်ကြောင့် ပညာရေးလောကတစ်ခု လုံး ပွက်လောရိုက်သွားသည်။ မေးခွန်းပုံစံသစ်ကို လက်ခံနှစ်သက်သူရှိသကဲ့သို့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားများ အံဝင်ပါ့မလားဟု သံသယဝင်ကြသူများလည်းရှိကြသည်။ မေးခွန်းပုံစံသစ်ပြောင်းလဲရခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍"ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့ သင်ခန်းစာကို နှုတ်တိုက်အလွတ်ကျက်မှတ်ခြင်းထက် သင်ယူလေ့လာဆည်းပူးထားသော သင်ခန်းစာများကို ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု၊ ကိုယ်ပိုင်ရေးသားတင်ပြမှုစွမ်းရည်တို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာဖြေဆိုနိုင်မည့်ပုံစံသို့ ဦးတည်ပြောင်းလဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်"ဟု ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာနမှ ပါမောက္ခ(ဌာနမှူး)ဖြစ်သူ ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦးက နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာမှတစ်ဆင့် ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။

မေးခွန်းပုံစံပြောင်းရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းပါသည်

သို့သော် ကြက်တူရွေးနှုတ်တိုက်စနစ်ဖြင့် ခေါက်ရိုးကျိုးနေသော ကျောင်းသားတချို့အဖို့အတွက်တော့ ရင်လေးစရာပင်ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ချက်ပြောစရာရှိတာက သင်ခန်းစာများကို ကိုယ်တိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်ရေးဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာတွင် အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုသင်တော့မည်ဆိုလျှင် ဆရာဖြစ်သူကတပည့် များအားခေါင်းစဉ်ပေး၍ စာကြည့်တိုက်တွင်ဖြစ်စေ၊ အိမ်တွင်ဖြစ်စေ သင်ကြားမည့်အကြောင်းအရာကိုရှာဖွေ ခိုင်းသည်၊ ဆွေးနွေးခိုင်းသည်၊ အဖြေရှာခိုင်းသည်၊ ဥပမာ ဂန္ဒီအကြောင်းသင်ကြားမည်ဆိုပါစို့၊ ကျောင်းသားများအား ဂန္ဒီနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေခိုင်းသည်၊ စုဆောင်းခိုင်းသည်၊ ပြီးလျှင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဆွေးနွေးခိုင်းသည်။ ဤနည်းဖြင့်တစ်ဦးမသိသည်ကို တစ်ဦးကပြောပြ၊ ကျောင်းသားများအနေဖြင့် နားမလည်နိုင်သည့် အကြောင်းအရာများလောက်ကိုသာ ဆရာကရှင်းပြခြင်းဖြင့် ကျောင်းသား၏ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ပေးလေ့ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်တော့ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ပေ။ ပထမမြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းသင်လျှင်လည်း ဆရာကဖတ်ပြလျှင် ဖတ်ပြ(သို့မဟုတ်)ကျောင်းသားများအားဖတ်ခိုင်းလေ့ရှိသည်။ အရေးကြီးသည့်အကြောင်းအရာလောက်ကိုသာ မေးခွန်းထုတ်၍ သင်ခန်းစာပေးလေ့ရှိသည်။ ကျောင်းသားများအနေဖြင့်လည်း ပထမမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာကို ပုံနှိပ်စာအုပ်ထဲကလောက်သာသိခွင့်ရှိသည်။ ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ် နိုင်စွမ်းမရှိသည့်ပုံစံမျိုးဖြစ်သည်။ ဤစနစ်၏အကျိုးဆက်အဖြစ် ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်စွမ်း၊ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးနိုင်စွမ်းလျော့ကျလာကြသည်။ တစ်ခုခုဆိုကိုယ်ပိုင်မတွေးခေါ်တတ်၊ မစဉ်းစားတတ်ကြတော့ပေ။ အနည်းငယ်သောကျောင်းသားများလောက်သာ ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင် စွမ်းရှိကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ပညာရေးစနစ်၏အားနည်းချက်ကြောင့်သာဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ငယ်စဉ်ကတည်းကတိကျသည့် ရည်မှန်းချက်ရှိသူက နည်းသည်။ မိမိဝါသနာပါရာကို လုပ်နိုင်ရန် မိဘကခွင့်မပြုသည်ကများသည်။ ဂီတကိုဝါသနာပါသော ကျောင်းသားအား မိဘက ဂီတာတီးရန်ခွင့်မပြုနိုင်တာမျိုး၊ စာဖတ်ဝါသနာပါသောကျောင်းသားအား မိဘက ပြင်ပစာဖတ်ရှုတာကို တားမြစ်သည့်ကိစ္စမျိုး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ မိဘအများစုသည် မိမိသားသမီးများအား ကျောင်းစာကိုသာ အာရုံစိုက်လိုသည်။ အမှန်တကယ်အားဖြင့်လည်း ကျောင်းသားများအနေဖြင့် အချိန်ပြည့်နီးပါးကျောင်းစာကိုအာရုံစိုက်မှသာ ထူးချွန်နိုင်သည့်ပညာ ရေးစနစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားအများစုတွင် ဆယ်တန်းအောင်ပြီးလျှင် ဘွဲ့ရလျှင် ဘာလုပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်သည်မရှိ။ သင့်တော်သည့် အလုပ်တွေ့လျှင် ဝင်လုပ်လိုက်သည်။ မိမိဝါသနာပါသည်၊ မပါသည်ကို ထည့်မတွက်တော့ချေ။ ဤနည်းဖြင့် ကျောင်းသားအများစုသည် ရည်မှန်းချက် ပျောက်လာသည်။

ထပ်မံ၍ မေးခွန်းပုံစံသစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး တင်ပြလိုသည်။ ယခုပညာရေးနှစ်တွင် မေးမြန်းမည့် အင်္ဂလိပ်စာမေးခွန်းပုံစံသစ်၌ Read the passage(စာပိုဒ်ပေး၍ ဖြေခိုင်းသည့်မေးခွန်း) မေးခွန်းတွင် Unseen question (မြင်ဖူးနေကျမေးခွန်းမျိုးမဟုတ်သည့်မေးခွန်း)သာမေးမည်ဟုသိရသည်။ " Unseen ဆိုသည့်အတွက် ပုံနှိပ်နှင့် ဆက်နွယ်သည်ကိုမေးမည်မဟုတ်ဘဲ မေးမည့်စာပိုဒ်မှာတက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအဆင့် (စာစစ်မှူးများ၏ကိုယ်ပိုင်ရေးစာပိုဒ်များ)သာဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအဆင့် ဝေါဟာရများ၊ စကားလုံးများ၊ စကားစုများကို ကျောင်းသားများအနေဖြင့် လေ့လာရန်လိုအပ်သည်"ဟု ထုတ်ပြန်ထားပြန်သည်။ ဤတွင်ပြောစရာရှိသည်က တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဝေါဟာရများဆိုသည့်အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အဆင့်ကို တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအဆင့် ဝေါဟာရဟု တိတိကျကျ သိနိုင်မည့်သူရှားပါသည်။ ထို့ပြင် လက်ရှိမြန်မာကျောင်းသားများအများစုအနေဖြင့် ဘာသာပြန်နိုင်စွမ်းအားနည်းသည်။ ဝေါဟာရမကြွယ်ဝကြပါ။ ပြင်ပစာလေ့လာဖို့ နေနေသာသာ ကျောင်းစာကိုပင်မနည်းအလုအယက် ဖတ်ကြရသည်ချည်းသာ။ ထို့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်တိုင် စဉ်းစားတွေးခေါ်ဖြေရတာကို နှစ်သက်သည့်ကျောင်းသားများအတွက် အဆင်ပြေသော်လည်း အင်္ဂလိပ်စာကို အခြေမခိုင်သည့်ကျောင်းသားများအတွက် ရင်မောဖွယ်ဖြစ်လာနိုင်သည့် မေးခွန်းပုံစံဖြစ်သည်။

သင်္ချာမေးခွန်းပုံစံသစ်တွင်လည်း ဓမ္မဓိဌာန်ဟုခေါ်သည့် တစ်မှတ်တန်မေးခွန်းပုံစံကို ဖြုတ်ချလိုက်ပြီး ကျောင်းသားများအနေဖြင့် သင်ခန်းစာအားလုံးနီးပါးလေ့လာနိုင်မှသာ ဖြေဆိုနိုင်မည့် ပုံစံဖြင့်ပြုပြင်ထားသည်။ မူလတန်းမှ နဝမတန်းအထိ ဓမ္မဓိဌာန်များနှင့် ခေါက်ရိုးကျိုးနေသော ကျောင်းသားများအဖို့ အခက်အခဲ တွေ့နိုင်သည့်မေးခွန်းပုံစံဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သင်ခန်းစာအားလုံးနီးပါး ကျေညက်ဖို့ဆိုသည်ကလည်း သာမန်ကျောင်းသားတစ်ယောက်အတွက် မလွယ်ကူသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ အခြားဘာသာရပ်များတွင်လည်း ဤသို့ထောက်ပြစရာများရှိသည်ဟု ပညာရှင်အချို့က သုံးသပ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြေခံကျောင်းသားအများစုသည် ကျောင်းနှင့်ကျူရှင်များတွင်သာ အချိန်ကုန်လေ့ရှိကြသည်။ ကိုယ်ပိုင်အားလပ်ချိန်၊ ကစားချိန်၊ နားချိန်နည်းပါးလှသည်။ ကျောင်းစာများနှင့်သာ အချိန်ကုန်ရသည့်အတွက် ကျောင်းသားများအဖို့ စာသင်ရသည်က စိတ်ဖိစီးမှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ စိတ်ဖိစီးမှုကြောင့် ကျောင်းစာတွင် အာရုံစိုက်မှုလျော့ကျလာကြသည်။ စိတ်မွန်းကြပ်မှုအတွက်လည်း ထွက်ပေါက်ရှာလာတတ်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် မဖြစ်သင့်တာတွေဖြစ်လာရသည့် ဖြစ်ရပ်မျိုးပေါ် ပေါက်လာရသည်။ စာမသင်ချင်၍ကျောင်းပြေးကာ မူးယစ်ဆေးသုံးသည့်ကျောင်းသားများ၊ ဂိမ်းဆိုင်ပြေးသည့်ကျောင်းသားများသည်ကား မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ပုံတစ်ပင်။ ကျောင်းနေပျော်၍ စာတော်ရေးဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်ကိုက်ညီရန်လိုအပ်ချက်များက ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း (ဆယ်တန်း)အောင်စာရင်းထွက်သည့်နေ့တွင် သတင်းဆိုးတစ်ခု အမြဲလိုလိုကြားရလေ့ရှိသည်။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကျ၍ ဆယ်တန်းကျောင်းသား/သူတစ်ဦး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအဆုံးစီရင်ဟူသော သတင်းကား နှစ်စဉ်လိုလိုမကြားချင်အဆုံးကြားနေရသည်။ မိဘများ၏ဖိအား၊ ဆရာများ၏ဖိအား၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ဖိအားများအား မခံနိုင်၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မရဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း ကျောင်းသားအများစု မိမိကိုယ်ကိုအဆုံးစီရင်လေ့ရှိကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပညာရေးစနစ်၏အားနည်းချက်ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးသွားရသော ကျောင်းသား/သူများ၏ မိဘများအတွက်တော့ ရင်နင့်ဖွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းလိုလို တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲတွင် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ အောင်ပါသည်။ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ကျောင်းသားများ ကျရှုံးကြပါသည်။ ထို ၇၀ရာခိုင်နှုန်းသော ကျောင်းသားထဲတွင် ဆယ်တန်းပြန်ဖြေနိုင်မည့်သူ ပါဝင်သော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်ပြန်မဖြေနိုင်သည့်ကျောင်းသားများလည်း ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ပြန်မဖြေနိုင်သည့်ကျောင်းသားများတွင် အများစုမှာ စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုကြောင့် ပြန်မဖြေနိုင်သည့် ကျောင်းသားက ပိုများပါလိမ့်မည်။ အမျိုးမျိုးသောစမ်းသပ်ချက်များထဲတွင် ကြွေလွင့်သွားသော ပန်းပွင့်များဟု မြင်ယောင်မိပါသည်။ အဆောက်အဦတစ်ခုပျက်စီးလျှင် ထိပ်ပိုင်းမှစပြင်၍မရပါ။ အောက်ခြေမပြင်ဘဲ အထက်ကိုသာအရင်ပြင်လျှင် ပြိုကျမည်သာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပညာရေးစနစ်သည်လည်း ဤကဲ့သို့ ပင်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက ဒါသင်၊ ဒါကျက်၊ ဒါဖြေလုပ်လာကြသည်ချည်းသာ။ ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ် ခွင့်မရခဲ့။ တွေးခေါ် ခွင့်ရရှိရန်လည်း အခွင့်အရေးမရှိချေ။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်လာနေရာမှ ကျောင်းသားများ၏ ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ် မှု၊ ကိုယ်ပိုင်ရေးသားတင်ပြမှုစွမ်းရည်ကို မေးခွန်းထုတ်သည်မှာ အခြေမခိုင်လှသော ကျောင်းသားများအဖို့ အထိနာလာ ဖွယ်ဖြစ်လာနိုင်သည်။ သို့သော် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းမေးခွန်းပုံစံကြောင့် ဆရာများက ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာများကို ယခင်နည်းဟောင်း အတိုင်း ကျော်ခွမသင်ကြားဘဲ သင်ခန်းစာအားလုံးကို ကျေညက်အောင် သင်ကြားပေးလျှင်တော့ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ရလဒ်ကို မျှော်လင့်နိုင်ပါသည်။ ဤတွင်လည်း ကျောင်းသားများ၏ သင်ခန်းစာများကို လက်ခံနိုင်စွမ်း၊ ဆရာများ၏သင်ကြားချိန် လောက်ငမှုရှိ၊ မရှိက မေးခွန်းထုတ်စရာပင်ဖြစ်သည်။ အပြင်ကျူရှင်မယူနိုင်သည့် ကျောင်းသားများသည် ကျောင်း၏သင်ကြားရေးကိုသာ အားထားရပါသည်။

ကျောင်း၏သင်ကြားရေးသည် ထိုကျောင်းသားများအတွက် အထောက်အကူဖြစ်လျှင်တော့ ဝမ်းသာစရာပင်ဖြစ်သည်။ မေးခွန်းပုံစံသစ်သည် ကျောင်းသားများကိုသာမက ဆရာများကိုလည်း ပညာစမ်းသည့်မေးခွန်းပုံစံဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်အချို့ကသုံးသပ်ကြသည်။ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့်ပြောရလျှင်တော့ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း မေးခွန်းပုံစံသစ်ကြောင့် ကိုယ်ပိုင်စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်သည့် လူတော်လူတတ်များပေါ်များကာ ပညာရေးအဆင့် ပိုမိုမြင့်တက်သွားမလား၊ ယခင်ဒုံရင်းအတိုင်းပဲ ပညာရေးအဆင့်နိမ့်ကျနေမလားဆိုတာကတော့ စောင့်ကြည့်ချင်စရာပင်ဖြစ်သည်။

♦ အက္ခရာ(မြောင်းမြ) ♦

THE SUN RAYS

အမှတ်(၀၉၀၃/ဘီ)၊ လမ်းမတော်ပလာဇာ၊ လမ်းမတော်လမ်း၊ လမ်းမတော်မြို့နယ် (ကမ္ဘောဇဘဏ်အနီး)၊ More & More Gold and Jewellery ဆိုင်ဘေးလှေကားမှဝင်၍ ဓာတ်လှေကားဖြင့် ၉ လွှာသို့တက်ပါ။

ဖုန်း-၀၉-၂၅၄၀၁၂၇၂၂၊ ၀၉-၇၉၆၇၅၂၀၁၃၊

email.thesunraynews@gmail.com

ထုတ်ဝေသူ
ဦးခင်အေး (၀၀၄၉၈)
09 400400051

ဖြန့်ချိရေး
ကျော်တင့်

ပုံနှိပ်
ပြည်အေး - ပုံနှိပ်တိုက်
09 5169728

ဥပဒေရေးရာအကြံပေး
တင်သန်းဦး

ပုံနှိပ်သူ
ဦးခွန်ပြည်အေး(၀၀၈၉၂)
အမှတ် - ၂၆၃၊ YMCAဝင်း
(၉)ရပ်ကွက်၊ ဗိုလ်တထောင်။

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ
အရေးတော်ပုံတပ်သားမင်းအင်

သူရိယနေဝန်းဂျာနယ်ပါဝါတ်ပုံများကို အင်တာနက်မှ ကူးယူဖော်ပြပါသည်။

www.free4readers.com

ဆင်းရဲတွင်းသက်ဆင်းအောင် ဖန်တီးထားတဲ့ ပညာရေး

ကိုဌေး(နတ်မောက်)

၁၉၇၅။ ကျောင်းလခလွှတ်ငြိမ်းခွင့်စာရင်းမှာ ကျွန်တော်မပါ။ ၉တန်းတုန်းကလည်း မလွတ်ခဲ့။ တရားမျှတမှုမရှိသည့် ကျောင်းလခလွှတ်ငြိမ်းခွင့်မှုနှင့်ကော်မတီကို မကျေနပ်ကြောင်းပြောရင်း အတန်းပိုင် ဆရာရှေ့မှာ ချုံးပွဲချငိုခဲ့ရသည့် ကျွန်တော့်ဘဝကို ယခုရေးနေရင်း ဆို့နစ်စွာ သတိရနေသည်။

၁၉၈၇။ (အဖေက တံငါသည်ပါဆရာ။ မြစ်နံဘေးနေရတာ ဆရာအသိပါ။ ကျောင်းလခလွှတ်ဖို့ ထောက်ခံပေးပါ) အိမ်ပိုင်ဝိုင်းပိုင်မရှိ။ ရေဝတီမြစ်သောင်မှာတဲထိုး၍ လှေအငှားဖြင့် ငါးရှာစားရသော ကုလီတစ်ပိုင်း တံငါသည်၊ သူ့အဖေဝင်ငွေနှင့် မိသားစု ငါးဦး မလောက်င ဆိုသည်ကို မပြောလည်းသိနေသည်။ ဆရာတပည့် အမည်ကဆင်တူပဲ့။ ဆရာ ကျွန်တော်က ဌေးဝင်း။ သူက - ဌေးလင်း။ ဝင်းပြီး လင်းပြီး မချမ်းသာနိုင်သော လူဆင်းရဲတို့သားများ။ အတန်းပိုင်ဆရာက မိမိအတန်းမှ အမှန်တကယ် ဆင်းရဲတပည့်ကို ထောက်ခံပေးရငြား ကျောင်းလခလွှတ်ငြိမ်းခွင့် အစိုးရ(မူအရ) သူမရနိုင်မှန်း ကျွန်တော်သိ နေ၍ကိုယ်ချင်းစာစိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်ကိုလည်း ယခုရေးရင်းမေ့ဟိုက်စွာမှတ်မိလာပါသည်။

မဆလ ခေတ်။ ၉-၁၀ ကျောင်းလခ ၅ကျပ်/ နှင့် ၆ကျပ်။ ကျောင်းသား ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း ဆင်းရဲသည်။ သို့သော် မျက်နှာမငယ်ရ။ အိမ်တွင် စီးပွားရေးကြောင့် ဘဝအဆင်မပြေရှိကြသော်လည်း ကျောင်းမှာ ဆရာတပည့်ဆက်ဆံရေးက မိဘ-သားသမီး ထိတွေ့မှုလိုနွေးထွေးသည်။ ကျောင်းဆရာတို့ ကျူရှင်မပြ၍ ဘက်လိုက်မှုမရှိ။ အတန်းထဲမှာ အားလုံးကို တတ်စွမ်းသမျှ ပညာအတူတူပေးသည်။ တပည့်အချင်းချင်း ဆက်ဆံမှုကလည်း ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ် ထားဖြင့် ညီညွတ်ကြသည်။ ဆရာ၊ တပည့် မိဘဆင်းရဲမှုက ညီတူညီမျှဖြစ်၍ ကျောင်းတွင်းရာသီပွဲမှာ ရာသီပွဲအလျောက် စာမေးပွဲမှာ စာမေးပွဲအလျောက် ဖြောင့်မတ်၊ ဖျော်ရွှင်ခင်မင်စွာ လက်တွဲနေကြ။ သစ္စာ၊ မေတ္တာနှင့် ဆရာကျောင်းသားတို့ပါတကားဟု ယခုရေးရင်း ကျောင်းဆရာစစ်စစ် ဘဝအရသာကို ကြည်နူးရွှင်မြူးစွာ အောက်မေ့ခံစားရပါသည်။

၁၉၉၃။ ကျွန်တော် ဆရာစစ်မဟုတ်တော့။ ကျောင်းဆရာတစ်ဝက် ကျူရှင်ဆရာတစ်ပိုင်း။ ဝိုင်းတွေ ဘော်ဒါတွေခေတ်စားလာသည့် ၁၉၉၅ မှာ အသပြာဆရာဘဝက နှစ်ပုံ၊ ကျောင်းဆရာအမည်ခံက တစ်ပုံ။ ထိုစဉ်က ရွှေမောက်မြို့ ငယ်ငယ်လေးတွင် ဆိုင်ကယ်စီးနိုင်သူ လက်တဖက်စာ ဦးရေထဲမှာ ကျွန်တော်ပါသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်း ကျောင်းဆရာတို့ ဖောက်ပြန်မှုကို တရားမဝင် အားပေးလာသော အကျင့်ပျက်ပညာရေးဌာနမှူးက (မြို့ပေါ်) မူ-လယ်-ထက် ဆရာတွေကျောင်းမှာ ဟုတ်တိပတ်တိ စာမသင်၊ (နားလည်ချင်လျှင် အိမ်လာခဲ့ဟု ကျင့်ဝတ်ပျက်စကား)ကို မရှက်မကြောက်ပြောကာ ပုံးလျှိုးကွယ်လျှိုး လူသိရှင်ကြား သင်ကြားခွင့်ရ၍ အောက်စက် အထက်စက် ဆိုင်ကယ်တွေနှင့် ဟန်ကျလာသည်။ ၂၀၁၁ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရခေတ် ပညာရေးဝန်ကြီး ဒေါ်ခင်စန်းရီက ကျူရှင်ပြခွင့် မီးစိမ်းပေးလိုက်သောအခါ (နယ်စပ်ထက်-လယ်နှင့် ကျေးလက်မူကျောင်း တို့မှလွဲ၍) ကျန် (ထက်-လယ် မှန်သမျှနှင့် မြို့ပေါ်မူကျောင်း ၉၀ရာခိုင်နှုန်းဆရာတွေ ဆရာမျက်နှာဖုံးတပ်ကာ တပည့်မုန့်ဖိုးနှင့် မိဘများချွေးနဲ့စာလုယူသူများ ဖြစ်လာသည်။)

၂၀၁၆ NLD အစိုးရဝန်ကြီးကလည်း ဒေါ်ခင်စန်းရီ၏အလွဲကို ဆက်လက်မှားမြဲမှားခိုင်းထားရာ ယခု အခါ(တော၊ မြို့) အစိုးရလယ်-ထက် ကျောင်းမှန်သမျှ ကျောင်းသားမိဘတို့ထံမှ အေးဓားပြတိုက်ခွင့်ရ ဌာနချုပ်များဖြစ်လာသည်။ တပ်စခန်းတွေက ကျောင်းဆရာတို့နောက်ခံ ဘော်ဒါ၊ ဝိုင်းနှင့်ခွင်ရဆရာတို့ အိမ်ကလည်း ဓားပြစခန်းများပင်။ စခန်းအရေအတွက်က မြို့ပေါ်ဌာနချုပ် အစိုးရကျောင်းထက် အဆ ၂၀။ ရွာ-လယ်-ထက် ကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိလျှင် ကျောင်းဆရာတို့ တရားဝင်ဖွင့်ခွင့်ရ ၈-၉-၁၀ ဘော်ဒါကျောင်းခွဲ အနည်းဆုံး သုံးခု။ ထိုသို့ အစိုးရကျောင်းထက် ကျူရှင်၊ ဘော်ဒါ၊ ဝိုင်းများနေခြင်းက ၈-၉-၁၀ ကျောင်းသားတို့မှာ အစိုးရကျောင်းကစာမသင်၍ ကျောင်းဆရာတို့ ရှုံဒိုးဖွင့်ထားသော ကျောင်းတို့မှာ တက်ကြရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ်လည်း အစိုးရ ထက်-လယ် ကျောင်းဆိုသည်မှာ ၈-၉-၁၀ တပည့်တို့ကို အမည်စာရင်းသာလက်ခံ၍၊ ပြီး-ပြီးရော စာသင်ကာ၊ နိုဝင်ဘာဆိုလျှင် အီးရော-အီးရောနှင့် ၁၀တန်းဆိုလျှင် နိုဝင်ဘာမှစ၍ ပိတ်ထားလိုက်ပြီး "ဘော်ဒါ" ဝိုင်းရောက်သည်။

၁၉၉၁ မှ ယနေ့အထိ ၉-၁၀ ပြဆရာတို့ စာကောင်းစွာမပြကြဘဲ အများစုလုံးဝမပြကြဘဲ ၎င်းတို့ ဘော်ဒါဝိုင်းတို့မှာ ထင်ရာကြနေသည်ကို အစိုးရကိုယ်တိုင်သိလျက် ခွင့်ပြုထားသောအခါ မိဘတို့မှာ သားသမီးကို ထိုဘော်ဒါများသို့ ကျေးရွာဆိုလျှင် အနည်းဆုံး ၆သိန်း၊ မြို့ (ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး)ဆိုလျှင် ၈သိန်း/၁၀သိန်း/၁၅သိန်းတို့ဖြင့် အပ်နှံကြရသည်။ သိန်း ၃၀/၄၀ ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းတွေကလည်း ငွေကိုသာ ယူသည်၊ လူစဉ်မီပညာရေးပေးနိုင်သည်မဟုတ်။ ယခုတော့ အစိုးရဟူသည် ပညာရှင်ငွေရှင်တို့အကျိုးကိုသာ ကောင်းစွာသယ်ပိုးသည့်အဖွဲ့အစည်းဟု ယနေ့ ဆင်းရဲသားပြည်သူတို့ သဘောပေါက်နားလည်လာသည်။

၈-၉-၁၀ ဖြစ်လျှင် နံနက် ၇ မှ ၈ ဘော်ဒါဝိုင်း။ ၉ မှ ညနေ ၃း၃၀ အမည်ခံအစိုးရကျောင်း။ ၄ နာရီမှ နောက်နေ့ နံနက် ၈း၀၀ ဘော်ဒါ။ တစ်လှည့်စီပြောင်းတက်၊ Alternative အစိုးရသစ်စနစ်။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းထားလည်း ကျူရှင်ကမလွတ်။ လွတ်သည်ဆိုသည့် ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းက သူတို့ဘာသာ အချိန်ပိုရိုက်စားတွယ်။

၂-၈-၀၆ တုန်းက Tony Higgin ဆိုသည့် ကနေဒါ Tourist ရွှေမောက်မြို့ရောက်လာစဉ် ကျူရှင် ဘော်ဒါ ၃၀ ခန့်ရှိသည်ဟုသိရ၍ (အစိုးရကျောင်းတွေက စာမသင်ဘူးလား)ဟု မေးရာ Yes ဟုဖြေခဲ့ရသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကျွန်တော်ကရှင်း။ ကျန်းမာရေးကို ပြင်ပဆေးခန်း သူငယ်ချင်းဆရာဝန်ကရှင်း။ ဆရာဝန်က - လူနာက ပြင်ပဆေးခန်းပြပြ၊ အစိုးရဆရာဝန်ကြီးနေအိမ်ဆေးခန်းပြပြ ရိုးရိုးဖျားနာ တစ်ခါပြခြင်းသို့ကြီးကြီးသုံးကောင်၊ စာနာစိတ်မဲ့ဆရာဝန်က ဆင်တစ်ကောင်နှင့် အစိုးရဆေးရုံ၏စရိတ်မျှပေး ကျန်းမာ ရေးရှင်းပြတော့ Tony က(ပညာရေးနဲ့ကျန်းမာရေးမှာ ငွေကုန်နေရင် ပြည်သူတွေဆင်းရဲတယ်။ သူတို့နိုင်ငံမှာ KG မှ တက္ကသိုလ်ထိ အခမဲ့။ ကျန်းမာရေးလည်းအခမဲ့)ဟု ပြောပြသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင်လည်း ပညာ-ကျန်းမာမှာ ပြည်သူတွေ မပူပင်ရကြောင်း မြန်မာစာပါမောက္ခ (လန်ဒန်) ဒေါက်တာလှဖေနှင့် ဆရာမ မြသဥ္စာလီနွယ်တို့ စာအရ သိရသည်။

Tony သိမသွားသည့် ဆင်းရဲတစ်ခုမှာ (အတတ်-အသိ-ပညာ) ချို့တဲ့သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၈-၅-၁၁ ပြည်သူ့ခေတ်တွင် ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးမော်သန်းက (ယခုခေတ်-မာစတာဘွဲ့ရတွေက ဆရာတို့တုန်းက ၁၀တန်းဆင့်လောက်ပဲရှိတယ်)ဟု ပြောခြင်းမှာ ပညာချမ်းသာရာမှ မွဲသွားသည့်သဘော။ စာသင်သက် ၃၀ ကျော် အတွေ့အကြုံအရ ၁၉၉၃ ထိ ၁၀တန်းအောင်သူတို့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမြင့်မားသေးသည်။ တိတိကျကျဆိုရလျှင် ၁၉၉၅ မှယနေ့ထိ ၁၀တန်းအောင်တွေသုံးမရ။ ဘွဲ့ရစာ မတတ်တွေမို့ မဆလခေတ် ၁၀တန်းအဆင့်မျှ။ ဥစ္စာခနေ ရုပ်ဝတ္ထု မချမ်းသာခြင်းက စိုးရိမ်စရာမရှိ။ အသိဆင်းရဲ ပညာမွဲခြင်းက အန္တရာယ်ကြီးမားလွန်းသည်။ မတတ်ဘဲလျှင် တတ်ဟန်ဆောင်

သူမသိဘဲလျှင် သိဟန်ဆောင်သူတွေ ကြီးစိုးနေပြီ။ ဦးသန်းရွှေအလို ကျအမည်ခံပညာရှင်တို့ နှစ် ၃၀ စီမံပညာရေးက Tony ပြောသည့် လူထုငွေကြေးဆင်းရဲမှုကို ဖြစ်နေစေသည့်အပြင် ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပံ စာရိတ္တတို့ပါ ချွတ်ခြုံကျနေစေပြီ။

၂၀၁၁ သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ပြည်နိုင်ဖြိုးအစိုးရအနေဖြင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုပပျောက်ရေးကြိုးပမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း အဦးဆုံးမိန့်ခွန်းမှာဖွင့်ဟသည်။ ဆင်းရဲသူတို့ဘဝမြှင့်တင်ဖို့ ငွေချေးသော်လည်း ပညာ-ကျန်းမာ ယိုပေါက်ကိုတော့ ပိတ်မပေး။ ၂၀၁၆ သမ္မတကြီး ဦးထင်ကျော်ကလည်း NLD အစိုးရသည် ပြည်သူတို့၏ လူနေမှုဘဝမြင့်မားဖို့ ကြိုးစားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သမ္မတဦးသိန်းစိန် အဖွင့်မိန့်ခွန်းစသလို ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၁၈ မတ်လ သူနုတ်ထွက်သွားချိန်အထိ သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်လိုပင် အိတ်ပေါက်နှင့် ဖားကောက်ခိုင်းရာ လယ်နဲ့ယာနဲ့ ဘတို့နှင့် လယ်မဲ့ယာမဲ့ ကိုဖိုးလုံးတို့ ရင်သွေးတို့ ပညာရေးအတွက် ငွေကြေးကုန်ကျကြရာ အကြွေးသံသရာမှာ ချာချာလည်မြဲ။ (ဌေးဝင်းတို့ ဌေးလင်းတို့)သာ ယနေ့ခေတ်ကြီးပြင်းရမည်ဆိုလျှင် အုတ်ကြားမြက်နှယ်ဖြစ်နေရမည်။

၁၉၇၅ က ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ၁၀တန်း လေးခါကျ၊ ငါးကြိမ်ဖြေမှအောင်ရာ၊ ထို ငါးနှစ်ကုန်ကျစရိတ်မှာ စာမေးပွဲပုံစံခ ၁၅×၅=၇၅ကျပ်၊ ၁၀တန်းကျသူတို့ကို ညကျောင်းဖွင့်သင်ပေးရာ လခ ၆ကျပ်/ တစ်နှစ် ၇၂ကျပ်။ ၅နှစ် ၃၅၀ကျပ်။ ယနေ့ကလေးတစ်ယောက် ၁၀တန်းကျလျှင် တစ်နှစ်စာသင်စရိတ် ၁၀သိန်း။ ဆင်းရဲမိဘတို့မှာ ပညာတတ်ဖြစ်စေချင်၍ ဒုတိယအကြိမ်အားခဲ။ အောင်ပြန်တော့ အဝေးသင်သင်၊ အနီးတက်တက် လက်ကြားရေယိုသလို ငွေထွက်တော့ရာ ဖွတ်ကျော ပြာစု ဘဝရောက်ရသည်။ ယင်းသို့ ငွေနှင့်စက်ဝယ်ရသည့် ၁၀တန်း ပညာ၊ ဘွဲ့တို့ အသိအတတ် မကြွယ်တော့ (ငါ- ၁၀တန်းအောင်၊ ဘွဲ့ရပညာတတ်)ဟု မဆလခေတ် ကျောင်းသားတွေ လောက်တောင်ရင်ကော့မဆိုရဲ။ ရိုးရိုးဘွဲ့မှ မဟုတ်။ မာစတာ၊ ဒေါက်တာ၊ ဆေး၊ အင်ဂျင်နီယာ B.Ed, M.Ed နှင့် ပညာရေးဒေါက်တာတို့ လူကြားမှာ ဝင်နိုင်သည့် အသိအတတ်မရ။

အာဏာရှင် လက်အောက် အရှေ့ဂျာမနီ ပညာ၊ ကျန်းမာ လူနေမှုအဆင့်အတန်း နိမ့်ကျခဲ့ရသည်။ အနောက်နှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး ပညာ-ကျန်းမာ လူတန်းစေ့ရသလို ဂျာမနီပြည်သားအားလုံး တက္ကသိုလ်ထိ အခမဲ့ဖြစ်သည်။ ဂျပန်မှာပညာသင် စရိတ်ကြီးသည်။ သို့သော် လူငယ်တွေပညာနှင့် မဝေး။ အင်္ဂလန်မှာ မိဘဆင်းရဲ၍ မိဘမဲ့၍ ကျောင်းမှခွာ စားသောက်ဆိုင်မှာ ချို့ငဲ့စွာလုပ်ရရှာသည့် ကလေးမရှိ။ အစိုးရကောင်းတို့ မည်သည် (ကျန်စစ်မင်းကြီး)ကဲ့သို့ ကျင့်ကြံကြပါတကား၊ ကျင့်ကြံရမည်တကားဟုတွေးမိသည်။ ဆရာဇော်ဂျီက ပုဂံခေတ်ကျန်စစ်မင်းကြီး ပြုမူစိတ်ထား အလှတရားကို

(စီးကျ မျက်ရည် သုတ်ပေးမည်ဟု
ဆန် ဆီ စားစရာ တော်လက်ယာဖြင့်
ဝတ်စရာ ချည် ရက် တော်ဝဲလက်ဖြင့်
ရက်ရော သာကြည် ပေးကမ်းမည်ဟု
မြေနီ မြေကောင်း အိုးစလောင်းတို့
လည်ရောင်းရွှက်သယ် ပင်ပန်းဖွယ်တည့်
အရွယ် ယွင်းယို အမယ်အိုသည်
အလိုပြည့်ကြောင်း ရောင်းကောင်းပါစေ . . . ရပါစေ ဟု
မိန့်ခြွေသည်ပ့ါ နှလုံးလှ) ဟု ဖွဲ့ဆိုပြသည်။

ထို့အတူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ (ပြဟ္မစိုရ်တရားကို အခြေပြုသော လူအများကောင်းစားရေးဝါဒ၊ လူထုကောင်းစားရေးဝါဒ ပြန့်ပွားစည်ကားအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်)ဟူသော ၂၀-၁-၁၉၄၆ မိန့်ခွန်းသည် ကျန်စစ်မင်းနှင့်တူသော ဗိုလ်ချုပ်၏နှလုံးသား အလှပင်ဖြစ်သည်။ NLD အစိုးရသည် လူထုတင်မြှောက်အစိုးရမို့ ကျန်စစ်မင်းကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ နှလုံးသားမျိုး မွေးမြူကာဆောင်ရွက်စေချင်သည်က ပြည်သူတိုင်းဆန္ဒဖြစ်သည်။ ယခုသမ္မတသစ်ဦးဝင်းမြင့်ကလည်း (ပြည်သူများရဲ့လူမှုစီးပွားဘဝတိုးတက်မြင့်မားရေး လုပ်မည့်အကြောင်း) ၃၀-၃-၂၀၁၈ က ကတိသစ္စာပြုသည်။ သို့ဖြစ်၍ သမ္မတသစ်ကြီး ဦးဝင်းမြင့်သိစေချင်သည်မှာ -

(၁) ဦးသန်းရွှေ ပညာရေးမူ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရဆက်ခဲ့၍ ပညာရေးနာလန်မထူနိုင်သလို ဆင်းရဲပြည်သူတွေ မွဲသထက်မွဲစေခဲ့သည်။

(၂) သမ္မတကြီးဦးထင်ကျော် လက်ထက် ၂၀၁၆ နှင့် ၁၇ ပညာသင်နှစ်ခရီးကလည်း ဦးသန်းရွှေ ဖောက်သောလမ်းကို ဆက်လျှောက်သဖြင့် မမွဲသေးသည့်ပြည်သူတို့ ဆင်းရဲတွင်းထဲ ထပ်မံကန်ချသလိုဖြစ်သည့်ပြင် တွင်းထဲက ဆင်းရဲသမားတို့လည်း ပက်လက်လဲကျ။ ကုန်း၍ပင် ထမရတော့ပါ။

(၃) ယခု သမ္မတကြီး၏ NLD အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူတို့လူနေမှုဘဝကို တကယ့်စိတ်ရင်းဖြင့် မြှင့်တင်မည်ဆိုလျှင် ဆင်းရဲတွင်းထဲ ဆွဲသွင်းနေသည့် ဓားပြအားပေး သူခိုးမွေး Teacher robbers တွေ ဖြစ်နေသည့် မူ-လယ်-ထက်မှ တက္ကသိုလ်ထိ ကျောင်းဆရာကျူရှင်ပြသည့်စနစ် ပျောက်အောင် ဖျောက်နိုင်ရမည်။ ဆိုလိုသည်က ဆင်းရဲမွဲတေမှုမှ လွတ်ကင်းအောင်ဆိုလျှင် ပညာရှင်၊ ငွေရှင်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိ အာဏာရှင်တို့အကျိုးပြု ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဆေးရုံတို့ မည်မျှရှိစေ ကနေဒါ၊ အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီပြည်တို့လို ပညာရေးစနစ် မဖြစ်သော်မျှ ကျောင်းဆရာစစ်စစ်ရှိသည့်စနစ်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ရမည်။

(၄) အသိ အတတ်ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အနာဂတ်လူငယ်တွေ ပေါ်များ စေချင်လျှင် မူလတန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ခြင်းရပ်စဲ၍ ၉-၁၀ သိပ္ပံဘာသာ ရပ်နှင့် BA,B.Sc ပညာရပ်တို့ကို မိခင်စာပေဖြင့်သာ သင်ကြားဖို့သတ်မှတ်ရမည်။

(၅) အထူးသိစေချင်သည်က သမ္မတကြီး ဦးထင်ကျော်လက်ထက်က စခဲ့သော KG+12 တန်း စနစ်သည် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးကို မွဲပြာကျစေသော စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတကြီးကို ရှင်းပြပါရစေ။ KG အတွက် သီးသန့် အဆောက်အဦ၊ ၁၁တန်းနှင့် ၁၂တန်းအတွက် အဆောက်အဦတို့အပြင် ဆရာများခန့်ထားရ၍ နိုင်ငံအပို ငွေကုန်။ မိဘတို့မှာ ကျူရှင်စရိတ်ကြောင့် ငွေကုန်။ အတတ် အသိပညာမှာမူ ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်တို့ စီမံခဲ့သည့် KG+10တန်း လောက်မျှပင်မရသည်ကို သမ္မတကြီးသိစေချင်ပါသည်။ သမ္မတကြီးဦးဝင်းမြင့်ပင် ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်တို့စနစ်ကို ကောင်းစွာမိခဲ့ရာ ဆရာကြီးတို့စနစ်မှာ နိုင်ငံလူမျိုးအကျိုးရှိပြီး တိုင်းပြည်လူထုကုန်ကျမှုစရိတ်လည်းနည်းသည့်အပြင် အသိအတတ်ပြည့်စုံစွာရသော စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းစနစ်ကို ပြန်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်လျှင် ဆင်းရဲခြင်းလွတ်ကင်းအောင် ပညာရေးလမ်းပြနိုင်သော သမ္မတကြီးဟု နတ်လူသာခုခေါ်ကြပါလိမ့်မည်။

သို့မဟုတ်ဘဲ ဦးသန်းရွှေ၊ ဦးသိန်းစိန်တို့ ပညာရေးအကြံပေးတို့၏မူကို မိတ္တူကူး၍ ၂၀၁၈-၁၉ ပညာသင်နှစ်မှာလည်း ယခင်အတိုင်းပဲသွားမည်ဆိုပါက လူနေမှုအဆင့်မြင့်တက်မလာဘဲ ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲတွင်းထဲသက်ဆင်းနေဦးမည်ဖြစ်ရာ NLD ၏ အနာဂတ်သမိုင်းသည် ပုပ်အဲ့နံစော်လာမည်ဖြစ်၍ လူထုမှာ ကိုယ်တည်မိသည့်ဘုရား လင်းတနားနေသည်ကို စိတ်မချမ်းမြေ့စွာခံစားရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ယခုရေးနေရင်း လူထုအတွက် ရင်မောစွာတွေးမြင်နေမိပါကြောင်း။

♦ကိုဌေး(နတ်မောက်)♦

www.free4readers.com

ပျက်မလိုရွှေ့ဆိုင်းမလိုဖြစ်ခဲ့ရသော အမေရိကန် – မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေး

ရဲကျော်စွာ

အမေရိကန်သမ္မတနှင့် မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးမျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြမည့် စင်ကာပူထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် ပျက်ပြားလုနီးပါး အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်သွားခဲ့သေးသည်။ သို့သော်လည်း တောင်ကိုရီးယားသမ္မတက မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်နှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံကာ အချိန်မီဖျန်ဖြေညှိနှိုင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင်မူ စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ကျင်းပမည့် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား မူလစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဇွန်လအတွင်း ကျင်းပနိုင်တော့မည်ဟု သတင်းများ ပြန်လည်ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

အမေရိကန်ဒုတိယသမ္မတ၏ပြောစကား

ရုတ်တရက် ပြဿနာဖြစ်ပွားလာရသည်မှာ အမေရိကန်ဒုတိယသမ္မတ မိုက်ပန့်စ်၏ ပြောစကားတစ်ခုကြောင့် အခြေအနေရှုပ်ထွေးသွားရခြင်းမှ စတင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယသမ္မတမိုက်ပန့်စ်က မြောက်ကိုရီးယား၏ အနာဂတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဒုတိယလစ်ဗျားနိုင်ငံဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟု မှတ်ချက်ပေးပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုပြောဆိုချက်ကြောင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံဘက်တွင်ဒေါသ ပေါက်ကွဲကုန်ကြ၍ သံတမန်ရေးအခြေအနေများရှုပ်ထွေးသွားခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယား၏ တုံ့ပြန်မှု

အမေရိကန်ဒုတိယသမ္မတ မိုက်ပန့်စ်သည် ရူးသွပ်မိုက်မဲနေသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အကြီးတန်းအဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ချိုဆန်ဟွေးက တုံ့ပြန်ပြောဆိုလိုက်သည်။ ချိုဆန်ဟွေးသည် လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်အတွင်းအမေရိကန်နှင့်ပြုလုပ်ခဲ့သောသံတမန်ပိုင်းဆွေးနွေးပွဲများတွင်ပါဝင်ခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။

အမေရိကန်၏ အရေးကိစ္စများအား ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင်ပါဝင်နေသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ယခုကဲ့သို့ မှတ်ချက်များပေးနေခြင်းမျိုးအား သူမအနေဖြင့် အံ့အားသင့်မှုကို မထိန်းချုပ်နိုင်မိသည်အထိဖြစ်ရသည်ဟု မစ္စချိုဆန်ဟွေးက ပြောဆိုသည်။ အမေရိကန်ဒုတိယသမ္မတ၏နှုတ်မှ ယခုကဲ့သို့ ရူးသွပ်မိုက်မဲသော မှတ်ချက်များရွှန်းရွှန်းဝေအောင်ပြောနေခြင်းကိုလွန်စွာမှပင်အံ့ဩမိပါသည်ဟုသူမကပြောဆိုသည်။

အကယ်၍ သံတမန်ဆက်ဆံရေးတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးဖွယ်ရာများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဆိုလျှင် ယင်းသည် ကောင်းမွန်သော အကြောင်းအရာမဟုတ်ကြောင်း၊ နျူကလီးယားလက်နက်ဖြင့် ဖြေရှင်းမလား သို့မဟုတ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းမလားဆိုသည်မှာအမေရိကန်အပေါ်တွင် မူတည်နေသည်ဟု သူကမပြောဆိုသည်။

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ(မြောက်ကိုရီးယား) အနေဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကျင်းပနိုင် ရန် အမေရိကန်ကို ခယတောင်းပန်နေမှာမဟုတ်သကဲ့သို့ အမေရိကန်ဘက်မှ ဆွေးနွေးပွဲလာတက်ပေးပါရန် ဖျောင်းဖျပြောဆိုနေမည်လည်း မဟုတ်ကြောင်း သူမကပြောဆိုသည်။

အမေရိကန်ဒုတိယသမ္မတမိုက်ပန့်စ်သည်မနှစ်မြို့ဖွယ်မှတ်ချက်စကားများပြောကြားခဲ့သည်ဟုမစ္စချိုဆန်ဟွေး၏ဆောင်းပါးထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ကေစီအန်အေသတင်းတွင်လည်း ထုတ်လွှင့်ဖော်ပြခဲ့သည်။

အမေရိကန်အနေဖြင့် မြောက်ကိုရီးယား၏ အဏုမြူလက်နက်များကို ဖိအားပေးပိတ်သိမ်းစေရန် လုပ်ဆောင်လာမည်ဆိုလျှင် မြောက်ကိုရီးယားအနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ပြန်လည်စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်ဟု မြောက်ကိုရီးယားဘက်မှ ပြောဆိုလာခဲ့သည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ပျက်ပြားဖွယ်အခြေအနေ

ထိုနောက်ပိုင်းတွင်အမေရိကန်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားအကြား နှစ်ဖက်စလုံးက တင်းမာစွာဖြင့် အပြန်အလှန်တုံ့ပြန်ပြောဆိုနေကြသည်။ စင်ကာပူ၌လာမည့် ဇွန်လ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရန်မူလက စီစဉ်ထားခဲ့သော အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် နောက်ကျရွှေ့ဆိုင်းရန် သို့မဟုတ် ဖျက်သိမ်းရန်အလားအလာများရှိနေသည်ဟု နှစ်ဖက်စလုံးက ပြောဆိုနေကြသည်။

အမေရိကန်သမ္မတထရမ့်ကမူ မြောက်ကိုရီးယားနှင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကျင်းပနိုင်ရန် ကြိုတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ရမည်ဟု မေလ (၂၂)ရက်နေ့တွင် ပြောဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်နှင့်တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနှစ်ဦးတွေ့ဆုံခြင်း

အမေရိကန်သမ္မတဒေါ်နယ်ထရမ့်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမွန်ဂျေအင်းတို့နှစ်ဦးသည် အမေရိကန် သမ္မတအိမ်ဖြူတော်၌ မေလ(၂၂)ရက်နေ့တွင်ပင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်နှင့်မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား မူလစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ကျင်းပနိုင်ဖြစ်ခြေရှိ/မရှိသောအချက်နှင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး အောင်မြင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများအပေါ် သံသယများထွက်ပေါ်နေချိန်အတွင်းတွင် ယခုကဲ့သို့ အမေရိကန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနှစ်ဦး ကြိုတင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

နှစ်နာရီကြာသော အကြိုညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုအတွင်း စင်ကာပူ၌ပြုလုပ်မည့် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှတစ်ဆင့် ထိရောက်အောင်မြင်သော တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများ ရရှိလာနိုင်ကြောင်း တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမွန်ဂျေအင်းက ထပ်မံဖျောင်းဖျခဲ့သည်။

စင်ကာပူ၌ကျင်းပမည့် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် သင့်မသင့်ဆိုသောအချက်အား အမေရိကန်သမ္မတထရမ့်က သူ၏လက်ထောက်များ၊ အခြားသောနိုင်ငံခြားခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်အတွင်း၌မှာပင် ဝါရှင်တန်မြို့တော်ရှိ သဘောထားတင်းမာ၍ စစ်မက်လိုလားသော အမေရိကန်အရာရှိအချို့က မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတော်ရေးရာကော်မရှင်ဥက္ကဌ ကင်ဂျုံအန်၏ အဏုမြူလက်နက်များ ဖယ်ရှားရှင်းလင်းရန် ဆန္ဒသဘောထားအပေါ် အမေရိကန်သမ္မတထရမ့်ထံသို့ ကတိပြုထောက်ခံစကားများ ကြားဝင်ပြောကြားပေးခဲ့ကြသော တောင်ကိုရီးယားအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအား အပြစ်တင်ဝေဖန်နေခဲ့သည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှောင့်နှေးဖွယ်အခြေအနေ

ထိုနေ့ မေလ(၂၂)ရက်၌ပင် အမေရိကန်သမ္မတထရမ့်က အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်း အဝေးကျင်းပရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာဖွယ်ရာရှိသည်ဟု သတိပေးပြောကြားလိုက်သည်။

အမေရိကန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံပူးတွဲစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမတိုင်ခင်ကြိုတင်ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားခဲ့သော အမေရိကန်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အကြိုညှိနှိုင်းတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများကို မြောက်ကိုရီးယားဘက်မှ ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးလည်း ပျက်ပြားနိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း သမ္မတထရမ့်က ပြောကြားခဲ့သေးသည်။

သို့သော်လည်း အမေရိကန်နှင့်တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနှစ်ဦး ဝါရှင်တန်အိမ်ဖြူတော်အကြို ညှိနှိုင်းတွေ့ ဆုံဆွေးနွေးမှုအပြီးတွင် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးအောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေး အပေါ် ထိခိုက်ပျက်စီးဖွယ်ရာ အလားအလာထင်မြင်ယူဆချက်များအား သမ္မတထရမ့်ကချေဖျက်ပေးခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတော်ရေးရာကော်မရှင်ဥက္ကဌ ကင်ဂျုံအန်အနေဖြင့် အဏုမြူလက်နက်များကင်းစင်ရေးအတွက် အလေးအနက်ရှိနေကြောင်း သမ္မတထရမ့်က အခိုင်အမာ ပြောကြားလိုက်သည်။

စင်ကာပူထိပ်သီးအစည်းအဝေး ကျင်းပရေးအစီအစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ "ဇွန်လ (၁၂)ရက်တော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ နောက်တော့ဖြစ်လာမှာပေါ့"ဟု သမ္မတထရမ့်က မှတ်ချက်ပေးပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတထရမ့်သည် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကျင်းပနိုင်ရေးကို ဆက်လက် လိုလားနေဆဲဖြစ်ပြီး အမေရိကန်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားလေ့လာသူများကလည်း ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကျင်းပနိုင်ရေး အထမြောက်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြဆဲဖြစ်သည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ဖျက်သိမ်းကြောင်းကြေညာခြင်း

စင်ကာပူ၌ကျင်းပမည့် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား အမေရိကန်သမ္မတ ထရမ့်က ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း မေလ(၂၄)ရက်နေ့တွင် မျှော်လင့်ထားခဲ့သော်လည်း မြောက်ကိုရီးယား၏ အမျက်ဒေါသနှင့် ရန်လိုသောသဘောထားများကြောင့် ယခုအချိန်သည် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် မသင့်တော် သေးဟု ယူဆကြောင်း အိမ်ဖြူတော်ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်တွင် သမ္မတထရမ့်က ပြောဆိုထားသည်။

ထိုအချိန်၌ အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေး အမှန်တကယ် ပျက်ပြားသွားပြီဟု အားလုံးနီးပါးကယူဆသွားကြသည်။ ဒေါ်နယ်ထရမ့်နှင့်ကင်ဂျုံအန်တို့နှစ်ဦး၏ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို မူလစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဆက်လက်ကျင်းပပါရန် ပန်ကြားချက်များစွာ အမေရိကန်သမ္မတထံသို့ ရောက်ရှိလာ ကြသည်။

တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များတွေ့ဆုံခြင်း

ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဝင်ရောက်လာသော အခြေအနေများကြောင့် တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များသည် အရေးပေါ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုအား မေလ(၂၆)ရက်၌ ရုတ်တရက်ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

နှစ်နိုင်ငံအကြား နယ်စပ်ဒေသရှိ ပန်မွန်ဂျုံစခန်းတွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတော်ရေးရာ ကော်မရှင် ဥက္ကဌကင်ဂျုံအန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမွန်ဂျေအင်းတို့နှစ်ဦးသည် နှစ်နာရီကြာတွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ထိုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို သတင်းအချက်အလက်များ အသေးစိတ်ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ သို့သော်လည်း ပျက်ပြားသွားသည့် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား မူလစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အမေရိကန်နှင့် မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်များ အကြားတွင် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမွန်ဂျေအင်းက ကြားလူအဖြစ်သွားရောက်ညှိနှိုင်းပေးရခြင်းဖြစ်သည်။

တောင်နှင့်မြောက် ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် တစ်လအတွင်းဒုတိယအကြိမ်မြောက်နှစ်ဖက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြရခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာ၌အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖြစ်မြောက်နိုင်ရန်အတွက် နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များအပြန်အလှန်ဆွေးနွေးဖလှယ်ခဲ့ကြပြီး ဆွေးနွေးမှု၏ရလဒ်များကို မေလ(၂၇)ရက်၌ ထုတ်ပြန်ကြေညာမည်ဟု တောင်ကိုရီးယားဖက်မှ ပြော ဆိုသည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေး မူလအစီအစဉ်အတိုင်းကျင်းပမည်

အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးကျင်းပရေးကိစ္စအပေါ် အမေရိကန်သမ္မတ၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေးအရာရှိ ဂျွန်ဘိုလ်တန်နှင့်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမိုက်ပွမ်ပီယိုတို့နှစ်ဦးအကြားတွင် သဘောထားကွဲပြားမှုများဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟုလည်း သတင်းများထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမွန်ဂျေအင်း၏ အမေရိကန်နှင့်မြောက်ကိုရီးယား နှစ်ဖက်အကြား၌ ကြားဝင်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများက အောင်မြင်အလုပ်ဖြစ်လာခဲ့ပုံပေါ်လွင်နေသည်။

အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား မူလအစီအစဉ်အတိုင်း ကျင်းပနိုင်ဖွယ်ရှိသည်ဟု သမ္မတထရမ့်က မေလ(၂၆)ရက်နေ့တွင် တွစ်တာလူမှုကွန်ရက်အကောင့်မှတစ်ဆင့် ရေးသားဖော်ပြလိုက်သည်။

မေလ(၂၆)ရက်နေ့၌ပင်အမေရိကန်သမ္မတရုံးအိမ်ဖြူတော်က ထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင် အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးအား မူလစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဇွန်လ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ကျင်းပနိုင်မည်ဆိုလျှင် အဆင်သင့်ဖြစ်နေစေရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ခုအား ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း စင်ကာပူသို့စေလွှတ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။

ယင်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် သမ္မတအိမ်ဖြူတော်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အမေရိကန်အရာရှိများ စုစုပေါင်းသုံးဆယ်ခန့် ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။

ပျက်ပြားဖွယ်ရာ အခြေအနေနှင့် နှောင့်နှေးနောက်ကျဖွယ်ရာ အခြေအနေများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော အမေရိကန်-မြောက်ကိုရီးယားထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် ယခုလောလောဆယ်တွင်မူ ဇွန်လ(၁၂)ရက်၌ စင်ကာပူတွင်ကျင်းပနိုင်ရန် မူလအစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားဖွယ်ရာ အလားအလာများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။

စျေးကွက်၏တုံ့ပြန်နိုင်ခြေအလားအလာ

ကိုရီးယားငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အပြုသဘောဆောင်သော အခြေအနေများကြောင့် အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း အစုရှယ်ယာဈေးနှုန်းများနှင့် အိမ်ခြံမြေဈေးနှုန်းများ ပြန်လည်တည်ငြိမ်လာနိုင်သည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာငွေတန်ဖိုးကျဆင်းနေမှု ရပ်တန့်သွားနိုင်ပြီး မြင့်တက်ခဲ့သော ရွှေဈေးနှုန်းလည်း အနည်းငယ်ပြန်လည်ကျဆင်းသွားနိုင်ဖွယ်ရာရှိနေသည်။

ရဲကျော်စွာ

www.free4readers.com

ဖက်ဒရယ်မူနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့ခြင်း

Federalism and Decentralization

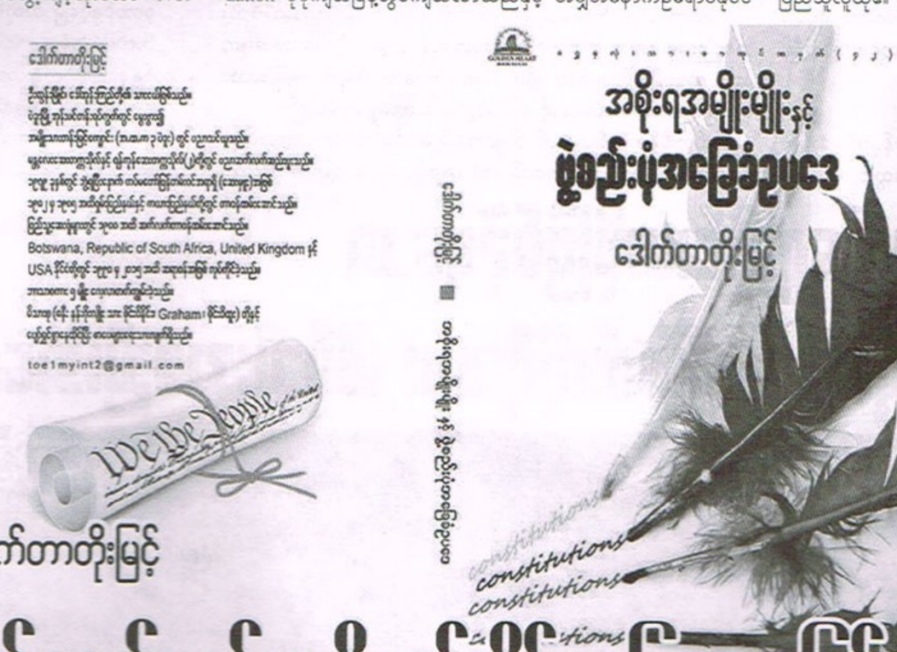

မူရင်းစကားလုံး foidere (to trust) covenant (agreement)အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သော ဖက်ဒရယ်မူဝါဒကို ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့က စတင်အသုံးပြုခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးလောကထဲသို့ CE 1700 တစ်ဝိုက်တွင် စတင်သုံးလာကြသည်။ ကမ္ဘာ့ဖယ်ဒရယ်၊ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့က လက်တွေ့ကျင့်သုံးသော 1789 ခုနှစ်မှစပြီးတဖြည်းဖြည်းခေတ်စားလာခဲ့သည်။

ဖက်ဒရယ်နည်းစနစ် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့ခြင်းသည် နိုင်ငံရေးလောကတွင်သာမက စီးပွားရေး အုပ်ချုပ်ပုံ စီမံခန့်ခွဲပုံတို့တွင်လည်း decentralization နည်းကို CE 1700 ခုနှစ်ထဲက British East India Company ကအလွန်ဝေးကွာသောဗြိတိသျှကျွန်းနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့အကြား ကြေးနန်းမရှိ၊ တယ်လီဖုန်း၊ Email မရှိဘဲ စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှုများ။ စက်ရုံထုတ်လုပ်မှုများကို ဒေသအခြေအနေအလိုက် စီမံခဲ့ကြသည်။ မိသားစုတစ်ခုတွင်လည်း မိဘတို့က သားသမီးတို့အားတဖြည်းဖြည်း"ငယ်စဉ်ထဲက"ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ရပ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးလျက် ၁၈နှစ်ကျော်သည်နှင့် လုံးဝနီးပါးအစစဆုံးဖြတ်ချက်များကိုချခွင့်၊ လုပ်ခွင့်ပေးမှ မိမိ၏သားသမီးတို့ရင့်ကျက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပါသည်။ ထိုနည်းအတူ Unitary အစိုးရ(ဗဟိုချုပ်ကိုင်သောအစိုးရ)ထက် အာဏာကန့်သတ်သော Limited Governmentနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုများသောအစိုးရထက်ဖက်ဒရယ်မူ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ဖြေလျှော့သောအစိုးရတို့ကအခြေခံလူတန်းစားတို့ကိုပိုမိုအကျိုးပြုပါသည်။

ပါလီမန်ပုံစံ ရွေးကောက်သောအစိုးရ Parliamentary Republics များနှင့် လူဦးရေအချိုးအစားအလိုက်ရွေးကောက်သော Proportional Electoral System ရွေးကောက်မှုပုံစံများသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် ကဏ္ဍသုံးရပ်ကိုခွဲခြားရာတွင် ရေပြင်ညီ Horizontal Separation of Power (ဥပဒေပြုကဏ္ဍ၊ အလုပ်အမှုဆောင်ကဏ္ဍနှင့် တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍ) အတွက်ဆီလျော်ပြီး ဖက်ဒရယ်ဝါဒသည် Vertical Power Sharing အပေါ်နှင့် အောက်လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်ခွဲဝေယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် အစိုးရကဏ္ဍတစ်ခုတည်းအတွင်း အစိုးရအဆင့်ဆင့်တိုးတန်းတူညီမျှစွာ တာဝန်ထမ်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြင်သစ်စကားပြောသော Quebec (ကီဘက်၊ Canada)၊ စပိန်နိုင်ငံ၏ Basguesနှင့် UKနိုင်ငံ၏ စကော့တလန်နိုင်ငံတို့တွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်ဖြေလျှော့သော အစိုးရ Decentralization Governance ရရှိရန် အချေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများ မကြာခဏဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ဤဆွေးနွေးမှုမျိုးသည် လူမျိုးစုံကွဲပြားမှုများသော နိုင်ငံများနှင့် ပြည်တွင်းစစ် ရှည်ကြာနေသောနိုင်ငံများတွင် စစ်ပွဲများရပ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရေးနှင့် လူနည်းစုလူမျိုးစုငယ် Marginalized Communities တို့ကို ကာကွယ်မှုပေးရန်အလွန်အထောက်ကူပြုပါသည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ဆင်ဟာလီလူမျိုးတို့နှင့် ဟိန္ဒူတစ်ယောက်တို့၏ စစ်ပွဲများသည် ဖက်ဒရယ်ဝါဒ ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် စစ်ရပ်စဲခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးရခဲ့သည်။ ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် 2005 ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ဆိုရာတွင် ဖက်ဒရယ်မူအစိုးရထူထောင်မည်ဟု နှစ်ဖက်သဘောတူရာမှ ပြည်တွင်းစစ်ချုပ်ငြိမ်းခဲ့သည်။ အီရတ်နိုင်ငံတွင် ရှီယာနှင့် ဆူနီမွတ်ဆလင်အချင်းချင်းသွေးချောင်းစီး သတ်ဖြတ်နေမှုကို ဖက်ဒရယ်မူဗဟိုဖြေလျှော့သည့် အစိုးရထူထောင်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းမှုရရှိစေသည်။

မကြာမီက ခေတ်စားလာသော "Consociational Theory" အရဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့သောအစိုးရ Decentralization Governance ရှိခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးလူမှုရေးတည်ငြိမ်ပြီး လူမျိုးပေါင်းစုံအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်လျက်သာယာသောဘဝကို ကိုယ်တိုင်တည်ဆောက်နိုင်လာကြပါသည်။

ဖက်ဒရယ်မူကိုဦးတည်ရေးဆွဲသော ဖွဲ့စည်းမှုအခြေခံဥပဒေ Federal Constitutions များကပြည်နယ်နှင့်ခရိုင်အစိုးရတို့ကို ခိုင်မာတောင့်တင်းစေပြီး ဒေသအလိုက် ကိုယ်ပိုင်ဆုံး ဖြတ်ခွင့်အမျိုးမျိုးကို ရရှိလာစေပါသည်။ အခြားနည်းတခုမှာ ဗဟိုအစိုးရက ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ရွေးကောက်ခံရမှု ကိုယ်စားလှယ်များလက်သို့ Devolution of Powers လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အပ်နှံလျက် ဗဟိုအစိုးရ၏ အရွယ်အစားသေးငယ်စေခြင်း၊ အစိုးရပိုင်လုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကနှင့် အကျိုးမြတ်မယူသော အဖွဲ့များ Non-profit Organization သို့ပေးခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာ "လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ဆုံးဖြတ်ခွင့်နှင့်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို လူထုနှင့်ပိုမိုနီးကပ်သောနေရာ (Field Office) များထံလွှဲပြောင်းပေးခြင်း။ တိုင်းရင်းသားရိုးရာ အကြီးအကဲများ မြို့မိမြို့ဖများကိုစီမံကိန်းများတွင်အကြံပြုပါဝင်စေခြင်းတို့ဖြင့် Decentraliged governance ရရှိစေပါသည်။

ဤသို့ Decentralization နည်းများကို နိုင်ငံတကာအသင်းအဖွဲ့များ TMFနှင့် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများက အထူးအားပေးလျက်ရှိပါသည်။ World Bark က 1980 တွင် စတင်သောဒေသအစိုးရ (SNG) တို့မိမိအခွန်ငွေမိမိကောက်ခံ၊ သုံးစွဲလျက် လူထုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုများသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်လာခဲ့ပြီးကျေလက်နေ လူများစုကြီး၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးများ ဖွံ့ဖြိုးလာပြီးဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်စေခဲ့သည်။ OECD စာရင်းဇယားများကလည်း Fiscal Decentrali -zation ပိုမိုကျယ်ပြန့်တွင်ကျယ်လာသည်နှင့် အမျှအနောက်ဥရောပနိုင်ငံများတွင်နှစ်ပေါင်း ၃၀ကျော်အတွင်းစီးပွားရေးတိုးတက်ခဲ့သည်။ decentra -lization သည်(၁) အစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူနှင့်နီးကပ်သိသာစေသည်၊ (၂) လုပ်ငန်း မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် ဆိုင်ရာဒေသ လိုအပ်ချက်နှင့် ညီအောင်ပြုပြင်၊ ပြောင်းလွယ်၊ တီထွင်ကြံဆနိုင်သည်၊ (၃) ရပ်ကျေးအဆင့်အထိ လူထု၏ လိုအပ်ချက်နှင့် အညီ Responsive and Accountable Government တုံ့ပြန်လုပ်ဆောင်ပေးပြီး တာဝန်ခံသောအစိုးရဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ဖက်ဒရယ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အာဏာရှင်များ၊ စစ်အစိုးရများကမူ ဖက်ဒရယ်ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ဖြေလျှော့သောအစိုးရသည် ပြိုကွဲပျက်စီးနိုင်သည်ဟုဆင်ခြေပေးခဲ့သော်လည်း ယခုအထိ ကီဘက်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ၊ စကော့တလန်နှင့် UK၊ ဘာစီလိုနာနှင့် စပိန်တို့ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်းမရှိသေးပါ။ ကီလက် (ကနေဒါ) နှင့် UK ၏စကော့တလန်တို့တွင် "ခွဲထွက်လိုသလား" ဟူသော မေးခွန်းကိုပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲလုပ်ခဲ့ရာ ပူးပေါင်းရေး၊ လက်တွဲလျက် ဖက်ဒရယ်မူဖော်ဆောင်ရေးဘက်ကသာ Referendum ဖြင့်အနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဖက်ဒရယ်မူ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ကိုင်မှု ဖြေလျှော့သော အစိုးရတစ်ခု၏ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို (၁) Demoractic Participation and Representation လူထုကဒီမိုကရေစီ အရေးအတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု (၂) Effectiveness of government policy making အစိုးရ၏စီမံကိန်းများ ထိရောက်မှုရှိ၊ မရှိနှင့် (၃) Representation of minorities in a multi national States လူနည်းစုလူမျိုးစုငယ်တို့ ရွေးချယ်ခံရမှုတို့ အပေါ်မူတည်၍ Federalism Deconcentration ဝါဒ၏ သက်ရောက်ပုံတို့ကို အဓိကထားဆွေးနွေးကြပါသည်။

ကမ္ဘာတွင် ဖက်ဒရယ်မူစတင်ကျင့်သုံးသော ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကနိုင်ငံတို့၏ပုံစံနှင့် ယနေ့ဖက်ဒရယ်မူ၏ လုပ်ကိုင်ပုံလုံးဝ ကွာခြားလျက်ရှိပါသဖြင့် ပြည်နယ်အစိုးရတစ်ခု၏ "စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ကဏ္ဍများတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု မည်မျှလျှော့ချသည်ကို အဓိကထားလေ့လာချက်များရှိပြီး အချို့နိုင်ငံရေးသုတေသီများကမူ "ဗဟိုအစိုးရနှင့် Subnatio -nal Goverment (SNG) တို့အကြားဆက်ဆံရေး Inter Governmental Relations ကိုလေ့လာသော ပညာရှင်များလည်းရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် Fiscal, Administrative နှင့် Political Federalism (decentralization) ကတစ်မျိုးပြောင်းလဲပြီး အစိုးရအထက်နှင့် အောက်ဆက်ဆံရေး Inter Governmental Relations ကိုဖြေလျှော့မှုဟူ၍ ဖက်ဒရယ်မူပြောင်းလဲပုံ နှစ်မျိုးအဓိကရှိပါသည်။

အုပ်ချုပ်ပုံ၊ ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေအလိုက် (၁) ဗဟိုအာဏာစုအစိုးရ Unitary Government (၂) ဖက်ဒရယ်အစိုးရ Federal Government နှင့် (၃) နှစ်မျိုးစပ် Hybrid Government ဟုသမားရိုးကျ အုပ်စုခွဲထားခဲ့ကြပြီး အဆိုပါအစိုးရသုံးမျိုးလုံး၏ Fiscal စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ Administrative အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် Political နိုင်ငံရေးတို့တွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုမည်မျှလျှော့ထားသည်ကိုမူမည်၍ "ဖက်ဒရယ်ဝါဒ" ကိုမည်မျှကျင့်သုံးသည်ကို လေ့လာကြပါသည်။

နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်ရှင် Mantesquieu နှင့် Madison တို့လက်ထက်မှစ၍ decentralized အစိုးရများ၏ အကျိုးပြုပုံကို ဖော်ပြခဲ့ရာ (၁) Democratic Participation ဒီမိုကရေစီအရေးကိစ္စများတွင် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု (၂) ပြည်သူ့စီမံကိန်းများချမှတ်ရာတွင် ထိရောက်မှုရှိရန်နှင့် (၃) နယ်မြေဒေသအလိုက်၊ ယဉ်ကျေးမှုအလိုက်၊ ပြောစကားကွဲပြားမှုအလိုက် လူမျိုးစုငယ်တို့နိုင်ငံရေးတွင် ကိုယ်စားပြုမှုတို့တိုးတက်မှုရှိကြောင်း ရေးသားခဲ့ကြသည်။မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံဆော်ပေါလိုတွင် လူထုပိုမိုပါဝင်ပူးပေါင်းလာခဲ့ပြီး အစိုးရ၏ စီမံကိန်းအဆင့်တိုင်းတွင် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ပါဝင်လာခဲ့ပြီးသမ္မတ Lula da Silva လက်ထက်တွင် ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ၏ အဆင်းရဲဆုံးအောက်ခြေလူတန်းစား ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ဆင်းရဲတွင်းမှကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ Fiscal Decentralization သည် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုကိုလျှော့နည်းစေပြီးအစိုးရ၏ဆုံးဖြတ်ချမှတ်မှုနှင့်တာဝန်ယူတာဝန်ခံနိုင်မှုတို့တွင်ပိုမိုသိသာမြင်သာထင်ရှားလာစေပါသည်။

Decentralizationကိုနှစ်သက်ထောက်ခံသူများက ဤဗဟိုဖြေလျှော့မှုကြောင့် လူမှုရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးကိစ္စများတွင် ဒေသအလိုက်တီထွင်မှုများ၊စမ်းသပ်ခြင်းများနှင့် ပြောင်းလွယ်ပြင် လွယ်ဖြစ်မှုကိုအားပေးသည်ဟုဆိုကြပါသည်။ Privatization Policy ဖြစ်သော ယခင်က နိုင်ငံတော်ပိုင် စက်ရုံ အလုပ်ရုံများကို လွတ်လပ်သောဈေးကွက် Free Market လက်ဝယ်သို့ (ခရိုနီလက်ထဲသို့ မဟုတ်ပါ)တရားမျှတပွင့်လင်းစွာ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းသည် decentralizationနှင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုတို့ကိုအစိုးရက ဖြေလျှော့ပေးသည့်လက္ခဏာများဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် စီးပွားရေးတိုးတက်လာပြီး လူတို့နေ့စဉ်ဘဝစဉ်ဆက်မပြတ် စည်ပင်တိုးတက်လာပါသည်။အစိုးရယန္တရားသည်လည်း ပိုမိုပွင့်လင်း၊ မြင်သာ၊ တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံပိုမိုလာပါသည်။ အဆိုပါလက္ခဏာများသည် အစိုးရအဆင့်ဆင့်၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ဖြေလျှော့ခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီလူ့ဘောင် တည်ဆောက်ခြင်းတို့တိုက်ရိုက်အပြန်အလှန်အကျိုးပြုသောကြောင်း သာဓကဖြစ်ပါသည်။

Decentralization ၏အကျိုးများပုံကို လူမျိုးစုပေါင်းစုံရှိပြီး တစ်စုနှင့်တစ်စုနာကြည်းစွာ ကွဲလွဲနေသော နိုင်ငံများတွင် ကျင့်သုံးပါက ရလဒ်ကောင်းများရရှိနိုင်သည်ကိုအီရတ်နိုင်ငံတွင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ပြည်နယ်အစိုးရတစ်ခု၏ နိုင်ငံရေးနယ်နိမိတ် Political Boundaries သည်လူမှုရေးနယ်နိမိတ် Social Boundaries နှင့်ထပ်တူညီပါလျှင် မတူကွဲပြား သောလူမျိုးစုတို့ပိုမို ရောထွေးအဆင်ပြေ Homogeneous Society၏သင်္ကေတတစ်ခုဖြစ်ပြီး ရန်ပွဲစစ်ပွဲများပပျောက်ပြီး နိုင်ငံရေးပိုမိုတည်ငြိမ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဖက်ဒရယ်မူဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့ခြင်းတို့သည် လူမျိုးစုကွဲများ ပိုမိုထူထပ်စွာနေထိုင်သော မဲဆန္ဒနယ်များအတွက် အထူးသင့်လျော်ပါသည်။ မိမိတို့နေထိုင်ရာအရပ်ဒေသတွင် မိမိတို့၏စကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ထုံးစံတို့အတိုင်း လူနေမှုဘဝ Societyများကို သီးခြားစီ၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ ထူထောင်နေထိုင်နိုင်ကြပါသည်။ ဒေသခံဘာသာစကားကိုကျောင်းများတွင် ပြဋ္ဌာန်းသင်ကြားခြင်း၊ ဘာသာရေး အစွန်းရောက်မှုသင်ကြားခြင်းကို တားဆီးထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း၊ မိမိတို့ဒေသအလိုက် လိုအပ်သလို အခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း လိုအပ်သောနေရာများတွင် အများသဘောတူသုံးစွဲခြင်း၊ မိမိဒေသအတွက် လူထုရဲတပ်ဖွဲ့ Community Police ကိုထူထောင်ခြင်း၊ မိမိဒေသဓလေ့ထုံးစံအလိုက် တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ မိမိဒေသစကားဖြင့် ရေဒီယို၊ TV ၊ သတင်းစာဖြန့်ဝေခြင်း၊ လူမှုအသိုင်းအဝန်းတွင် မပါဝင်သော လူနည်းစုလူမျိုးငယ်တို့ကို ပါဝင်လာအောင်စည်းရုံးခြင်း တို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အစိုးရရုံးသုံးကိစ္စများတွင်ပင် မိမိဒေသစကားနှင့် စာကို ရိုက်နှိပ်သုံး စွဲနိုင်ပါသည်။

Consociation အယူအဆကို ပြန်လည်ခေတ်စားအောင် တင်ပြခဲ့သောနိုင်ငံရေးပညာရှင် (နယ်သာလန်နိုင်ငံသား) Arend Ligphart က Administrative and Political Decentralization helps to promote accomodation အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့ခြင်းသည် လူမျိုးစုငယ် တို့ရွေးကောက်ခံရအောင် အားပေးပါဝင်လာစေသည်ဟုရှင်းပြခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့်ပညာရေးကဏ္ဍတွင်လူမျိုးစုငယ်တို့၏ ဘာသာစကားကို ကျောင်းများတွင် သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် အဆိုပါ လူမျိုးစုငယ်၏ identity ကိုပိုမိုထိရောက်ခိုင်မာစေသည်။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြေလျှော့ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတည်ငြိမ်လာပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဒီမိုကရေစီရေးတို့ ကို ယခင်ကပြိုကွဲလုနီးဖြစ်သော လူမျိုးငယ်စုံနေထိုင်ရာတိုင်းပြည်များတွင် တွေ့ရသည်။ ဖက်ဒရယ်မူဝါဒကျင့်သုံးရာနိုင်ငံများထက် စစ်အာဏာရှင်အစိုးရ၊ တစ်ပါတီအစိုးရ၊ ဗဟိုအာဏာစု အစိုးရ Unitary government တို့အုပ်ချုပ်သောနိုင်ငံများတွင် လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်မှု သုံးဆပိုမိုများပြားကြောင်း UNကလေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်မကျင့်သုံးလျှင် နိုင်ငံတစ်ခု၏ ဒီမိုကရေစီအခြေခံတရားများ ဘယ်သောခါမှ အခြေတကျဖြစ်လာမည် မဟုတ်ကြောင်း Ligphart နှင့် Stephen Harpes တို့က သက်သေပြနိုင်ခဲ့ကြသည်။

တည်ငြိမ်ခိုင်မြဲသောလူမျိုးစုပေါင်းစုံနေထိုင်သည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုသည် ဖက်ဒရယ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးကြသည်။ ဥပမာ ဆွစ်ဇာလန်၊ ကနေဒါ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ စပိန်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ဒေါက်တာတိုးမြင့်
ဝေဖန်အကြံပြုလိုပါက
toe1myint2@gmail.com

www.free4readers.com

ရွှေဈေး၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာဈေး၊ လောင်စာဆီဈေး ဂယက်

ဒေါက်တာထူးပြည့်စုံသျှင်

အမြဲတမ်းနိုင်ငံတွေနဲ့မတူ မြန်မာနိုင်ငံက ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရာမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာပေါက်ဈေးနဲ့အညီရေးဆွဲခဲ့ကြတယ်။ ၂၀၁၈ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလကုန်အထိ ခြောက်လဘတ်ဂျက်အတွက် အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာပေါက်ဈေး(၁၃၈၀)ကျပ်နှုန်းထားနဲ့ စက်တင်ဘာလမတိုင်ခင် ရောက်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတဲ့ငွေလဲနှုန်းနဲ့ရေးဆွဲခဲ့ကြတယ်။ အကျိုးဆက်က မြန်မာ့ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနဲ့ကုန်ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်း၊ လောင်စာဆီမြင့်တက်ခြင်းဖြစ်လာတယ်။

ငွေကြေးဖောင်းပွမှု(Infla-tion) ဟာအာဏာရှင်များလက်ထက်၊ပြည်ခိုင်ဖြိုးအစိုးရလက်ထက်၊အင်အယ်လ်ဒီလက်ထက် တိုင်ဆက်လက်ရှိနေပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့တစ်မျိုးသားလုံးထုတ်ကုန် (GDP) နည်းနေတယ်။ ဝင်ငွေနဲ့ထွက်ငွေမမျှဘဲ သွင်းကုန်ပေါ်မှာ ဆက်တိုက်အရှုံးပေးနေရတယ်။ ထုတ်ကုန်မှာလည်း ပြုပြင်ဆန်းစစ်မှုမပါဘဲကျောက်စိမ်းကိုအတုံးလိုက်၊သစ်ဆိုရင်အလုံးလိုက်၊ ဓာတ်ငွေ့ဆိုရင်အရိုင်းအလိုက်ရောင်းချနေသမျှ ပို့ကုန်တန်ဖိုးတက်လာဖို့မမြင်မိဘူး။ အင်အယ်လ်ဒီပြည်သူ့အစိုးရလက်ထက်၊၂၀၁၆ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ(၁၆)ရက်က အမေရိကန်ဒေါ်လာ(၁၄၃၈)ကျပ်ထိ စံချိန်တင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ခဲ့တဲ့ တစ်ဒေါ်လာ(၁၁၈၀)ကျပ်ထက် (၂၅၈)ကျပ်ပိုများခဲ့တယ်။ မေလ (၂၂)ရက်ကတစ်ဒေါ်လာ (၁၃၄၈) ကျပ်ဖြစ်ပြီးရွှေဈေးက၂၀၁၇ခုနှစ် ဇူလိုင်(၂၁)ရက် ကစလို့ ကျပ်(၉၀၀၀၀၀)အထက်ရောက်ရှိခဲ့ပြီးကမ္ဘာ့ရွှေဈေးမြင့်တက်မှုနဲ့ ဆက်တက်ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၈ခုနှစ်မေလ (၂၂)ရက် ပြည်တွင်းရွှေ(အခေါက်)တစ်ကျပ်သား(၉၃၂၀၀၀)ကျပ်ရှိတယ်။ ၂၀၁၇ စက်တင်ဘာလ(၁၅)ရက်မှာ ကျပ်(၉၅၇၃၀၀)ကျပ်နဲ့ စံချိန်တင်မြင့်တက်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပြည်တွင်း ခရိုနီတွေက တရားဝင်ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိဘဲ ရွှေဈေး၊ ဒေါ်လာဈေးကွက်နဲ့ပြည်ပ(ကမ္ဘာ)ရေနံ ဈေးကွက်မှာ ဝင်ရောက်ဈေးကစားနေလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဈေးမတည် မငြိမ်ဖြစ်ခြင်းကနေ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်ခဲ့တယ်။

၂၀၀၇ခုနှစ် ရွှေဝါရောင်အရေးအခင်းဖြစ်ပြီး ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆိုင်တွေ ပုဂ္ဂလိကလွှဲပြောင်းပေးတဲ့နောက်မှာ ဆီဆိုင်တွေပိုများလာပြီး ဈေးလည်းတက်လာတယ်။ လောင်စာဆီရောင်းဝယ်နေမှုဈေးကစားနေတာကြောင့်နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတစ်ခု ဝင်ရောက်လာမယ့်အပေါ် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်တွေ အသည်းအသန်ကန့်ကွက်နေတယ်။ လက်ရှိမှာ စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်တွေက နိုင်ငံတကာ ဈေးနှုန်းထက်လေးရာ ခိုင်နှုန်းကျော်အရှုံးခံရောင်းနေတယ်ဆိုပေမယ့် စာရွက်ပေါ်မှာသာ အရှုံးခံရောင်းချဖြင်းဖြစ်ကြောင်း မေလ(၂၂) ရက်က မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီတင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများအသင်းက ပြုလုပ်တဲ့သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ အသင်းအတွင်းရေးမှူး ဒေါက်တာဝင်းမြင့်ကဆိုတယ်။ နိုင်ငံတကာစက်သုံးဆီဈေးနှုန်းမြင့်တက်လာတဲ့ကာလမှာ ဆိုင်တွေအနေနဲ့ရှုံးနိုင်ကြောင်း ယင်းကဆိုတယ်။ နိုင်ငံတကာစက်သုံးဆီဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာမှုနဲ့ ဒေါ်လာဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုတွေကြောင့် တစ်လအတွင်း ပြည်တွင်းစက်သုံးဆီဈေးနှုန်းဟာ တစ်လီတာကျပ်တစ်ရာခန့် မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီတင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများ အသင်းထံမှသိရတယ်။

၂၀၁၆၊ နိုဝင်ဘာ(၁၆)ရက်ကကျင်းပတဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှာ ပန်းတောင်းမဲဆန္ဒရှင် ဒေါ်ခင်နှင်းသစ်က အရပ်ရပ်ကုန်ဈေးနှုန်း တရိပ်ရိပ်တက်နေမှုအား ထိန်းချုပ်မယ့်အစီအစဉ်ရှိမရှိ မေးမြန်းတဲ့အပေါ် စီးပွားနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဒေါက်တာသန်းမြင့်ကကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြေရှင်းဖို့အတွက်နောက်တစ်ကြိမ်မှသာခွင့်ပြုပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကြောင့် အစိုးရအနေနဲ့ တိုက်ရိုက် ထိန်းချုပ်ဖို့မဖြစ်နိုင်တာတော့ မှန်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကမ္ဘာ့ရေနံဈေးနှုန်းကျချိန်မှာ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်ဆီဆိုင်တွေက ဆီဈေးမချဘဲ မှိန်းပီးရောင်းနေတယ်။ လောင်စာဆီကို အမြင့် ဈေးနှုန်းနဲ့ ဝယ်ယူနေရတော့ ကုန်ဈေးနှုန်းတက်တယ်။ ကုန်ဈေးနှုန်း တက်တဲ့အပေါ် ထိန်းချုပ်မယ့်အစီအစဉ်မေးမြန်းတဲ့အပေါ် တိုတိုနဲ့လိုရင်း ရောက်အောင် မဖြေနိုင်ခဲ့ဘူး။

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုကြည့်ရင် ၂၀၁၅-၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ် မြန်မာကုမ္ပဏီ(၆၇၂၈)ခု၊ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ (၁၁၇၂)ခု ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ မြန်မာကုမ္ပဏီ(၉၁၄၇)ခုနဲ့ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ(၁၃၂၂)ခုတိုးတက်ခဲ့ကြောင်း ၂၀၁၈ခုနှစ် မတ်လ (၁၉)ရက်မှာ နိုင်ငံခြားရင်း နှီးမြှုပ်နှံမှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၁၀၇. ၂၀၇သန်း)မြန်မာနိုင်ငံသား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကျပ်(၃၆၃၂. ၂၄၁ဘီလီယံ)ရှိပြီး အလုပ်အကိုင်သစ် ပေါင်း (၁၀၆၂၇၃)

နေရာရှာဖွေပေးနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတယ်။

အင်အယ်လ်ဒီပြည်သူ့အစိုးရလက်ထက်မှာပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ထင်သလောက်ဝင်မလာခဲ့ဘူး။ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်မှုအတွက် လွယ်ကူမှုညွှန်းကိန်း(Doing Business)အကဲဖြတ်အဆင့်(၁၀)ဆင့်ရှိပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုစတင်ခြင်း၊ အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခွင့်ရယူခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရယူခြင်း၊ မြေနှင့်အိမ်ရာအဆောက်အအုံမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ချေးငွေရယူခြင်း၊ အနည်းစုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း၊ ပြည်ပကိုကုန်သွယ်ခြင်းစာချုပ်များသဘောတူညီမှု အာဏာတည်လိုက်နာစေခြင်း၊ ဒေဝါလီခံမှုဖြေရှင်းခြင်းအချက်တွေနဲ့တိုင်းတာခဲ့ရ။ ၂၀၁၈ခုနှစ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံပေါင်း(၁၉၀) အနက် အဆင့်(၁၇၁)ရရှိကာ အမြင့်ဆုံးစွမ်းဆောင်မှုကွာလှမ်းရမှတ်ကဏ္ဍငါးခုမှာ မြင့်တက်ခဲ့တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်နေ့ရှစ်နာရီအနည်းဆုံးလုပ်ခ(၄၈၀၀)သတ်မှတ်ကြောင်း ၂၀၁၇ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ(၂၉) ရက်က ကြေညာခဲ့ပြီး လွှတ်တော်ကမေလဆန်းမှာအတည်ပြုပေးခဲ့တယ်။ မတ်လ(၃၀)ရက်က နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးဝင်းမြင့်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကတိသစ္စာပြုပွဲမှာ ပထမဆုံးနိုင်ငံတော်မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ရာအရာထမ်းလစာ၁၀ရာခိုင်နှုန်း၊ အမှုထမ်းလစာ ၂၀ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်ပေးမယ်ဆိုကာ ၂၀၁၈၊ ဧပြီလ၊ လစာ ထုတ်ရက်မှစပြီး ခံစားခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလစာတိုးမြှင့်လာတာနဲ့အတူ အခြေခံစားကုန်၊ လူသုံးကုန် ဈေးနှုန်းတဖြည်းဖြည်းတက်လာတယ်။ ရွှေဈေး၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာဈေး၊ လောင်စာဆီဈေးနှုန်းတွေတက်လာတယ်။ အစိုးရမှာ ကုန်ဈေးနှုန်းလျှော့ချဖို့ နည်းလမ်းမတွေ့သေးဘူး။ အစိုးရက အခွန်စနစ်မပြောင်းလဲနိုင်သေးဘဲ အခွန်ရှောင်သူတွေ ပိုမိုများပြားလာတယ်။

နိုင်ငံ့ဘဏ္ဍာငွေတိုးပွားအောင်နိုင်ငံတော်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံကြီးတွေ အကြီးအကျယ်အရှုံးပေါ်လို့ ပိတ်ထားရပြီး နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလစာငွေကို ပြည်သူ့အခွန်ငွေထဲက စိုက်ထုတ်သုံးစွဲနေတာကြောင့် စက်ရုံပေါင်း(၄၄)ရုံအတွက် နှစ်စဉ်ကျပ်ဘီလီယံ(၄၀၀၀)နဲ့ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လိုငွေကျပ်ဘီလီယံ (၆၀၀)ရှိတယ်။ နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင်ဆောင်ရွက်ဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့ပေမယ့် ယနေ့စရိတ်အား လခအားလုံးအတွက် ပြည်သူ့အခွန်ငွေထဲကကျခံ ဖြေရှင်းနေရလို့ ပြည်သူတွေအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်နေတယ်။

ဒီမိုကရေစီအစိုးရလက်ထက်မှာ အစိုးရကဦးဆောင်တဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ မရှိရဘူးလို့ တရားသေမစွဲကိုင်သင့်ဘူး။ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်နဲ့ အီးယူနိုင်ငံများ၊ ဒီမိုကရေစီအရင့်အမာကြီးတွေတောင် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး၊ ရေဒီယိုနဲ့ရုပ်မြင်သံကြား၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ ငွေစက္ကူအပါအဝင် သဘာဝသယံဇာတတူးဖော်ထုတ်လုပ်ရေး အားလုံးမှာပါဝင်နေတယ်။ ပြည်သူ့အခွန်ဘဏ္ဍာနဲ့ အစိုးရယန္တရားလည်ပတ်အောင်ကြိုးစားတာကောင်းပါတယ်။ အစိုးရကြီးကြပ်တဲ့စီးပွားရေးစီမံကိန်းတွေလိုအပ်နေဆဲဖြစ်တယ်။ ဒါကိုအရှေ့အနောက် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းတွေနဲ့ကြည့်ပြီး လုပ်သင့်တာမြန်မြန်လုပ်ရမယ်။

ယနေ့အရပ်ရပ်ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်နေရာမှာ အချို့ကုန်စည်ဈေးနှုန်းတွေက အတက်ချည်းမဟုတ်ဘဲ အချို့ဈေးနှုန်းက သာမန်အခြေအနေမျိုးမှာသာ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိတဲ့ ဈေးနှုန်းအတက်အကျသာဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိတယ်။ နိုင်ငံသားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ နိုင်ငံအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံရာမှာ ကင်းလွတ်ခွင့်၊ သက်သာခွင့်ရရှိဖို့ အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်မှ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရေး သတ်မှတ်ထားတဲ့အဖြေလွှာ၊ အဆိုပြုလွှာတွေတင်ပြရကြောင်းသိရတယ်။ ပြည့်စုံတဲ့အဆိုပြုလွှာတွေကိုလက်ခံ(သို့)ငြင်းပယ်ကြောင်း အဆိုပြုလွှာတင်သွင်းသူထံ အကြောင်းပြန်ခြင်း၊ လက်ခံပြီးတဲ့အဆိုပြုလွှာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကော်မရှင်ရုံးအဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သဘောထား၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသဘောထား မှတ်ချက်ပြည့်စုံရင် မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်(MIC)က အဆိုပြုချက်တင်ပြ ဆွေးနွေးခြင်းအစည်းအဝေး (MIC)မှ ခွင့်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီးရင် ပြည်တွင်း(သို့)ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုခွင့်ပြုပေးပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ၁၅ ရက်၊ နော်ဝေနိုင်ငံမှာ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်နာရီပိုင်းမျှသာကြာကြောင်းသိထားပတယ်။

ဆိုရရင် ၂၀၁၈ခုနှစ် မေလ (၁၄)ရက်ကစပြီး တစ်နေ့ရှစ်နာရီ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခကျပ်(၄၈၀၀)ပေးဆောင်ဖို့ အခက်အခဲရှိတဲ့ အထည်ချုပ် စက်ရုံနဲ့ အခြားလုပ်ငန်းရှင်အချို့စက်ရုံပိတ်သိမ်းကာ ထွက်ခွာဖို့ရှိနေတယ် အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းမှာ အပ်ထည်လက်ခစားချုပ်လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းသာရှိပြီး မြန်မာ့ထွက်ကုန် (Product of Myanmar) (FOB) အတွက် မလုပ်ကိုင်နိုင်သေးဘူး။ လုပ်ငန်းကုန်ကျငွေရဲ့ ၆၇ရာခိုင်နှုန်းကလုပ်ခလစာရှင်းပေးရင်းကုန်နေတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကထွက်ခွာသွားရင် ၂၄ နာရီလျှပ်စစ်မီးရတဲ့ ထိုင်း ၈၅ရာခိုင်နှုန်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၈၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဗီယက်နမ်၉၉ရာခိုင်နှုန်း၊ လာအို၈၀ရာခိုင်နှုန်းကို ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်သွားတာဖြစ်ရလို့ အချို့အလုပ်သမတွေ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် စက်ရုံနဲ့ချိတ်ဆက်ပါသွားတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အလုပ်အကိုင်သစ်၊ အခွင့်အလမ်းသစ် ရှားပါးလို့ နိုင်ငံခြားထွက်အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းအရ လူ (၂. ၁)သန်း လုပ်ကိုင်နေပြီး ထိုင်း ၇၀ရာခိုင်နှုန်း၊ မလေးရှား ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း အများဆုံးသွားရောက်လုပ်ကိုင်နေတယ်။ အချို့ကလူ ၅သန်းခွဲကျော် နိုင်ငံခြားရောက်နေတယ်ဆိုတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ ရွှေဈေး၊ ဒေါ်လာဈေး၊ လောင်စာဆီဈေးနှုန်းတက်နေတာကြောင့်လုပ်ခလစာတိုးပေးနေတာကြောင့် အထွေထွေကုန်ဈေးနှုန်းတိုးမြင့်လို့နေတယ်။ နိုင်ငံခြားအရန်ငွေနည်းနေတယ်။

ဒေါက်တာထူးပြည့်စုံသျှင်

အစိုးမရသူများ

မောင်ခင်မှိုင်း(ချောက်)

ကမ္ဘာကြီးဟာ
ရွာကြီးတစ်ရွာဆိုသော်ငြား
တစ်ခါပြီးတစ်ခါ
အညာကြီးညာနေတုန်းပါလား. . . ။ ။
မောင်ခင်မှိုင်း(ချောက်)

www.free4readers.com

ဟိုးဟိုးမကျော်သည့် ကျော်ဟိုး

ကော(တောင်တန်းပြာ)

တိုက်ကင်းထွက်လာသော တပ်မဟာ(၁)မှ KNU တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

အချိန်ကာလကား ၁၉၈၀ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လသည် မိုးလယ်ကာလမို့ ကရင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းဖာပွန်ဒေသမှာတော့ မိုးကောင်းတုန်းရှိသေး၏။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှသော ကျွန်တော်တို့ ခမရ(၆)တပ်ရင်းသည် မိုးတွင်းကာလကြီးတွင် စစ်ဆင်ရေးဝင်မိလျက်သား ဖြစ်နေသည်။ စစ်ဆင်ရေးနာမည်က "နေမင်းအောင်စစ်ဆင်ရေး"ဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းစစ်ဆင်ရေးမို့ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းမှာ အတော်ပင်ပန်းလှပါသည်။ ပြီးတော့ ဗိုလ်မှူးစိန်လင်းဦးစီးသော ကျွန်တော်တို့စစ်ကြောင်း (၂)မှာ အထိုင်စစ်ကြောင်းမဟုတ်။ လှုပ်ရှားစစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့စစ်ကြောင်းသည် ဘီးလင်း-ဖာပွန်ဒေသတွင် စစ်ဆင်ရေးဝင်လာသည်မှာ ဘာလိုလိုနှင့် ငါးလပင်ကျော်ခဲ့ပြီ။ စစ်ဆင်ရေးကာလ ခြောက်လမို့ မကြာမီနောက်တန်းပြန်ရတော့မည်၊ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းကို ခမရ(၁၃)မှ လာရောက်၍ တပ်ချင်းလဲလှယ်မည်ဟုလည်း သိရ၏။ ထို့ကြောင့် တပ်ရင်းတစ်ရင်းလုံးပျော်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းအဖို့ သည်စစ်ဆင်ရေးငါးလတာအတွင်း ရန်သူ KNU တို့နှင့် တိုက်ပွဲကြီးကြီးမားမားတော့မဖြစ်ခဲ့ချေ။ KNU တို့သည် အဖွဲ့ငယ်လေးများဖြန့်ခွဲ၍ ချောင်းပစ်ပြေးသည့် အလုပ်ကိုသာ လုပ်ကြသဖြင့် အသေးအမွှားထိတွေ့ပစ်ခတ်မှုလေးတွေသာ ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းစစ် ဆင်ရေးဝင်ရသည့် ဘီလင်းနတ်ကြီး-ဖာပွန်လမ်းကြောင်းနှင့် ဘီလင်းမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင် ကျော်ဟိုးဦးစီးသော KNU တပ်မဟာ(၁)က အဓိကလှုပ်ရှားသည်။ သို့သော် ကျော်ဟိုးအဖွဲ့သည် ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်တာမျိုးမလုပ်ဘဲ မိုင်းထောင်၍ချောင်းပစ်သည့် ပြောက်ကျားစစ်မျိုးသာလုပ်ကြလေသည်။ KNUခေါင်းဆောင်ဗိုလ်မြသည် စည်းကမ်းပျက်နေသော တပ်မဟာ(၁)အား ကိုင်ရန်တစ်မြန်နှစ်ကမှ ကျော်ဟိုးအား တာဝန်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ KNUတွင် တပ်မဟာ(၁)သည် စည်းကမ်းအပျက်ဆုံးဟုနာမည်ကြီးသည်။ အခြားတော့မဟုတ်။ အရက်နှင့်မိန်းမရှုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ကအစ တပ်သားအဆုံး မိန်းမရှုပ်ကြသည်။ မိန်းမနှင့်ပတ်သက်၍ဗဟိုကိုတက်လာသောပြဿနာတိုင်းသည် ဗေဒင်မေးကြည့်စရာမလိုဘဲ တပ်မဟာ(၁)ကဟု လူတိုင်းသိကြသည်။ တပ်မဟာ(၁)သည် စည်းကမ်းပျက်တော့ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်လည်းမရှိကြ။ တပ်မတော်စစ်ကြောင်းများနှင့်ဖြစ်ပွားသည့် တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် ခံရတာကများသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့စည်းကမ်းပျက်နေသောတပ်မဟာ(၁)အားကိုင်ရန်စည်းကမ်းကြီး၍သဘောထားတင်းမာသောကျော်ဟိုးအားကိုင်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျော်ဟိုးသည် တပ်မဟာမှူးပြင် စစ်ဆင်ရေးမှူးပါတွဲကိုင်ရသည်။ တကယ်လည်း ကျော်ဟိုးဆိုသူကား စည်းကမ်းကြီးသည်၊ မောက်မာသည်၊ သဘောထားတင်းမာသည်၊ ထို့ကြောင့် တပ်မဟာ မှူးကျော်ဟိုးအား ငယ်သားတွေက မျက်တောင်လေးထော်၍မျှ မော်မကြည့်ရဲကြချေ။ ကျော်ဟိုးကိုင်တော့ တပ်မဟာ(၁)သည် တိုက်ရည်ခိုက်ရည်လည်း ပြန်ကောင်းလာခဲ့၏။ စည်းကမ်းလည်းပြန်ကောင်းလာခဲ့သည်။ သို့သော် ငယ်သားများအပေါ်မောက်မာလွန်းသဖြင့် အတိုင်အတောခံရသည်။ သည်တွင် KNUခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မြက ကျော်ဟိုးအား တပ်မဟာမှူးရာထူးဖြုတ်၍ စောကျော်လင်းအား တပ်မဟာမှူးခန့်အပ်ခဲ့၏။ ကျော်ဟိုးကိုတော့စစ်ဆင်ရေးမှူးတာဝန်ပေး၍ ဘီလင်းမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်နှင့် ဘီးလင်း-ဖာပွန်လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် လှုပ်ရှားစေခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တစ်ခါတုန်းက စည်းကမ်းမလိုက်နာသောတပ်မဟာ(၁)မှ တပ်မှူးငယ်များအား ဗိုလ်မြကိုယ်တိုင် ဘောသရောရွာတွင် လုံ့စွပ်နှင့်ထိုးသတ် ၍ အရေးယူခဲ့ဖူးသည်။ ကျော်ဟိုးသည် စည်းကမ်းပျက်သော တပ်မဟာ(၁)အား ကိုင်ခါစက တပ်မဟာ(၁)သည် KNUတွင် ဒေါင်ဒေါင်မြည်၍ ဟိုးဟိုးကျော်စေရမည်ဟု ကြုံးဝါး ခဲ့၏။ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းသည် မကြာမီစစ်ဆင်ရေးကာလပြီးဆုံး၍ နောက်တန်းပြန်ရတော့မည်မို့ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းတာဝန်ယူရသည့် ဘီးလင်း-ဖာပွန်ဒေသတွင်စစ်ဆင်ရေးအစားထိုးဝင်လာမည့် ခမရ(၁၃)နှင့် တပ်ချင်းလဲလှယ်ရေးသာပြင်ဆင်ကြလေသည်။ သို့သော် တပ်ရင်းနောက်တန်းပြန်ခါနီးမှ ဗိုလ်မှူးစိန်လင်းဦးစီးသော ကျွန်တော်တို့စစ်ကြောင်း(၂)သည် အရေးပေါ်စစ်ဆင်ရေးတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရလေသည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးက KNU တပ်မဟာ(၁) စစ်ဆင်ရေးမှူးကျော်ဟိုး၏ စခန်းအားတိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရန်ဖြစ်လေသည်။ စစ်ဆင်ရေးမှူး ကျော်ဟိုး၏ စခန်းတည်နေရာကို မနေ့တစ်နေ့ကမှ မိမိသတင်းပေးအမာခံတစ်ယောက်ဆီမှ သတင်းရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ကြောင်း(၂)မှ ဗိုလ်ကြီးမင်းအောင်ဦးစီးသော ကျွန်တော်တို့ ချေမှုန်းရေးတပ်ခွဲသည် ဘီးလင်းချောင်းဘေးရှိ မဲပလီရွာမှ နံနက်၇နာရီအချိန်တွင် စတင်၍ချီတက်လာကြပါသည်။ ဗိုလ်လှကွန့်ဦးစီး သော ကျွန်တော်တို့တပ်စု(၁)က ပွိုင့်တပ်စုဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့တပ်စိတ်က ရှေ့ပြေးပွိုင့်တပ်စိတ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ပွိုင့်တပ်စိတ်သည် လူသွားလမ်းကြောင်းတွေကိုမသုံးဘဲ တောတိုး၍ချီတက်နေရသဖြင့် ပင်ပန်းလှပါသည်။ ချီတက်ရာလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် တောင့်ကျပျောအုပ်တွေ၊ ဝါးရုံတောအုပ်တွေ ပိတ်ပိတ်သည်းသည်း ပေါက်ရောက်နေသဖြင့် ခက်ခက်ခဲခဲချီတက်လာကြရသည်။

ထိုသို့ချီတက်လာသော ကျွန်တော်တို့တပ်ခွဲသည် တောင်ကြားတစ်နေရာအရောက်တွင် ပွိုင့်ရဲဘော်တပ်သားလှဝင်းက သူ့ရှေ့ဝါးရုံခြေကမြေကြီးကို မသင်္ကာသဖြင့် တပ်စိတ်မှူးဖြစ်သူ ကျွန်တော့်အားသတင်းပို့သည်။ ကျွန်တော်က ရှေ့တက်ပြီး သေချာကြည့်လိုက်ရာ မိုင်းဖြစ်နေ၏။ သည်မိုင်းထောင်ထားခဲ့သည်မှာ သိပ်တော့မကြာသေးချေ။ မိုးရေကြောင့် ခပ်ပါးပါးဖုံးထားသောမြေမှုန့်များပျော်ပြီးဝါယာကြိုးတွေပေါ်နေ၏။ ကျွန်တော်က ထိုမိုင်းကို လုံ့စွပ်ဖြင့် အသာလေးဆွ၍ဖော်ကြည့်ရာ လက်လုပ်မိုင်းအသစ်ဖြစ်နေသည်။ တပ်ခွဲမှူးဗိုလ်ကြီးမင်းအောင်က မနီးမဝေးတွင် ရန်သူတွေရှိနိုင်ကြောင်း ထို့ကြောင့်အထူးသတိထား၍ ချီတက်ကြရန် ကျွန်တော်တို့ပွိုင့်တပ်စုအား သတိပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ချေမှုန်းရေးတပ်စုသည် ဆက်လက်၍ ဝါးရုံတော အုပ်တွေအတိုင်း ဆက်လက်ချီတက်လာကြရာ မိုးချုပ်လာသဖြင့် ခံစစ်အတွက်ကောင်းမည့် တောင်ကုန်းအားရွေးချယ်၍ စခန်းချကြသည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်စုသည် မီးခိုးနှင့်မီးရောင်မထွက်အောင် ကျင်းတူး၍ဂလိုင်များဖောက်ကာ ထမင်းချက်ကြရပါသည်။ ထို့အပြင် သည်တောင်ကုန်းကိုကြည့်လျှင် လူသူလေးပါးမရှိသည့် တောင်ကုန်းတစ်ခုလိုထင်မှတ်မှားအောင် တစ်ညလုံး တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နေရာယူထားကြ၏။ သည်လိုနှင့် တဖြည်းဖြည်း မိုးလင်းသွားပြီ။ ဗိုလ်ကြီးမင်းအောင်ဦးစီးသော ကျွန်တော်တို့ချေမှုန်းရေးတပ်စုသည် ခြေရာလက်ရာများဖျက်၍ ထိုတောင်ကုန်းမှဆက်လက်၍ ချီတက်လာကြ၏။ မြောက်ဘက်တောင်ကြောအတိုင်း အထူးသတိထားပြီး တရွေ့ရွေ့ချီတက်လာကြသည်။ ထိုသို့ချီတက်လာကြရင်း တောင်ကြားတစ်ခုထဲသို့ အဆင်းတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင်တောင်ကြောမှ ဝါးခုတ်သံနှင့်စကားပြောသံများ ခပ်သဲ့သဲ့ကြားရသဖြင့် တပ်ခွဲမှူးဗိုလ်ကြီး မင်းအောင်က ရန်သူဖြစ်နိုင်ကြောင်းသုံးသပ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ပွိုင့်တပ်စုသည် တောင်ကြားထဲရှိ ချောင်းငယ်လေးတစ်ခုအနီးသို့ ရောက်လာကြသည်။ သို့သော်ရှေ့ဆက်တိုး၍ ရန်ိုးရန်ိုးနှင့်တောတိုးလာကြသော်လည်း ကြခတ်ဝါးရုံစုများသည် လူတစ်ကိုယ်စာဝင်လို့မရနိုင်အောင်ပင် ရှုပ်ယှက်ခတ်အောင်ပိတ်နေသဖြင့် တိတ်တဆိတ်နောက်ကြောင်းပြန်ဆုတ်ကြပြီး တောင်ကြောပေါ်တက်၍ နေရာပြန်ယူထားကြသည်။ တပ်ခွဲမှူးဗိုလ်ကြီးမင်းအောင်က တပ်စု(၁)တပ်စုမှူးဗိုလ်လှကွန့်ဦးစီးလက်ရွေးစင် ၃၁ယောက်ရွေးချယ်၍ တပ်စိတ်လေးစိတ်ဖွဲ့ပေးလိုက်သည်။ ထိုလက်ရွေးစင်တပ်စိတ်မှ တပ်စိတ်မှူးများသည် တပ်ကြပ်လုံးထော်၊ ကျွန်တော်တပ်ကြပ်ထင်ဇော်၊ တပ်ကြပ်သန်းမြင့်၊ ဒုတပ်ကြပ် မောင်စိုးတို့ဖြစ်ကြသည်။ တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီးက တပ်ကြပ်ကြီးတင်ရွှေဖြစ်သည်။ တပ်စုမှူးက ဗိုလ်လှကွန့်ဖြစ် ၏။ ဗိုလ်လှကွန့်ဦးစီးသော ကျွန်တော်တို့ချေမှုန်းရေးတပ်စုသည် တပ်ခွဲမှူးဆီမှ တိုက်စစ်အမိန့်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စောစောက ဝါးခုတ်သံနှင့် စကားပြောသံတွေကြားရသောတောင်ကြောအား တဖြည်းဖြည်းချဉ်းကပ်လာကြသည်။ တပ်ခွဲမှူးဗိုလ်ကြီးမင်းအောင်နှင့် ကျန်တပ်စုက လက်ရှိတောင်ကုန်းပေါ်မှာနေရာယူခဲ့ပြီး စက်လက်နှင့်နှစ်လက်မစိတ်ပြောင်းဖြင့် ပစ်ကူပေးရန် ပြင်ဆင်ထားကြသည်။ သည်တစ်ခါ ပွိုင့်တပ်စိတ် ကတပ်ကြပ်လုံးထော်တပ်စိတ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်စုသည် အတတ်နိုင်ဆုံး အသံဗလံမထွက်အောင် အထူးဂရုစိုက်ကြရသည်။ သို့သော် ထိုသို့ထူထပ်လှသော တောအုပ်နှင့်တစ်ချက်တစ်ချက်လေတိုးသံများက ကျွန်တော်တို့အတွက် အခွင့်ကောင်းတစ်ခုဖြစ်စေလေသည်။ ဝါးခုတ်သံနှင့် စကားပြောသံတွေက နီး၍နီး၍လာသည်။ ရန်သူတွေဆိုတာတော့သေချာပြီ။

တစ်နေရာအရောက်တွင် အင်ပင်နှင့်ကွျန်းပင်ခြေများတွင် ခြောင့်များထောင်ထားသည်ကိုတွေ့ကြရ သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ချွန်မြနေသော ခြောင့်များကိုကြည့်ပြီး အသည်းတယားယားဖြစ်ကြသေးသည်။ ခြောင့်များအပြင် မိုင်းများလည်းရှိနိုင်သဖြင့် မသင်္ကာသော နေရာမှန်သမျှကို ရှောင်ကွင်း၍ချဉ်းကပ်လာကြရသည်။ ထိုသို့ချဉ်းကပ်လာကြရင်း ဝါးသုံးပြန်ခန့်အကွာတွင် KNUကင်းသမားနှစ်ယောက်ကို တပ်ကြပ်လုံး ထော်ပွိုင့်တပ်စိတ်က စတင်တွေ့ရှိကြသည်။ ကင်းသမားနှစ်ယောက်မှာ ဆေးလိပ်ဖွာရင်း စကားပြောနေကြ၏။ သို့သော် ပစ်ကွင်းမရှင်းသဖြင့် ခြေဆယ်လှမ်းခန့်ရှေ့တိုးပြီးမှ ပွိုင့်တပ်စိတ်က KNUကင်းသမားနှစ်ယောက် ကို စတင်ပစ်ခတ်ရာတစ်ယောက်လဲကျသွားပြီးတစ်ယောက်ကထွက်ပြေးသွားသည်။ သည်တွင်ချေမှုန်းရေး ခေါင်းဆောင်ဗိုလ်လှကွန့်က တပ်ကြပ်လုံးထော်၏ ပွိုင့်တပ်စိတ်နှင့် ဒုတပ်ကြပ်မောင်စိုးတပ်စိတ်ကို ရှေ့ဝါး သုံးပြန်အထိ တိုးစေပြီး ဆက်လက်ပစ်ခိုင်းထားသည်။ ကျွန်တော့်တပ်စိတ်နှင့်တပ်ကြပ် သန်းမြင့်တပ်စိတ်ကို ဘယ်ဘက်ခြမ်းကနေဝင်ပြီး ပစ်ခတ်စေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် KNUအင်အား၂၀ခန့် ချက်ချင်းရောက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့တပ်စုအား အတင်းပစ်ခတ်၍ ခုခံထားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့တိုက်ပွဲဖြစ်နေသောနေရာသည် ခပ်ပြန့်ပြန့်ဆင်ခြေလျှောတွင်ဖြစ်ပြီး ဆင်ခြေလျှောအောက်တွင် လျှိုတစ်ခုရှိသည်။ ဝါးရုံတောအုပ်တွေ နည်းနည်းပါးသဖြင့် ဝါးသုံးလေးပြန်အကွာတွင် ဝါးရုံတွေ အင်ပင်တွေကို အကာအကွယ်ယူ၍ ခုခံနေကြသော KNUတွေကိုမြင်နေရသည်။ KNU တွေကလည်းမခေပါ။ ကျွန်တော်တို့ကို ၃. ၅လောင်ချာ၊ အမ် ၇၂လောင်ချာ၊ အာရ်ပီဂျေတို့ဖြင့် တစ်အုန်းအုန်းတစ်ဂျိမ်းဂျိမ်းပစ်ခတ်လာကြလေသည်။

သည်တွင်တပ်ခွဲမှူးအဖွဲ့က နှစ်လက်မမော်တာဖြင့် KNU တွေနေရာယူထားသော ဆင်ခြေလျှောတစ် လျှောက်ပစ်ခတ်ပေးသည်။ KNU ၁၀ယောက်ခန့်ထပ်ရောက်လာပြီး ပူးပေါင်းလာကြသည်။ KNUများသည် တော်တော်နှင့် မဆုတ်ကြဘဲပေ၍ခုခံနေကြ၏။ သည်တွင် တပ်စုမှူး ဗိုလ်လှကွန့်က တပ်စိတ်လေးစိတ်မှ ဂျီဖိုးသမားတွေနှင့် အဲမ်၇၉လောင်ချာ သမားတွေဆွဲထုတ်စေပြီး တစ်နေရာတည်းမှာစုပေါင်း၍အတင်းဖိပစ်ခိုင်းသည်။ သည်တော့မှ KNU များသည်ဂျီဖိုး ရှစ်လက်နှင့် အဲမ်၇၉ လောင်ချာ သုံးလက်၏ပစ်အားကို မခံနိုင်တော့ဘဲ ဆင်ခြေလျှောအောက်က လျှိုထဲသို့ပြေးဆင်းသွားကြတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်စုလည်း ချက် ချင်းပင်ရှေ့တက်အောင်မြေချဲ့၍ တပ်စုတစ်စုလုံးက KNU စခန်းကို ဝိုင်းပစ်ကြသည်။ KNUစခန်းသည် အင်ဖက်မိုးအင်ဖက်ကာသော တဲခြောက်လုံးခန့် ဖြစ်သည်။ စခန်းထဲရှိ KNU၁၀ယောက်ခန့်က ငါးမိနစ်ခန့်သာခုခံကြပြီး သူတို့လည်း လျှိုထဲပြေးဆင်းသွားကြရာ ကျွန်တော်တို့တပ်စုက စခန်းတစ်ခုလုံးအား သိမ်းပိုက် လိုက်ကြပါသည်။ စခန်းတစ်ခုလုံးရှင်းလင်းကြရာ KNUတပ်မဟာ(၁)တပ်မဟာမှူးဟောင်းနှင့် စစ်ဆင်ရေးမှူး ဗိုလ်မှူးကျော်ဟိုးအပါအဝင် KNUအလောင်းလေးလောင်း၊ ကာဘိုင်နှစ်လက်၊ အမ်၇၂ လောင်ချာရှစ်လက်၊ အမ် ၁၆ နှစ်လက်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များ သိမ်းဆည်းရမိကြပါသည်။ သည်တိုက်ပွဲက KNU တပ်မဟာမှူးအဆင့်ရှိ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအား အသေရမိသောတိုက်ပွဲဖြစ်လေသည်။ သည်နည်းဖြင့် တစ်ချိန်က ဘီလင်းမြစ်ရိုး တစ်လျှောက် ဟိုးဟိုးကျော်စေရမည်ဟု ကြုံးဝါးခဲ့သော တပ်မဟာမှူးဟောင်း ကျော်ဟိုးတစ်ယောက် ဟိုးဟိုးမကျော်နိုင်တော့ဘဲ ဘဝနိဂုံးအဆုံးသတ်ခဲ့ရလေသည်။

ကော(တောင်တန်းပြာ)

ဝန်ခံချက်။ ။ ၁၉၈၀ခုနှစ်၊ KNUတပ်မဟာ (၁)မှူးနှင့် စစ်ဆင်ရေးမှူးကျော်ဟိုးစခန်းအား တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် ထိုစဉ်က အကြပ်တစ်ဦးပြောပြခဲ့သော ဖြစ်ရပ်မှန်အား စာရေးသူမှခံစားတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

THE SUN RAYS

သူရဦးရွှေမန်းရဲ့ စာအုပ်ထဲက စိတ်ဝင်စားစရာ

□ မိုးမြင့်ဝင်း(နည်းပညာ) □

“သူ့ကျွန်တော်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ့အရေး” ဆိုတဲ့ သူရဦးရွှေမန်းရဲ့ စာအုပ် [illegible] ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီနှစ်အတွက် ဦးရွှေမန်း Best Seller များ ဖြစ်နေမလားပဲ။ ခေါင်းစဉ်ငယ် (၄၉)ခုကို နိဒါန်းပိုးရုံသာ ပျိုးထားပါတယ်။ အဲဒီလောက်မှ မဖတ်ရသေးတဲ့သူတွေအတွက် သိလို စိတ်ကို နှိုးဆွပေးရုံပါပဲ။ ဒီနေ့မှာ ဒီလောက်ပဲ ရေးနိုင်ပါအုံးမယ်။ ခေတ်တစ်ခေတ်ကို ဦးရွှေမန်းစောင့်နေပုံရတယ်။ ဒါဆိုရင်ခေါင်းစဉ်ငယ် (၄၉)ခုရဲ့ စာကိုယ်ပိုဒ်တွေကို တစ်အုပ်သီးခြားရေးရပါမယ်။ နိဂုံးပိုင်းကို စာတစ်အုပ် သီးခြားရေးရပါမယ်။ စောင့်နေတဲ့ခေတ်ကတော့ ဦးသန်းရွှေအလွန်တစ်ခေတ်ရယ်- အခြေခံဥပဒေကြီးပြင်ဆင်ပြီးတဲ့ ခေတ်ရယ်ကိုစောင့် နေပုံရတယ်။ အဲ့ဒီအချိန်မှာ သူရဦးရွှေမန်းဟာ ကျန်းမာစွာ၊ ရင့်ကျက်စွာနဲ့ ပြန်လည် Review လုပ်နိုင်တဲ့ အနေအထားရောက်ပါပြီ။ သမိုင်းတစ်ခုကို ပြည့်စုံစွာမှတ်တမ်းတင်ခဲ့မယ်လို့ မျှော်လင့်ရတယ်။ ပြည်သူများအကျိုးအတွက်ပါ။

နဝတအဖွဲ့ဝင် စစ်ဗိုလ်ကြီးတချို့ရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေးစာအုပ်တွေက ဟောတစ်အုပ်ဟော တစ်အုပ်ထွက်နေတာကြာပါပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စိုးဝင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ချစ်ဆွေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ထွန်းကြည်၊ ဗိုလ်ချုပ်တင့်ဆွေ စသူတို့ရဲ့ စာအုပ်တွေထွက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ခေတ်ပြောင်းကာလရဲ့ ထင်ဟပ်ချက်တွေပါ။ စစ်ဗိုလ်တွေဆိုတော့ စစ်ဆင်ရေးက ခပ်များများ၊ နယ်ဘက်သတင်းက ပါလေဟန်၊ နိုင်ငံရေးအယူအဆက လုံးဝမရှိသလောက်ပဲပေါ့။ ဦးရွှေမန်းကတော့ ပါတီနဲ့ လွှတ်တော်ကို ကိုင်တွယ်ဖူးတော့ နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေများတော့ ဖတ်လို့ကောင်းတာပေါ့။ လူထုကြီးရဲ့သိလိုစိတ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာရောက်သလို သမိုင်းကွက်လပ်တစ်ခုကိုလည်း ဖြည့်တင်းပေးလိုက်ပါပြီ။

သန်းခေါင်ယံအာဏာသိမ်းပွဲ

လူတိုင်းစိတ်ဝင်စားကြတဲ့ “သန်းခေါင်ယံအာဏာသိမ်းပွဲ”ကို ဦးရွှေမန်းက ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်းရေးခဲ့ပါတယ်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေအပေါ် အပြစ်မဖြစ်ရအောင်၊ သူ့မှာလည်းအခြေအနေအရမလည်ပတ်ဖြစ်ခဲ့ပုံတွေကို အရိပ်အမြွက်ဖော်ပြထားပါတယ်။ နားကြီးမျက်စိကြီး ဝါရင့်သတင်းသမားကြီးတွေက ခန့်မှန်းချက်နဲ့တူနေတာလည်း ရှိပါတယ်။ ပါစင်အောင်လွဲခဲ့တာလည်း ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီဖော်ပြပါအချက်က အမှန်ဖြစ်လောက်တော့ အဲဒီကစပြီး စဉ်းစားရင်အဖြေမှန်ထွက်နိုင်တာပေါ့။

၂၀၁၅ ခု ဩဂုတ်လ(၈)ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထားပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့် လွှတ်တော်အမတ်စာရင်းတင်သွင်းရမယ်။ ဦးရွှေမန်းက ပြည်ခိုင်ဖြိုးရဲ့ ပူးတွဲဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေတယ်။ လတ်တလော တပ်မတော်အငြိမ်းစား ၁၅၀လောက်ရှိတယ်။ ၇၅ယောက်ကို ပြည်ခိုင်ဖြိုးအမတ်လောင်းအဖြစ် နိုင်ခြေရှိတဲ့ မဲဆန္ဒနယ်တွေမှာ စာရင်းသွင်းရမှာ ဦးရွှေမန်းက အနည်းအကျဉ်းပဲ စာရင်းသွင်းခဲ့လို့ အမာခံတွေက မကျေနပ်ကြဘူးဆိုတာ လူထုက သိလိုက်တယ်။ လေးရက်ကြာတော့ ပြည်ခိုင်ဖြိုးရုံးမှာ သန်းခေါင်ယံအာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်တယ်။ သမ္မတတိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲရတဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ပါတီရုံးမှာအင်အားပြလို့ ညတွင်းချင်း ဦးရွှေမန်းနဲ့သူ့ရဲ့ ဩဇာခံတွေကို လူစားလဲတယ်။ နောက်တစ်နေ့ညသတင်းမှာ အဲဒီလူတွေကို ဗဟိုအမှုဆောင်စာရင်းက နုတ်ထွက်ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာတယ်။ လွယ်လိုက်တာ။ ပါတီဗဟိုအတွင်းအာဏာသိမ်းပွဲလေ။

နိုင်ငံတော်အာဏာသိမ်းပွဲ (အစိုးရကိုဖြုတ်ချပွဲ) မဟုတ်။ ပါတီတွင်း ဗဟိုအဆင့် အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်လို့ တော်သေးတာပေါ့။ အဲဒီပွဲကြောင့် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီ မရှုမလှရှုံးရတယ်လို့ထင်ရပေမယ့် ဒီပွဲမလုပ်ရင်လည်း ဒီထက်ပိုပြီးရှုံးနိုင်လို့ ရွေးကောက်ပွဲအလို သုံးလအတွင်း ပါတီတွင်းတိုက်ပွဲလုပ်ရတော့တယ်။ သမ္မတနဲ့ လွှတ်တော်ပွတ်တိုက်မှုတွေကများလာပြီး ဒီပွဲမှာ အပြတ်ရှင်းကြတာလားတော့မသိပါ။ လွှတ်တော်ကြီးရှိလာပြီဆိုတော့ ဒီမိုကရေစီဆန်လာပြီ။ ချက်ချင်းဒီမိုကရေစီဆန်လို့ မရသေးဘူးဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ ဒီမိုကရေစီလုပ်နိုင်သလောက်လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ စာရင်းရှင်းတဲ့ပွဲဆိုမမှားပါဘူး။

ပါတီတွင်းအာဏာသိမ်းပွဲဆိုတာ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ (ရုရှား)မှာ ပါတီပထမအတွင်းရေးမှူး၊ ဝန်ကြီးချုပ် နီကီတာခရုရှော့ကို ဗဟိုကော်မတီမှာ ဖြုတ်ချဖို့ကြံကြတယ်။ ခရုရှော့ဟာ သွားလေသူ ဂျိုးဇက်စတာလင်ကိုရှုတ်ချပြီး စတာလင်ရဲ့ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွေကို အပြစ်တင်လာတယ်။ စတာလင်ဂိုဏ်းသားဘဲရီးယားတို့ဟာ အထူးရဲတပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အနေနဲ့ ဗဟိုအမှုဆောင် အဖွဲ့မှာပါရတယ်။ သူ့လက်ဆွဲအိတ်မှာ ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်အမြဲရှိတယ်။ ဒါကိုခရုရှော့က သိနေတယ်။ ဘဲရီးယားကို ဗဟိုအမှုဆောင်အစည်းအဝေးမှာ တန်ပြန်စွဲချက်တင်ပြီး ဖြုတ်ချရေးလုပ်ရတော့မယ်။ ဘဲရီးယားက လက်မခံဘဲ သေနတ်နဲ့ထုတ်မပစ်ခင် စားပွဲပေါ်က သူ့လက်ဆွဲကို ပုတ်ထုတ်ပြီး ဝိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးပြီးဖြုတ်ပစ်ခဲ့ရတယ်။

မြန်မာမှာလည်း ပါတီထိပ်ပိုင်းတာဝန်ရယူရေးဟာ နိုင်ငံတော်ရာထူးဝေခြမ်းရေးအတွက် အခရာဖြစ်တယ်။ ၁၉၅၈ခုမှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ သခင်နု၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌဦးဗဆွေနဲ့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ဟာ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ဒုဝန်ကြီးချုပ်တွေအဖြစ်တန်းစီထားတယ်။ ဦးနုနေရာမှာ ဦးကျော်ငြိမ်းဆက်ဆံရမယ်။ ဦးဗဆွေက နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် နည်းတယ်။ အဖွဲ့ချုပ်အတွင်းရေးမှူးနေရာကို သခင်ကျော်ထွန်းကို ယုံကြည်မှုအရပေးလိုက်မှုကြောင့် ဦးနုနဲ့ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့အကွဲဟာ အကြီးမားဆုံးဖြစ်ခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရေးအကွဲကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးအကွဲတွေ နက်ရှိုင်းလာပြီး စစ်အာဏာသိမ်းဖို့အကြောင်းရင်း တစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ လွှတ်တော်အားပြိုင်မှုမှာ သခင်နုဟာ ပမညတလက်ဝဲအုပ်စုနဲ့ မဟာမိတ်လုပ်နေတာ စစ်တပ်ကလည်း သံသယဖြစ်လာတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေကလည်း ဗဟိုအစိုးရ အားနည်းနေမှန်းသိလာတော့ အခွင့်အရေးတွေတောင်းလာတယ်။ ဗိုလ်နေဝင်းနဲ့ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ မဟာမိတ်ဖြစ်ဖူးလို့ တည်မြဲအတွက် အာဏာသိမ်းသလိုနဲ့ ဦးကျော်ငြိမ်းကိုလည်း ၁၉၆၃မှာ အပြစ်ရှာပြီး ဖမ်းချုပ်ပြန်တယ်။

အခြေခံဥပဒေရဲ့ အားနည်းချက်

ပါတီဥက္ကဋ္ဌဟာ သမ္မတလုပ်ရင် ပါတီလုပ်ငန်းတွေ မလုပ်ရဘူးဆိုတာ မှား

နေတယ်။ ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ အနေနဲ့ သမ္မတဟာပါတီနဲ့ အစိုးရနှစ်ရပ်စလုံးကို ဦးဆောင်ရမယ်။ ပြန်ပြင်ရမယ်။

သမ္မတဦးသိန်းစိန်အကြိုက်ကို ပူးတွဲဥက္ကဋ္ဌဦးရွှေမန်းက လုပ်မပေးလို့ကွဲကြတယ်။ ဂျပန်မှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဟာ ပါတီဥက္ကဋ္ဌပဲ။ ပါတီက နှစ်နှစ်တကြိမ်နိုင်ငံစီးပွားရေးကို သုံးသပ်တယ်။ စီးပွားရေးဦးမမော့ရင် ပါတီဥက္ကဋ္ဌက ထွက်ပေးရတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌရာထူးပြုတ်တာနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ရာ ထူးပါပြုတ်လို့ ဝန်ကြီးချုပ်အသစ်ရွေးရတယ်။ ပါတီဥက္ကဋ္ဌအသစ်က ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ပါပဲ။ လူထုမဲနဲ့ ဖြုတ်ချတာထက် ပါတီဗဟိုကပဲ ဥက္ကဋ္ဌကိုလဲလှယ်ပေးရင်း ဝန်ကြီးချုပ်ပါပြောင်းလဲသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်တွေကြာကြာမခံဘူး။

မြန်မာ့အခြေခံဥပဒေသစ်က တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အဆင့်မှာ အင်္ဂလိပ် Westminster စနစ်နဲ့ နီးစပ်သလိုရှိတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်တွေအားလုံးလိုလို NLD ကဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတော်အဆင့် (ဗဟို) က အမေရိကန် Minhatton စနစ်နဲ့ နီးစပ်သလိုလိုပဲ။ သမ္မတကပါတီအလုပ်တွေမလုပ်ရတော့ ပါတီအပေါ်ဩဇာမရှိပါ။ ဒါပေမယ့် အမေရိကန်လို လွှတ်တော်သက်တမ်းဝက် နှစ်နှစ်ကြာမှ သမ္မတကို တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်ရတာလည်းမရှိဘူး။ ကပြားစနစ်ပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ပါတီနဲ့ လွှတ်တော်ပွတ်တိုက်မှုတွေဖြစ်ရတဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေဟာ ရွေးကောက်ပွဲ အထိဂယက်ရိုက်ခဲ့တယ်။ အခြေခံဥပဒေမှာ ဒီကိစ္စကို ဘယ်လိုပြင်မလဲ။

သေနတ်ခေါင်းအုံးအောက်ထားအိပ်

“သူ့လုံခြုံရေးအတွက် သေနတ်ကို ခေါင်းအုံးအောက်ထားပြီး အိပ်ရတယ်လို့” ဦးရွှေမန်းစာအုပ်မှာ ဖော်ပြချက်ရှိပါတယ်။ သန်းခေါင်ယံအာဏာသိမ်းပွဲအပြီးမှာ ထားအိပ်မယ်လို့ ဆောင်းပါးရှင်အချို့က ဖော်ပြကြပေမယ့် တပ်မတော်အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဟာ နယ်ဘက်တာ ဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့ကာလမှာလည်း လိုင်စင်နဲ့ သေနတ်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ထောက်လှမ်းရေး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်ကို ဖယ်ရှားတဲ့ ၂၀၀၄ခု သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ သူရဦးရွှေမန်း ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ရှင်းပြရတာပါ။ အထက်အမိန့်အရ လုပ်ရတာပါ။ ဦးခင်ညွန့်ကို မြေမြင်မှာ စတင်ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုဘဲ ဝေဟင်မှာ လက်ထိပ်ခတ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ လူထုကြီးကသိပြီးသားအပါ။ သူ့မှာသေနတ်ရှိလို့ ခုခံနိုင်တယ်။ တပ်မတော်သားတွေ နယ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးကို ပါဝင်လာရင် အဲဒီလိုပဲ ဖယ်ရှားရပါတယ်။ အကြီးဆုံးနဲ့ မသင့်မြတ်သူ ဦးအောင်ကြီး၊ သူရဦးတင်ဦးတို့ ဘယ်လိုဖယ်ရှားခံရသလဲဆိုတာတွေ အာလုံးသိကြသလို- သူရဦးရွှေမန်းကိုယ်တိုင် အမာခံအင်အားစုရဲ့သစ္စာဖောက်ဘဝကို ကျဆင်းရတာပါ။ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို လူထုမဲဆန္ဒနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲက ဖယ်ရှားရတာလောက် မသိမ်မွေ့ပါ။ ဦးအောင်ကြီး၊ ဦးတင်ဦးတို့လို ဦးရွှေမန်းထောင်ထဲသွားရမလားဆိုတာ စိုးရိမ်စရာဖြစ်ခဲ့တယ်။

လွှတ်တော်သက်တမ်း မကုန်သေးပေမယ့် (၈)နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၅မှာ ပြည်ခိုင်ဖြိုးတွေမဲရှုံးပြီ။ သမ္မတက ၂၀၁၆ဧပြီ(၁)ရက်မှ သက်တမ်းကုန်မယ်။ ဦးရွှေမန်းက ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာ လူထုကြီးက သိချင်တာပေါ့။ ဒေါ်စုနဲ့ သင့်မြတ်နေတဲ့ ဦးရွှေမန်း နစ်နစ်နာနာဖြစ်မှာစိုးတယ်။ ၂၀၁၆ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ NLD လွှတ်တော်သစ်စတင်တယ်။ ဦးရွှေမန်းကို လွှတ်တော်ကော်မတီသစ်မှာ တစ်နေရာပေးလိုက်တယ်။ ခိုင်မာသွားပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒီကော်မတီကို နှစ်စဉ် သက်တမ်းတိုးနေတာကို တပ်ကကန့်ကွက်နေကြတယ်။ ဦးရွှေမန်းက ဦးသန်းရွှေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ကို တွေ့ပေးတယ်။ လူထုက တစ်ခဲနက်တင်မြှောက်ခဲ့သူကို ဦးသန်းရွှေက အသိအမှတ်ပြုလိုက်တယ်။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ဦးရွှေမန်းအုပ်စုက တချို့ပါနေတယ်။ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးမူပါပဲ။ ဒေါ်စု ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်လည်း သူ့အစိုးရအဖွဲ့မှာ ပါတီအပြင်ဘက်က သခင်ဗစိန်၊ ဂျွန်ဦးစောနဲ့ စောဘဦးကြီးတို့ကို ဘုရင်ခံရဲ့ ဆန္ဒအရ All inclusive ဖြစ်အောင် အစိုးရအဖွဲ့မှာ ထည့်ရသေးတယ်။ နောင်တော့လည်း သူတို့နုတ်ထွက်ကြတယ်။ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးအတွက် ဒေါ်စုနဲ့ ဦးရွှေမန်းတို့ ညီညွတ်နေတာ အပြစ်ဖြစ်နေသလား။

ကြာကြာခံမှာ မဟုတ်တဲ့အစိုးရ

သူရဦးရွှေမန်းရဲ့စာအုပ်မှာ ဖော်ပြချက်အရ- အစိုးရသစ်မှာ ပါဝင်မည့်သူတွေကို သစ္စာဖောက်ဟုသတ်မှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ “ဒီအစိုးရ ကြာကြာခံမှာ မဟုတ်ကြောင်း၊ လပိုင်းပဲခံမှာ၊ သွားပြီးတာဝန်ယူနေလည်း နာမည်ပျက်ရုံ၊ ဓားစာခံဖြစ်ရုံရှိမှာပဲ”လို့ ပြောသူလည်းရှိတယ်လို့ ရေးထားပါတယ်။ ဘယ်သူတွေပြောလောက်တယ်ဆိုတာလည်း ခန့်မှန်းနိုင်ပါတယ်။ သူရဦးအောင်ကိုတို့၊ ဦးသိန်းဆွေတို့ကို ပြောတာနေမှာပါ။ သာသနာရေးနဲ့ လဝကဌာနတွေမှာ ပြဿနာတွေရှိအောင် ဖန်တီးပေးနေတာလည်း ထင်သာမြင်သာ ရှိနေတယ်။ အခုဒေါ်စုတို့ အစိုးရနှစ်နှစ် အုပ်ချုပ်လို့ပြီးပြီ။ အရပ်သားတွေ အုပ်ချုပ်တတ်ပြီ။ အာဏာလည်းခိုင်မြဲသွားပြီ။ အစိုးရတစ်ရပ်ကို နှစ်နှစ်လောက် အကဲခတ်ရင် ရပြီ။ သခင်နုရဲ့အစိုးရ ၄ ဧပြီ ၁၉၆၀ပြည့်မှာ ဖွဲ့စည်းပြီး ၂မတ် ၁၉၆၂မှာ အာဏာသိမ်းခံရတယ်။ နှစ်နှစ်မပြည့်ဘူး။ (၂၃)လအကြာမှာ အာဏာသိမ်းတာ။ သခင်နုနိုင်အောင်မထိန်းသိမ်းနိုင်ဘူး။ (၁) ဦးဗိုလ်သခင်အကွဲ၊ (၂) တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုနဲ့ ဗိုလ်ပီတာကျဆုံးမှု၊ (၃) မွန်နဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းရေး၊ (၄) နိုင်ငံတော်ဘာသာကိစ္စ၊ (၅) ဖက်ဒရယ်မူကိစ္စတွေကြောင့် မနိုင်မနင်း အုပ်ချုပ်နေရတယ်ထင်ရလို့ အာဏာသိမ်းတာ။ လူထုကလည်း လက်ခံတယ်။ အခုလည်း သမ္မတဦးထင်ကျော် နှစ်နှစ်အုပ်ချုပ်ပြတယ်။ လူထုကလည်း လက်ခံတယ်။ ကာ-လုံ ကောင်စီတောင် ခေါ်ပုံမရဘူး။ ရခိုင်ကိစ္စကြောင်း သတ်နေ တာတောင်အစိုးရအဖွဲ့တည်ငြိမ်နေတယ်။ အရပ်သားစစ်စစ်တွေ အုပ်ချုပ်တတ်ပြီ။ ပြည်ပအကူအညီတွေလည်း ရနေတယ်။ ဒါဆိုသမ္မတ ဦးဝင်းမြင့် အနိုင်အမာအုပ်ချုပ်နိုင်ပြီ။ အခြေခံဥပဒေ(၁၀)နှစ်ပြည့်ပြီ။ ပြင်ရင်ရပြီ။ (၁၀)နှစ်ကြာရင် အခြေခံဥပဒေရဲ့အားနည်းတွေကို သုံးသပ်လို့ရပြီ။ ၂၁-ရာစုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံရဲ့ရလဒ်အရ ပြင်ဆင်ကြရင်ပြီးပြတ်သွားမှာပါ။

သူရဦးရွှေမန်းရဲ့စာအုပ်မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လွှတ်တော်ထဲမရောက်ခင် နစ်နစ်နာနာဖြစ်ရတဲ့ကိစ္စကို ဦးရွှေမန်းတစ်လုံးတစ်ပါဒမှ မရေးတာ စာဖတ်သူတွေ ဘဝင်မကျသေးဘူး။ သူအကုန်သိတဲ့ နေရာမှာရှိနေတယ်။ အဲဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ စာတစ်အုပ်ရေးစေချင်တယ်။ သမိုင်းတန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အချက်တွေပါစေချင်တယ်။ အနာဂတ်ပါတီစုံစနစ်အတွက် ဆောင်ရန်ရှောင်ရန်တွေပေါ့။

♦ မိုးမြင့်ဝင်း(နည်းပညာ) ♦

ပုဆိုးနှစ်ထည်

ငွေးကြည်(စလင်း)

(၁)

ရှင်ဘုရင်ပုဆိုး
ပိုး··· တဲ့

(၂)

ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျာ
ကဗျာဆရာပုဆိုးလည်း
ချုပ်ရိုးပေါင်းများစွာ
အဖာနဲ့ အစားထိုး
အဲဒါလည်း “ပိုး”ပဲ။

ငွေးကြည်(စလင်း)

www.free4readers.com

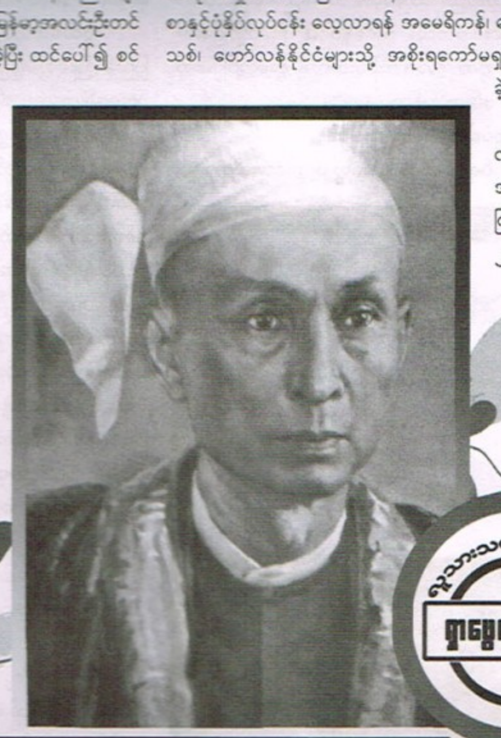

ရှာဖွေတူးဆွခြင်း

လူသားအရင်းအမြစ်တို့၏ ရှေးဦးစံပြလူသားတစ်ယောက်(သို့မဟုတ်) ခုနစ်တန်းအောင်ရုံ ကျောင်းသားဘဝမှ အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် မင်းကြီးချုပ်ဖြစ်လာသူ (သို့မဟုတ်) နှင်းဆီကုန်းဘိုးဘွားရိပ်သာ၏ နှစ်ပေါင်း ၄၀ကျော် ဥက္ကဋ္ဌ(သို့မဟုတ်) မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၏ အထွေထွေမန်နေဂျာ

မြန်မာ့အလင်းဦးတင်

(၁၈၉၇ – ၁၉၇၈)

ဇော် ဝင်း ထွန်း

ခုနစ်ခါမှာ ဘာကျန်သေးတစ်ပုဒ်ရေးပါရိုတွင် ကျွန်တော်သည် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်အကြောင်းကို ချက်ချင်းကောက်ပင်ရေးလွှဲလိုက်ပါမည်ဟုတ်သည်။ အားလုံးသည်းသိပါလိမ့်မည်။ မြန်မာ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းလောက၏ နာမည်ကျော် 'တင်'များစွာထဲက အကျော်အဒေးဆုံးတင်တစ်တင်ဖြစ်သည့် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်သည်ဘဝကို ရိုးသားမှု၊ ကြိုးစားမှုများနှင့် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ထင်ပေါ်၍ စင်တော်က 'အကောက်'ခံရသူဖြစ်သည်။

ဖန်လာတာက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်၏အကူအညီတောင်းမှုဖြင့် မြန်မာ့အလင်းဦးတင် အကြောင်းကိုရေးဖို့ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ မရေးခင်မှာ 'စာ' ရှာရသည်။ စာဖတ်ရသည်။ သည်မှာပဲ စာဖတ်ပြီးပြီးချင်း မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ကို ကျွန်တော်ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားသည်။

မြန်မာ့အလင်းဦးတင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာမောင်ဇေယျာက သူ၏မြန်မာလူကျော်(၁၀၀) (ပထမတွဲ) (နှစ်ချို့ဝိုင်စာအုပ်တိုက်၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၀၂)တွင် "အသက်(၁၀)နှစ်အရွယ်တွင် မိဘနှစ်ပါးလုံးကွယ်လွန်၍ ခေတ်ပညာကို ခုနစ်တန်းအောင်ရုံသာသင်ကြားခွင့်ရသော်လည်း ကိုယ့်ထူးကိုယ်ချွန်ကြိုးစားမှုဖြင့် သာမန်စာရေးဘဝမှ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်အုပ်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး၏ဘဏ္ဍာရေးမှူး၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌစသည့် ထိပ်တန်းရာထူးများကို တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ဖဆပလ ဘဏ္ဍာရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ခံရသူ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေး အသိပညာပေး လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံထက် သူ၏ သီလ၊ သမာဓိ၊ သိက္ခာကြောင့် တိုင်းပြည်ကဝန်ကြီးအဖြစ် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ တာဝန်ပေးအပ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ်တွင် သန့်ရှင်း၊ တည်မြဲ၊ အိမ်စောင့်အစိုးရနှင့် အတိုက်အခံပမညတအဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ထောက်ခံမှုအပြည့်အဝရခဲ့သည်။ အထင်ရှားဆုံးလူမှုရေးလုပ်ဆောင်ချက်မှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်နှင်းဆီးကုန်းဘိုးဘွားရိပ်သာ၏ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်"ဟု ကိုယ်ရေးအကျဉ်းမရေးမီတွင် အကဲဖြတ်မှတ်ချက်ပြုရေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤမှတ်ချက်စာသားမျှလောက်ဖြင့်ပင် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်၏ရုပ်လုံးက ပေါ်လွင်နေသည်။ ချက်ချင်းနားလည်စေသည်။ လွယ်လွယ်ကူကူ သိမြင်စေသည်။

အမှန်တကယ်လည်း မြန်မာ့အလင်းဦးတင်၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိက (အထူးသဖြင့်နောင် လာနောက်သားများအတွက်)စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ ရှာဖွေရသမျှ စာများထဲမှ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ရုပ်ပုံလွှာကို ကြည့်ပါမည်။

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်တွင် အစဉ်တစိုက်အမှုထမ်းခဲ့သဖြင့် အမည်တူအခြားပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မလွဲမှားစေရန် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ဟူ၍ ခေါ်တွင်ခဲ့သော ဦးတင်ကို ၁၈၉၇ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၁၇)ရက်နေ့တွင် ကြံခင်းမြို့၌ အထည်ကုန်သည် ဦးဘိုးသန့်၊ ဒေါ်ရွှေရွက်တို့က မွေးဖွားသည်။ သူ့ကျွန်ဘဝရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံကို အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ပြီး အင်္ဂလိပ်ပိုင်အိန္ဒိယပြည်နယ်တစ်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြောင်းကြေညာသည့်နှစ်မှာ မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် ၁၈၉၇သည် ထူးထူးခြားခြားပင် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မော်လမြိုင်၊ မြင်းခြံမြို့များ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းများပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ အသက်ကိုးနှစ်အရွယ်တွင် ဖခင်ကွယ်လွန်၍ ၁၀နှစ်အရွယ်တွင်မိခင်ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်ကကြံခင်း မြူနီစပါယ်အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်း၊ အာစီအမ်(ရှိမင်ကက်သလစ်သာသနာပြုကျောင်း)တို့တွင် ပညာသင်၍ခုနစ်တန်းအောင်သည်။ ငယ်စဉ်ကပင်အသင်းအဖွဲ့အစည်းအဝေးများ၌ စိတ်ဝင်စားသည်။ သတင်း စာပညာကို ဝါသနာထုံသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့အလင်းသတင်စာတိုက်တွင် အလုပ်ဝင်လုပ်သည်။ မြန်မာ့သမိုင်း၏အထင်ကရတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ် စတင်သည့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် လခ ၃၀ ကျပ်ရသော ငွေကိုင်စာရေးအဖြစ် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် စာရင်းကိုင်ရာထူးကိုရသည်။ ၁၉၃၀မှ ၁၉၄၇ အထိ အထွေထွေမန်နေဂျာ(တိုက်အုပ်)အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်တွင် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၊ ကြော်ငြာလုပ်ငန်း၊ စာရင်းကိုင်စသည့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့လျှင် ၁၀နာရီကျော်အလုပ်လုပ်သည်။ မြန်မာ့အလင်းတိုက်အုပ်ဘဝတွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ ကိုနု၊ ကိုအောင်ဆန်း၊ ကိုသိန်းဖေ၊ ကိုဗဟိန်း၊ ကိုအုန်းတို့နှင့် ခင်မင် ရင်းနှီး၍ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အကူအညီအထောက်အပံ့ပေးခဲ့သည်။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၏ သတင်းထောက်၊ ညဘာသာပြန်အယ်ဒီတာ၊ သတင်းခေါင်းကြီးရေးသူအဖြစ် တာဝန်ပေး၍ ငွေကြေးထောက်ပံ့ခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်(ဂျပန်ခေတ်)တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဂျပန်ခေတ်အစိုးရ အတိုင်ပင်ခံလွှတ်တော်အဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် နှင်းဆီကုန်းဘိုးဘွားရိပ်သာ စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၄၅၊ မေလတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူးအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တိုင်အောင် ဖဆပလ အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၄၇ခုနှစ်တွင် သတင်းစာနှင့်ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း လေ့လာရန် အမေရိကန်၊ နော်ဝေ၊ ဆွီဒင်၊ ဒိန်းမတ်၊ ပြင်သစ်၊ ဟော်လန်နိုင်ငံများသို့ အစိုးရကော်မရှင်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၍သွားခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ရက်မှ ၁၉၅၆၊ ဇွန်(၁၁) အထိ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီး၊ ၁၉၅၈၊ အောက်တိုဘာ ၂၀အထိ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ ၁၉၅၈၊ အောက်တိုဘာ(၃၁)မှ ၁၉၆၀၊ မတ် (၃၁)အထိပါလီမန်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၆၀၊ ဧပြီတွင် အစိုးရအကြံပေးအဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ(၃)မှ ၁၉၆၂၊ မတ်(၈)အထိ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် မင်းကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ခုနှစ် အောက်တိုဘာ (၂၈)တွင် အစိုးရအဖွဲ့မှ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုနှင့်အတူ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ခုနှစ် မတ်(၂၂)တွင် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရန်ကုန်(သိမ်ဖြူ)မဲဆန္ဒနယ်၊ ၁၉၅၂ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွှေဘိုမဲဆန္ဒနယ်၊ ၁၉၅၆တွင် ရန်ကုန်(ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်တို့မှ ရွေးချယ်ခံရသည်။ သန့်ရှင်းတည်မြဲအကွဲဂယက်ကြောင့် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ရွေးကောက်ပွဲမဝင်တော့ချေ။

၁၉၄၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၁၉)ရက်နေ့တွင်ကျဆုံးသော အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ကျန်ရစ်သော အမွေဆိုင်များအတွက် ဘဏ္ဍာတော်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် အမွေကိစ္စများအားလုံး ရှင်းလင်းပြီးဆုံးသည့်တိုင် နှစ်ပေါင်း၂၀ကျော် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပြန်စာပေအသင်း အလုပ်အမှုဆောင်(စာပေဗိမာန်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်လူကြီး)၊ သာသနာ့နုဂ္ဂဟအသင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာတွင် ယိုးဒယားဘုရင်၏နိုဘယ်လ်အော်ဒါအော့ဖ်ကရောင်းဘွဲ့တံဆိပ်၊ ၁၉၆၁၊ ဇန်နဝါရီလ(၄)တွင် နိုင်ငံတော်မှချီးမြှင့်သော သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့တံဆိပ်များရသည်။ ၁၉၇၈ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ(၃)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဝက်ပါရိပ်သာလမ်း၊ အမှတ်(၃)နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီးဒေါ်သန်းစိန်၊ သမီးမထူးထူးလျှံနှင့်မြေးလေးယောက်ကျန်ရစ်သည်။ ကိုလိုနီခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်ဟူသော ခေတ်ပေါင်းများစွာကို ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့ပြီး ဖြတ်သန်းသလောက် အစွန်းလွတ်စွာ နေထိုင်နိုင်သူအဖြစ် နာမည်ကျော်ကြားမှုက တော်တော်တန့်တန့် နေထိုင်မှုပုံစံတော့ မဟုတ်ပေ။

ဤတွင် ကွယ်လွန်သူ ဆရာတင်နိုင်တိုးမှ မှတ်တမ်းတင်ပေးခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အနုပညာရှင်များ၊ ၂၀၁၂၊ နိုဝင်ဘာလ၊ Unity စာအုပ်တိုက်မှထုတ်ဝေ)ဆောင်းပါးမှ ကောက်နုတ်ကြည့်ချင်ပါသည်။

"ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သခင်အောင်ဆန်းဘဝက ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည့်နည်းတူ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင်လည်း ခေါင်းကြီးပိုင်းဝင်ရေးခဲ့သေး၏။ ထိုစဉ်က မြန်မာ့အလင်းတိုက်အုပ်မှာ ဦးတင်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်က သခင်အောင်ဆန်းအား ခေါင်းကြီးတစ်ပုဒ်လျှင် စာမူခတစ်ဆယ်ကျပ်ပေးပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့ခေတ်က စာမူခငွေတစ်ဆယ်ကျပ်မှာ နည်းလှသည်တော့မဟုတ်ပေ။ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် သုံးပြားခေတ်ဖြစ်သဖြင့် ငွေတစ်ဆယ်၏တန်ဖိုးက များပြားလှသည်။ သခင်အောင်ဆန်းကလည်း မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် အဖိုးတန်စာများကိုရေးသားခဲ့သည်"ဟု အစပျိုး၍ ရေးသားထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်မြန်မာ့အလင်းဦးတင်တို့ ဆက်နွယ်မှုအနီးအဝေး၊ အစိမ်းအကျက်ကို ခန့်မှန်းမိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နောင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ကို လုံးဝယုံကြည်စိတ်ချပြီး ၎င်း၏အစိုးရအဖွဲ့ငွေထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်းကလည်း မြန်မာ့အလင်းဦးတင်၏ စိတ်နေစိတ်ထား၊ အစွမ်းသတ္တိကို သိသာပေါ်လွင်စေသည်။ ဆက်လက်ကောက်နုတ်ကြည့်ပါမည်။

"သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ခေါင်းကြီးတချို့ဝင်ရောက်ရေးသားခဲ့ဖူးကြောင်း သိရှိရသော်လည်း ခေါင်းကြီးပိုင်းများတွင် မည်သူမည်ဝါရေးသားကြောင်း ရေးမှတ်လေ့မရှိသဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းရေးသားသော ခေါင်းကြီးပိုင်းဟူ၍ ဖော်ပြရန်ခက်ခဲလှပေသည်"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "၄၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၄၆ထုတ် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အမေရိကန်လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်လာခဲ့သည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအတွက် လွတ်လပ်ရေးသဝဏ်လွှာကိုထည့်သွင်းစေခဲ့ရာ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ကလည်း ထည့်သွင်းပေးခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ယင်းသဝဏ်လွှာတွင်"ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတော်ကြီး လွတ်လပ်ရေးရရှိသည့် ကောင်းမြတ်သော ဤအချိန် ဤအခါတွင် မြန်မာပြည်က ဖိလစ်ပိုင်အမျိုးသားများအား မေတ္တာပို့သလိုက်ပါကြောင်း မြန်မာပြည်သည်လည်း ဖြစ်နိုင်လျှင် ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် စေ့စပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဖြစ်နိုင်လျှင် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုများဖြင့်လည်းကောင်း၊ မကြာမီလွတ်လပ်ရေးရရှိလိမ့် မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်လျက်ရှိနေပါကြောင်းဟူ၍ ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အရည်အချင်းလည်းရှိ ကျေးဇူးလည်းရှိသူ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်အား ၁၉၄၅ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၌ ဘဏ္ဍာရေးမှူးအဖြစ် ကိုယ်တိုင်ခန့်အပ်ခဲ့သည်" ဟူ၍လည်းကောင်း မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ကို မှတ်တမ်းတင်ရေးသားခဲ့သည်။

လက်စသတ်တော့ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်သည် ကန့်လန့်ကာနောက်ကွယ်က လူတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်တကား။ ကျွန်တော်တို့ဤသို့ ပြောရပေတော့မည်။ ဆက်၍ပြောလျှင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်း၌ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ မဟုတ်ငြားလည်း ဇာတ်ဆောင်များကို အကောင်းဆုံးပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည့် ဇာတ်ပို့အနေဖြင့် သမိုင်းဝင်လူတစ်ယောက်ဟု ပြောပါက မှားမည်မဟုတ်နိုင်ပါ။ ထို့ပြင် နိုင်ငံရေးစနစ်အမျိုးမျိုးဝယ် ၎င်းကိုယ်တိုင်ဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ စသည်ဖြင့် ဇာတ်ဆောင်လုပ်ရသည့် ကာလမျိုးတွင်လည်း နိုင်ငံအတွက် ပြည်သူအတွက် တာဝန်ကျေရုံမျှမက အကောင်းဆုံးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ နိုင်ငံအကြီးအကဲတိုင်းက စိတ်ချယုံကြည်ရသောသူဟူသည်ကား တော်တော်တန့်တန့် အရည်အချင်းတော့မဟုတ်ပြန်လေ။ ရုပ်ရှင်စကားနှင့်ပြောလျှင် ဇာတ်ဆောင်ဆုရော၊ ဇာတ်ပို့ဆုပါ ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ စဉ်းစားကြည့်တော့ ထိုသို့ဆွတ်ခူးနိုင်ဖို့အတွက် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်သည် မည်သို့သောအရာများကို အားကိုးအားထားပြုခဲ့သလဲဆိုသည်ကို စဉ်းစားစရာရှိသည်။ ရိုးသားခြင်း၊ ကြိုးစားခြင်းဟူသော သူတော်စင်တို့ထုံးကိုနှလုံးမူကာ အားကိုးအားထားပြုခဲ့မှန်းပေါ်လွင်သည်။ ကြိုးစားခြင်းဆိုရာ၌ ပညာ၏အခန်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်းပြောဆိုရမည်။ စင်စစ်ဦးတင်သည် ခုနစ်တန်းသာအောင်မြင်သော အလယ်တန်းကျောင်းသားတစ်ယောက်၏ ပညာသာရှိသူဖြစ်သည်။ ဒါက အတန်းပညာနှင့်ယှဉ် ၍ကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဲဒီအလယ်တန်းကျောင်းသားက ဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအထိ လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဆိုသော အစွမ်းသတ္တိနှင့်နှိုင်းစာပါက ၎င်းတို့ပညာသည် အလယ်တန်းအဆင့်တော့မဟုတ်ပေ။ ဘွဲ့ရကပင် ဘွဲ့လွန်တစ်ယောက်၏ ဉာဏ်စဉ်နှင့် ချိန်ထိုးစဉ်းစားစရာရှိနေ သည်။ ဒီနေ့ခေတ်ပြောနေသည့်စကားအရ လူသားအရင်းအမြစ်အတွက် "စံ"ပြုအပ်သည့် ပညာအရည်အချင်းရှိခဲ့သူဟု ဆိုရပေမည်။

မြန်မာ့အလင်းဦးတင်က အတော်ပင်လေ့လာသုတေသနပြုသင့်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဆိုသည်ကို ကျွန်တော်အကဲခတ်ကြည့်မိပါသည်။ တစ်ခါနိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက်လုပ်ပြီးလို့ ဇရာပိုင်းရောက်ပြန်တော့ ပရဟိတလုပ်ငန်း၊ တရားဘာဝနာစီးဖြန်းခြင်းလုပ်ငန်းတွေကို ဆက်လက်လုပ်လိုက်ပါသေးသည်။ ယနေ့နှင်းဆီကုန်းဘိုးဘွားရိပ်သာအကြောင်းပြောလျှင် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ကို မည်သို့မျှချန်ထား၍မရပါ။ နှင်းဆီကုန်းရောက်လျှင် ၎င်း၏ကြီးမားသော ဓာတ်ပုံကြီးကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အရာအားလုံးသည် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်၏ ကိုယ့်ထူးကိုယ်ချွန်ကြိုးစားမှုမှပေါ်ထွက်လာသော အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုရလဒ်များဟုသာ ဆိုသင့်ပါသည်။ တစ်နည်းပြောလျှင် လူသားအရင်းအမြစ်တို့၏ ရှေးဦးစံပြလူသားဟုဆိုလျှင် သူ့လုပ်ရပ်နှင့်သူ့ဂုဏ်ဒြပ်က ပို၍ဟပ်မိထပ်မိ ပေလိမ့်မည်ပင်ဖြစ်သည်။

◆ဇော်ဝင်းထွန်း◆

www.free4readers.com

ပညာရှင်တို့၏တောင်သမန်ဝန်းကျင်ကွန်သာယာ

Intellectuals' Shelter Around The Lake Taungthaman

တင်ထွန်း(မန္တလေး)

"မင်္ဂလာပါ မဒမ်။ မန္တလေးက ကြိုဆိုပါတယ်။ နေကောင်းလားဗျ"

"မင်္ဂလာပါ၊ မွန်စီယာ။ နေကောင်းပါတယ်ရှင့်၊ ကျေးဇူးပဲ။ ရှင် ရောဘယ်လိုလဲ"။

"နေကောင်းပါတယ်ဗျ၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အခု ဘယ်အရင် သွားမလဲ၊ မဒမ်"

"မနက် စောစော သာယာလိုက်တာ။ မန္တလေးက ကိုယ့်မြို့ ကိုယ့်ရွာလို ဖြစ်နေတာမို့၊ ကျွန်မ လုပ်ချင်တာတွေအများကြီးပဲ။ စာရေးဆရာမကြီး လူထုဒေါ်အမာနဲ့ မနက် တစ်ဆယ်နာရီခွဲ ချိန်းထားတယ်။ ပြီးရင် အမရပူရတောင်လေးလုံးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာဇောတ...ဟို... စာရေးဆရာ ကိုပညာ (အမရပူရ) လေ။ သူ့ဆီ သွားမယ်၊ မွန်စီယာ"

"ဟုတ်ကဲ့၊ မဒမ်"

ဆရာတော် ဦးပညာ (အမရပူရ)၊ မဒမ်ဘဲနီနှင့်အတူ (၁၉၉၇)
(စာရေးဆရာတက္ကသိုလ် မောင်စောလွင် အမှတ်တရ မည်စည်ပင်အောက်မှာ)

မန္တလေးမြို့ ချမ်းမြသာစည် လေဆိပ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ ဆောဘွန်းတက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းဘာသာဌာန အငြိမ်းစားပါမောက္ခ မဒမ်ဘဲနီကို ကြိုဆိုလိုက်သည်။ ပြင်သစ်အဖွားအို မဒမ်ဘဲနီသည် ငယ်စဉ်က မန္တလေး ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာအဓိကဖြင့် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရယူရန် တက်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ရုက္ခဗေဒဌာနမှူး ပါမောက္ခဖြစ်ခဲ့သူ ဒေါက်တာသန်းထွန်းနှင့် သူငယ်ချင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာနှင့်ပြင်သစ် နှစ်နိုင်ငံကြားတွင် ပထမဆုံး မြန်မာ-ပြင်သစ် အဘိဓာန်စာအုပ်ပြုစုသူ ဖြစ်သည်။ ထိုအဘိဓာန်စာအုပ်မှာ မြန်မာအက္ခရာ 'က' မှ 'အ' ထိ အက္ခရာစဉ်အတိုင်း မြန်မာစာနှင့် ပြင်သစ်စာကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည်။ မိမိသိလိုသော ပြင်သစ်ဝေါဟာရကို ရှာဖွေရသည်မှာ အလွန်လွယ်ကူသည်။ အဘိဓာန်စာအုပ် အစမှအဆုံးထိ ၁၂ တွဲရှိပြီး၊ သရုပ်ပြပုံများ ပါရှိသည်။ အဖုံး ဆန္ဒင်းရောင်၊ အတွင်း အဖြူအနက်နှင့် လျှောက်လွှာစာရွက်ဆိုက်ဖြစ်သည်။ စာအုပ်အားလုံးထပ်ပုံလိုက်လျှင် တစ်တောင်ကျော်ခန့် ထူသည်။

မန္တလေးတက္ကသိုလ်နှင့် မန္တလေးမြို့ခံ စာပေပညာရှင် အသိုက်အဝန်းတွင် ၁၁ နှစ်တိုင်တိုင် တရား ဝင်လာရောက်၍ မြန်မာစာပေကို လေ့လာကြိုးပြင်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာဘာသာစကားကို မြန်မာလူမျိုးများ အံ့သြရလောက်အောင် ပြောဆိုရေးသားနိုင်သူဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်လူမျိုးများထဲတွင် မြန်မာစာပေလေ့လာမှု၌ မဒမ်ဘဲနီကိုမီသူ ရှိမည်မထင်ပေ။ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် မြန်မာအသင်း၏ နာယက ဖြစ်သည်။ အသက် ၇၀ ကျော်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်းတယဒေသမှ 'တောင်ရိုးစကား'၊ အသက် ၇၅ ဝန်းကျင်တွင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ဂန့်ဂေါနယ်မှ 'ယောသားနှင့်ယောစကား' အစရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ မြန်မာလူမျိုးများအတွက် အကျိုးပြုစာပေများကို ပြုစုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

"မွန်စီယာ၊ အခုမှ ရှစ်နာရီခွဲပဲ ရှိသေးတော့၊ ကျွန်မမှာ အချိန်နှစ်နာရီ လောက်ပိုနေတယ်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်မှာ တစ်နာရီ လောက် စာဖတ်ချင်တယ်။ ပြီးမှ ဒေါ်အမာဆီ သွားမယ်လေ"

လူစိမ်းဆန်သော မန်းတက္ကသိုလ်

တိုယိုတာခရက်စတာအဖြူရောင် ဆလွန်းကားဖြင့် မဒမ်ဘဲနီကို တင်ဆောင်လာသည်။ ချမ်းမြသာ စည်လေဆိပ်မှ မန္တလေးဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်သို့ ရန်ကုန်-မန္တလေးလမ်းအတိုင်း မောင်းနှင်သည်။ ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမတည်ရှိရာ အနောက်ဘက်ဂိတ်မှ ဝင်လာသည်။ အနောက်မှ အရှေ့သို့ မန္တလေးနိုင်ငံခြား ဘာသာတက္ကသိုလ်မြောက်ဘက်ဘေးလမ်း အတိုင်းမောင်းသည်။ တက္ကသိုလ်ဓမ္မာရုံထောင့်တွင် မြောက်ဘက်သို့ ကွေ့ကာ မန္တလေးတက္ကသိုလ် မိန်းဘစ်လဒင်း (ပင်မဆောင်)သို့သွားသည်။ ထို့နောက် အရှေ့တောင်ထောင့်တွင်တည်ရှိသော မန္တလေးတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ခေါ် ဦးရာဇာတ်ခန်းမရှေ့တွင် ကားကို ရပ်တန့်လိုက်သည်။

"မွန်စီယာ၊ ကျွန်မဆီမှာ ပြင်သစ်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့က ကြိုတင်ပြီး ကျွန်မအတွက် ခွင့်တောင်းထားလို့၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်မှာ စာဖတ်ခွင့်ပြုသည်ဆိုတဲ့ စာတစ်စောင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ညွှန်ကြားရေးမှူးဒေါ်နီနီမြင့် (တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသနဌာန) ရေးပေးထားတဲ့ လိုအပ်သလို ကူညီပါဆိုတဲ့ စာတစ်စောင်လည်း ပါတယ်။ (ထိုစာကို အသုံးမပြုခဲ့ပါ) လိုအပ်ရင်ပေါ့။ ရှင်စာကြည့်တိုက်မှူးကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြပါ။ အဓိက၊ ကျွန်မအနေနဲ့ မန္တလေးမှာ မထင်မှတ်တဲ့ အချိန်ပိုလေးအတွင်း စာဖတ်ချင်လို့ပါရှင့်"

"ဟုတ်ကဲ့၊ မဒမ်"

မန္တလေးတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက် ပထမထပ်သို့ နှစ်ဦးစလုံး တက်လိုက်သည်။ နံနက်ကိုးနာရီ ထိုးတော့မည်ဖြစ်၍ စာကြည့်တိုက်မှူးကို အဆင်သင့် တွေ့ရသည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်တွင် ခေတ္တစာဖတ်ခွင့်ပြုပါရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။ စာကြည့်တိုက်မှူးက မန္တလေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ထံ သို့သွား၍ ခွင့်တောင်းခံပါရန် ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် စာကြည့်တိုက်ပေါ်မှ ဆင်း၍၊ မန္တလေး တက္ကသိုလ် ပင်မအဆောက်အအုံကြီး၏ တောင်ဘက်လှေကားခြေရင်းသို့ ကားဖြင့် သွားရပြန်သည်။ ကားပေါ်မှဆင်းပြီး၊ တောင်ဘက်လှေကားကို တက်သည်။ ပင်မ အဆောက်အအုံကြီးထဲသို့ ရောက်သည်။ ပါမောက္ခချုပ်၏ ရုံးခန်းမှာ မြောက်ဘက်လှေကား၏ အတွင်းဘက် အရှေ့မှအနောက်သို့ မျက်နှာပြု ဖြစ်သည်။ ရုံးခန်းအနီးတွင် ရုံးအကူဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ရှိသည်။ နံနက်ကိုးနာရီ ထိုးပြီ။ ပါမောက္ခချုပ် ရောက်မလာသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ရုံးဝန်ထမ်းကို အကျိုးအကြောင်း ပြောထားနှင့်သည်။ ဆရာကြီးနှင့် တွေ့ဆုံ၍ စာကြည့်တိုက်တွင် ခေတ္တ စာဖတ်ခွင့်တောင်းလိုကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ထိုအချိန်က မန္တလေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်မှာ (????) ဘာသာရပ်မှ ဆရာကြီး (??) ဖြစ်သည်။

မကြာမီ ဆလွန်းကားတစ်စီး မြောက်ဘက်လှေကားခြေရင်းတွင် ရပ်သည်။ ပိန်ပိန် အသားဖြူဖြူနှင့် လက်ဆွဲသေတ္တာအနက်ကို ဆွဲကာ တက်လာသည်။ ရုံးဝန်ထမ်းက ပါမောက္ခချုပ်ကို ကြိုဆိုသည်။ ပါမောက္ခချုပ်က ရုံးခန်းနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ နိုင်ငံခြားသူ အဖွားအိုကို မသိမသာ အကဲခတ်သည်။

"..... သူတို့က ဆရာကြီးနဲ့ တွေ့ချင်လို့"

"ဘာကိစ္စလဲ"

"မန္တလေးတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်မှာ ခဏစာဖတ်ချင်လို့၊ ဆရာကြီးဆီ ခွင့်လာတောင်းတာ"

"ပြောလိုက်ကွာ၊ ချိန်းထားတာမဟုတ်ရင် အတွေ့မခံဘူး။ စာဖတ်ချင်ရင် အ-ဆ-ည က ဒေါက်တာ ?? ဆီ ခွင့်သွားတောင်း"

ပါမောက္ခချုပ်နှင့်ရုံးဝန်ထမ်းပြောနေသည့်စကားကိုအတိုင်းသား ကြားနေရသည်။ ပြင်သစ်အဖွား အိုမှာ မန္တလေးတက္ကသိုလ်ထွက် မြန်မာစာပါမောက္ခအငြိမ်းစား ဖြစ်သဖြင့်၊ မြန်မာစကားအကုန်လုံး နားလည် ပါသည်။ ကြားလျှင်ကြားချင်း အလွန်စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားသည်။ ဝန်ထမ်းမှာ မျက်နှာငယ်ဖြင့် အားနာစွာ လာပြောရှာသည်။ ဆရာကြီးကတော့ ခပ်မာမာပင်၊ ရုံးခန်းထဲသို့ တန်းဝင်သွားသည်။

"မွန်စီယာ၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ကို မြန်မာနိုင်ငံက ဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေလာရင် အစစအရာရာ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် အကူအညီပေးတယ်။ သူတို့အခက်အခဲတွေကို ဖြေရှင်းပေးတယ်။ ကျွန်မက မြန်မာတွေကို သိပ်ချစ်တာ။ ကျွန်မက မန္တလေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသူဟောင်းလေ။ ဆရာကြီးကို မသိပေမဲ့၊ ကျွန်မ နှုတ်ဆက်ချင်တယ်၊ စကားပြောချင်တယ်။ အခုကျတော့ သူစိမ်းဆန်လိုက်တာ၊ လူစိမ်း... ဆန်..."ဟု ပြင်သစ်အဖွားအိုမှာ ဝမ်းနည်းပန်းနည်းဖြင့် အသံ ဆို့နင့်သွားသည်။

"မဒမ်၊ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းပါဘူးဗျာ"

"အိမ်ရှင်အနေနဲ့ တစ်ပြည်တစ်ရွာက ဧည့်သည်ကို၊ ကျောင်းသူဟောင်းကို...။ ကျွန်မတို့ဆီမှာ ဒီလို မလုပ်ဘူး။ သူပြောတဲ့ အ-ဆ-ည ဆိုတာ"

"အဆင့်မြင့်ပညာ ဦးစီးဌာနကိုပြောတာ။ လမ်း ၈၀ နဲ့ ၃၅ လမ်း ထောင့်မှာ။ ဟိုမှာ ဒေါက်တာ??က ရှိဦးမှ၊ ခွင့်ပြု-မပြုရှိသေးတယ်၊ မဒမ်"

"အင်း... မန္တလေးတက္ကသိုလ်က မြို့တောင်ပိုင်း၊ အ-ဆ-ညက မြို့လယ်။ ခွင့်ပြုရင်တောင် သွားလိုက်ပြန်လိုက်နဲ့ကျွန်မစာဖတ်ချိန်မရ လောက်တော့ဘူး။ ကျွန်မအမကြီး ဒေါ်အမာ့အိမ်ကိုသာပို့ပါတော့ရှင်"

မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ လူထုပုံနှိပ်တိုက်နှင့် စာအုပ်ဆိုင်သို့ ကားမောင်းခဲ့သည်။ ရှေ့ရောက်သည်နှင့် တစ်ဆယ်နာရီခွဲ ကွက်တိဖြစ်သည်။ တိုက်သံတံခါးပွင့်လာကာ အမေလူထု ဒေါ်အမာနှင့် မဒမ်ဘဲနီသည် ညီအစ်မ အရင်းချာသဖွယ် ဖက်လှဲတကင်း နှုတ်ဆက်ကြသည်။

"မဒမ်၊ ကျွန်တော် ဘယ်အချိန် လာကြိုရမှာလဲ"

"နေ့လယ် တစ်နာရီ၊ မွန်စီယာ၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်"

"အေး အေး သား၊ ဖြည်းဖြည်းသွား"ဟု အမေ ဒေါ်အမာက တိုက်ဝမှ ပြောသည်။

အမေ ဒေါ်အမာကအထဲမှ နှုတ်ဆက်ရှာသည်။ စာရေးဆရာ ညီပုလေးက မဒမ်ဘဲနီကို ကားဆီသို့ ပို့ပေးသည်။

"အခု ဘယ်သွားကြမလဲ ဗျာ့"

"အမရပူရ တောင်လေးလုံးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာဆီသွားမှာ"

"ခင်ဗျား ကားမောင်းနိုင်တယ်နော်။ ကျွန်တော်ဖြင့် အပြင်ထွက်ကာစ၊ ကားတွေ ဆိုင်ကယ်တွေ ရှုပ်လိုက်တာ။ သတိထား မောင်းနော်"

"ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ မနက်ဖြန် စစ်ကိုင်းဘက်က ညောင်ကုန်းရွာနဲ့ ဒေါင်းမရွာကို ပို့ပေးရဦးမှာ။ မဒမ်ဘဲနီနဲ့ သူ့တပည့်က 'ရွှေခတ်စက္ကူအကြောင်း' ကို သုတေသနစာတမ်း လုပ်နေတာ။ အဲဒီကအပြန်ကျမှ သူက စာအုပ်တွေဝယ်ရင်း အမေကိုလာနှုတ်ဆက်ဦးမှာ။ သွားပြီဗျို့၊ တောင်သမန်"

ဆလွန်းကား အဖြူရောင်သည် မန္တလေးမြို့ ၈၄ လမ်းနှင့် ၃၂လမ်း ထောင့် လူထုပုံနှိပ်တိုက်မှ တောင်ဘက်ခုနစ်မိုင်ကွာ အမရပူရမြို့သို့ မဒမ်ဘဲနီကို သယ်ဆောင်ခဲ့သည်။

တောင်သမန်ဝန်းကျင်မှ သုတေသီရဟန်း

'အမရပူရ ရွှေမြို့တော်'မြောက်ဘက် ကျုံးမြို့ရိုးကို အနောက်စွန်ရန်မျိုးအောင်တံခါးမှ ဖြတ်သန်း၍၊ 'မြနန်းဘုံစံ' နန်းမြို့တော်သို့ ဝင်သည်။ လက်ယာဘက်တွင် 'ဆင်ကျို့ရွှေဂူ' အနောက်မြောက် မြို့ထောင့် ဘုရားကို မြင်ရသည်။ မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား ရထားသံလမ်းကျော်သည်နှင့် လက်ဝဲဘက်တွင် 'အောင်နန်းစံရာ' ရွှေနန်းတော်ရာ၌ အဝါရောင် နန်းမြင့်နှင့် ရွှေတိုက်ကို မြင်ရသည်။ တောင်ဘက်မြို့ရိုးကို အနောက်စွန် နန္ဒမူတံခါးမှ ထွက်သည်။

"တမ္ဗဒီပ၊ တိုင်းချက်မဟု
ပန်းယ မြင်စိုင်း၊ စစ်ကိုင်း အင်းဝ
ရံကြ ရေညို၊ မြလို ရောင်ပြေး
မန္တလေး ကို၊ ပေး ရွှေဗျာဒိတ်
အတိတ် နာဂတ်၊ မင်းမြတ်ရာဇာ
စကြာမင်း ထုံး၊ ဇမ္ဗူလုံးကို
အုပ်ဖုံးတေဇာ၊ တန်ခိုးဖြာ၍
မဟာ အမရ၊ ပူရ ရွှေပြည်
သာမောစည်သည်၊

နတ်ပြည်တည့် ယိုမှားဖွယ်တည့်လေး" ဟူ၍ သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၀ရက် စနေနေ့က စပ်ဆိုပြီးစီးခဲ့သော 'အမရ ပူရမြို့ဘွဲ့ ၁၂ ရာသီလူးတား'ကို တောင်သမန်အင်း မြောက်ဘက် တန့်ပေါင်ပေါ်တွင် ကားမောင်းရင်း ရွတ်ဆိုလိုက်သည်။

"ဟုတ်လှချည်လား၊ မွန်စီယာ။ ဆွဲဆွဲငင်ငင်နဲ့ ဆိုတဲ့အသံ ကောင်းလိုက်တာ"

"ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ မဒမ်။ 'လူးတား'လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အသံရှည်ရှည်ဆွဲဆိုရတဲ့ လေးလုံးစပ် ကဗျာတစ်မျိုးပါ။ အမရပူရမြို့အကြောင်းကို ခရစ်နှစ် ၁၇၈၁ က စာဆိုတော်ဦးယာစပ်ဆိုခဲ့တာပါ ခင်ဗျာ"

မန္တလေးရတနာပုံမ်တောင်ဘက်အုတ်မြို့ရိုးနှင့်ကျုံးအကြား အနောက်မှအရှေ့သို့ ကားမောင်းနေရ သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ တောင်ဘက်ခြမ်းတွင် တောင်သမန်အင်း၊ မြောက်ဘက်ခြမ်းတွင် အုတ်မြို့ရိုးလက်ကျန် ဆုံးသည်နှင့် အနောက်တောင် မြို့ထောင့် ရွှေလင်းပင်ဂူဘုရားကိုတွေ့ မြင်ရသည်။ ဘုရားအနောက်ဘက်တွင် အမရပူရရွှေမြို့တော်အနောက်ကျုံးသည် ကိုင်းပင်၊ မြက်ပင်၊ ရှင်မွေးလွန်းပင်အပြည့်နှင့် တောင်မြောက်တန်းလျက် တိမ်ကောနေသည်။ ဘကြီးတော်မင်း ၁၈၅၀ခုနှစ်ကတည်ခဲ့သော အမရပူရ စည်းခုံတော် (ပုထိုးတော်ကြီး)နှင့် မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား မီးရထားလမ်းထောင့်မရောက်မီ တရုတ်တန်းလမ်းအတိုင်း တောင်သို့ မောင်းနှင်သည်။ လမ်းအနောက်ဘက်တွင် ကွမ်ယင်စီဘုံကျောင်းနှင့် နဂါးရုံဘုရား၊ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် ကျော်အောင်စံထားနှင့် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို ဖြတ်သန်းသည်။ ရွှေမုဋ္ဌောမဟာသိမ်တော်ကြီး ဘုရားနှင့်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ကျောင်းတိုက်ကို လွန်သော် သတ္တဌာနဘုရားနှင့် တောင်မင်းကြီးဘုရားကို မျက်နှာမူနေသော တောင်သမန်အင်းစောင်းမှ ဆရာတော်ဦးပညာ ဇောတ၏ တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်။

'ဘုန်းဘုန်း၊ နေကောင်းလား ဘုရား'

'ဟာ မတွေ့တာတောင်ကြာပြီ။ နေကောင်းတယ်၊ မင်းရော'

'တင်ပါ၊ နေကောင်းပါတယ်ဘုရား။ ဧည့်သည်ပါတယ်၊ နိုင်ငံခြားသူ

စာမျက်နှာ(၂၀) သို့

www.free4readers.com

အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး ကော်မရှင်... သူ့လူကိုယ့်လူမရွေး တိကျပြတ်သားစွာ အရေးယူခွင့်ရှိမည်လား

ဇင်လင်း

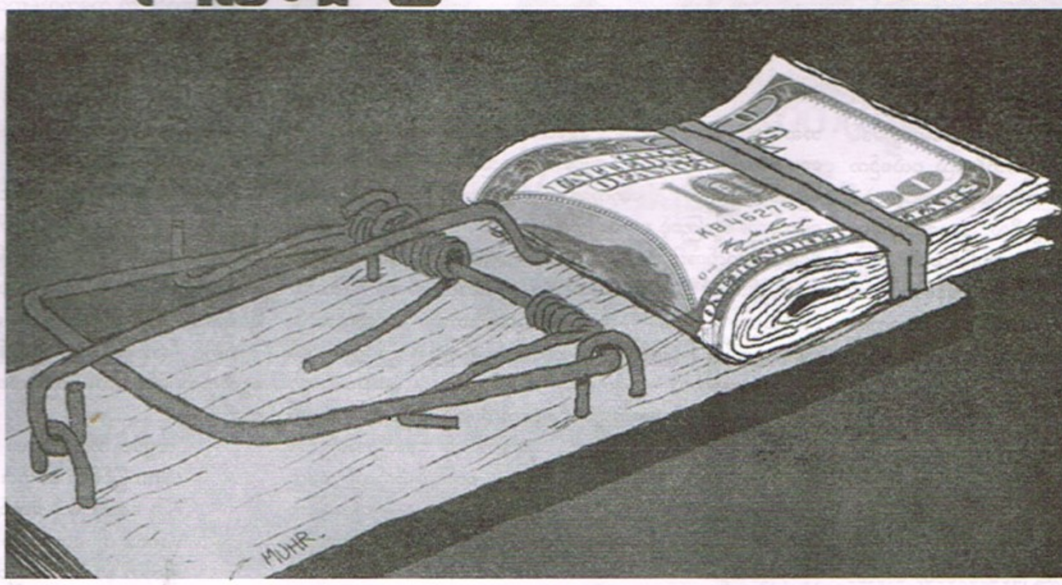

မြန်မာနိုင်ငံသည် အဂတိလိုက်စားမှုအဆိုးဆုံးနိုင်ငံစာရင်းဝင်နေ သည်မှာဆယ်စုနှစ်ငါးခုကျော်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့အစိုးရသက်တမ်းများစွာ မကြာသေးမီက အဂတိလိုက်စားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မူဝါဒချမှတ်လုပ်ဆောင်မှုအချို့တွေ့လာရသဖြင့် အားတက်စရာဖြစ်လာသည်။ အထူးသဖြင့် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးသည် တိုင်းပြည်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုမြှင့်တင်ရန် အစိုးရတစ်ရပ်အတွက် အလွန်အရေးကြီးသောလုပ်ငန်းဆောင်တာဖြစ်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှု ကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ရာထူးကြီးငယ်မရွေးသူ့လူကိုယ့်လူမရွေး သည်းမခံဘဲတိကျပြတ်သားစွာ အရေးယူသင့်သည်။ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများကြောင့် အာဏာအလွဲသုံးခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်းစသည်တို့ ပေါ်ပေါက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားကို လျစ်လျူပြုလျက် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ရှေ့တန်းတင်ကာ အစိုးရလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အဂတိလိုက်စားချမှတ်ခဲ့သဖြင့်တိုင်းပြည်ဘက်ပေါင်းစုံတွင်ဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့ဖူးသည်ဟုပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ထောက်ပြခဲ့ဖူးသည်။

NLD အစိုးရအနေဖြင့် အဂတိလိုက်စားမှုကို အမှန်တကယ်တိုက်ဖျက်ရန် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်ပေးရန်၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကသက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်များတွင်မကြာခဏတင်ပြခဲ့ကြသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် အဂတိလိုက်စားသည့်ဝန်ထမ်းများတွေ့ရှိပါကမေးခွန်းမေးရုံတင်မဟုတ်ဘဲအချက်အလက်အပြည့်အစုံဖြင့်တိုင်ကြားနိုင်ပြီးဝန်ကြီးဌာနဘက် ကလည်းထိထိရောက်ရောက် အရေးယူပေးရန်လက်ရှိနိုင်ငံတော်သမ္မတဦးဝင်းမြင့် (ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ယူထားစဉ်) က ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃ ရက်တွင် ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနိမ့်ကျနေရသည့် အကြောင်းများအနက် အဂတိလိုက်စားမှုနှင့်အကျင့်ပျက် လာဘ်စားမှုသည်အဓိကနေရာ၌ရှိသည်။ သယံဇာတကိစ္စ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကိစ္စ၊မြေသိမ်းယာသိမ်းကိစ္စ၊ မူးယစ်ဆေးနှင့် ဘိန်းကုန်ကူးမှု အစရှိသောအမှုကိစ္စများသည် အဂတိလိုက်စားမှုများနှင့်ခွဲမရအောင်ဆက်နွှယ်နေသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ထဲရေးလက်အောက်ရှိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး၊ အကောက်အခွန်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ အကျဉ်းဦးစီးဌာန စသည်တို့တွင် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူတို့ထံမှ ပြောဆိုဝေဖန် သံများကြားနေရဆဲရှိသည်။ မေလ ၂၃ ရက်နေ့ စတုတ္ထအကြိမ် အမျိုး သားလွှတ်တော်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုဖြင့် ကျော်စောသတင်းထွက်နေသူ များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးအရေးယူနိုင်မည့် "အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ"ကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းအား အတည်ပြုခဲ့သည်ဟုကြားသိရသည်။ ပြည်သူလူထုအဖို့ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သတင်းဖြစ်သည်။ ယခင် ဥပဒေဟောင်းသည် အားနည်းချက်များရှိခဲ့သဖြင့် ယခုပြင်ဆင်အတည် ပြုလိုက်သောဥပဒေမှာ ဟာကွက်ပျော့ကွက်များနည်းသွား၍ ရှေ့ဆက်အလုပ်လုပ်ရန် အဆင်ပြေသွားပြီဟု အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ကြည်ကပြောကြားလိုက်ကြောင်းလည်း သတင်းများ၌တွေ့ရသည်။

ယခင်က အဂတိလိုက်စားပါက နိုင်ငံတော်သမ္မတက စစ်ဆေးရန် ညွှန်ကြားခြင်း၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများက တာဝန်ပေးခြင်းနှင့် နစ်နာသည့်သူက တိုင်ကြားခြင်း နည်းလမ်းသုံးခုဖြင့်သာ အရေးယူနိုင်သဖြင့် အဂတိလိုက်စားမှုများရှိနေသော်လည်း အရေးမယူနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိခဲ့သည်ဟု ကော်မရှင်၏ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ကြည်ကပြောကြောင်း ၇ရက်နေ့စဉ်သတင်းကဖော်ပြသည်။ ယခုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းတွင် ကျော်စောသတင်းထွက်နေသူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်သည့်အချက်ပါဝင်လာသဖြင့် လက်တွေ့အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီပြီး အဂတိတိုက်ဖျက်ရေးကို အင်နှင့်အားနှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အနေအထားဖြစ်ကြောင်း ဦးအောင်ကြည်က ပြောသည်ဟုသိရသည်။

ယခုပြင်ဆင်အတည်ပြုသည့်ဥပဒေနှင့် ယခင်ဥပဒေသည်များစွာကွာခြားမည်ဖြစ်ပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်၍ ရနိုင်သည့် အနေအထားဖြစ် ကြောင်း ဦးအောင်ကြည်ကရှင်းပြသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် အတည်ပြုပြီးနောက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ အထက်ပါဥပဒေကြမ်းကို ပေးပို့မည်ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်သဘောထားကွဲလွဲပါက ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင်မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်းသိရသည်။

ယခု သီတင်းပတ်အတွင်းမှာပင် ဧရာဝတီသတင်းဌာနက လာဘ်စားမှုအတွက် အရေးယူသည့် သတင်းတစ်ပုဒ်ကိုဖော်ပြခဲ့ရာ လူအများစိတ်ဝင်စားကြောင်းတွေ့ရသည်။ အစိုးရကသက်တမ်းထပ်မံမတိုးတော့သည့် ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်မြို့နယ်ရှိ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများကို လာဘ်ယူကာ ဆက်လက်တူးဖော်ခွင့်ပြုခဲ့သော တပ်မတော်အရာရှိကြီးများကို လက်ရှိထမ်းဆောင်နေသော တာဝန်များမှရပ်ဆိုင်းကာ အရန်အင်အားသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည့်သတင်းသည် အချိန်ကိုက်ထွက်ပေါ်လာသောသတင်းဟု ဆိုနိုင်သည်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဖော်ဆောင်ရမည့် သူများကိုယ်တိုင် အဂတိလိုက်စားမှုများ ကျူးလွန်နေသောကြောင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အားနည်းနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖားကန့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်စိုးကတင်ပြခဲ့ဖူးသည်။ ဖားကန့်ဒေသတွင် ရဲစခန်းမှူးတစ် ယောက်ခန့်ထားပေးရေးအတွက် ကျပ်ငွေ သိန်း ၂၀၀မျှ လာဘ်ပေးရကြောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေးကိစ္စ မအောင်မြင်ခြင်းမှာ အဂတိလိုက်စားမှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကထောက်ပြခဲ့သည်။ သာမန်မြေတိုင်းစာရေးလေးက နောက်ဆုံးပေါ် မော်တော်ကားလေးစီးစီးနိုင်ခြင်းကိစ္စ၊ ဖားကန့်ဒေသတွင် လောင်းကစားဒိုင်များဖမ်းရာ၌လည်း လက်ခွဲဒိုင်များကိုသာမိပြီး ပင်မဒိုင်ကြီးများကို မည်သည့်အခါမျှ မမိခြင်းကိစ္စတို့ကို ၎င်းက ဥပမာပြခဲ့ဖူးသည်။ အဂတိလိုက်စားမှုများကြောင့် နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာငွေ အမြောက်အမြားဆုံးရှုံးနေရကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြမှုများရှိခဲ့သည်။

အဂတိလိုက်စားမှု အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့်လျက်ရှိသော Transparency International အဖွဲ့၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာအရ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၁၈၀ နိုင်ငံအနက် မြန်မာနိုင်ငံသည် အဂတိလိုက်စားမှု အဆင့် ၁၃၀ တွင်ရှိသည်။ အမှတ် ၁၀၀ ပေးရာတွင် မြန်မာသည် ၃၀ မှတ်သာရရှိသည်။ အဂတိလိုက်စားမှု အဆိုးဆုံး သုံးနိုင်ငံမှာ ဆီးရီးယား (Syria) ၁၄ မှတ်၊ တောင်ဆူဒန် (South Sudan) ၁၂ မှတ်နှင့် ဆိုမာလီ (Somalia) ၉ မှတ်တို့ဖြစ်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှု အနည်းဆုံး အဆင့်တစ်နိုင်ငံမှာ နယူးဇီလန် (New Zealand) ၈၉ မှတ်နှင့် အဆင့်နှစ်နိုင်ငံမှာ ဒိန်းမတ် (Denmark) ၈၈ မှတ်တို့ဖြစ်သည်။

မကြာသေးမီကအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အစိုးရတွင် သမ္မတသစ်ဦးဝင်းမြင့်ဖြစ်လာပြီးနောက်၊ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး အရှိန်မြှင့်တင်ခဲ့သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်က လတ်တလော အမှု ၁၈မှုကို ကိုင်တွယ်နေကြောင်းသိရပြီး FDA ညွှန်ချုပ်ဒေါက်တာသန်းထွဋ်ကို တရားစွဲထားသည်။ သို့သော် ယခုတပ်ဘက်မှ ကျူးလွန်သော ဖားကန့် "လာဘ်ပေးလာဘ်ယူ အရှုပ်တော်ပုံ" ကို အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သို့လွှဲပေးထားခြင်း ရှိ/မရှိတော့ မသေချာဟု ဆိုသည်။

၎င်းအပြင် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးကျော်ဝင်းအား အဂတိလိုက်စားမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် တိုင်ကြားချက်အပေါ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို သမ္မတနှင့် လွှတ်တော်သို့ အမြန်ဆုံးတင်ပြနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ကြည်ကပြောကြားခဲ့သည်။ မေလ ၂၃ ရက်နေ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေးအပြီးတွင် မီဒီယာများ၏ မေးမြန်းမှုကို ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကြည်က ထိုသို့ပြန်လည်ဖြေကြားသွားခြင်းဖြစ်သည်ဟုသတင်းမီဒီယာများတွင် ဖော်ပြသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ မေလ ၂၅ရက် ထုတ်ပြန် တဲ့ကြေညာချက်အမှတ် ၂၄/၂၀၁၈ အရ ဝန်ကြီး ဦးကျော်ဝင်းအား ၎င်း၏ သဘောဆန္ဒအလျောက်ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခွင့်ပြုလိုက်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သမ္မတရုံးကြေညာချက်၌ နုတ်ထွက်သည့် အကြောင်းရင်းကိုဖော်ပြထားခြင်းမရှိ။ အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှု နာမည်ထွက်လာမှုကြောင့် ဝန်ကြီးဦးကျော်ဝင်း၏ နေအိမ်ကို ပြီးခဲ့သည့်သီတင်းပတ်က အစိုးရအဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ကဝင်ရောက်စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း သတင်းများထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ယခုရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် အဆိုပါလာဘ်စားမှုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်နိုင်သည် ဟုဝေဖန်ပြောဆိုမှုများကြားရ သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၂ရက်က ရန်ကုန်မြို့ Park Royal Hotel တွင် "အဂတိလိုက်စားမှု တွန်းလှန်ဖို့ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမြှင့်တင်စို့" ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာတမ်းဖတ်ပွဲပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ၇ ရက်နေ့စဉ် သတင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ကြည်က အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက် ရေးကော်မရှင်အသစ်တာဝန်ယူသည့် နှစ်လအတွင်းတိုင်ကြားစာအမှုနှင့် အရေးယူမှုအရေအတွက် ယခင်ထက် ငါးဆကျော်တိုးတက်လာကြောင်း အဖွင့်မိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ကော်မရှင်အသစ် စတင်တာဝန်ယူသည့် ၂၀၁၇ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်အထိ တိုင်ကြားစာအမှုတွဲ ၃၉၂ မှုကို လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများသို့လွှဲပြောင်း စိစစ်ရန်ပေးပို့ထားသည့် စိစစ်ဆဲ ၁၈၈ မှု အပါအဝင် လွှဲမှားတင်ပြမှု ၃၉ မှု၊ မြေယာစီမံခန့် ခွဲမှု ၂၇ မှု၊ တရားစီရင်ရေးတင်ပြ တိုင်တန်းမှု ၃၇ မှု၊ ဌာနတွင်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတင်ပြတိုင်တန်းမှု ၉၀ နှင့် အထွေထွေတိုင်တန်းမှု ၈ မှု ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ တိုင်ကြားစာများအနက် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို အများဆုံးတိုင်ကြားထားကြောင်း ဇန်နဝါရီ ၆ ရက် နေပြည်တော်တွင် ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ကော်မရှင်၏ ပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်းကော်မတီဝင် ဒေါ်လှဲ့လှဲ့ဝင်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၁၄ မတ်လ ၁၂ ရက်မှစ၍ ၂၀၁၅ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်အထိ တာဝန်ယူခဲ့သည့် ယခင်ကော်မရှင် ဟောင်းလက်ထက်တွင် တိုင်ကြားမှု ၄,၄၇၁ မှုရှိပြီး အဂတိလိုက်စားမှုဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သည့် အမှု ၆၂ မှုသာရှိ သည်ဟုဆိုသည်။ ယခုအစိုးရက ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသော ကော်မရှင်အသစ်တွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဟောင်းဦးအောင်ကြည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးဆောင်ပြီးပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၊ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနတို့မှ အငြိမ်းစားအရာရှိများ၊ အငြိမ်းစားရဲချုပ်ဦးဇော်ဝင်းနှင့် တရားလွှတ် တော်ရှေ့နေများအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦး ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းသိရသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားအတွင်းအစိုးရအရာရှိကြီးပိုင်းနှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဆင့်ဆင့်၏ လာဘ်စားမှုများ ရှိသကဲ့သို့၊ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများရရှိရန် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက အာဏာပိုင်အဆင့်ဆင့်နှင့် ဝန်ထမ်းများအား လာဘ်ထိုးခြင်းများ ဖြစ်တတ်သည်ကို ကော်မရှင်အနေဖြင့် သတိပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရာမှာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အခွန်ရှောင်နေသည့် ကိစ္စများအပါအဝင် ငွေကြေးခဝါချနေသည့် လုပ်ငန်းများကိုပါ စိစစ်အရေးယူသင့်သည်ဟု ထောက်ပြမှုများရှိခဲ့ဖူးသည်။ထို့အပြင်ကျင့်ဝတ်မလိုက်နာသည့် ရဲအဖွဲ့ဝန်ထမ်းများနှင့် တရားရေးဝန်ထမ်းများ၏ လာဘ်ယူကာ အမှုဖျောက်ဖျက် မှုလုပ်ခြင်းများကိုလည်း အထူးစောင့်ကြည့် အရေးယူသင့်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုဆိုသည်မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်းဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေတတ်၍ အစိုးရအဖွဲ့အသီးသီးနှင့် လွှတ်တော်အသီးသီးတို့က နိုးနိုးကြားကြားသတိရှိရှိ လက်တွဲတိုက်ဖျက်နိုင်မှသာ နိုင်ငံတော်ဘက်စုံတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကြည်အနေဖြင့် အာဏာအလွဲသုံးကာ တိုင်းပြည့်ဘဏ္ဍာ ကုဋေကုဋာနှင့် မြေယာများကို အပိုင်စီးသွားခဲ့သော ခေတ်သစ်မိုးကျရွှေကိုယ် ဘီလျံနာကြီးများအား ကျော်စောမှုအရဖြစ်စေ၊ အခွန်ရှောင်မှုအရ ဖြစ်စေ၊ လိုင်စင်မဲ့လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေမှုများအရဖြစ်စေ၊ အရေးယူပိုင်ခွင့် ရှိ/မရှိကိုမူ ပြည်သူလူထုက စောင့်ကြည့်နေကြတော့မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဇင်လင်း

မပြောချင်ပေမယ့် ပြောလိုက်ပါရစေ

ကိုမာကျော

ကျွန်တော်သည် အများသိပြီး လွန်လေပြီးသော ပညာရေးကိစ္စအဝဝ တို့ကို အပ်ကြောင်းထပ်မျှ ပြောဆိုကာ ချေးခြောက်ရေနွှူးညောင်မြစ်တူးလို သူတစ်ဦးတော့မဟုတ်ပါ။ ဆိုရေးရှိက ဆိုထိုက်လှသဖြင့်သာ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ထောက်ချင့်ချိန်ဆတင်ပြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူ လွန်ခဲ့သည့် မေ(၂၁)ရက်နေ့က ကြံ့ချိုသွေးသံ၊ ချဲကော်သံဟု တင်စား ပြောဆိုနိုင်သည့် စကားသံတို့ မီဒီယာထက်ပျံ့လွင့် လာ၍ဖြစ်ပါ၏။ "ကျွန်တော် တို့ပါတီမှာ အရည်အချင်း၊ အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေအများကြီးရှိပါ တယ်။ နိုင်ငံ့တာဝန်တွေကို အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့လုပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီလုပ် ခဲ့တဲ့အတွေ့အကြုံနဲ့ ဒီနေ့အာဏာရအစိုးရကို ကျွန်တော်တို့လိုအပ်တဲ့အပိုင်း တွေမှာ တိတိကျကျပြောနေပါတယ်။ ဒီအပိုင်းတော့မလုပ်သင့်ပါဘူး၊ ဒါတွေ မလုပ်သင့်ပါဘူး၊ ဒါတွေလုပ်ရမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ပြောပါတယ်၊ သို့သော် ကျွန် တော်တို့ ဒီလိုပြောတဲ့ဟာကို လိုက်မလုပ်ရကောင်းလားလို့ ကျွန်တော်တို့က လူထုကိုလမ်းပေါ်ဆွဲတင်တဲ့အလုပ်မျိုးမလုပ်ပါဘူး။"(၂၂-၅-၁၈နေ့ ထုတ်စံတော်ချိန်၊ နှာ-၂၈ပါ ကြံ့ဥက္ကဋ္ဌ မိန့်စကား)

စေတနာဟံဘိက္ခဝေ ကမ္မံဝဒါမိ(ဘိက္ခဝေ-ကိလေသာအညစ်အကြေးမှဝေးစွာရှောင်ရှားအိုချစ်သားတို့၊ စေတနာ-ရည်ရွယ်မှန်းထားစေ့ဆော်ချက်အား အဟံ-ငါသည်၊ ကမ္မ-အလုပ်ကံဖြစ်အကျိုးသစ်ပေါ်ရာအကြောင်း တရားဟု၊ ဝဒါမိ-ဟောကြားပေ၏၊)(ဆက္ကအင်္ဂုတ္တိုရ်၊ နိဗ္ဗေဓိကသုတ်) ဤကားရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ထင်ရှားလှသောတရားဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် အမှုကိစ္စတွေကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရည်ရွယ်မှန်းထားစေတနာ တရားကို(အကျိုးဖြစ်ရန်) အကြောင်းကံဟု ခံယူလိုက်နာကျင့်ဆောင်ကြပါ၏။ မည်သို့နည်းဟူမူ-ကောင်းမှုတစ်ခုခုပြုခဲ့ပါက စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံလိုမှု(အလောဘ)၊ မေတ္တာရှေ့ထားမှု (အဒေါသ)၊ ပညာမျက်စိမပြတ်ရှိမှု (အမောဟ)ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်များဦး တည်ထားကြသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် မကောင်းမှုမှန်သမျှ ပြုကြပြန်လေသော် ရယူလိုသော ရမ္မက်ဇော(လောဘ) ခက်ထန်ရက်စက်နှိပ်စက်လိုဇော(ဒေါသ)၊ တွေဝေမိုက်မဲဉာဏ်မဲ့သဘော (မောဟ)ဟူသောရည်ရွယ်ချက်များ ဦးတည်ထားရှိကြပါ၏။ ဤသို့ဖြင့် စေတနာသည်ကား ကောင်းမှုအတွက် ကောင်းရှေးရှုနှင့် မကောင်းမှုအတွက် မကောင်းရှေးရှုဟုရည်ရွယ်မှုနှစ်ခုပြားခဲ့လေသည်။ ထိုနှစ်မျိုးပြား မပြား ကျွန်တော်တို့ကိုယ်အား ကျွန်တော်တို့ဆင်ခြင်လေသော် တွေ့နိုင်ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ကောင်းမှုဖြစ်စေ၊ မကောင်းမှုဖြစ်စေ(အကြောင်းသင့်တိုင်း)ပြုနေကြမည် မဟုတ်ပါလား။

နိုင်ငံနှင့်ချီ၍ကြည့်ပြန်လေသော် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအပေါ် စေတနာထားလျက်(ဝါ)စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံ၊ မေတ္တာအပြည့်အပ်နှံလျက် သတိတမန် ဉာဏ်မြေကတုတ် ပညာစွမ်းချွန်းအုပ်ဖြင့် အုပ်ကာတိုင်းပြည်နှင့်လူ မျိုးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားသူမှာ (က) ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်၊ (ခ) ဗိုလ်နေဝင်း၊ (ဂ) ဗိုလ်သန်းရွှေ။ မည်သူဖြစ်ပါသနည်း။ ရှင်းလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်မှ တစ်ပါးအခြားမရှိပါ။ အခြားသူနှစ်ဦးကား ကိုယ်ကျိုးသက်သက်ရှာသွားကြသူများချည်းဖြစ်ပါ၏။ ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်သည်သာ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအပေါ် ကောင်းရှေးရှုစေတနာအပြည့်အဝ အကြွင်းမဲ့ထားရှိသွားသူဖြစ်ပါသည်။ သူမှတစ်ပါး အခြားသူနှစ်ဦးကား တိုင်းပြည်အတွက် မကောင်းရှေးရှုစေတနာပြုခဲ့သူများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော် ယင်းသူတို့ကား ခေသူများမဟုတ်ကြ။ အရည်အချင်းအတွေ့အကြုံရှိသူများဖြစ်ကြ၏။ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်သန်းရွှေလက်ကျ အဆက်ဆက်သော ဗိုလ်တကာ့ဗိုလ်များမှာ ပြောရလောက်အောင်ပင် ရာထူး ဌာနရမှုစကာ အာဏာပါဝါမကျန်လျှံညီးညီးအားကြီးလှကြပါ၏။ သို့သော် ပြည်သူ့တွက်ကားမဟုတ်၊ တစ်ကိုယ်စာမိသားစုဘဝနှင့် သူတို့၏မဟာကျေးဇူးရှင်လက် တစ်ဆုပ်စာဆရာသမားများတွက်သာတည်း။

သူတို့၏စေတနာ(ဝါ)ရည်ရွယ်ချက်ကား တိုင်းပြည်နှင့်လူထုဘက်သို့ မဟုတ်ကြလေသဖြင့် သူတို့နှင့် ပြည်သူ-ဘဝများခြားနေခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်ကဲ့သို့ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်၊ လူထုခေါင်းဆောင်ဖြစ်မလာ ရုံမက လူထုချဉ်ဖတ်ဖြစ်နေကြရသည်မှာ ယနေ့တိုင်ပြော၍ မပြီးနိုင်သော ရင်ကြားစေ့ကသက်သေပင်။ ရှင်းစွာဆိုရသော် ယင်းသူရို့၏အရည်အချင်းနှင့် အတွေ့အကြုံများသည် ပြည်သူကိုဘာလုပ်ဖို့ရာသာ အသုံးဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို အရာများကို အဘယ်ကဲ့သို့ အသုံးချခဲ့ပါသနည်း။ ယနေ့ထိလည်း သူတို့တွင် အရည်အချင်းများရှိကြောင်း၊ အတွေ့အကြုံများရှိကြောင်း တဖောင်းဖောင်း မြည်ဟိန်းပြနေဆဲဖြစ်ပါ၏။ ထိုအသံများကား အာဏာငန်းဖမ်းသံများအဖြစ်မှ တစ်ပါးထူးခြားလာမည့်အသံများမဟုတ်ကြပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်း သူရို့တွေ မျိုးဆက်လက်ကမ်းလျက်နှစ်(၅၀)ကျော် (၆၀)နီးပါး ဗိုလ်တကာ့ဗိုလ် လုပ်ခဲ့ကြပြီးပြီမဟုတ်ပါလား။ တိုင်းပြည်နှင့်လူထုချွေးဖြစ်သွားသည်သာ အဖတ် တင်ကျန်ခဲ့ကြပါ၏။ ထိုသူများက ယခုတစ်ဖန် ဘာများကြံချင်ကြပြန်ပါသနည်း။ အားမနာတမ်းပြောရလျှင်ဖြင့် တိုင်းပြည်၏ခေါင်ထွတ်ချုပ်ခြာအာဏာသကော် တလွှတ်သဘင်ခန်းမကြီးများအတွင်းသို့ပင် ဘင်္ဂါလီကုလားဆိုးများကို ခေါ် သွင်းလာခဲ့သူများမှာ သူတို့သာမဟုတ်ပါလား။ သူတို့သည်ကား သခင်အားရ ကျွန်ပါးဝလုပ်ကြရာ၌ မည်မျှတတ်နိုင်ကြပါသနည်းဟူမူ နဝတခေတ်ကိုပြန် ပြောင်းသတိရမိလာပါတော့၏။

ထိုစဉ်ကာလ ပညာရေးဝန်ကြီးဆိုသူက နဝတအတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ မြန်မာ နိုင်ငံပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဆိုသူနှင့်တိုင်ပင်ကာ ကြံ့တို့၏ခေါင်ဖူးအဓိပတိ ချုပ်မှူးကြီးထံတင်ပြခဲ့သည်ဆိုပါ၏။ လူငယ်တို့ဝယ်တွေးခေါ် ဆင်ခြင်ကမ္ဘာ ကြည့်ကြည့်မြင်ဉာဏ် နည်းပါးသိမ်ဖျင်းသွားစေရန်အလို့ငှာ တက္ကသိုလ်များ တွင် ဒဿနပညာသင်ကြားခြင်းကို ဖျက်သိမ်းရပ်တန့်လိုက်ရန်ဟူပါ၏။ ထိုရော အခါတွင် သူတို့အရှင်ကြီးက "ဟ ဟ ဟေ့ ကောင်တွေမလုပ်နဲ့၊ မလုပ်နဲ့ ဒီတိုင်း ပြည်ကလူတွေဟာ စကတည်းက သုံးစားမရအောင် ညံ့ဖျင်းနေတာ။ အဲဒါ ပါမသင်ကြရရင်တော့ တို့ခိုင်းတာတောင် မလုပ်တတ်တော့ဘူးဖြစ်သွားမယ်ကွ၊ မလုပ်ပါနဲ့ကွာ"ဟု သတည်း။ ယင်းသို့မလုပ်ရလေသောအခါ အခြားနည်းကို လှည့်သုံးပါလေတော့သည်။ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်အသီးသီးမှ တက်ကြွသော ကြက်ဖကြီးများကို ချုပ်တန်ချုပ်၊ ဖြုတ်တန်ဖြုတ်ရန်အလို့ငှာ ဆရာ ဆရာချင်း သပ်သွင်းလေတော့၏။ ၁၉၉၈ တွင်ဖြစ်ပါ၏။ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ/နဝတအတွင်းရေးမှူးအမိန့်ဖြင့် ဥပဒေပညာအပါအဝင် ဝိဇ္ဇာမေဂျာများ တွင် Day/အဝေးသင်မခွဲ သာမန်ဘွဲ့လက်မှတ်တင်ပြနိုင်လျှင် ထိုသူအား ပါမောက္ခ(ဌာနမှူး)က လူတွေ့စစ်ဆေး(စာမေးပွဲမဟုတ်၊ အင်တာဗျူးမဟုတ်) ပြီး တက္ကသိုလ်ဆရာ(ကျူတာ)အဖြစ် ရွေးချယ်ခန့်ထားစေ။ အမှတ်စာရင်း တင်ပြ ရန်မလို။ လူမှုရေးဆောင်ရွက်မှုအထောက်အထားသာ တင်ပြရမည်ဟူသော (ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးတို့တွက်တာ ခွင်ရှာပွဲကြီးဖြစ်ရုံမက)မဟာဗလချောင် တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမရွေးချယ်ပွဲကြီး ဝှဲချီးကျင်းပစေပါတော့၏။ ဤသို့ဖြင့် ပင် ထိုစဉ်က ခေတ်စားနေသော မိုက်ခရိုဘာဂျာခေါက်များအသုံးချ စာဖြေပွဲဝင် အောင်ပွဲဆင်ခဲ့သည့် ကူးချဘွဲ့ရများပွဲတော်ကြီးဖြစ်ခဲ့၏။ သူတို့အသီးသီး၏ လက်ဝယ်ကိုင်ဆောင်လာကြသည်က (ဘွဲ့လက်မှတ်နှင့်အတူ) ထိုစဉ်ခေတ် တစ်လျှောက်တန်ခိုးမောက်ခဲ့သည့် ကြံ့မဟာလူမှုရေးအသင်းကြီး၏အသင်း ဝင်ကတ်ပြားကိုယ်စီတည်း။

ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးကြီးများ၏ (ဟင်းဖတ်ကြီးရာမျက်နှာပါ) ကြိုက် ခြင်းခံရသူ ကူးချဘီအေများကား ထောင်နှင့်ချီလျက် (တက္ကသိုလ်ကောလိပ် အသီးသီးတွင်) မတန်မရာ ဆရာ၊ ဆရာမဖြစ်လာကြတော့၏။ ထိုသူများသည် ကွာလ်ဖိုင်းမဖြစ်ကြပါဘဲ မဟာဘွဲ့သင်တန်းတက်ရောက်ခွင့်ပါ (အထူးအချောင် အခွင့်အရေး)ကို အပိုဆုအဖြစ်ရကြသည်။ ထိုသင်တန်းကိုလည်း စာမေးပွဲ နှစ်ကြိမ်ဖြေ(မအောင်မချင်းဆပ်ပလီဖြေ)ကာ ကျမ်းရေးသားတင်သွင်းရန် မလို ဘဲ မဟာဘွဲ့ကိုပါရကြပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘွဲ့ကြိုတွင် "အဝိဇ္ဇာဘွဲ့"ရ ခဲ့သူများအနက် လက်ဖက်ထုပ်တတ်သူ မောင်ထူး/မယ်ထူးများကား တက္က သိုလ်တွင် ဆရာ၊ ဆရာမဖြစ်လာကြလျက် လွန်စွာမျက်နှာပြောင်လှသည့် "မဟာအဝိဇ္ဇာဘွဲ့"ကြီးများကိုပါ အရှက်မဲ့စွာဆွတ်ခူးရရှိကြလေသည်။ ထိုသူ များက တက္ကသိုလ်များတွင် အမေစုကိုအပုတ်ချ၊ ဆရာချင်းသာမက ကျောင်း သားများကိုပါ နဝတသို့လက်ထောက်ချ၊ ကြံ့မဟာ သဘင်တစ်ခေတ်၏လက် ရွေးစင်ပညာဖျက်မြင်းကြီးများ ကာလကြာမြင့်သည်နှင့်အမျှ ဦးချို(ဂျို)များပါ ကိုယ်စီပေါက်၍ ပညာဇာတ်ကြီးကိုကန်သရော၊ ဝှေ့သရောနှင့် ပျော်ပျော်ကြီး ဖျက်နိုင်ခဲ့ကြလေ၏။ ထိုသူတို့ကိုယ်စီမှာကား ငါသာပါရဂူ၊ ဒေါက်တာ၊ ပါမော က္ခ၊ ဌာနမှူး ဟူး. . . ဟူး. . . ဟူး အရှူးထပြကြရုံမှလွဲ၍ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည် စသည် ရေးရာအဖြာ ဖြာတို့တွင် မည်သည့်နယ်ပယ်၌မျှ အသုံးမဝင်၊ အသုံးမတည့်ပါဘဲ ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာ၊ လစာရိက္ခာ အချောင်ဝါးနေကြသည်မှာ (ကျူရှင်ပြကာ အပိုဝင်ငွေရှာ ခွက်စောင်းခုတ်သည်ကပါသေး) ပြည်သူ့ကျိန်စာပန်း၊ ငရဲကဗျာဆန်နေကြလေ ပြီ။ ဟုတ်ပါ၏။ ယင်းသူတို့ကား ဖော်ပြခဲ့ပါကြံ့ဥက္ကဋ္ဌကြီးပြောသော အရည် အချင်းရှိ သူများ၊ အတွေ့အကြုံရှိသူများ၊ နိုင်ငံ့တာဝန်လိမ်ညာဆင်များကို အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ပါပေတော့သည်။

ကြံ့ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ဆိုပြန်ပါသေးသည်။ "လူထုကိုလမ်းပေါ်ဆွဲတင်တဲ့အ လုပ်မျိုးမလုပ်ပါဘူး"ဟူသတတ်။ မသိ၍မေးကြည့်ချင်မိပါသည်ခင်ဗျာ။ ယနေ့ ခေတ်လူထုသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က(သို့မဟုတ်) တစ်စုတစ်ဖွဲ့က လမ်းပေါ် ဆွဲတင်ရုံမျှနှင့် ရောရောယောင်ယောင်မောင်ဘမောင် လုပ်တတ်ကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆနေပါသလား။ ယောင်တတ်သူများရှိပါသည်ဟုဆိုငြားအံ့။ ထိုသူများကား သုံးထောင်ယူကာ ဒံပေါက်စားအငှား လိုက်လူစားများသာဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။ အမှား/အမှန်၊ အဆိုး/အကောင်း၊ အကျိုး/အကြောင်း ခွဲခြားသိနားလည် မှုဖြင့် ပြည်သူ့ဆန္ဒအမှန်ကို ကိုယ်တိုင်ပါနစ်နာစွာ ခံစားကြရ၍ လမ်းပေါ်တက် လာသူများမဟုတ်ကြပါ။ လူထုသည်မှားမှန်၊ ဆိုးကောင်း၊ ကျိုးကြောင်းခွဲခြား သိမြင်သည့်ဉာဏ်(Conscientiousness)နှင့်ပြည့်စုံနေကြပြီ ဖြစ်သည်မှာ ရှစ်လေး လုံးကာကတည်းကပင်။ ယုန်မြင်တိုင်း ချုံထွင်ကြမည့်သူများမဟုတ်ပါတော့ချေ။

ဤနေရာတွင်ပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးကို ကျွန်တော်တို့သတိရမိလာပါ၏။ သူကားမူလ ထာဝရဘုရားသခင်ကို လွန်စွာရိုကျိုး၊ ဘာသာရေးအမိုးအကာ အောက်၌ ရှင်သန်လျက် ဘာသာရေးဗေဒပညာရှင် (Theologist)ဖြစ်ခဲ့ကာ နောင်သောအခါ ပညာစုံ၊ ဘာသာရေးတွေကုန်သွားကာ ထာဝရဘုရားဟူသည်မရှိ။ သဘာဝတရားသာရှိဟု ပီဘီအယူပြောင်းလေသဖြင့် အနောက်ကမ္ဘာမှဖယ်ကြဉ်ခံခဲ့ရသော ကျမ်းပြုအကျော်(ခေတ်သစ်၏ အကြီးကျယ်ဆုံးဂျူးလူမျိုးနှင့် အကြီးကျယ်ဆုံးခေတ်သစ်ဒဿနပညာရှင်)ဘားရွတ် စပီနိုဇာ (Baruch Spinoza)(၁၆၃၂-၁၆၇၇)ဖြစ်ပါ၏။ သူက ဤသို့ဆိုခဲ့ပါသည်။ "The more a government strives to curtail freedom of speech, the more obstinately is it resisted; not indeed by the avaricious, but by those whom good education, sound morality, and virtue have rendered more free. Men in general are so constituted that there is nothing they will endure with so little patience as that views wich they belives to be true should be counted crimes against the laws. Under such circumstances they do not think it disgraceful, but most honorable, to hold the laws in obhorrence and to refrain from no action against the government." (အစိုးရအနေဖြင့်လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ကို ကန့်သတ်ရန်ကြိုးစားလေ ဤကြိုးစားမှုသည် ခေါင်းမာစွာ တွန်းလှန်မှုနှင့်ရင်ဆိုင်ရလေဖြစ်၏။ တွန်းလှန်သူများသည် ဝိသမလောဘသားများမဟုတ်ကြ။ စင်စစ်ယင်းသူတို့ကား ကောင်းစွာ ဆည်းပူးလေ့ကျက်ခဲ့သော ပညာရေး၊ အပြစ်ဆိုဖွယ်ရာမရှိသော ကိုယ်ကျင့် တရားနှင့်ပိုမိုလွတ်လပ်သည့် စိတ်မျိုးရှိအောင် ကံတရားကဖန်တီးပေးလိုက် ခြင်းခံရသူများသာဖြစ်ကြ၏။ ယေဘုယျအားဖြင့်လူအများသည် ၎င်းတို့မှန်ကန် သည်ဟု ယုံကြည်ထားသော အမြင်များအား ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်သည့်ပြစ်မှုများ အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရခြင်းလောက် သူတို့သည် မခံနိုင်သောအရာ ဘာမှမရှိ အောင် ရှင်သန်ရပ်တည်နေကြသူများဖြစ်ပါ၏။ ဤသို့သောအခြေအနေမျိုး ပေါ်လာလျှင် သူတို့သည် ဥပဒေများကို စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းနှင့် အစိုးရကို ဆန့် ကျင်သည့်အပြုအမူများအား မချုပ်တည်းခြင်းတို့ကို ရှက်(ကြောက်)စရာဟု မယူဆတော့ဘဲ ဂုဏ်ယူစရာအဖြစ်ဆုံးဟုသာ ယူဆလာကြတော့သည်")

ကျွန်တော်တို့သည် အထက်ဖော်ပြပါ စပီနိုဇာပြောသကဲ့သို့သော ပညာ ရပ်ဆန်သည့်စကားများကို ထုတ်မပြောတတ်ကြသော်လည်း တွေးကြံပြုမူ တို့သည်ကား အလိုအလျောက်ပင် စပီနိုဇာဆန်လျက်ရှိကြပါ၏။ လမ်းပေါ် ဆွဲတင်တိုင်းတက်မည့် သူများမဟုတ်သကဲ့သို့ သိုးရေခြုံထားသော ဝံပုလွေနှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်ရုံမှတ်ကာ ပုံအပ်လိုက်ကြမည့် သူရူးများလည်းမဟုတ်ကြ။ သို့ သော်ငြားလောကဓမ္မတာ ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်ဖြာတို့ အသေအချာရှိထားလေ သည်မို့ သေမထူး နေမထူး သူရူးများလည်း ရှိနိုင်/တွေ့နိုင်ကြပါ၏။ ထိုသူရူး တို့ကား ဝံပုလွေများနှင့် ပေါင်းဖော်ယှဉ်တွဲအရိုးအရင်းခဲရန် အမှန်ပင် အသင့်ရှိ နေနိုင်ပါ၏။ ယနေ့ ကြားကြားနေရသော လက်မည်းကြီး ကားယင်းသူရူးတို့၏ အခေါင်အငုတ်ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးဖြစ်ပါ၏။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် သူရူးကပိုများ၍ စပီနိုဇာက အရေအတွက်အားဖြင့် ပိုနည်းလေသော် ဝံပု လွေတို့ အကြိုက်အမိုက်ကမ္ဘာ အမိုက်ရွာသာဖြစ်ရပါလေဦးတော့မည်။ ထို့အ တွက် အနည်းစုသော စပီနိုဇာတို့ဘာလုပ်ကြမည်နည်း။ ငြိမ်းချမ်းကမ္ဘာငြိမ်း ချမ်းရွာတည်ဆောက်ရန် ဆက်လက်ရင်းနှီး သွေးချင်းချင်းနီကြရဦးမည်သာ။

ဖိလစ်ပိုင်မှာဒူတာတေး. . . မလေးရှာမှာ မဟာသီဟာ. . . သူတို့ရွာ သားတွေ ညီညွတ်လိုက်ကြပုံများ. . အားကျစရာပါတကား. . . ။ ကျွန်တော် တို့မှာတော့ များလိုက်တဲ့ပါတီ။ စည်လိုက်တဲ့အကြမ်းဖက်လက်နက်ကိုင်များ။ ညီညွတ်မှုဟူ၍ မှုးလျှင်ပင်ရှုစရာမရှိ။ ကွဲလိုက်. . . ပြဲလိုက်ကြသည်များ. . . သူကဘာ. . . ငါက ဘာ. . . အကြောင်းပြစရာ တစ်လှေကြီးရှိပေမယ့် အဓိက ဦးတည်ထားကြသည်များကတော့ အာဏာ. . . ၊ အာဏာပထမ၊ အကြောင်းရာဗရုပ္ပထ၊ စီးပွားရေးကနုံချာ။ ပညာရေးက ဗလချာ၊ ကျန်းမာရေးက အသပြာ၊ အားကစားကျပြန်တော့ မရေရာ၊ ကျန်သည့်အရာများကလည်း ကုရာနတ္ထိဆေးမရှိ၊ ရင်လေးစရာအတိ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ. . . ကျွန် တော်ကတော့ အမေစုကိုယုံကြည်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် ကိုလေးစားသည်။ သမ္မတကြီးဦးဝင်းမြင့်ကို ကိုးစားသည်။ သုံးလွန်းတင်မှကြိုး ခေါင်ခေါင်မြည်မှအိုး. . . ဆိုသကဲ့သို့ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသုံးဦးတို့ဖြင့် လွန်းတင် လျက်)တက်ညီလက်ညီ ကြိုးပမ်းကြလျှင်ဖြင့် ရင်လေးစရာများပြေအေးသွား မည်။ ဘေးဘယာရန်အပေါင်းတွေ ဝေးကွာကာညောင်းသွားမည်ဟု ထင်မြင် ယူဆနေမိကြောင်းပါခင်ဗျာ။

♦ကိုမာကျော♦

www.free4readers.com

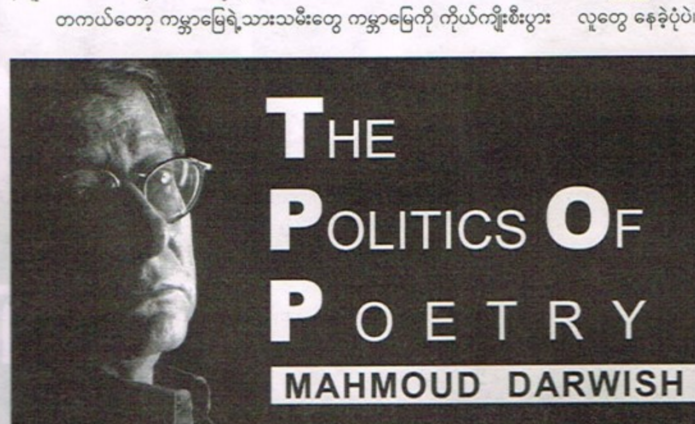

ကြိုးစင်ပေါ်ကရောဝတီ

အမေချစ်ပြောတဲ့ သစ်မြစ် လူမြစ်တွေ

အရေးတော်ပုံတပ်သားမင်းဒင်

ကမ္ဘာကြီးက အတိုင်းအတာအရ နှစ်ခုရှိတယ်။ အဖြောင့်တိုင်းလို့ရတယ်။ အတွေ့အကောက်တွေနဲ့တိုင်း လို့ရတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်း အဖွဲ့အစည်းတိုင်း အဖွဲ့အစည်းတိုင်းမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တိုင်းထွာရာမှာရော သူတစ်ပါးကို တိုင်းထွာရာမှာရော အဲဒီနှစ်နည်းလုံးသုံးတယ်။ အဲဒီနှစ်နည်းကို စိုက်လိုက်မတ်တတ်သုံးခဲ့တဲ့လူတွေ၊ နိုင်ငံတွေကို မင်းဒင်သိပ်သဘောကျတယ်။ အဖြောင့်ပဲတိုင်းပြီး နိုင်ငံတစ်သက်၊ လူတစ်သက်အဖြောင့် ပဲနေသွားကြတယ်။ အကောက်ပဲ တိုင်းပြီး နိုင်ငံတစ်သက် လူတစ်သက်အကောက်ပဲနေသွားကြတယ်။ ဒါဆိုရင်တော်သေးရဲ့။ ခက်တာက နိုင်ငံတကာမှာက သွေးခုန်နှုန်းတိုင်းတဲ့စက်လိုပဲ အပေါ်တက်လိုက် အောက်ကျလိုက်အတည့်သွားလိုက် တွန့်ခေါက်သွားလိုက်နဲ့ နိုင်ငံတကာနှလုံးသားတွေက အဖျားအနာရှိသလိုပဲ။ ကမ္ဘာကြီးက သူ့ကျွန်း ကိုယ့်ကျွန်း၊ သူ့နိုင်ငံ ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ သူ့လူ ကိုယ့်လူ၊ သူ့ပိုက်ဆံ ကိုယ့်ပိုက်ဆံနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတဲ့ခေတ်ဆိုတော့ ကမ္ဘာကြီးကို ရိုးရိုးသားသားချစ်တဲ့မင်းဒင်တို့အဖို့ မင်းဒင်ကိုလူပါးဝတယ်လို့ ထင်စရာရှိတဲ့အကြောင်းတွေ ရေးရပြောရတော့တာပဲ။ ကမ္ဘာမြေပေါ်က လူတွေကို ကိုယ့်လိုပဲနှလုံးခုန်ပြီး ဦးနှောက်နဲ့ရှင်တဲ့လူတွေ အချင်းချင်းမှာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်အတင်းအဖျင်း အမှန်အကန်ပြောရတာရှက်စရာကြီးပါ။ မင်းဒင် ဘယ်လောက်လူပါးဝဝ ကမ္ဘာကြီးကိုတော့ချစ်တာပဲ။ ဒါကဖောက်ကလန်ကျွန်းပဲ၊ ဒါကအင်္ဂလန်ကျွန်းပဲ၊ ဒါက ဂျေရုဆလင်ပဲ၊ ဒါက ပါလက်စတိုင်းပဲ၊ ဒါက ပန်မွနဂျုံပဲ၊ ဒါကဒုံးပျံဗုန်ပဲ၊ ဒါကဟီရိုရှီးမားပဲ၊ ဒါက အိုင်အိုဂျီးမားကျွန်းပဲလို့ မခွဲခြား။ ကမ္ဘာမြေပေါ်က မြေကြီးမြေသား ရေလေနဲ့သစ်ပင်တောတောင် အာကာသများနဲ့ သက်ရှိလူသတ္တဝါများကိုပဲ ချစ်ပါတယ်။ လူ့အမျိုးလူ့အနွယ်ဆိုတာ ဟိုတုန်းကရှေးဟောင်းကာနန်ပြည်မှာ ရှေးတုန်းက အီဒိုရွာမှာ၊ ရှေးတုန်းက အနာတိုလျာမှာ၊ ရှေးတုန်းက မိုဇန်ဘစ်မှာ၊ ရှေးတုန်းက အဘစ်ဆီးနီးယား(အီသီယိုပီးယား)မှာ ရှေးတုန်းက ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်းထဲမှာ၊ ရှေးတုန်းက ဧကဝဏ္ဏဘာသာ စကားထဲမှာ၊ ရှေးတုန်းက တီဗက်တိုဘားမင်းတွေထဲမှာ လူမျိုးလူနွယ်တွေ တဖြည်းဖြည်းပွံ့နှံ့လာတာပဲလေ။ ကဲ ခြေထောက်ဘယ်လောက်တောင်ရှည်တဲ့ လူမျိုးလူနွယ်တွေပါလဲဗျာ။ မိုဇမ်ဘစ် ဘာရိန်းပင်လယ်ကွေ့၊ အာရှမိုင်းနား၊ အင်ဒိုဥရောပ ဟစ်တိုက်တွေကြားထဲမှာ သွေးတွေတစ်စက်ချင်း တစ်ပေါက်ချင်း ဖောက်ခွဲလွင့်စဉ် လှည့်လည်စုဝေးပြီး ကမ္ဘာဟောင်းကြီးထဲမှာ နေခဲ့ကြတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း လူ့အကြောင်းကို ပြောရင် ကလေးမြို့၊ ကားကြီးဝင်း၊ အေးသုခတည်းခိုခန်းကလေးထဲက ဒေါ်ချစ်ကိုသတိရတယ်။ သူ့စကားလေးက ရိုးရှင်းပြီးတာသွားတယ်။ သိပ်ချစ်စရာ ကောင်းတယ်။ သူ့မောင်တစ်ယောက်က ဖိမော်-ဂေါ်လန်မှာ။ ဆိုလိုတာက ရေခဲတောင် အရပ်ဒေသမှာ။ နောက်ထပ် သူ့မောင်တစ်ယောက်က မွေးရာဇာတိရေစကြိုမှာပဲရှိခဲ့တယ်။ ဒေါ်ချစ်ကိုယ်တိုင်ကတော့ အခု ချင်းတောင်ခြေကလေးမြို့ကလေးရဲ့ ကားကြီးဝင်းထဲမှာ သူ့နှလုံးသွေးတွေကို ဖြန့်ဝေနေဆဲပါ။ မင်းဒင်ကိုသူက ဒီလို လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေးပြောပြတယ်။ "လူလေးသစ်မြစ်ဖွာတာထက် လူမြစ်က ပိုဖွာတယ်" ဩော် ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ရေစကြိုသူကြီး၊ ခုတော့ အသက်မှ ရှိသေးရဲ့လားမသိ။ ကဲ သူပြောတဲ့စကား၊ ခင်ဗျားတို့မင်းဒင်တို့ ဘယ်လိုစဉ်းစား စဉ်းစား ဘယ်လောက်ပဲ ပညာတွေတတ်တတ် ဒီလို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းတိုတို တောင်းတောင်း ပြောတတ်ဖို့မလွယ်။ သူ့ရင်ဘတ်ထဲက သူ့သွေးထဲက ခံစားမှုကို ဘာသာဗေဒနဲ့ထုဆစ်လိုက်တဲ့အခါ သစ်ပင်တွေနဲ့ သစ်မြစ်တွေမြေပေါ်မှာ မြေအောက်မှာ ဖွာဆန်ကြပြီး နေရာအနှံ့လျှောက်ပြီးသွားနေတာ အရိုးပြိုင်းပြိုင်းနဲ့တဲ့။ အဲဒီလို အရပ်လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ အရပ်ဆယ့်ခြောက်မျက်နှာသွားချင်ရာသွားနေတဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်ရဲ့ အမြစ်တွေထက်ကို လူရဲ့ အရင်းအမြစ်က ဖွာ ဆန်ကြလွင့်စင်လှည့်လည်ပြီး သွားလိုက်ကြတာ။ ခု မင်းဒင်တို့နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီတို့၊ ဘာသာတစ်ခုချင်းစီတို့၊ ယုံကြည်မှုတစ်ခုချင်းစီတို့ ပိုင်းခြားထားတဲ့ ပိုင်နက်နယ်မြေမျဉ်းတစ်ခုစီတို့ဟာ အရေးကြီးဆုံးကမ္ဘာ့ ထမင်းအိုးကို ဖိုသူကြီးလုပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာတွေက အဲဒီဒေါ်ချစ်ပြောတဲ့ လူဖြစ်မှာပေါ့။ ဩော် သစ်မြစ်တွေခမျာ လူကိုအရှုံးပေးရတဲ့နေရာမှာ သူ့ဟော်မုန်း၊ သူ့ခရိုမိုဇုန်း၊ သူ့ကော်တီဇုန်း သူ့အင်ဇိုင်းပလက်စ်တွေပါ အသေခံပြီး ရှင်းပြတဲ့ သူပါ။

တကယ်တော့ ကမ္ဘာကြီးက သစ်ပင်တစ်ပင်မဟုတ်လား။ တောင်ကိုင်း၊ မြောက်ကိုင်း အရှေ့ကိုင်း၊ အနောက်ကိုင်း ကိုင်းပေါင်းစုံညီမှာ တက်ထိုင်နေကြတာမဟုတ်လား။ အပေါ်ဆုံးကိုင်းက အူရန်အူတန်က စားလက်စ သူ့ပန်းသီးနဲ့လှမ်းပေါက်ရင် အောက်ကကိုင်းက ချင်ပန်ဇီတွေ၊ ရှောင်ကြရှားကြ။ အောက်ကိုင်းက မျောက်သိုင်းသမားတွေက ရှောင်ရင်းတိမ်းရင်း သစ်ကိုင်းကျိုးကျတဲ့ မျောက်တွေဟာ မြေပြင်ပေါ်ကို ဒလိမ့်ခေါက်ကွေးကျသူက ကျ၊ မြေပြင်ပေါ်ရောက်သွားတဲ့ မျောက်ဂေါ်ရီလာတွေက သစ်ကိုင်းကျိုးကို လေးခွလုပ်ပြီး ပန်းသီးကိုလောက်စာလုံးလုပ်ပြီး သစ်ပင်ပေါ်ကိုပြန်ပြီး ပစ်ကြခတ်ကြနဲ့ ကမ္ဘာကြီးက ဆူညံပွက်လောထနေတာပေါ့။ နေရာတကာမှာ ဥရောပ၊ အာရှ၊ လက်တင်အမေရိကနဲ့အာဖရိက၊ အိန္ဒိယတိုက်ကြီးများဆီမှာလည်း နပိုလီယံရဲ့ တပ်က တပ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ချော်ဗင်နစ်(Nicolas Chauvin) ရဲ့ဝါဒက ခေတ်သား၊ လူသား၊ မျောက်သား၊ ဒါဝင်ရဲ့ဒီဂိုဂါလာပါဂို့စ်ကျွန်းက ပထမဘိုင်ဘယ်လ်၊ ဒုတိယဘိုင်ဘယ်လ်တို့ကိုဆန့်ကျင်ရန်ဖြစ်ပြီးကာစ ကိုယ့်အကျိုးစီးပွားက နှစ်ပဲတစ်ပြား သူ့အကျိုးစီးပွားက အသည်းကြားကိုရောက်တဲ့ အတ္တနောမတိမှတ်စု များက ကမ္ဘာ့သစ်ပင်ပေါ်က သစ်သီးအကြီးကြီးတွေဖြစ်လာ။ ဩော် တစ်ချိန်တုန်းက္ကသရေလ၊ ဂျူဒါ၊ ယေဟူဒီ၊ ဂျူး၊ မြောက်အာရမိတ်ကိုင်းက ရှေးဟောင်းအာရဗစ်များက ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကြီးထဲမှာ ကုလားအုတ် သွားသွားကြချိန်မှာ တစ်ချိန်ကပါလက်စတိုင်းကဗျာဆရာ မာမွှတ်ဒါဝစ်ဇ်ရဲ့ကဗျာကို အစ္စရေးစာသင်ကျောင်းတွေမှာ ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းချိန်က မဂ္ဂဇင်း၊ အင်တာဗျူး စကားတွေဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ။ တကယ်တော့ အစ္စရေးဆိုတာ နိုင်ငံ၊ ဂျူးဆိုတာလူမျိုး၊ ပါလက်စတိုင်းဆိုတာနိုင်ငံ၊ အာရပ်ဆိုတာ လူမျိုး၊ အစ္စရေးနိုင်ငံက မူလ(၅၅၇၉)စတုရန်းမိုင်နဲ့ဂျူဒါဝါဒ၊ ဟီးဘရူးဘာသာစကား၊ ပါလက်စတိုင်းပြန်တည်တဲ့အာရပ်သိုးထိန်းတွေက မူလ(၄၄၂၁)စတုရန်းမိုင်နဲ့ အစ္စလာမ္မစ်ဝါဒ၊ အာရဗစ်အူရဒူဘာသာစကား။ ကြားထဲမှာ ခရစ်တော်မွေးဖွားရာနေရာဖြစ်တဲ့အတွက် ခရစ်တော်အတွက် တစ်နေရာရှိပြီးသား။ သူတို့ရဲ့မတူကွဲပြားတဲ့လူမျိုး၊ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုနဲ့ခေတ်သစ်နည်းပညာတွေနဲ့ ရေနံငွေကြေးတွေကြားမှာ ကမ္ဘာ့သစ်ပင်ကြီး လျှင်လှုပ်နေလေရဲ့။ ဘယ်သစ်ကိုင်းမှ လျှင်မလွတ်၊ ဆူနာမီမလွတ်၊ မီးတောင်ချော်ရည်မလွတ်၊ တော်နေဒိုးမလွတ်၊ သဲမုန်တိုင်းမလွတ်၊ ပင်လယ်သေတွေ၊ ပင်လယ်နီတွေ၊ ပင်လယ်နက်တာတွေ ရေနံနဲ့ခါလီဖိတ်တွေလည်းမလွတ် အစွန်းရောက်သွားတဲ့ ဘုရားသခင်ထံ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အမြန်ဆုံးရောက်ချင်လို့ ဖြတ်လမ်းကနေ လျှောက်ချင်တဲ့ အစ္စလာမ္မစ် အခြေခံဝါဒတွေနဲ့ မလွတ်။ လူဆိုတာ ဘုရားသခင်တွေ မရှိခင်ကတည်းက တမန်တော်တွေမပေါ်ထွန်းခင်ကတည်းက Civilization ဘဝကို စခဲ့ကြတာမဟုတ်လား။ အခု Bahai လို့ဘာသာတစ်မျိုးလဲရှိနေပြီ။ ဘာဟာအီဆိုတာဘာသာကြီးလေးခုကိုစုပေါင်းထားတာအစ္စရေးဟိုင်ဖာမှ ဂျာမနီဖရန့်ဖတ်အထိ ဒါတင်မက မဟာအလက်ဇန်းဒါးရဲ့ သေနင်္ဂမဟာဗျူဟာအတိုင်း ချီတက်တာလေ။ အိန္ဒိယနယူးဒေလီအထိ ချီတက်လာနိုင်ခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ကမ္ဘာမြေရဲ့သားသမီးတွေ ကမ္ဘာမြေကို ကိုယ်ကျိုးစီးပွား တွက်နေတာကလွဲရင် သဘာဝတရားကို မမြင်နိုင်တဲ့သူတွေချည်းပဲ။ ဒုက္ခကိုခါးဝတ်ပုဆိုးလိုမြဲပြီး အနိုင်ကျင့်နေကြတောကြီးမျက်မည်းလောကတစ်ခုဆီကို ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှေ့တန်းတင်ပြီး အသေခံစီးပွားရှာနေတဲ့လောကတစ်ခုမဟုတ်လား။ ကဲ မာမွှတ်ဒါဝစ်ဇ်ရေ ဘိုလိုတစ်မျိုး မြန်မာလိုတစ်မျိုး ချို့ချို့တဲ့တဲ့နဲ့နည်းနည်းလောက်ဝင်ပြောကြည့်ပါလား။ အဗရာဟမ်(Abrahan) (ခရစ်ယာန်၊ အစ္စလာမ်၊ ဂျူဒါဝါဒအရ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းလေးထောင်လောက်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာနေခဲ့တဲ့ ပညာရှင်) အဗရာဟမ်ရဲ့မျိုးဆက်ပီသပါပေရဲ့၊ မာမွှတ်ဒါဝစ်ဇ်ဟာ အစ္စရေးအကျဉ်းထောင်တွေမှာနေစဉ်က သူ့အမေရဲ့ ကော်ဖီရဲ့ပေါင်မုန့်ရဲ့၊ လွမ်းတဲ့ကဗျာပါ။ ဥပမာ ဘင်္ဂါလီစာဆိုကြီး အိုမာခရမ်လိုပေါ့။ "စွန်ပလွန်ပင်အောက်မှာ ဝိုင်ရယ်ပေါင်မုန့်ရယ် ညဉ်းညူတဲ့သဘောပါပဲ။ "အစ္စရေးတွေအနေနဲ့ အာရပ်ယဉ်ကျေးမှုကနေ တစ်စုံတစ်ရာကို ထုတ်ယူတယ်ဆိုတာ အင်မတန်သဘာဝကျပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်မြေတည်းပေါ်မှာ နေနေကြတာပါ။ တူညီတဲ့အတိတ် တူညီတဲ့ပစ္စုပ္ပန်မှာနေခဲ့ကြရပြီး ဘုံအနာဂတ်တစ်ခုကိုတည်ဆောက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ကြိုးစားနေပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးတစ်ဦးအနေနဲ့ အစ္စရေးကျောင်းတွေမှာ ပညာသင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဇီယွန်ဝါဒီယဉ်ကျေးမှုကိုသင်ယူခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဇီယွန်ဝါဒီဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ အစ္စရေးနိုင်ငံအတွင်းမှာနေတဲ့ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးတစ်သန်းရှိပါတယ်။ ကျောင်းမှာအစ္စရေးကဗျာတွေ သင်နေရတဲ့ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးတွေက သူတို့စောဒကမတက်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်လက်ဆွဲအိတ်ကို ဇာတိနိုင်ငံအဖြစ်ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီခရီးဟာ အဆုံးမသတ်ရသေးတဲ့ခရီးပါ။

ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးအများစုက သူတို့ပစ္စည်းပစ္စယတွေသယ်ဆောင်တဲ့အခါမှာ သူတို့ရဲ့မြေကိုပါ သယ်ဆောင်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့က ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့အဝေးမှာ ရှိနေဆဲမို့ပါ။ အစ္စရေးလူမျိုးတချို့ (အထူးသဖြင့် လက်ျာသမားတွေ)က ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ဇာတ် ကြောင်းကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ချင်ကြပြီး ဒီတိုင်းပြည်နဲ့အခြားလူမျိုးတွေ ဆက်နွယ်မှုကိုတော့ လျစ်လျူရှုထားချင်ကြပါတယ်။ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်က ကိုယ့်ဌာနေကိုယ်လွမ်းတဲ့အကြောင်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုချစ်တဲ့အကြောင်းပြောတဲ့အခါ အဲဒီအချက်က အစ္စရေးတွေသင်ကြားထားတာ ကိုဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ What is that this country was empty when Israel was founded .အစ္စရေးနိုင်ငံ တည်ထောင်တော့ ဒီတိုင်းပြည်မှာဘယ်သူမှမရှိဘူးဆိုတဲ့ သင်ကြားချက်ပါ။ ဒါ ၁၉၄၈ခုနှစ် မေလ(၁၄)ရက် နှောင်းပိုင်းကာလများကပေါ့။ ဩော် စတုရန်းမိုင်တစ်သန်းကျယ်ဝန်းတဲ့ အာရေဗျကျွန်းဆွယ် သို့မဟုတ် အာရေဗီးယားကျွန်းဆွယ်မှာ အလယ်သားက သဲကန္တာရ အတွင်းပိုင်းကဘီဒိုးဝင်းလို့ခေါ်တဲ့ ရှေးဟောင်းလူမျိုးစုတွေ၊ ကမ်းခြေတချို့မှာအာရပ်၊ မြေထဲပင်လယ်ကမ်းစပ်မှာ ရဟူဒီသူတို့လည်း မိုင်တစ်သန်းမှာခြေသလုံး အိမ်တိုင်ဘဝတွေနဲ့နေခဲ့သလို ရောမ၊ ဘိုင်ဇင်တိုင်း၊ အော်တိုမန်၊ အင်ပါယာတွေ လာပြီး တိုးတိုက်မိတော့ အားလုံးပေါင်းစပ်လိုက်၊ ကွဲပြားလိုက်၊ လွင့်စဉ်လိုက်နဲ့ပေါ့။ ခရစ်နှစ်ငါးရာကျော်မှာ ဒါမှမဟုတ် အစ္စလာမ္မစ်အယူဝါဒခေတ်စားထွန်းကားလာတဲ့အချိန်ကျမှ အာရပ်တို့လည်း ညီညွတ်မှုကိုအရင်းတည်ကြ၊ ပါလက်စတိုင်းကိုသိမ်းယူကြ၊ အဲလိုနဲ့ပါလတိန ပြည်ပေါ်လာတယ်။ ယခင်တုန်းက အာရပ်တွေဟာ ရဟူဒီနဲ့ ခရစ်ယာန်တွေရဲ့ဩဇာအကြီးအကျယ်သက်ရောက်တယ်။ မက္ကာမြို့ ကအာဘာ(Kaaba)အရပ်မှာ အနက်ရောင်အဆင်းရှိတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးရှိသတဲ့။

မူလက ၎င်းအရပ်က အာဘာမှာ အာရပ်လူမျိုးစုအသီးသီးကိုးကွယ်ရာ ယုံကြည်ရာ ရုပ်တု၊ တန်ဆောင်းမြောက်မြားစွာရှိခဲ့ပါတယ်။ တမန်တော်မိုဟာမက်ပေါ်လာတဲ့အခါ အဆိုပါရုပ်တုများကို ဖယ်ရှားပြီး ကအာဘာဝတ်ကျောင်းကို ဗလီအဖြစ်ပြောင်းလိုက်ပါသတဲ့ခင်ဗျာ။ ကအာဘာအရပ်မှာထင်ရှားတဲ့လူမျိုးစုဖြစ်တဲ့ ကွာရသျှ (Quarash)မျိုးနွယ်စုက မက္ကာကို လေးရာစုနှစ်ထဲက စိုးမိုးလာတာ အလွန်ပင်ဩဇာအာဏာကြီးမားခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တမန်တော်မိုဟာမက်ပေါ်ထွန်းလာမှသာလျှင် ယခင်တုန်းက ကျောက်စာတောင်မရှိခဲ့တဲ့ အာရပ်၊ ယခုတော့ ကမ္ဘာကြီးကိုပတ်နေနိုင်ပြီ။ အမှန်ကတော့ မင်းဒင်ဖတ်ကြည့်သလောက် အဲဒီအရပ်မှာ ဇိုရိုအက်စတာဘာသာကို ကိုးကွယ်တဲ့လူတွေ နေခဲ့ပုံပဲ။ ဆီးမိုက် (Semite)မျိုးရင်းထဲကပေါ့။ ပြောတဲ့ဘာသာစကားက ဆီးမစ်တစ်(Semicit)ဘာသာစကား၊ ယခင်သူ့ထက်ပိုရှေးကျတဲ့အချိန်က ယူဖရေးတီး၊ တိုက်ဂရစ်၊ နိုင်းမြစ်ကြားထဲမှာ ဟမစ်တစ်တွေရှိခဲ့တယ်။ မြောက်ပိုင်းဆီးမစ်တစ်ဘာသာစကားနဲ့ တောင်ပိုင်း ဆီးမစ်တစ်ဘာသာစကားလို့ နှစ်မျိုးကိုင်းကွဲပြီးထွက်လာရာမှာ ယခုခေတ်သုံး ဟီရူဘာသာစကားဟာ မြောက်ဆီးမစ်တစ်ဘာသာစကားမှ ဆင်းသက်လာလှည့်လည်လာပြီး ဘာသာစကားတွေ ချေးငှားသုံးစွဲလာပြီး ယခင်အာရမိတ်(Aramic)ဘာသာစကား၊ ဂရိလက်တင်တွေနဲ့ ရောနှောပြီး ဆင်းသက်လာတာ ယစ်ဒစ်ရှ်(Yehudhi)ဘာသာ စကားပေါ်လာတယ်။ ဟီရူဘာသာစကားမှဆင်းသက်သော ယစ်ဒစ်ရှ်သည် ဟေးဘရူးနစ်၊ ပရပ်ရှား (Prussia)ဒေသခံဘာသာစကားတို့နေရာဖြစ်၏။ ဟေဘရူးစကားပြောသောလူမျိုးကို ရေဟူဒါ အဲဒီရေဟူဒါတွေပြောတဲ့စကားကို ရေဟူဒီ လူမျိုးတွေက သုံးတယ်။ မင်းဒင်တို့မြန်မာတွေက ယဟူဒီရဟူဒီ တစ်ခါတလေမှာ ရေဝတီလို့တောင် သုံးလိုက်ပြန်သဗျ။ အဲဒီရေဟူ ဒါဆိုတဲ့ ဝေါဟာရက ထပ်ပြီးဆင်းသက်လာတာ ဂရိနဲ့လက်တင်တို့ သုံးစွဲတဲ့ဂျူဒါ(Judah)ဝေါဟာရ မွေးဖွားလာပြန်ရော၊ အဲဒီ ဂျူဒါကမှတစ်ဖန် ဂျူး(Jew)ဟူသော လူမျိုးဆိုင်ရာ ဝေါဟာရဖြစ်လာတယ်။ ဂျူဒါဆိုတာ ဂျူဒါပြည်၊ ဂျူဒါပြည်သားတို့ ကိုးကွယ်သော အယူဝါဒကို ဂျူဒါဝါဒလို့ခေါ်ရဲ့။ အဲဒီဂျူဒါရယ် ခရစ်ယာန်ရယ်၊ အစ္စလာမ်ရယ် သုံးပါးတစ်ဆူပျော်ပျော် ကြီးစံနေတော်မူတဲ့ ဂျေရုဆလင်ဟာ မြေမြတ်မဟာပါ။

ဒါပေမယ့် အခုတော့ စစ်မြေပြင် အရင်တုန်းကလည်း ဟစ်တိုက်တွေနဲ့ အီဂျစ်တွေရဲ့စစ်မြေပြင် နောင်ကိုလည်း စစ်မြေပြင်ထာဝရစစ်မြေပြင်ဖြစ်ဖို့ အရပ်ကို သူတို့ကိုယ်တိုင်တည်ဆောက်နေကြလေရဲ့။ ဘာကြောင့်များ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ မင်းဒင်လျှောက်ပြီး တော့လမ်းသလားနေတာလဲဆိုရင် အဲဒီလို သမိုင်းဆိုင်ရာဒေသက မင်းဒင်တို့ဆီမှာ ဗြိတိသျှတွေမွေးဖွားခဲ့လို့ပါ။ အစ္စရေးနဲ့ ပါလက်စတိုင်းဆိုတာလည်း ဗြိတိသျှအင်ပါယာကပဲ မွေးထုတ်လိုက်တာပါ။ မင်းဒင်တို့ဆီက ရခိုင်ကမ်းမြောင်ဒေသ (Akyab) ဒိစတြိတ်နဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းက စစ်တကောင်း ဒိစတြိတ်တို့နှစ်ခုပေါင်းပြီး တိုင်းကြီးပြည်ဘောင် တည်ထောင်ချင်ကြတဲ့သူတွေက တစ်မျိုး၊ အဲဒီတိုင်းကြီးပြည်ဘောင်ကို ခလီဖှား၊ အလီခင်၊ နရနုအလီတည်ထောင်ချင်တဲ့လူတွေက တစ်မျိုး၊ အဲဒီကြားထဲမှာ ဒီအစ္စရေး (ဂျူး)နဲ့ ပါလက်စတိုင်း(အာရပ်)တွေရဲ့ဘဝကို ကျကျနနလေ့လာစေချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မင်းဒင်တို့နိုင်ငံမှာ မင်းဒင်တို့သမိုင်းမှာ မာမွှတ် ဒါဝစ်ဇ်တို့လို မြေကြီးကို ကိုယ်ပိုင်တဲ့မြေကြီးကို ကိုယ့်ခရီးဆောင်လက်ဆွဲအိတ်ထဲထည့်ပြီး သယ်ရတဲ့ဘဝမျိုးမရှိပါ။ ဒါပေမယ့် နောင်ကို ဘယ်လိုဖြစ်လာမယ်ဆိုတာ မသိနိုင်လို့ ကိုယ်ရပ်ထားတဲ့မြေကြီးကို ကိုယ်တိုင်ကာကွယ်ကြပါ။ လက်ခုပ်ထဲထည့်ပြီးတော့ တခြားနိုင်ငံကို သယ်ဆောင်သွားရမယ့်ဘဝမျိုး မင်းဒင်တို့မှာမရှိပါ။

ဒါပေမယ့် အခုတော့ ဒီမြေကြီးတွေဘေးမှာ ကျကျနနအခြေစိုက်စခန်းတွေ၊ အိမ်တွေ၊ ဒုက္ခသည်တွေ၊ မီးဖွားပြီးကာစကလေးတွေ၊ အကုန်လုံး ရောက်လာကြပြီ။ ကဲ ဘုရင့်နိုင်ငံတော်ကြီး ဘာလုပ်မလဲ၊ ကိုယ်က ဘုရင့်နိုင်ငံတော်ကြီးတည်ထောင်ချင်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အရင် ကမ္ဘာကိုပတ်ပြီးသွားနေတဲ့ လူတွေ၊ လူမျိုးတွေ၊ ဘယ်လောက်များသလဲဆိုတာ အရင်ရေတွက်ကြည့်လိုက်ပါ။ ဒါမှမဟုတ် အစ္စရေးပြည်ထဲမှာပဲ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးအဖြစ်နဲ့ နေထိုင်ပြီး ထရိုဂျင်မင်းရုပ်ကြီး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကမ်းစပ်မှာ ချထားတာကို ဘုရင့်တိုင်းပြည်ထဲထည့်မလာဖို့ သယ်မလာဖို့လောက်ကတော့ ခင်ဗျားတို့သဘောပေါက်မယ်ထင်တာပဲ။ ကမ္ဘာဦးက ခမ္မဟောင်းနဲ့ ကမ္ဘာသစ်က ဂျေရုဆလင်မှာ သံရုံးစိုက်ကိုစိုက်မှဖြစ်မယ့်ကိစ္စဟာ မျက်စိအားတိုး ဆေး၊ ဉာဏ်ရည်အားတိုးဆေး စားရုံလေးပဲစားပြီး ထိုင်ကြည့်ပါ။ သစ်မြစ်ထက်ဖွာတဲ့ တခြားသောလူမျိုးတွေထက် လူမြစ်ဖွာတဲ့ အမြစ်ပွားအရမ်းများတဲ့ မြေလျှောက်မြစ်ပွားနာလူမျိုးတွေဟာ မင်းဒင်တို့ခေါင်းပေါ်မှာ ပခုံးနှစ်ဖက်ပေါ်မှာ၊ နံရိုးကြားထဲမှာရှိတယ်။ တစ်ခါတလေများဗျာ ဒီနိုင်ငံရဲ့နိုင်ငံသားဆိုတဲ့ လူအများစုကြီးရဲ့ အစာအိမ်ထဲအထိ အဲဒီမျိုးကြီးက အခြေတကျနေတယ်။ ဒါကို ကောသိရဲ့လား။

♦ အရေးတော်ပုံတပ်သားမင်းဒင် ♦

www.free4readers.com

မြန်မာပြည်ရဲ့ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုကြည့်မယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ကြီးကိုချန်ထားခဲ့လို့မရနိုင်ပါဘူး။ တကယ့်လက်တွေ့ဘဝတွေရှင်သန်ရုန်းကန်နေရတာကရန်ကုန်မြို့ကြီးကလူတွေပါပဲ။ ပြောမယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ကြီးက လူနေမှုဘဝတွေကိုကြည့်မှ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့လူနေမှုဘဝတွေကို မြင်ရမှာပါ။ ဒီအချက်ကိုလျစ်လျူရှုထားခဲ့မယ်ဆိုရင် အကာကိုမြင်ပြီး အနှစ်တွေကိုမမြင်သလိုဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ပြောမယ်ဆိုရင်မြန်မာပြည်ရဲ့မြို့တော်ဟာရန်ကုန်မြို့ကြီးပါပဲ။ နေပြည်တော်က တောကြီးတစ်ခုပါပဲ။ မြန်မာပြည်သူတွေကိုကိုယ်စားပြုတဲ့လူဆိုတဲ့လူတွေက ပြည်သူတွေမနေတဲ့တောထဲမှာနေပြီးကိုယ်စားပြုနေတာကိုပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ တောထဲမှာအနေများရင်လူမှုဘဝ၊ လူမှုဒုက္ခတွေကိုဘယ်လိုမှမမြင်နိုင်တော့ပါဘူး။ ပြည်သူတွေကို ကိုယ်စားပြုဖို့အော်နေကြတာပဲဖြစ်နေမှာပါ။ ပြည်သူနဲ့အတူဆိုတဲ့သူတွေ ကပြည်သူတွေနဲ့ဝေးရာမှာနေတယ်ဆိုတာတွေးစရာဖြစ်နေပါတယ်။ တိုင်းပြည်မှာပြည်တွင်းစစ်တွေတောင်တန်းဒေသတွေမှာဖြစ်နေကြတယ်။ တောင်ပေါ်တောင်တန်းဒေသနေတိုင်းရင်းသားတွေစစ်ဒဏ်ခံနေရသလို၊ မြို့ပြနေပြည်သူတွေလည်း လူမှုဒုက္ခတွေနဲ့စစ်ခင်းနေကြရတာပါပဲ။ မြန်မာပြည်သူတွေကို လူမှုဒုက္ခတွေနဲ့ရင်ဆိုင်တဲ့ စစ်မျက်နှာရှေ့တန်းမှာထားပြီးတော့၊ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တွေကနေပြည်တော်မှာကျည်ကွယ်မျက်ကွယ်နေရာမှာပုန်းခိုနေကြသလိုဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီပြည်သူတွေနဲ့အတူ ကဗျာဆရာတွေကလက်တွဲပြီး ဒုက္ခကျည်တွေကိုစစ်မြေပြင်မှာ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဝင်နေကြတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ဒုက္ခတွေကိုရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဝင်နေကြတဲ့ စစ်မြေပြင်ကိုကြည့်ရင်ရန်ကုန်မြို့ဟာမဟာ ဗျူဟာကျနေတာကိုတွေ့ရမှာပါ။ ဒီလိုဒုက္ခတွေကိုပြည်သူနဲ့အတူရင်ဆိုင်နေတဲ့ကဗျာဆရာတွေအများကြီးရှိနေကြပါတယ်။ ဒီလိုကဗျာဆရာတွေထဲမှာ ကဗျာဆရာ **"မြေလတ်မောင်မြင့်သူ"**က အဓိကနေရာကပါဝင်နေပါတယ်။ သူအမြဲအစဉ်မပြတ်ရေးနေတဲ့ "ဒီကနေ့ရန်ကုန်"အမှတ်စဉ်တပ်ပြီးရေးနေတဲ့ ကဗျာတွေကိုကြည့်ရင်ခေတ်ကို တာဝန်ကျေနေတဲ့ကဗျာဆရာအဖြစ် မြင်နိုင်သတ်မှတ်နိုင်ပါတယ်။ သူလက်ရှိရေးနေတဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေကိုခံစားကြည့်ကြစေချင်ပါတယ်။ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်"**ကဗျာတွေထဲကတစ်ပုဒ်လုံးမဟုတ်ဘဲ ပြည်သူနဲ့အတူဆိုတာ ကိုထိရောက်စွာပြတဲ့ အပိုဒ်တွေပဲထုတ်နုတ်ပြချင်ပါတယ်။ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်(၁၃)"**ကိုခံစားကြပါစို့။

လမ်းတွေတော့ ကောင်းသွားပြီဗျတဲ့
ကျနော်တစ်ခွန်းပဲ ပြန်ပြောလိုက်တယ်
လူတွေကောင်းဖို့ပဲ လိုတော့တယ်
ဟုတ်တယ်
လူတွေကောင်းပြီလား
လမ်းဘေးရေမြောင်းထဲက အမှိုက်တွေကိုဆယ်ထုတ်ပစ်သလို
ရင်ဘတ်ထဲကအမှိုက်တွေကိုဆယ်ထုတ်ပစ်ရဲ့လား။

ရေမြောင်းတွေပိတ်ဆို့နေလို့မိုးရွာရင် လမ်းတွေရေကြီးနေတာကိုအမှိုက်တွေ ဆယ်ထုတ်လိုက်နိုင်တာခဏပါပဲ။ ဒီအမှိုက်တွေကို ပြန်စွန့်ပစ်မြဲစွန့်ပစ်နေကြရင်လမ်းဘေးရေမြောင်းတွေပြန်ပိတ်ဆို့နေဦးမှာပါပဲ။ လူတွေရဲ့အမှိုက်တွေကိုအလွယ်စွန့်ပစ်တဲ့အကျင့်တွေကိုပြုပြင်ရပါလိမ့်မယ်။ နောက်လူတွေကိုအုပ်ချုပ်နေတဲ့ လူတွေအကျင့်ပြင်ဖို့ကပိုပြီးအဓိကကျနေပါတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရတဲ့အ ကျင့်စရိုက်ဆိုးတွေ ကိုအကျင့်စရိုက်ကောင်းတွေဖြစ်လာနိုင်ဖို့ကိုအုပ်ချုပ်နေတဲ့လူတွေကအမြဲပညာတွေပေးနေရမှာပါ။ အခုထိတော့ ပြည်သူတွေရဲ့စရိုက်ဆိုးတွေကိုပြုပြင်မယ့်လူတွေကိုယ်တိုင်က အကျင့်ပျက်စရိုက်ဆိုးတွေရှိနေပါသေးတယ်။ လမ်းဘေးရေမြောင်းနဲ့ရေမြောင်းထဲကအမှိုက်တွေဆိုတာရုပ်ဝတ္ထုတွေဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုတွေကပြုပြင်လို့လွယ်ကူပါတယ်။ လူတွေရင်ထဲက အကျင့်စရိုက်ဆိုးတွေက တော့ပြုပြင်ရအင်မတန်ခက်တဲ့စိတ်တွေဖြစ်ပါတယ်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင် တစ်ကိုယ်ရည်အလှပြင်သလို
စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ကိုယ်ရည် အလှပြင်ရဲ့လား
ကိုယ့်တန်ဖိုးကို သိအောင်ကြိုးစားသလို
သူတစ်ပါးတန်ဖိုးကို သိအောင်ကြိုးစားရဲ့လား
ရန်ကုန်သား ရန်ကုန်သားဆိုပြီး
ရန်ကုန်စကား
ရန်ကုန်အစား
ရန်ကုန်အကြွားတွေနဲ့တဲ့

မြန်မာပြည်ရဲ့မဟာဗျူဟာကျတဲ့ ရန်ကုန်မြို့ကြီးကိုလေတွေနဲ့အကြွားတွေနဲ့ပြုပြင်လို့မရနိုင်ပါဘူး။ အရင်ကတည်းက ရန်ကုန်သားအကြွားဆိုပြီး ပြောတတ်ကြပါတယ်။ အခုအချိန်မှာတော့ ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာ လူတွေအတင်းတိုးဝင်နေကြပါတယ်။ လူတွေများနေတဲ့အချိန်မှာတော့ စရိုက်ပေါင်းစုံဖြစ်နေမှာပါ။ ဒီစရိုက်ပေါင်းစုံတွေကို ထိထိရောက်ရောက်ကိုင်တွယ်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ အုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့အရေးတကြီးလိုအပ်နေပါတယ်။ အုပ်ချုပ်သူတွေကိုယ်တိုင်က လေတွေနဲ့၊ အကြွားတွေနဲ့အုပ်ချုပ်ကိုယ်တွယ်နေကြမယ်ဆို၊ အမှိုက်တွေဖောင်းပွပြီး လေထဲမျောပါနေမယ့်ရန်ကုန်ဖြစ်နေမှာပါ။ အမှန်တကယ်က အရှိကိုအရှိအတိုင်းမြင်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်(၁၅)"**ကဗျာမှာထောက်ပြသွားပါတယ်။

အရှိမကောင်းလို့
အကောင်းမရှိတာ ဘာဆန်းလို့လဲ
အကြောင်းသိရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူး
အကောင်းသိဖို့လည်းလိုတယ်
အကောင်းရှိဖို့လည်းလိုတယ်
လက်ညှိုးက လက်ညှိုးကို လက်ညှိုးထိုးတုန်းလား
ဆင်းရဲချမ်းသာ ညီမျှခြင်းက
မိုးနဲ့မြေလို
ကွာချင်တိုင်းကွာခြားမှုနဲ့
နေသားကျနေတယ်
ပြောင်းလဲဖို့ကြိုးစားရင်း ပြောင်းလဲသွားတဲ့ စရိုက်များ
စားဝတ်နေရေး ဆင်းရဲတွင်းထက်
စာရိတ္တ ဆင်းရဲခြင်းကပိုနက်တယ်။

အခုခေတ်ဟာပြောင်းလဲအောင်ကြိုးစားနေတယ်လို့ပြောနေကြမှာပါပဲ။ ပြောင်းလဲလာဖို့ ကဗျာဆရာထောက်ပြသလို၊ အရှိမကောင်းလို့၊ အကောင်းမရှိတာ ဘာဆန်းလို့လဲဆိုသလို ဖြစ်နေတာကိုငြင်းလို့မရပါဘူး။ ပြောင်းလဲမှုမှာအကောင်းရှိလာနိုင်ဖို့ကြိုးစားနိုင်မှပြောင်းလဲခြင်းအရှိကောင်းလာနိုင်မှာပါ။ အဆိုးတွေကိုပြုပြင်ဖို့မကြိုးစားဘဲ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်လက်ညှိုးထိုးအပြစ်ပြောနေကြမယ်ဆိုရင် လူတွေဆင်းရဲခြင်းတွင်းနက်နေကြပါဦးမယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့စားဝတ်နေရေးထက်စာရိတ္တဆင်းရဲတွင်းနက်နေတာက ပိုဆိုးပါတယ်။ နေရာပေါင်းစုံမှာ အရှိကောင်းတွေမဖြစ်လာဘဲ ပိုပြီးစာရိတ္တတွေပျက်စီးလာပြီး နာမည်ပျက်သထက်ပျက်လာကြမှာပါပဲ။

အရှက်မဲ့လိပ်ပြာနဲ့ အသက်ကိုဖာထေးရင်း
ကျည်တောက်မစွပ်တဲ့ နာမ်ရုပ်နဲ့
ရခဲတဲ့ဒုလ္လဘကို
အဓမ္မ အိုးမည်းသုတ်နေကြတယ်။

အခုအချိန်မှာလူတွေရဲ့ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင်ပြီးရော်ဆိုသလိုဖြစ်ကုန်ကြတာ စာရိတ္တဆင်းရဲတွင်း နက်သထက်နက်လာလို့ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ဘဝဆိုတာရခဲ့တဲ့ဒုလ္လဘဖြစ်ပေမယ့်၊ အသေအပျောက်လွယ်တဲ့ အချိန်ကာလကြီးထဲမှာလူ့အသက်ကိုတန်ဖိုးမထားကြသလိုဖြစ်နေပါပြီ။ ပြည်သူတွေအတွက်စားဝတ်နေရေး ဆင်းရဲခြင်းနက်တယ်ဆိုတာထက် ပိုနက်တဲ့စာရိတ္တဆင်းရဲခြင်းနက်တာကို ကဗျာဆရာက ထောက်ပြသွားတာလူတွေသတိထားကြဖို့အရေးကြီးပါတယ်။ အခုအချိန်မှာကောင်းတဲ့ အပြောင်းအလဲကအရေးကြီးနေပါတယ်။ ဒီအပြောင်းအလဲရွေ့

ပြတင်းတံခါးအပွင့် ဇာခန်းဆီးအလွင့်(၆၃)

ဒီကနေ့ ရန်ကုန်ကာရန်များ

ကိုနိုင်း

နိုင်ခြင်း မရွေ့နိုင်ခြင်းအပေါ်မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သူတွေအတွက်အရေးကြီးနေပါတယ်။ ဒါကိုပြည်သူနဲ့အတူဆိုပေမယ့်၊ ရှေ့ကဦးဆောင်သူတွေက ပိုအရေးကြီးနေပါတယ်။ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်(၁၆)"**မှာပြောပြထားပါတယ်။

ခေါင်းတွဲတွေက
အပြောင်းအလဲနဲ့ ရွေ့ကို ရွေ့နေပြီး
မပြောင်းလဲသေးတဲ့ တစ်ကြောင်းစွဲအယူတွေ
လိုအပ်ရင် ပြိုင်တူတွန်းဖို့
အသင့်ဖြစ်ပြီလား။

ဒီနေရာမှာတာဝန်ရှိနေသူတွေကပြည်သူတွေကိုပြန်မေးနေကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ၊ ပြည်သူတွေကတာဝန်ယူထားကြသူတွေကို ပြန်မေးနေကြတော့မှာပါ။ မပြောင်းလဲသေးရင် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်လက်ညှိုးထိုးပြီးအပြစ်ပြောနေတတ်တာလူ့သဘာဝပါပဲ။ တစ်ကြောင်းစွဲအယူတွေကို ဖျောက်ကြဖို့လိုပါတယ်။ တာဝန်ယူထားကြသူတွေရော၊ ပြည်သူတွေပါ တစ်ပြိုင်ထဲပြိုင်တူတွန်းကြဖို့လိုပါတယ်။ အားလုံးပြိုင်တူတွန်းမှအရွေ့ကိုမြင်ရမှာပါ။ အားလုံးအသင့်ဖြစ်ပြီလားဆိုတာတော့ ကဗျာဆရာအတွက်မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်နေမှာပါ။

လူထဲသူထဲမှာ လူလိုသူလို လူရာဝင်အောင်
ဟောဒီ
နေသားတကျ ဘဝတွေအတွက်
နှလုံးအလှတွေ
စိတ်အလှတွေ
မေတ္တာအလှတွေ
ဘယ်လောက်ရအောင် ယူခဲ့ပါသလဲ
မြောင်းထဲက ခေါင်းပေါင်းစ တလူလူတွေကိုတော့
ထားပစ်ခဲ့ပါ
ရန်ကုန်။

မြောင်းထဲမှာ ခေါင်းပေါင်းတလူလူဦးထောင်ကြရင်မြောင်းထဲကလူတွေပဲဖြစ်နေကြမှာပါ။ မြောင်းထဲမှာ နေခဲ့ရတဲ့လူတွေဟာလူထဲသူထဲမှာ လူလိုသူလိုလူရာမဝင်နိုင်ပါဘူး။ ကဗျာဆရာထောက်ပြချင်တာကတော့၊ နှလုံးအလှတွေ၊ စိတ်အလှတွေ၊ မေတ္တာအလှတွေဆိုတဲ့ စိတ်နာမ်တွေပြုပြင်နိုင်ကြဖို့ကိုပြောချင်တာပါ။ ဒါပေမယ့် ပြည်သူအတွက်ပြုပြင်ဖို့ခက်နေသလို၊ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေအဖက်ဖက်တက်နေတဲ့ ခေတ်ကြီး၊ စားဝတ်နေရေးတွေအတွက်ကလည်းခက်ခဲနေပါတယ်။ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်(၁၇)"**မှာပြောထားပါတယ်။

အမှန်တရားဆိုတာ
တရားအမှန်ကလာတာလို့ မယုံရသရွေ့
အမှားတစ်ရန်ထက်ပိုမလား။

အခုအခြေအနေမှာတော့ အမှားတစ်ရန်ပေါင်းများပြားနေတာကို မျက်စိစုံမှိတ်ပြီးရင်ဆိုင်နေကြရပါတယ်။ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့တက်နေကြတဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေကဘယ်သူတွေဒုက္ခရောက်နေကြသလဲ။ ဘယ်သူတွေဖန်တီးနေကြတာလဲ။ ဘယ်သူတွေမှာတာဝန်ရှိနေသလဲ။ ဘယ်သူတွေတာဝန်ယူပေးရဲသလဲဆိုတာတွေကပြဿနာတွေပါပဲ။

သကြိန်ပြီးတာနဲ့
စားနေကျ မုန့်ဟင်းခါးက ဈေးတက်
သောက်နေကျ လက်ဖက်ရည်က ဈေးတက်
ဟင်းရွက်ကန်စွန်းကလည်း ဈေးတက်
မသိမသာလည်း တက်တယ်
သိသိသာသာလည်း တက်တယ်
ဟိုဟာလည်းတက် ဒီဟာတက်လို့
ညစာ၊ မနက်စာ ရှာစားရသူတွေအတွက်
ပိုခက်လာတယ်

ဘယ်လောက်ပဲအပြောင်းအလဲကို ကောင်းတဲ့ဘက်ကိုပြောင်းလဲလာနိုင်အောင်ကြိုးစားကြိုးစား၊ နေရတဲ့အချိန်နဲ့အမျှကုန်ဈေးနှုန်းတွေတက်နေကြရင်ပြည်သူတွေအတွက်ပြောင်းလဲခြင်းဟာပိုခက်ခဲလာကြတာကိုပဲ ထင်မှတ်နေကြမှာပါ။ ဒီလိုထင်မှတ်နေကြတဲ့အထဲမှာ ပြည်သူတွေပိုခက်ခဲလာတာကိုဘယ်သူ့တွေကို အပြစ်ပြောနိုင်ကြမလဲဆိုတာစဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။

အရှက်မဲ့ မျက်နှာပြောင်တွေသာ
မင်းဘဏ္ဍာ ကိုယ့်ဟာမှတ်နေချိန်
ယောက်ယက်ခတ်
အောက်ခြေတွေ ခမျာမှာတော့
ထဘီမှန်း သိသိနဲ့ ချမ်းလွန်းလို့
ခြုံမိတဲ့ ဆောင်းလို
ဆန်ဝယ်ဖို့ ဆန်အိုးရောင်းကိန်းကြုံ
ဆီဝယ်ဖို့ ဆီအိုးရောင်းကိန်းကြုံ
စီးမယ့်ဖိနပ်မတော်လို့ ဖနှောင့်လှီးကိန်းကြုံ
ဒီလိုပဲပြီးရတော့မှာလား
ရန်ကုန်။

နောက်ဆုံးတော့ ပြည်သူတွေကဘယ်သူ့ကိုအပြစ်တင်ရမယ်မှန်းမသိတော့ သလိုဖြစ်နေကြပြီ။ အပြစ်ရှိသူတွေက မသိချင်ယောင်ဆောင်နေတတ်ကြပြီ။ တာဝန်ရှိသူတွေရော၊ တာဝန်မယူတတ်သူတွေရော၊ စာရိတ္တဆင်းရဲသထက်ဆင်းရဲလာကြသူတွေရောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာ ပါမက၊ မြန်မာ ပြည်တစ်ပြည်လုံးအမှိုက်တွေပွနေတော့တာပါပဲ။ ဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူက **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်(၁၈)"** မှာ ပြောသွားပါတယ်။

ပြာသာဒ်လောင်တဲ့မီးကို အမှိုက်ကစရင်
မီးလောင်ရာပင့်တဲ့လေက စရိုက်ပဲ
စရိုက်ဆိုတာ အမှိုက်တစ်မျိုး
လက်ညှိုးထိုးမလွဲရှိတယ်
ရုပ်အမှိုက်ကိုလောင်တာ ငြိမ်းရလွယ်တယ်
စိတ်အမှိုက်ကိုလောင်တာ ငြိမ်းရခက်တယ်

ဆိုပြီးပြောသွားပါတယ်။ လူတွေမှာကလည်း စိတ်အမှိုက်တွေကြောင့် လောကကြီးစရိုက်ဆိုးတွေ၊ စရိုက်ကြမ်းတွေနေရာ အနှံ့မှာဖြစ်ပေါ်နေကြရတာပါ။ အာဏာနဲ့ဖိနှိပ်ခံခဲ့ရတဲ့ခေတ်အမှောင်ကြီးထဲမှာ စိတ်တွေရိုင်းခဲ့ကြမ်းခဲ့ရပါတယ်။ အခုပြောင်းလဲရမယ်လို့ ပြောနေတဲ့ခေတ်မှာ လည်းဒီစရိုက်ဆိုးတွေ၊ စရိုက်ကြမ်းနေတဲ့စိတ်တွေကို အချိန်မီပြုပြင်နိုင်သေးဘူးဆိုရင်တော့၊

ဘယ်အရာမဆို
တာဝန်ရှိမှန်းသိလျက် တာဝန်ယူမှုမရှိရင်
အမှိုက်ပဲ။
အမှိုက်ကို
အမှိုက်မှန်းမသိရင်လည်း
အမှိုက်ပဲ။
လူအမှိုက် စိတ်အမှိုက်
ဟိုအမှိုက် ဒီအမှိုက်
အမှိုက်တွေ တန်းတလျား
ထိန်ပင်အမှိုက်ပုံအကြီးစားလား
ရန်ကုန်။

လောကကြီးမှာ စိတ်အမှိုက်တွေကိုရှင်းနိုင်မှ၊ ရုပ်အမှိုက်တွေကိုရှင်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်"**အဖြစ်အပျက်တွေဟာ မြန်မာပြည်ကြီးတန်းတလျားမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာပါလို့ပြောချင်ပါတယ်။ ဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူကလည်း **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်"**ကိုနိမိတ်ပုံအနေနဲ့ထားပြီး ဖြစ်ပျက်တတ်တာတွေကို၊ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကိုကဗျာတွေရေးပြီး ပြုပြင်နိုင်ကြဖို့သတိပေးနေတာပါ။ ကဗျာဆရာကပြည်သူတွေနဲ့အတူနေပြီး ပြည်သူထဲမှပါဝင်နေတော့ **"ဒီကနေ့ရန်ကုန်"**မြင်ကွင်းကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက်မြင်နေနိုင်ပါတယ်။ သူမြင်နေရတဲ့ မြင်ကွင်းတွေအတွက်။ ပြောင်းလဲရမယ်ဆိုတဲ့ခေတ်ကြီးရဲ့တာဝန်ကျေနေတယ်လို့ပြောလို့ရပါတယ်။ ပြည်သူနဲ့အတူဆိုတာကိုကြွေးကြော်မနေဘဲပြည်သူနဲ့အတူနေတဲ့ကဗျာဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူတွေဖြစ်နေကြပါစေ။

♦ကိုနိုင်း♦

<u>ခံစားမိသောကဗျာများ</u>

၁။ မြေလတ်မောင်မြင့်သူ(ဒီကနေ့ရန်ကုန်)ကဗျာများ။
စံတော်ချိန်နေ့စဉ်သတင်းစာ။

www.free4readers.com

သူ့လူ ကိုယ့်လူ မခွဲဖို့

သရဝဏ်(ပြည်)

သူ့လူကိုယ့်လူ ကိစ္စမှာ နိုင်ငံရေးတွင် အရေးပါသောကိစ္စဖြစ်သည်။ သူ့လူကိုယ့်လူ သူ့ဂိုဏ်း ကိုယ့်ဂိုဏ်း။ သူ့ပါတီ ကိုယ့်ပါတီ စသည်ဖြင့် အစွဲတလေး တွေ့ရှိကြသည်။ လက်ရှိမြန်မာ့နိုင်ငံရေးတွင်တော့ အဓိကအားဖြင့် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီဟူ၍ ဘက်နှစ်ဖက်ရှိသည်။ နောက်တစ်နည်းအားဖြင့် အရပ်သား ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားနှင့် မိုးကျရွှေ ကိုယ်ဟုခေါ်သော တပ်မတော်မှအငြိမ်းစားယူ၍အရပ်ဘက်သို့ပြောင်းလာသော အရာရှိများဟူ၍ ဘက်နှစ်ဖက်လည်း ရှိသည်။ စစ်ဘက်ကိုလိုလားသော အုပ်စုနှင့် အရပ်ဘက်ကိုလိုလားသော အုပ်စုဟုလည်း ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်သည်။ NLD နှင့် ကြံ့ခိုင်ရေးဟူသော ခွဲခြားမှုနှင့်လည်း ခွဲနိုင်သည်။ အရပ်ဘက်ဆိုသောအုပ်စုတွင် NLD ပါတီဝင်မဟုတ်သော်လည်း ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးအတွက် လိုလားတောင်းဆိုခဲ့ကြသော အသိပညာရှင်အတတ်ပညာရှင်တွေလည်းပါဝင်သည်။

NLD ပါတီ ရွေးကောက်ပွဲတွင်အနိုင်ရပြီး အစိုးရဖွဲ့သောအခါ ပထမဆုံး စပြီးအံ့ဩရသည်မှာ ယခင်အစိုးရလက်ထက်က အမာခံလူဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သော ဦးဇော်ဌေးကို အစိုးရအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် ဆက်လက်ခန့်အပ်ခဲ့မှုဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သမ္မတဦးသိန်းစိန်လက်ထက် သမ္မတရုံးပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူကို NLD ကပြန်၍ ရာထူးခန့်လိုက်သည့်အပြင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရာထူးပင် တိုးပေးလိုက်သည်ကို လူတွေက အံ့ဩကြသည်။ တကယ်ဆိုလျှင် အစိုးရအဖွဲ့၏ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် NLD မှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကိုခန့်ဖို့ကောင်းသည်။ NLD မှာလည်း ဒီလောက်လူရှားနေသည်မဟုတ်။ စာပေသမားများ၊ တတ်သိပညာရှင်တွေထဲမှာ အစိုးရအဖွဲ့၏ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ထိုက်သူတွေများစွာရှိသည်။ ဥပမာ ဘကြီးမိုး (ခေါ်)စာရေးဆရာမောင်မိုးသူ ရှိ သည်။ NLD သမိုင်းကိုပြုစုခဲ့သူ မုံရွာအောင်ရှင်ရှိသည်။ စာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာဖျာပုံနီလုံဦးရှိသည်။ သူတို့မှာ အသက်ကြီးနေသည်ဆိုလျှင်လည်း အခြားအခြားသော NLD အမတ်များ,များစွာ ရှိသည်။ ထိုလူတွေသည် မတော်လို့လား၊ ဦးဇော်ဌေးလို အရည်အချင်းမရှိ၍လား။ NLD မှာ ဒီလိုရာထူးလောက်ကိုပင် ခန့်အပ်ခံရနိုင်သော အရည်အချင်းပြည့်မီသူတွေမရှိဘူးလား။ လားပေါင်းများစွာ၊ မေးခွန်းပေါင်းများစွာဖြစ်ပေါ်စေသည်။ တကယ်တော့ ဤရာထူးတွင်လုပ်နိုင်သူများစွာရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲမှကင်းကြောင်းပြချင်သည်ထင်သည်။ ယခင် လူဟောင်းများအပေါ် အာဃာတမရှိကြောင်း ပြချင်သည်ထင်သည်။ ထို့ကြောင့် လူဟောင်းဖြစ်သော ဦးဇော်ဌေးကို ထိုရာထူးတွင် ဆက်ခန့်ထားသည်ဟု ယူဆရသည်။ ထို့အတူပင် လူဟောင်းအချို့ကို အစိုးရအဖွဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စာရင်းထဲတွင် ပြန်လည်ပါဝင်စေသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌရာထူးကို ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီမှ အမတ်ကိုပေးသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဦးဝင်းမြင့် သမ္မတလုပ်ရန် လွှတ်တော်မှထွက်ခွာသွားသောအခါ ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီလွှတ်တော်အမတ်ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတင်မြှောက်သည်။ ထိုအခါ NLD အမတ်တွေထဲမှာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ လုပ်ရလောက်အောင် အရည်အချင်းရှိသူမရှိသဖြင့် ထိုသို့သူတစ်ပါးပါတီမှလူကိုခန့်ရသ လောဆိုသောမေးခွန်းတွေလည်းပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယခင်အစိုးရလက်ထက်ကတော့ရှင်းသည်။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌစသည့်ရာထူးများကို သူတို့ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီမှလွဲ၍ ယောင်လို့ပင် NLD အမတ်များကိုမပေး။ အစိုးရ အဖွဲ့ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူဆိုသူများကိုလည်း ယောင်လို့တောင် NLD မရစေရ။ NLD မဆိုထားနှင့် အရပ်သားပညာရှင်စစ်စစ်ပင် ထိုနေရာတွင်မရှိစေရ။ အားလုံးကို တပ်ထွက်များကိုသာ နေရာပေးခန့်ထား သည်။ ယခင်အစိုးရသည် ဂိုဏ်းဃဏစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်လှကြောင်းသူတို့လုပ်ရပ်များကတွေ့နိုင်သည်။ ယခုအခါ ဦးဇော်ဌေးသည် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီဝင်လား၊ ပါတီမဝင်ဘဲထွက်လိုက်သည်လားလည်းမသေချာ။ မိမိ အစိုးရသတင်းများကို ပြည်တွင်းပြည်ပသို့ ဖြန့်ချိမည့်သူသည် မိမိပါတီဝင် မဟုတ်လျှင်တောင် ဆန့်ကျင်ဘက်ပါတီဝင်ဖြစ်မနေဖို့တော့လိုမည်ဖြစ်သည်။

လူတိုင်းလူတိုင်း ဘက်လိုက်ကြသည်။ အစွဲတွေရှိကြသည်။ မကြာမီရက်များက ရန်ကုန်တာမွေ Ocean ကုန်တိုက်အနီးတွင် စစ်ပွဲတွေရပ်တန့်ရန် ဆန္ဒပြကြသူတွေကို ယူနီဖောင်းဝတ်မထားသူ အရပ်သားများကဝင်ဖမ်းသည်။ ထိုသူများက စွမ်းအားရှင်ဆိုသော လူမိုက်တွေနှင့်တစ်ထေရာတည်းဖြစ်သည်။ ထိုသူတွေကိုမိမိတို့မသုံးပါဟု ရဲအရာရှိကငြင်းဆိုသည်။ သို့သော် ထိုသူများမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ဘက်တဖက်တည်းဖြစ်ပုံရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ပြောရသနည်းဟူမူ ထိုအရပ်ဝတ်နှင့် အကြမ်းပတမ်း ဥပဒေမဲ့ဝင်ရောက် ဖမ်းဆီးဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းကြသူများ၏ ဓာတ်ပုံနှင့်ဗီဒီယိုဖိုင်များ အင်တာနက်တွင် ပလူပျံအောင် တက်လာသော်လည်း ထိုဥပဒေမဲ့ အရပ်သားဆိုသူများကို တစ်ယောက်တလေမှ လက်ရဲဇက်ရဲဆီးမပြနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် စစ်ပွဲရပ်တန့်ရန် ဆန္ဒပြသူများကို ငြိမ်းစုစီဥပဒေအရ လာရောက်လူစုခွဲခဲ့သော်လည်း ထိုသူများကို တန်ပြန်ဆန္ဒပြသော(စစ်ပွဲထောက်ခံသူများ)ကိုတော့ ဥပဒေအရ ထိထိရောက်ရောက်အရေးယူသည် မကြားရဘဲ နှာစေးနေတာတွေ့ရပေသည်။ လူဆိုတာဘက်လိုက်ကြရိုးထုံးစံရှိသော်လည်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဝန်ထမ်းများ ဘက်လိုက်လျှင်တော့ ကြည့်မကောင်းပေ။ နိုင်ငံတော် သိက္ခာကျပြီဖြစ်သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဤဖြစ်ရပ်များက လူတို့တွင် သူ့လူကိုယ့်လူ ဆန္ဒစွဲရှိကြကြောင်း သက်သေခံနေပါသည်။

မကြာမီရက်ပိုင်းကလည်း သစ်မှောင်ခိုကားတစ်စီးလက်ပူးလက်ကြပ်ဖမ်းဆီးရမိရာတွင် တာဝန်ကျ ရဲအရာရှိများက ထိုအမှုကိုပိုင်ရှင်မဲ့လုပ်ကာ တရားခံများကို ပြန်လွှတ်လိုက်သော ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ရဲတရားရုံးတွင် စစ်ဆေးနေပေသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါလည်း(တရားခံကိုလွှတ်ပေးခြင်းသည်) ဘက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားခံများနှင့်ရဲများ ကျေးဇူးခံကျေးဇူးစားဖြစ်နေသောကြောင့် ဖမ်းမိထားပါလျက်ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းသည် ဥပဒေမျက်နှာကိုကြည့်ရမည့် တာဝန်ရှိသူရဲအရာရှိများဖြစ်ပါလျက် မိမိလူ (ကျေးဇူးရှင်သဖွယ်ဖြစ်နေသူ)ကို ဥပဒေကိုကျော်လွန်၍ လွှတ်ပေးခဲ့ခြင်းသည် မည်သို့မျှခွင့်မလွှတ်ထိုက်သော ဘက်လိုက်မှုကြီးဖြစ်ပါသည်။

ရဲအချို့က ထိုသို့ဘက်လိုက်နေခိုက် NLDအစိုးရ၏အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကလည်း ပြောစရာဖြစ်နေသည်။ အဂတိလိုက်စားမှုများဖြင့် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး (စစစ)အဖွဲ့ကြီးမှ စစ်ဆေးနေသည်ဟု သတင်းထွက်နေသော စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးကျော်ဝင်းအား ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခွင့်ပြုလိုက်သည်ဆိုသောသတင်းက လူဝေဖန်မှုများနေပါသည်။ တိုင်းပြည်ပိုက်ဆံကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားလုပ် နိုင်ငံတော်မှသိ၍ အပြစ်ရှိ ကြောင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိသောအခါ အနေအစားမပျက် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခွင့်ပြုလိုက်သည်ဆိုသော လုပ်ပေါက်များမှာ ယခင် အစိုးရ လက်ထက်က လူဟောင်းများ၏ အပြုအမူနှင့် တစ်ပုံစံတည်း တူညီနေပေသည်။ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီဆိုသော NLD အစိုးရလက်ထက်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုများကို မည်သူကျူးလွန်သည်ဖြစ်စေ ပြင်းပြင်းထန်ထန်စစ်ဆေးအရေးယူစေချင်သည်။ စုံစမ်းဖော်ထုတ်မိသော အချက်များကိုလည်း မဲဆန္ဒရှင်အခွန်ထမ်းပြည်သူများကို လေးလေးစားစား ပွင့်လင်းမြင်သာစွာချပြရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်/ ကျွန်မတို့ ၏ပါတီမှ ဝန်ကြီးဘယ်သူဘယ်ဝါကတော့ ဘယ်နေရာမှာ ဘာတွေလာဘ်စားထားသဖြင့် ဖြုတ်လိုက်ပါပြီ။ ဘယ်လိုဆက်ပြီးအရေးယူပါ့မယ်ဆိုတာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းချပြသင့်ပေသည်။ ဝန်ကြီး၏ဂုဏ်သိက္ခာကြောင့် မပြောတာဖြစ်နိုင်သော်လည်း ဝန်ကြီးဂုဏ်သိက္ခာထက် ပါတီ၏ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပါတီ၏ဂုဏ်သိက္ခာထက် တိုင်းပြည်၏ဂုဏ်သိက္ခာက ပိုမိုအရေးကြီးပေသည်။ ကိုယ့်လူကိုယ်ကာကွယ်သော လုပ်ရပ်များကိုတော့ ရပ်တန်းကရပ်သင့်ပေသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အဂတိလိုက်စားမှုချင်းအတူတူ FDA ညွှန်ချုပ်ကိုတော့ လက်ထိပ်ခတ်ဖမ်းဆီးပြီးစီမံဘဏ္ဍာဝန်ကြီးကို ရာထူးမှသာနုတ်ထွက်စေတာလည်း အတိုက်အခံများလက်ညှိုးထိုးစရာဖြစ် လာနိုင်ပါသည်။ တပ်ကလာသော ညွှန်ချုပ်ကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးရုံးတင်နေချိန်တွင် မိမိပါတီမှ ဝန်ကြီးကို အကာအကွယ်ပေးထားသည်ဟု ထင်မြင်လာလျှင် မကောင်းပေ။ အဂတိကိစ္စတွင်ထိုသို့ မိမိလူမိမိ ဖေးဖေးမမ၊ လုပ်သော်လည်း ရာထူးခန့်ထားရာတွင်တော့ NLD သည် မိမိဘက်တော်သားများကိုကျော်လွန်ခန့်ထားတာ နားမလည်နိုင်စွာတွေ့ရပြန်လေသည်။ ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တွင် စည်ပင်သာယာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့်စက်မှုဝန်ကြီး ရာထူးလစ်လပ်သွားရာတွင် ပါတီဝင်အောက်ခြေလူထုနှင့်မတိုင်ပင်ဘဲ တပ်မတော်သားဟောင်း၊ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံး ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစိုးထက်အား အထက်မှခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်လိုက်ခြင်းကို ချင်းပြည်နယ် NLD လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ငါးဦးကမကျေနပ်သောကြောင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးခန်းထဲမှ ထွက်ခွာလာကြကြောင်းသိရသည်။ ရာထူးတစ်ခုလစ်လပ်ခဲ့လျှင် တတ်နိုင်သမျှ NLD ပါတီဝင်များထဲမှလည်းကောင်း၊ တပ်ထွက်မဟုတ်သောပြင်ပ ပညာရှင်များထဲမှလည်းကောင်း ရွေးချယ်ခန့်အပ်စေချင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်အာဏာရှင်အစိုးရလက်အောက်တွင်နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ခန့်နေထိုင်ခဲ့ရသူပြည်သူလူထုသည် ထိုလူတွေ ထိုစနစ်တွေကို မလိုချင်သဖြင့် NLD ကို ပုံအောမဲပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်းများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကိုသာ လိုချင်ပါက NLD ကိုပင်ရွေးချယ်နေစရာမလို ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီကိုသာ မူလကတည်းက ရွေးချယ်ခဲ့မည်ဖြစ်သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ဘက်လိုက်ရစမြဲဖြစ်သည်။ မိမိလူ မိမိအဖွဲ့အစည်းအား ဥပဒေနဲ့အညီကောင်းသောပြောင်းလဲခြင်းအတွက် ဘက်လိုက်ခြင်းကိုထောက်ခံပြီး မပြတ်မသား တွေဝေမိုက်မဲ၍ တိုင်းပြည်အတွက်အကျိုးမရှိသော ဘက်လိုက်ခြင်းများကိုတော့ ဆန့်ကျင်ပါကြောင်း။ အဟောင်းပြုတ်၍ အဟုတ်ပြောင်းနိုင်ကြပါစေ။

♦ သရဝဏ်(ပြည်) ♦

ဆင်မိုးကျားမိုးတောတိုးလာတဲ့ဝဋ္ဋာ

နွေသင်နိုင်

➢ ရပ်ရှစ်ခွင်အုံ့မှိုင်း
ဝိုင်းနေတဲ့မိုးသားတွေက
ခုပဲ. . . ပြိုကျလာလေမလား
မဟားတရားအငမ်းမရ။

➢ ဂျိုးခြိမ့်ခြိမ့်ညံ
အသူရာနဲ့သိကြားမင်းရဲ့ စစ်ခင်းသံတွေကလည်း
မြားတံလိုဝဲ
မနက်ဖြန်ထဲ တဖြောင်းဖြောင်းကျ။

➢ နောက်တော့ တဖွဲဖွဲသာ
ရွာတယ်ဆိုရုံ မှုန်မှုန်ပျပျ။

➢ လူတွေက
သွန်ချသလို ရွာမယ်အောက်မေ့
ကြောက်လန့်တကြားနဲ့ အိမ်တွင်းအောင်း
ချောင်းကြည့်သူဘဝ။

➢ လူတွေက. . .
ဆင်ကောင်လုံးကျားကောင်လုံးတွေ့တော့မလို
တမေ့တမော ကြည့်နေရင်း
သန်းဖျင်းကလေးတောင် တုပ်မရတာတွေ့ပေမယ့်
ဆင်ဝှေ့ကျားဝှေ့ခံရမှာ ကြောက်တဲ့စိတ်က
အရိပ်ထိုးကျ။

➢ ဒါနဲ့
ထရမ့်နဲ့ကင်တွေ့မယ်ပြောပြီး
ရပ်ရှစ်ခွင်အုံ့မှိုင်း။

➢ ဒါနဲ့
ဝါရှင်တန်နဲ့ပြုံယမ်း
လမ်းခင်းမယ်ပြောပြီး
သိကြားမင်းနဲ့အသူရာ။

➢ အို. . . ချောင်းကြည့်သူကမ္ဘာသာ
မိုးကြိုးပစ်ခံလိုက်ရတယ်။

နွေသင်နိုင်

THE SUN RAYS ကာတွန်း

တရားဆုံးဖြတ်ဓမ္မသတ် မတ်မတ်ဖြောင့်စေချင်

မောင်လှိုင်ထွေး(ဥပဒေ)

စိန္တကျော်သူဦးဩရေးသားပြုစုသော ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံကျမ်း သံပေါက်လက်ာအမှတ်စဉ်-၉၇၃ တသတ်သတ်စပ်နည်းတွင် ရေးစပ်ထားသော လက်ာတစ်ပုဒ်ကို ခေါင်းစီးတင်ပါသည်။

ဥပဒေပညာရှင်ဒေါက်တာတင်အောင်အေးက "ထိုလက်ာသည် သတ်ပုံမှန်ကန်ရေးဦးတည်ချက်ဖြင့် ရေးရုံသာမက တရားမှုခင်းစီရင်ရာတွင် ဓမ္မသတ်နှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်စေလိုရင်းကို တည့်တည့်ရှင်းရှင်း လိုရင်းညွှန်ပြထားသည်။ တစ်ရုံးတစ်ထုံး၊ တစ်ကျောင်းတစ်ဂါထာ၊ တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်း၊ အကွဲကွဲအပြားပြား၊ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ၊ အထွေထွေ အလီလီ၊ မညီညာသော တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဆန့်ကျင်လျက်၊ တရားဓမ္မသတ်နှင့်အညီ တရားစီရင်ခြင်းဟူသော ဥပဒေမူသဘောတရားကို လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်စေလိုဟန်ရှိ၏ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်"ဟု ရှုမြင်ပါသည်။

လက်ာသည် သတ်ပုံမှန်ကန်ရေးသက်သက်သာမဟုတ်ဘဲ တရားမှုစီရင်ရာတွင် ဓမ္မသတ်နှင့်အညီ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် တိုက်တွန်းထားသည်ဟု မှတ်ယူရပါသည်။

မိုင်းခိုင်းမင်းကြီး၏ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းအရ ဓမ္မသတ်ကျမ်းပေါင်း စောင်ရေ၁၇၅စောင်၊ ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဂါထာစုဏ္ဏိယပါဠိနိဿယရှိသည့် ဓမ္မသတ်ပေါင်း ၅၇-စောင်၊ ဓမ္မသတ်လက်ာပေါင်း ၁၆-စောင်၊ ဓမ္မသတ်ဖြတ်ထုံးပေါင်း ၈၂-စောင်၊ ဓမ္မသတ်တရားပုံပေါင်း စောင်ရေ၁၀-စောင်၊ ဓမ္မသတ်ခွဲပုံပေါင်း စောင်ရေ ၁၀-စောင် စုစုပေါင်း ၁၇၅-စောင်ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မသတ်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်သည်ဆိုရာတွင် တတ်ကျွမ်းမှု၊ မျှတမှု၊ စာနာမှု၊ အဂတိကင်းမှု၊ ရဲရင့်မှုတို့ပါဝင်ပါသည်။ တော်ရုံပညာ တော်ရုံစိတ်ဓာတ်ဖြင့် အဆုံးအဖြတ်မပြုနိုင်ပါ။ ထက်မြက်ထူးချွန်သောပညာနှင့် စိတ်ဓာတ်ရှိသူတို့သာ ဓမ္မသတ်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။

တရားရုံးများ လက်စွဲကို ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်က တတိယအကြိမ်တည်းဖြတ်ပြီး မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ထိုစဉ်က တရားသူကြီးချုပ်ဒေါက်တာမောင်မောင်က အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ပြု၍ အမှာစာရေးသားခဲ့ပါသည်။

"လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စည်းစနစ်သည် တည်နေသောတရားဥပဒေကို မှန်ကန်မြန်ဆန်စွာ ကျင့်သုံးရန်၊ အာနိသင် ထက်မြက်စေရန် ထောက်ကူပါသည်။ တရားဥပဒေက မည်ရွေ့မည်မျှပင် သင့်မြတ်နေစေ၊ ရုံးကို စီမံခန့် ခွဲရာတွင်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ချွတ်ချော်ခြင်း၊ ပျက်ကွက်ခြင်းရှိလျှင် တရားဥပဒေသည် သက်ဝင်လှုပ်ရှား၍ မနေ၊ စာရွက်ပေါ်တွင်သာ သက်မဲ့သဖွယ် ဖြစ်နေပါမည်"ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

တရားရုံးများလက်စွဲကို ၁၉၉၉ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ်တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေသောအခါ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ထိုစဉ်က တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုးက အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ပြု၍ အမှာစာရေးသားခဲ့ပါသည်။

"ယနေ့တရားစီရင်ရေးဆောင်ပုဒ်များတွင်လည်း "ဥပဒေနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ပါ၊ လုပ်ထုံးညီညီဆောင်ရွက်ပါ"ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်များမှာ အဓိကနေရာတွင် ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ လုပ်ထုံးညီညီဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် အမှားနည်းမည်။ အမှားနည်းလျှင် အမှန်နှင့်နီးစပ်၍ တရားဥပဒေသက်ဝင်လှုပ်ရှားလာမည်။ ပြည်သူအများက ယုံကြည်ကိုးစားရမည့် တရားစီရင်ရေးဖြစ်ထွန်းလာမည်"ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၈ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် တရားရေးဂျာနယ်(Judicial Journal) အတွဲ(၁)၊ အမှတ်(၁)ကိုထုတ်ဝေသည်။ ထိုဂျာနယ်တွင်ဦးကျော်(ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြည်ထဲရေး) က "အာဂလူ"ဟူသောဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးသားပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် တရားသူကြီးများ တရားနှင့်မညီ၍ တံစိုးစားခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားခြင်း၊ ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ရဲရင့်ပြတ်သားသောစာပိုဒ် တစ်ပိုဒ်ကိုရေးထည့်သတိပေးထားပါသည်။

"တရားသူကြီးများ တရားနှင့်မညီ၍တံစိုးစားခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားခြင်း၊ ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းသည် တိုင်းပြည်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများဖြစ်ကြသည်။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး လူ့အဆောက်အအုံကြီး ပျက်စီး ခြင်း၊ တိုင်းသူပြည်သားများ စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားပျက်ပြားခြင်း၊ တစ်တိုင်းပြည်လုံး လူမျိုးပါမကျန် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ပေသည်။"ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၀၃၄ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၂ ရက်နေ့တွင် "မဟာသီဟသူရဓမ္မရာဇာဘွဲ့"ခံ သတ္တမမြောက် ညောင်ရမ်းမင်းဆက်"နရာဝရမင်း"နတ်ရွာစံသည်။ ထိုမင်းသည် မိဖုရားမရှိ၊ ကိုယ်လုပ်မောင်းမမရှိ၊ သားတော် သမီးတော်မရှိ၊ ထီးမွေနန်းလျာ ဆက်ဆံမည့်သူမရှိသဖြင့် ထီးနန်းဆက်ခံမည့်သူကို ရွေးရန်အကြောင်းပေါ်လာသည်။

အတွင်းဝန်စည်သူနော်ရထာသည်"ယခုနောင်တော်ဘုရား နတ်ရွာစံချေပြီ။ အဆက်အခံသားတော် မြေးတော်လည်းမရှိ၊ မင်းညီမင်းသားတို့လည်းရိုးတူရွယ်မျှချည်းဖြစ်၍ ပြည်ထဲရေးမငြိမ်ရာ၊ ကျွန်တော်တို့ လျှောက်သည်ကို ယူတော်မူပါ"ဟု နှမတော် ရစိယပဘာကိုလျှောက်ပြီး သေနာပတိနန္ဒကျော်ထင်၊ ဗညားကျန်းတော၊ နေမျိုးကျော်ထင်၊ နေမျိုးနော်ရထာတို့နှင့်တိုင်ပင်၍ မင်းလျာရွေးသည်။

သီရိဓမ္မာသောကသည် ငြိမ်ဆိတ်ဆေးလေး၏။ ဓမ္မသတ်ပုံပြင်ရာဇဝင်ထုံးဟောင်း မကျွမ်းကျင်၊ မင်းသား စစ်သည်၊ ဗဟုသုတလေ့ကျွမ်း၏။ ကြက်တိုက်၊ အံခတ်သောက်စားမှု၌ ပျော်ရွှင်လေ့ရှိသည်။ မင်းရဲနရာမှာ မာန်ခက်ထန်သည်။ ရက်ရောကြမ်းကြုတ်သည်။ ပြည်ကြီးဝန်ကို မဆောင်နိုင်ရာ၊ ရမည်းသင်းစား မင်းရဲကျော် ထင်မူကား ခမည်းတော်ဘုရား ညီတော်နှမတော်မင်းနှစ်ပါးသားတော်လည်းဖြစ်သည်။ ဓမ္မသတ်ပုံပြင်ရာဇဝင်ထုံးဟောင်းလည်းကျွမ်းသည်။ စိတ်နှလုံးလည်းဖြူစင်သည်။ ယဉ်ကျေးသည်၊ သစ္စာစကားအမှန်အကန်လည်း သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ ဣန္ဒြေနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဟုစိတ်ညီကြ၍ မင်းရဲကျော်ထင်ကိုရွေး၍ မင်းအဖြစ်တင်မြှောက်သည်။

ဤတွင် အမျိုးမြတ်ခြင်း၊ ဓမ္မသတ်ပုံပြင်ရာဇဝင်ထုံးဟောင်း ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ စိတ်နှလုံးဖြူစင်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးခြင်း၊ မှန်သောသစ္စာစကားကို ဆိုခြင်း၊ ဣန္ဒြေနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အချက်တို့ဖြင့် မင်းလျာကိုရွေးသည်မှာမြင်သာသည်။ ထိုသို့သော မင်းမှသာလျှင် တရားကိုဓမ္မသတ်နှင့်အညီ ဖြောင့်မတ်စွာ စီရင်နိုင်သည်။ ပြည်သူတို့ စိတ်ဝမ်းကို အေးချမ်းအောင်အုပ်ချုပ်နိုင်သည်။

မနုဝဏ္ဏနာဓမ္မသတ်တွင် တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၁၂ပါးကို ဖော်ပြထားပါသည်။

၁။ ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း
၂။ ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း
၃။ မောဟာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း
၄။ ဘယာဂတိသို့မလိုက်ခြင်း
၅။ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်ခြင်း
၆။ ကောင်းစွာဆိုလေ့ရှိခြင်း
၇။ တရားစောင့်ခြင်း
၈။ စကားမှန်ခြင်း
၉။ တည်ကြည်ရဲရင့်ခြင်း
၁၀။ တော်တည့်ဖြောင့်သားခြင်း
၁၁။ လိမ္မာခြင်း
၁၂။ သီလကိုချစ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

မနုကျယ်ဓမ္မသတ်တွင် တရားသူကြီးမဖြစ်ထိုက်၊ မမြှောက်ထိုက်သူခုနစ်ပါးကို ဖော်ပြထားပါသည်။

၁။ အမျိုးမြတ်သူကိုလိုက်၍ မနိုင်ဘဲ အနိုင်ပေးခြင်း
၂။ ကြေးငွေပဏ္ဏာတံစိုးများပေး၍ ရှုံးမည့်သူကိုအနိုင်စီရင်ခြင်း
၃။ ဆွေမျိုးသားချင်းဖြစ်၍ ရှုံးမည့်သူကိုအနိုင်ပေးခြင်း
၄။ သေဘေး၊ ပျက်ဘေးကိုကြောက်၍ ရှုံးမည့်သူကိုအနိုင်ပေးခြင်း
၅။ ရန်သူဖြစ်သည်ဟု နိုင်အံ့သည်ကို အရှုံးပေးခြင်း
၆။ ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို မသိမမြင်၍ စီရင်သောသူ
၇။ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကိုသိလျက် လောဘနိုင်ငံသို့လိုက်၍ ရှုံးစေဟုအာဏာပေး၍ ငြိမ်းခြောက်စီရင်သည်တွင် မဟုတ်သည်ကို ပြီးစေတတ်သူတို့ဖြစ်ပါသည်။

တရားဓမ္မသတ်ကို ကျက်မှတ်လေ့လာသိရှိရုံမျှနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ အဆုံးအဖြတ်မပြုနိုင်ပါ။ သီလ၊ သိက္ခာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရှိရန်လည်း လိုပါသည်။ တရားရေးဝန်ထမ်းတို့ကို ရွေးချယ်ခန့်ထားရာတွင် အသက်နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်မကျော်ရဟူသော ကန့်သတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်၍ အသက်နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့်ပြီး သုံးဆယ်နှစ်ထက်မကျော်ရဟူသော ကန့်သတ်ချက်ဖြင့် အစားထိုးရန်လိုပါသည်။ လောကကြောင်း၊ ဓမ္မကြောင်းကို အတော်အတန်ထဲထဲဝင်ဝင်သိမှ စာနာစိတ်ရှိပါသည်။ စာနာစိတ်ရှိမှ တရားကိုဖြောင့်မတ်စွာစီရင်နိုင် ပါသည်။

တရားဆုံးဖြတ်ဓမ္မသတ် မတ်မတ်ဖြောင့်စေချင်သော စိန္တကျော်သူ ဦးဩကိုဦးခိုက်၍ တရားစီရင်မှုအပေါ် တွင် အများအမြင် ကြည်လင်စေလိုသော ဆန္ဒနှင့်ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မောင်လှိုင်ထွေး(ဥပဒေ)

ကုလသမဂ္ဂ ဗတ်တာသစ်

မောင်နှစ်သိမ့်(တောင်ကုတ်)

> အင်ဒိုနီးရှား ကုလမျှား
> အရှေ့တီမော ပဲ့ထွက်သွား။
>
> ယူဂိုဆလားဗီးယား ကုလမျှား
> ကိုဆိုဗိုဟာ ပဲ့ထွက်သွား။
>
> မြန်မာပြည်အား ကုလမျှား
> အချုပ်အခြာအာဏာ သတိထား။
>
> အားနာကြောက်ရွံ့ လျှော့ပေးလျှင်
> ရခိုင်နယ်မြေ ပဲ့လိမ့်မြင်
> မဆင်မခြင် ဖိလာက
> စကောရိုက်ကာ နှင်ပါဗျ
> ပြည်သူအားလုံး အာသီသ။ ။

မောင်နှစ်သိမ့် (တောင်ကုတ်)

www.free4readers.com

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မြောင်းမြမြို့တွင် ဧပြီ(၁၀)ရက် နံနက်ပိုင်း ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒေသခံပြည်သူများ တွေ့ဆုံပွဲတွင် ဒေသခံတွေက 'လူနာများအနေဖြင့် အစိုးရဆေးရုံများမှ ဆေးများကိုအလွယ်တကူရရှိ' ဟုပြောဆိုတင်ပြ ဆွေးနွေးကြသည်ကို ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာ မြင့်ထွေးက 'ဆေးမရဘူးဆိုတာတော့ သိပ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ တော်တော်များများ အလျှံအပယ်ပါ။ များလွန်းအားကြီးလို့ မသုံးနိုင်တဲ့အတွက် Expire ဖြစ်တဲ့ဆေးတွေတောင်ကျွန်တော်တို့တွေ့ပါတယ်။ တော်တော်များများရပါတယ်။ မရဘူးဆိုတာ နည်းနည်းရှားရှားပါးတဲ့ဆေး၊ ကင်ဆာ ရောဂါဆေး၊ အဲ့ဒါပဲ။' ဟုရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ဆေးရုံတွေနဲ့ နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ ဆက်ဆံရသော ပြည်သူတို့သာ အခြေအနေမှန်ကို အသိ ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီး၏အထက်ပါ ရှင်းလင်းချက်တွင် အလွန်မှန်သော အချက်တစ်ချက် ပါပါသည်။ 'Expire ဖြစ်တဲ့ ဆေးတွေတောင် ကျွန်တော်တို့တွေ့ပါတယ်'ဆိုတာပါပဲ။ နယ်ဆေးရုံတွေမှာ ဆေးတွေက ပိုတောင် Expire ဖြစ်နေပါတယ်။ ကုန်အောင်မသုံးနိုင်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မသုံးရလို့ပါ။ သုံးရအောင်ထုတ်မပေးဘဲ ဆေးစတိုထဲမှာ သိမ်းထားရင်းနဲ့ Expire ဖြစ်သွားရတာပါ။ နယ်ဆေးရုံအချို့မှာ ဆေးစတိုးကိုတောင် ပုံမှန်မစစ်ဆေးတာတွေရှိတယ်လို့ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတချို့ ပြောတာကိုကြားဖူးပါသည်။

ပြည်သူ့ဆေးရုံကဆေးဝါးတွေ လူနာတွေအတွက် ဖြစ်ပါစေ

ကျော်မှူးထွန်း

တစ်ခါက ကျွန်တော့်ကလေးအတွက် အရပ်ခေါ် နာနတ်သီးအားဆေး သုံးပုလင်းကိုဆေးရုံကရခဲ့ဖူးပါတယ်။ ပုလင်းမှာ နာနတ်သီးပုံပါ၍ နာနတ်သီးအားဆေးဟုခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူကို စေတနာထားတယ်၊ အားဆေးတွေပေါပေါသီသီပေးတယ်ဆိုပြီး ကြည်နူးမိခဲ့ပါသည်။ ဒါပေမယ့် Expiry daty ကိုကြည့်တော့ရက်ပိုင်းပဲလိုပါတော့တယ်။ ရက်ပိုင်းအတွင်း သောက်လို့မကုန်ဘဲ လွှင့်ပစ်ရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အသုံးတည့်တည့်မတည့်တည့် သက်တမ်းကုန်ခါနီးမှ ဆေးကုန်သွားအောင်၊ သုံးစွဲမှုပြနိုင်အောင်ထုတ်ပေးခဲ့သဘောပါပဲ။ အစောပိုင်းက ထုတ်မပေးဘဲ ရက်ကုန်ခါနီးမှ ဟိုလူနာသုံးပုလင်း၊ ဒီလူနာလေးပုလင်း စသည်ဖြင့် ထုတ်ပေးနေကြသည်မှာ လူနာကို ဆေးကုရာမရောက်သည့်အပြင် လူနာတို့အနေ ဖြင့် မလိုအပ်ဘဲ ပိုသောက်မိကြပါက ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးကိုပင် ခံစားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူကိုပေးရမှာတွန့်နေ၍ ထားရင်းထားရင် ရက်လွန်သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အစားအစာကို လူကြွေးရမှာစိုး၍ ထားရင်းထားရင်း သိုးသွားကာ ခွေးပင်မစားရဘဲ လွှင့်ပစ်လိုက်ရ သည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ဆေးဝါးမျာ အသုံးမပြုလိုက်ရဘဲ Expire ဖြစ်သွားရသည်မှာ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများ လေလွင့်ရသည့်အတွက် လွန်စွာနှမြောဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ ဆင်းရဲသော တိုင်းပြည်လည်းဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူတို့အတွက် လွန်စွာ နစ်နာလှပါသည်။ "ဘာကျေးဇူးခံ ကျေးဇူးတရားမှ မရှိတဲ့သူတွေကို အလကားလုပ်ပေးနေရတယ်၊ ဆေးဝါးအလကားပေးနေရတယ်"ဟု လူနာတွေအပေါ် သဘောထားသူများလည်းရှိနေကြသည်။ ကိုယ့်ပစ္စည်းမဟုတ်ပါဘဲနှင့် လူနာများကိုဆေးဝါးများပေးရသည်ကို တွန့်တိုနေသူများကိုလည်း တွေ့ဖူးပါသည်။ နိုင်ငံသားတိုင်းပိုင်သည့်ပစ္စည်းကို နိုင်ငံသားများ ကိုလိုအပ်ပါက ပေးရမည်သာဖြစ်ပါသည်။ မွေးလူနာတွေကိုဆိုလျှင် "နင်တို့အညစ်အကြေးကိုကိုင်ပေးရတယ်"ဆိုပြီး လူနာနှင့်လူနာရှင်တို့ကို ရင့်ရင့်သီးသီးပြောသူများလည်း နယ်ဆေးရုံအချို့တွင် ရှိနေပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများဖြစ်သည့်အတွက် လုပ်စရာရှိသည်များကိုတော့ လုပ်ပေးရမည်သာဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူတို့လည်း ထိုက်သင့်သော နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးတော့ရသင့်လှပါသည်။ ပြည်သူဟူသည် အပေါင်းအစုဖြစ်၍အလေးအနက်ပြုအပ်လှပါသည်။ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများကိုသုံး၍ အစိုးရယန္တရားကြီးတစ်ခုလုံးကို လည်ပတ်နေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတမှစ၍ အောက်ခြေဝန်ထမ်းအထိ ပြည်သူပေးသောလစာကို စားသုံးနေသူများဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ထမ်းတို့အနေဖြင့် ပြည်သူပေးသောလစာကို စားနေကြသူများဖြစ်သည်ဟု မခံယူနိုင်ကြ၍ အပြုအမူတို့လွဲချော်နေဟန်ရှိပါသည်။ ထိုသူတို့ထံတွင် မေတ္တာတရားများ ကိန်းအောင်းလာပါစေဟု ဆုတောင်းရပါသည်။

နယ်ဆေးရုံများတွင် ခရမ်းဝတ်သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်းမှစ၍ ဆေးရုံဝန်ထမ်းအသီးသီးတို့က မိမိတို့ လိုအပ်သောဆေးဝါးများကို နားလည်မှုနှင့်ယူကြသည်များလည်းရှိနေပါသည်။ (အချို့ဆိုလျှင်ပြင်ပတွင် လုပ်စားဖို့ပင် ပုန်လျှိုးကွယ်လျှိုး ယူငင်ကြသည်များလည်း ရှိနေပါသည်။) စာရင်းဇယားတော့ရေးမှတ်ကြသည်။ လူနာများအတွက် ဆေးသုံးစွဲမှု စာရင်းကိုအထက်သို့တင်ပြနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုဝန်ထမ်းများသည်လည်း ပြည်သူများပင်ဖြစ်၍ မကျန်းမာပါက ပြည်သူ့ဆေးရုံက ဆေးဝါးများနှင့်ကုသခွင့် ရှိသည်ကို လက်ခံပါသည်။ ထို့အတူ အရပ်သားလူနာများကိုလည်း ဆေးဝါးများကို မတွန့်မတိုဘဲပေးသင့်လှပါသည်။ ကျွန်တော့်အမေက ကျန်းမာရေးဌာနတွင် ခရမ်းဝတ်သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်း လုပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အမေ တို့ခေတ်က "ဆေးဝါးတွေကို အလွယ်တကူယူလို့မရဘူး"လို့ပြောဖူးပါသည်။ ယခုခေတ်တွင် ဆေးဝါးအလျှံ အပယ်ရှိသဖြင့် ယူကြဟန်တူပါသည်။ ခွဲမွေးပေးလျှင် ပိုက်ဆံပိုတောင်းကောင်းမှန်းသိ၍ ခွဲမွေးဖို့ချည်း ပြင် ဆင်နေသည့် ဆရာဝန်များလည်း နယ်ဆေးရုံအချို့တွင် ရှိနေပါသည်။ မွေးလူနာတို့ထံမှ ပိုက်ဆံယူပြီး ဆရာဝန်၊ ဆရာမနှင့် ဝန်ထမ်းတို့ခွဲဝေယူနေကြသည်များလည်း နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံအချို့တွင် ရှိနေပါသည်။ ပိုက်ဆံရမှန်းသိသောကြောင့်၊ ပိုက်ဆံတောင်းကောင်းမှန်းသိသောကြောင့် မွေးလူနာဆိုလျှင် ပျာပျာသလဲကြိုကြသည်။ အခြားလူနာဆိုလျှင် ကြိုသူပင်မရှိကြပါ။ ဂျမခါနာ(သားဖွားဆေးရုံ)ဟုပင် ပြည်သူများခေါ်နေ ကြရသည့် နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံအချို့ရှိနေပါသည်။ အမေတို့ခေတ်က ဆရာဝန်၊ ဆရာမတွေက လူနာရှင်ဆီက ပိုက်ဆံရတယ်ဆိုတာမရှိဘူး။ လူနာရှင်က စေတနာရှိလို့ ဝယ်ကျွေးတာလောက်တော့ ဆရာဝန်၊ ဆရာမနှင့် ဝန်ထမ်းတွေ စားကြရတယ်လို့ အမေပြောတာကို ကြားဖူးသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့်တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၇၀)ဘီလီယံခန့် တန်ဖိုးရှိဆေးဝါးများကို ဝယ်ယူထားသည့်အတွက် ဆေးရုံများတွင် ဆေးတော်တော်များများရပြီး ခတ်ခွဲခန်းများတွင်ဆိုလျှင် ဆေးအားလုံးနီးပါးကို အလကားပေးကာ လုံးဝပိုက်ဆံမယူကြောင်း၊ နောက်ဆုံးပေါ်ကုထုံးများအတွက်သာ ပိုက်ဆံယူကြောင်း ဒေါက်တာမြင့်ထွေးကဆိုပါသည်။ ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးစရိတ်အတွက် ယခင်ထက် ငွေကြေးပိုမိုသုံးစွဲပေးနေ၍ အစိုးရကို ကျေးဇူးတင်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ဆေးဝါးများကို ပြည်သူများပြည့်ပြည့်ဝဝ မသုံးရဘဲ ဆေးဝါးများ Expire ဖြစ်ကာလေလွင့်မှုများစွာဖြစ်နေ၍ ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲမှု ရှိသလောက်ထိရောက်မှုမရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်မှာတော့ နိုင်ငံနှင့်ပြည်သူအတွက် နစ်နာလှပါသည်။

နိုင်ငံနှင့်ပြည်သူကို မေတ္တာထားသော၊ ပြည်သူ့စကားကို အလေးထားသော၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးသော နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ဝန်ကြီး၏ရှင်းလင်းချက်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပုံမှာ လေးနက်မှုရှိလှသည်။ "ဗဟိုကချပေးတဲ့ ဆေးတွေဟာလုံလုံလောက်လောက်တင်မဟုတ်ဘူး၊ များလွန်းလို့ Expireဖြစ်တယ်တဲ့။ ဆိုတော့ တိုင်းနဲ့ပြည်နယ်ဆေးရုံတွေကို ရောက်ရဲ့လားဆိုတာ ကြည့်ပေးဖို့လိုပါတယ်။ ဆေးရုံများတွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသုံးစွဲမှု ရှိ/မရှိကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များက ပြန်လည် ကြည့်ရှုရန် လိုအပ်ပါတယ်"ဟု လေးလေးနက်နက် မှာကြားသွားသည်မှ ထိရောက်မှန်ကန်လွန်းလှပါသည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအပေါ်ထားသောမေတ္တာ၊ စေတနာတို့ကိုတန်ဖိုး ထားလေးစားကြလျက် သူညွှန်ကြားသည့်အတိုင်းကို သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့က တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆောင်ရွက်ပေးကြပါက လူနာများသည် ဆေးဝါးများကို အမှန်တကယ် သုံးစွဲခွင့်ရကြပေလိမ့်မည်။ ဆေးဝါးများ Expire ဖြစ်ခြင်းမှလည်းကင်းဝေးကာပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများကိုလည်းအလဟဿမဖြစ်စေတော့ဘဲ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအတွက် အသုံးပြုသော ဘဏ္ဍာငွေများသည် သုံးရင်သုံးသလောက် ထိရောက်သွားပေလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

ကျော်မှူးထွန်း

စာမျက်နှာ (၁၃) မှ အဆက်... ပညာရှင်တို့၏တောင်သမန်ဝန်းကျင်...တင်ထွန်း(မန္တလေး)

ဘုရား။ ဆရာတော်နဲ့တွေ့ချင်တာတဲ့ဘုရား၊ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း ထဲကပဲ'

'ဘယ်သူများပါလိမ့်'ဟုဆိုကာ ဆရာတော်က ထိုင်၍ကန်တော့နေသော ကျွန်တော့်ကိုကျော်၍ ကျောင်းပေါက်ဝသို့ လှမ်းကြည့်သည်'

'ဆရာတော် ဦးပညာ၊ ကျွန်မကို မှတ်မိလားဘုရား'

'ကောင်းကောင်းမှတ်မိတာပေါ့၊ ဒီကိုလာရင် စာရေးဆရာ တက္ကသိုလ် မောင်စောလွင်နဲ့ ပါလာတတ်တဲ့ ပြင်သစ်အမျိုးသမီးကြီးပဲ။ မြန်မာစာဆရာမ, ကြီး မဒမ်ဘဲနိုမဟုတ်လား'

'ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။ နေကောင်းတာတွေ့ရလို့ ကျွန်မဝမ်းသာလိုက်တာ။ အမကြီး ဒေါ်အမာဆီလည်းဝင်ခဲ့တယ်။ ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ 'ပုဂံလက်သစ်နှင့် ပုဂံအနုပညာတန်ဖိုးထိန်းရန်' ဆောင်းပါးပါတဲ့ စာအုပ်ကလေးလက်ဆောင်ပေးချင်လို့။ ဆရာတော်အတွက်လည်း ယူလာတယ်။'

ဆရာမကြီးက ကျန်းမာရေးတယ်ကောင်းတာပဲ။ ဆရာမကြီးမိတ်ဆွေ မောင်စောလွင် ဆုံးသွားတာ သိတယ်နော်။'

'သိတယ်လေ၊ ကျွန်မဖြင့် စဉ်းစားမိတိုင်းသတိရတယ်။ သိပ်သဘောကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်'

'နေဦး၊ ဆရာမကြီးက ကျွန်တော့်ကို စာအုပ်လက်ဆောင်ပေးတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော်ရေးတဲ့ 'တောင်သမန်ဝန်းကျင် သမိုင်းဝင်နေရာများ'စာအုပ်ဆရာမကြီးကို လက်ဆောင်ပေးဦးမယ်'

ဆရာတော်သည် ပြောပြောဆိုဆို သူ၏စာအုပ်ကို မဒမ်ဘဲနိုအား ပေးလိုက်သည်။ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြောနေကြသည်။

'ဆရာမကြီးကို ပြစရာတစ်ခုရှိတယ်'

'ဘာများပါလိမ့်'

'လာလိုက်ခဲ့' ဟုဆိုကာ ဆရာတော်က တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက်အရှေ့ပေါက်မှလမ်းကိုဖြတ်ကူး၍ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ကျောင်းတိုက်နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် ခတ်ပေါင်းစုစေတီပရိဝုဏ်ထဲ မည်စည်ပင်နှင့် အုတ်ခုံငယ်ရှေ့၌ ရပ်လိုက်သည်။

'. . . အဲဒါ ဆရာမကြီးသူငယ်ချင်း ကိုစောလွင်ကွယ်လွန်လို့ အမှတ်တရ စိုက်ပျိုးထားတဲ့ မည်စည်ပင်လေ'

'အော်၊ သစ်ပင်တောင်အတော်ကြီးနေပြီပဲ။ သူ့မိတ်ဆွေတွေက သူကိုအတော်ချစ်ခင်ကြတယ်နော်'

'ဟုတ်တယ်၊ အုတ်ခုံလေး ထပ်ဖြည့်ထားတာ၊ မကြာသေးဘူး'

'ဒါဆိုရင် ဆရာတော်ဦးပညာရယ်၊ မွန်စီယာရယ်၊ မဒမ်ရယ်၊ နောက်ပြီး သူငယ်ချင်း တက္ကသိုလ်မောင်စောလွင်ရဲ့ အမှတ်တရသစ်ပင်ရယ်အတူတွဲဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်ပြုပါ။ ဆရာတော့်လက်ရာ 'တောင်သမန်ဝန်းကျင်' စာအုပ်ကလေးကိုလည်း လက်ထဲမှာအမှတ်တရ ကိုင် ထားပါရစေဘုရား'ဟု လမ်းသွားလမ်းလာတစ်ဦးအား အကူအညီတောင်း၍ အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ခေါက်မဒမ်ဘဲ နို မြန်မာနိုင်ငံသို့ပြန်လာသောအခါ ဆရာတော်ဦးပညာကို ထိုဓာတ် ပုံပေးဖြစ်သည်။ ယနေ့တိုင်အောင် ဆရာတော်သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်းတွင်းစားပွဲပေါ်တွင် မြင်တွေ့နိုင်သည်။ ကျောင်းအဝင်ဝ စက္ကူပန်းပင်ရိပ်က အေးမြသကဲ့သို့ ကျောင်းဝင်းတောင်ဘက်ခြမ်း သူဌေးဘုရားရင်ပြင်တော်နှင့် စေတီရိပ်က အေးမြလှသည်။ သက်ရှိပညာရှင်တို့ ဆုံစည်းကြသောနေရာဖြစ်သကဲ့သို့ ကွယ်လွန်သူ ပညာရှိတို့အား စဉ်ဆက်မပြတ် ဂုဏ်ပြုမော်ကွန်း ထိုးသော နေရာဖြစ်သည်။ တောင်သမန်အင်းစောင်းက ပညာရှင်တို့၏ သာယာသောကွန်းခိုရာဖြစ်သည်၊ ခိုလှုံရာဖြစ်သည်၊ ကွန်သာယာဖြစ်သည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်/ တင်ထွန်း(မန္တလေး)

နှလုံးအားသန်စွမ်း သင်ကျန်းမာစေသည်
ဗူးသောရာသီဥတုနှင့် သင့်တော်ဆုံးမြန်မာ့ဆေး

ဇီဝက+ပြည်လုံးချမ်းသာ

(၁) အမောလုံ၊ နှလုံးအားတိုးဆေး အသီ
(၂) အမောလုံ၊ နှလုံးအားတိုးဆေး အမှုန့်
(ဆေးခန်းသုံးကုဆေး)

မောခြင်း၊ မူးခြင်း၊ ရင်ခုန်ခြင်း ၊နှလုံးတုန်ခြင်း၊ ချွေးစေးပြန်ခြင်း ၊နှလုံးအားနည်းခြင်း၊ ရင်ထဲတလှပ်လှပ်ဖြစ်ခြင်း၊ စားမဝင်အိပ်မပျော်ခြင်းများ အတွက် သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

ဇီဝက ပြည်လုံးချမ်းသာ
တိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဆေးကုသန်း
အမှတ် ၁၉၊ သီတာလမ်း၊ ဖလွန်မြို့
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ဖုန်း- ၀၄၄ ၃၅၀၇၈ ၊ ၀၉ ၂၆၁၃၉၆၅၄၄ ၊ ၀၉ ၂၅၀၇၄၂၄၅၆ ၊ ၀၉ ၂၅၀၇၄၂၄၅၄၊ ၀၉ ၂၅၀၁၁၅၉၃၇

www.free4readers.com

ယောနသံစင်ရော်

Richard Bach's Jonathan Livingston Seagull

ဘာသန်း (ဓမ္မိက) မြန်မာပြန်သည်။

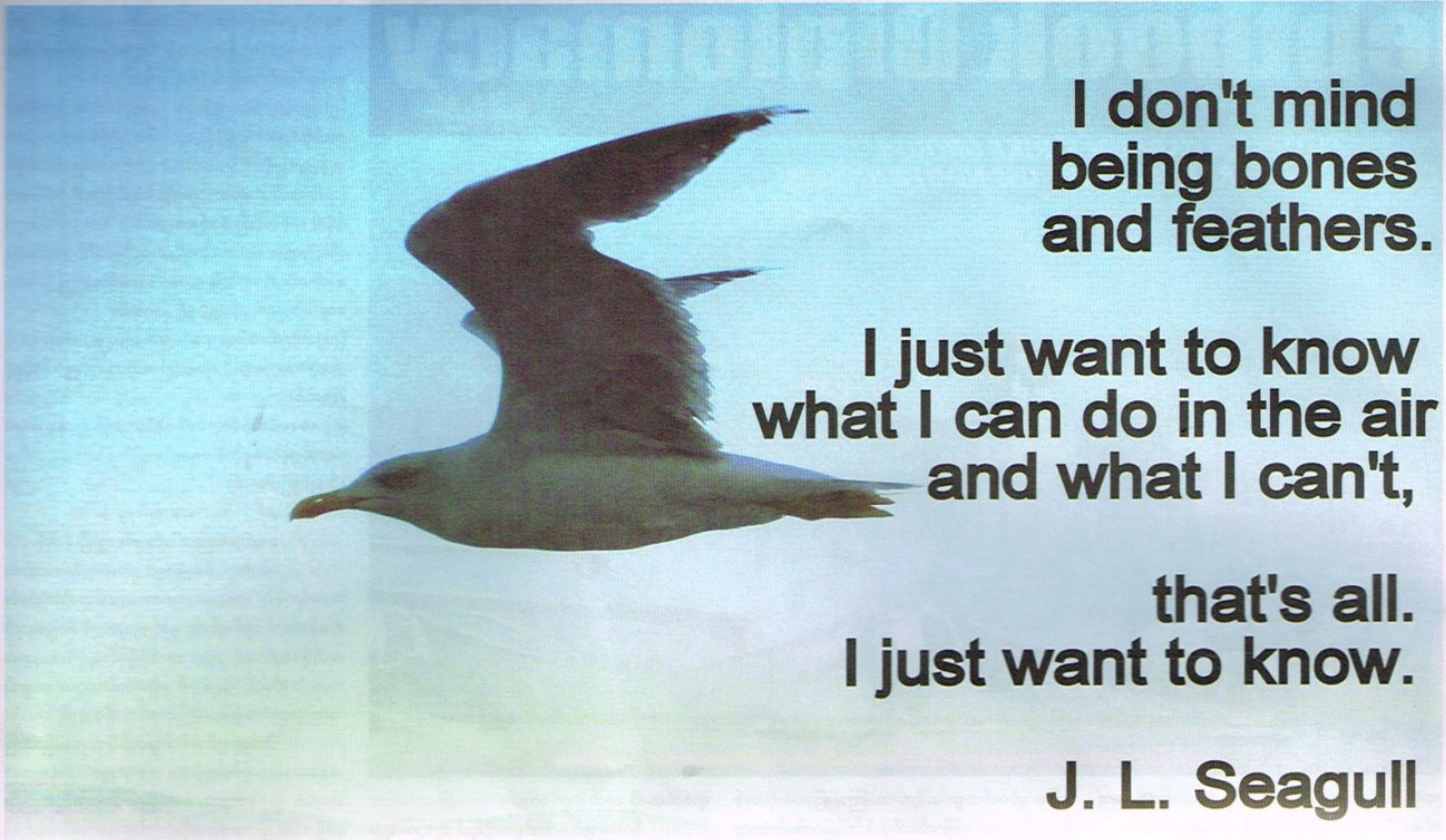

ယောနသံ၏ ပြည်တော်ပြန်နောက်ပိုင်း တစ်လအကြာတွင် ငှက်အုပ်ကြီးထဲမှ ငှက်တစ်ကောင်သည် ကြားနေမှုဥပဒေကိုဖြတ်ကျော်၍ ယောနသံထံ ပျံခြင်းအတတ်ကို လေ့လာသင်ယူလိုကြောင်းဖြင့် ခယဝပ်တွားလာ၏။ တဲ့ရင်းလိုးဝဲလ်စင်ရော်ပင် ဖြစ်၏။ ငှက်အုပ်သည် သူ့အား ရှုတ်ချခြင်း၊ အကြဉ်ခံတံဆိပ်ခတ်ခြင်း ပြု၏။ သူသည် ယောနသံ၏ရှစ်ကောင်မြောက်တပည့် ဖြစ်၏။

နောက်တစ်ညတွင် ငှက်အုပ်ကြီးအတွင်းမှ ကတ်မေးနဒ်စင်ရော်သည် သူ့လက်ဝဲဘက်တောင်ပံကို တရွတ်ဆွဲလျက် ထိုယိမ်းဤယိမ်းဖြင့် သောင်ပြင်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ယောနသံ၏ခြေရင်းတွင် ပြိုလဲဝပ်ဆင်းကာ သေလုမြောပါးအသံမျိုးဖြင့် 'ကယ်တော်မူကြပါခင်ဗျာ၊ ပျံခြင်းအတတ်ထက် ကျွန်တော် ပိုပြီးလိုချင်တာ တခြားဘာမှမရှိပါဘူး'ဟု တိုးတိုးလေးပြော၏။

ယောနသံက ဤသို့ သူ့အားပြော၏။ 'ဒီလိုဆို လိုက်ခဲ့ . . ။ ငါနဲ့အတူ မြေကြီးမှအပေါ်သို့ တက်လိုက်ခဲ့၊ ငါတို့ စပျံကြရအောင်၊

'ဆရာ . . ဆရာ မသိသေးဘူးထင်တယ်၊ ကျွန်တော့်အတောင်၊ ကျွန်တော် ဒီအတောင်ကို လှုပ်လို့မရဘူး'

'မေးနဒ်စင်ရော်၊ မင်းဟာမင်းပဲ ဖြစ်နိုင်အောင် မင်းဟာ မင်းကိုယ်အစစ်ဖြစ်နိုင်အောင် ဒီမှာ အခုလွတ်မြောက်နေပြီကော၊ မင်းရဲ့လမ်းပေါ်မှာ မင်းကို ဘာကမျှ တားဆီးခြင်းမလုပ်နိုင်တော့ဘူးကွ၊ ဒါဟာ မဟာစင်ရော်ကြီးတွေရဲ့ နိယာမဥပဒေပဲ၊ တကယ်ကိုရှိတဲ့ဥပဒေကွ'

'ကျွန်တော် အခုပျံနိုင်ပြီလို့ ပြောနေတာလား ခင်ဗျာ'

'မင်း လွတ်မြောက်နေပြီလို့ ငါပြောတာ'

ရုတ်ခြည်းပင် မေးနဒ်စင်ရော်သည် တောင်ပံများကိုဖြန့်လျက် ညအမှောင်၏လေထုထဲသို့ တက်လေ၏။ သူသည် အမြင့်ပေးငါးရာမှ တစ်အားကုန် ဤသို့ ဟစ်ကြွေးလိုက်၏။

'ငါ ပျံနိုင်ပြီ၊ ဟေ့ နားထောင်ကြစမ်း၊ ငါပျံနိုင်သဟေ့'၊ အောက်မှ ငှက်အုပ်ကြီးသည် ဤသူ့အသံကြောင့် အိပ်ရာမှနိုးလာကြ၏။

ငှက်အုပ်ထဲမှ ငှက်များသည် တဖြည်းဖြည်း ယောနသံရှိရာသို့ တစ်ကောင်စ၊ နှစ်ကောင်စ ရောက်နေကြ၏။ နေထွက်ချိန်ရောက်သော် တပည့်များဝိုင်းရပ်နေသော စက်ဝိုင်းအပြင်ဘက်ပတ်ပတ်လည်တွင် စင်ရော်ပေါင်း တစ်ထောင်နီးပါးရှိ၏။ သူတို့သည် မေးနဒ်စင်ရော်ကို မယုံနိုင်သောမျက်စိဖြင့် ကြည့်နေကြ၏။ သူတို့ကို အခြားစင်ရော်များမြင်သွားကြမည်ကိုလည်း သူတို့ မကြောက်ကြတော့၊ ယောနသံစင်ရော်၏စကားများကိုလည်း နားလည်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်နေကြကုန်၏။

ယောနသံသည် အလွန်တရာမှ ရိုးရိုးစင်းစင်း ဖြစ်သော အကြောင်းအရာများကို ပြောဆို၏။

'စင်ရော်တစ်ကောင်အဖို့ ပျံခြင်းအတတ်ပညာဟာ လျော်ကန်တဲ့အတတ်ပဲ၊ စင်ရော်မျိုးရဲ့သဘာဝအစစ်အမှန်ဟာ လွတ်မြောက်ခြင်းတရားပဲ၊ အဲဒီလွတ်မြောက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်တဲ့အရာဟူသရွေ့ကို ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အယူသီးမှုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အချုပ်အချယ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ထုံးတမ်းအရ နည်းစနစ်ဓလေ့အမူအရာ အပြုအကျင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်အသွင်ဘယ်ပုံနဲ့ရှိနေတာပဲဖြစ်ဖြစ် ပယ်ချစွန့်ပစ်ရမယ်'

'ပယ်ချစွန့်ပစ်ရမယ်' ငှက်အုပ်စုထဲမှ အသံတစ်သံထွက်လာ၏။ 'ငှက်အုပ်ကြီးရဲ့ ဥပဒေဖြစ်နေလည်းပဲ ဒီလိုပဲ လုပ်ရမှာလား၊'

ယောနသံက ဤသို့ဖြေကြား၏။ 'လွတ်မြောက်ရေးသို့ပို့ဆောင်တဲ့ဥပဒေသာ တစ်ခုတည်းသောဥပဒေအစစ်ဖြစ်တယ်ကွ၊ ဒါကလွဲလို့ တခြားဥပဒေအသစ် မရှိ'

အခြားအသံတစ်သံကလည်း ဤသို့ ဆိုသေး၏။ 'ကျုပ်တို့လည်း ခင်ဗျားလိုပဲ ပျံနိုင်မယ်လို့ ခင်ဗျားဘာကြောင့် ပြောနိုင်သလဲ၊ ခင်ဗျားဟာ တခြားစင်ရော်တွေထက် ပိုပြီးထူးခြားတယ်၊ ပါရမီလည်းရှိတယ်၊ နတ်ဒေဝါမျိုးလည်း ဖြစ်တယ်၊ တခြားငှက်တွေထက်လည်း မြတ်တယ်၊'

'ဒီလိုဆို ဖလက်ချာ၊ လိုးဝဲလ်၊ ချာရိုလင် စင်ရော်တို့ကို ကြည့်လိုက်စမ်း၊ သူတို့ကိုလည်း ထူးတယ်၊ မြတ်တယ်၊ ပါရမီရှိတယ်လို့ ဆိုဦးမှာလား၊ စင်စစ်တော့ သူတို့ဟာ ကျုပ်လို၊ ခင်ဗျားတို့လိုပါပဲ၊ ဘာမှ ပိုမထူးပါဘူး၊ ခင်ဗျားတို့နဲ့ သူတို့မှာ ခြားနားချက်တစ်ခုတည်းပဲရှိတယ်၊ တစ်ခုတည်းဆိုမှ တစ်ခုတည်းပဲ၊ အဲဒီခြားနားချက်ကတော့ သူတို့ဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ စင်စစ်ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ စနားလည်ကြပြီး အဲဒီနားလည်တဲ့ဟာကိုလည်း သူတို့ဟာ စပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးနေကြတယ်'

ဖလက်ချာစင်ရော်မှတစ်ပါး အခြားစင်ရော်အားလုံးသည် နေမထိ၊ ထိုင်မသာ၊ တလှုပ်လှုပ်တရွရွ ဖြစ်ကုန်၏။ သူတို့လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြသမျှ အားလုံးသည် ဤသည်မှလွဲ၍ တခြားဘာမျှမဟုတ်ပါကလားဟု သူတို့ ခုမှ သဘောပေါက်ကြကုန်၏။

ငှက်များသည် အစုလိုက် အပြုံလိုက် နေ့စဉ်နေ့တိုင်းလာ၍ မေးခြင်း၊ ကြည်ညိုခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း လုပ်ကြကုန်၏။

တစ်နံနက်တွင် အထက်တန်းအမြင့်ပျံပုံလေ့ကျင့်ခန်းပြီး၍ ဖလက်ချာက ယောနသံအား ဤသို့ ပြော၏။

'ခင်ဗျားဟာ မဟာစင်ရော်ကြီးရဲ့သားတော် ဟုတ်ရင် ဟုတ်၊ မဟုတ်ရင် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင် ရှေ့ရောက်နေတဲ့စင်ရော် ဖြစ်ရမယ်လို့ ငှက်အုပ်ထဲမှာ တီးတိုးပြောနေကြတာ ကြားခဲ့ရတယ်'

ယောနသံသည် သက်ပြင်းချလိုက်၏။ ဒါဟာ နားမလည်မှုရဲ့ ဘေးဒဏ်အပြစ်ဆိုးထင်ပါရဲ့၊ ပင်လယ်စင်ရော်တွေဟာ ခက်သားပဲ၊ သူတို့ဟာ မလိုတစ်မျိုး၊ လိုတစ်မျိုးကွ၊ လိုရင် သူတို့က မင်းကို ဘုရားလို့သမုတ်ကြမယ်၊ မလိုရင် မာရ်နတ်လို့ ခေါ်ကြပြန်တယ်၊ ဖလက်ချာ မင်းရော ဘယ်လိုထင်သလဲ၊ တို့ဟာ ခေတ်ရှေ့ရောက်နေကြသလား'

အတော်ကြာကြာအသံတိတ်နေပြီးမှ ဖလက်ချာက ဤသို့ ဖြေကြား၏။ 'ဒီလို ပျံပုံပျံနည်းမျိုးတွေဟာ သိသူဖော်စား မသိသူကျော်သွား ဆိုသလို၊ သိတဲ့သူ ဘယ်သူမဆိုဖော်စားနိုင်အောင် တစ်သက်လုံးရှိနေတာပဲ၊ အချိန်အခါ ခေတ်ဆိုတာနဲ့ ဘယ်လိုမှမသက်ဆိုင်ပါဘူး၊ အများကြိုက်ဖြစ်နေတဲ့ ဖက်ရှင်ရဲ့ရှေ့ရောက်နေမှုသာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာ၊ စင်ရော်အများစု ပျံပုံပျံနည်းရဲ့ ရှေ့ရောက်နေမှုပေါ့'

ယောနသံသည် ခဏမျှ ပက်လက်လျှောချရန် လှိမ့်လိုက်ပြီးလျှင် ဤသို့ပြော၏။ 'အေး . . . ဒါလည်း ဟုတ်တုတ်တုတ်ရယ်၊ ခေတ်ရဲ့ရှေ့ရောက်နေတယ်ဆိုတာ လောက်တော့ မဆိုးဘူးပေါ့'

နောက်ရက်သတ္တပတ်တစ်ပတ်အကြာတွင် ဤသို့ ဖြစ်၏။ အမြန်ပုံပျံနည်း၏မဟာဘုတ်အချက်များကို တပည့်အသစ်တစ်စုအား လုပ်ပြနေစဉ်တွင်ဖြစ်၏။ ဖလက်ချာသည် ပေခုနှစ်ထောင်အမြင့်မှ ထောင်လိုက်ဒိုင်ဗင်ထိုးချရာမှာ ရရှိသောအဟုန်အရှိန်ဖြင့် မီးခိုးရောင်အဆင်းရှိ ကျည်ဆန်တစ်ဆန်ပမာ သောင်ပြင်အထက် လက်မအနည်းငယ်အမြင့်တွင် အလျားလိုက်ပျံနေစဉ် ငှက်သူငယ်တစ်ကောင်သည် အမေ အမေဟုတစာစာ အော်လျက် ဖလက်ချာ၏လမ်းကြောင်းထဲသို့ တိုက်ရိုက်ကြီးဝင်ရောက်လာ၏။ ဖလက်ချာအဖို့ ရှောင်တိမ်းလိုက်ရန် တစ်စက္ကန့်၏ ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့အချိန်သာ ရလိုက်၏။ ဖလက်ချာသည် တစ်နာရီလျှင် မိုင်နှစ်ရာကျော်နှုန်းဖြင့် ပျံလျက်သားဖြစ်နေရာမှ လက်ဝဲဘက်သို့ယူ၍ တိမ်းရှောင်လိုက်ရာ လိပ်သဲကျောက်ဖြင့် အတိပြီးသော ကမ်းပါးပြတ်တစ်ခုကို ဝင်တိုးမိလေ၏။

သူ့အဖို့ ကမ်းပါးပြတ်သည် အခြားသောဘုံတစ်ခု၏အဝတွင်ရှိသော မဟာရုံတံခါးကြီးနှယ် ဖြစ်၏။ ဝင်တိုးမိသောအခိုက်၌ ကြောက်ခြင်း၊ လန့်ခြင်း၊ မှောင်ခြင်း၊ မည်းခြင်း ဖြစ်၏။ သူသည် ထူးဆန်းသော ကောင်းကင်ပြင်တစ်မျိုးတွင် မေ့တစ်ခါ၊ သိတစ်လှည့်ဖြင့် လွင့်မျောလျက်ရှိ၏။ စိုးရွံ့ခြင်း ကြေကွဲဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်၏။

ယောနသံနှင့် သူ့ပထမဆုံးတွေ့ရသည့်နေ့၌ သူကြားခဲ့ရသောအသံကိုပင် ယခုပြန်ကြားရ၏။ 'တို့အလုပ်ရဲ့အထာက ဒီလိုကွ၊ တို့ဟာ တို့ရဲ့အကန့်အသတ်အချုပ်အချယ်တွေကို ကျော်နင်းနိုင်အောင် သေသေချာချာအစီအစဉ်နဲ့ စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ကြိုးစားရတာ၊ သင်တန်းအစီအစဉ်ရဲ့နောက်ပိုင်းအဆင့်ကိုမရောက်ခင် ခုလိုစောစောပိုင်းမှာ ကျောက်ဆောင်ကိုဖောက်ပြီးပျံတဲ့အတတ်မျိုးကို စမ်းကြည့်လေ့ကြည့်ထ မရှိဘူး'

'ဟော . . . ဆရာယောနသံပါလား'

'မဟာစင်ရော်ကြီးရဲ့သားတော်လို့လည်း ခေါ်ကြပါသေးတယ်ဗျာ'ဟု သူ့ဆရာယောနသံက ခပ်တည်တည်ပင် ခနဲ့လိုက်သေး၏။

ယောနသံစင်ရော်၏ အပိုင်း(၁၀)ကို
ဆက်လက်ဖော်ပြမည်။

www.free4readers.com

နွားရိုင်းပေးတဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးသင်ခန်းစာ

လူမျိုးသုဉ်းရှင်းလင်းမှုတွေလုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ စွပ်စွဲချက်ကို ပယ်ချလိုက်တဲ့ ပါမောက္ခမာလေ

ကနေဒါနိုင်ငံရှိ ယော့ခ်တက္ကသိုလ်က လူ့အခွင့်အရေး ပါမောက္ခ မာလေဂျက်ကော့ဘ်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ မွတ်စလင်တွေအပေါ် လူမျိုးသုဉ်းရှင်းလင်းမှုတွေ လုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့စွပ်စွဲချက်ကို ပယ်ချလိုက်ပါတယ်။

ပါမောက္ခ မာလေဟာ အသက်(၁၈)နှစ်အရွယ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံက ထွက်ခွာခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး အခု လက်ရှိ ယော့ခ်တက္ကသိုလ်မှာ တန်းတူညီမျှရေး လေ့လာမှုဌာနမှာ သင်ကြားပို့ချနေတဲ့ ဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သူအထူးပြုသင်ကြားတဲ့ ဘာသာရပ်တွေကတော့ လူတန်းစားညီမျှရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး ဘာသာရပ်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ပါမောက္ခ မာလေဟာ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့၊ နိုင်ငံတကာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အဖွဲ့တွေရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် စွပ်စွဲမှုတွေကို တုံ့ပြန်ချေပရာမှာ ကျော်ကြားသူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂမှာ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွေရှိနေတယ်လို့လည်း ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာတုန်းက သူ့ရဲ့ တွစ်တာ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာမှာရေးသားခဲ့ပါသေးတယ်။

မြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေဟာ ရက်စက်တယ်လို့ နိုင်ငံတကာက စွပ်စွဲမှုအပေါ် ပါမောက္ခ မာလေက

'ဟုတ်တယ်၊ မြန်မာ စစ်တပ် ဂျက်စက်တယ်ဆိုတာ အီရတ်မှာ အမေရိကန် ပြုမူသလို ပါ့။ အနောက်တိုင်းသားတွေဟာ သူတော်ကောင်း ယောင်ဆောင်ကြတယ်'လို့ တုံ့ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

'လိုအပ်တဲ့ အထောက်အထားတွေမပါဘဲ ပေါ့ပေါ့လေး ရေးထားတဲ့စာတမ်း အများကြီးနဲ့ အလုပ်မလုပ်ဘူး၊ ရိုဟင်ဂျာတွေဟာ လူမဆန်စွာ မျိုးတုံး ရှင်းလင်းခံနေရတဲ့အကြောင်း ရေးထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စာတမ်းအပေါ် လုံးဝယုံကြည်မှု ရှိတယ်' လို့ ကနေဒါနိုင်ငံတကာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး အဲလက်စ်နီဗ်က ပါမောက္ခမာလေကို တုံ့ပြန်ပါတယ်။

ယော့ခ်က လုပ်တဲ့ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ တန်းတူညီမျှရေး ပရိုဂရမ်တွေမှာ ဦးဆောင်ခဲ့တော့ ဒီလို အခမ္ဘကျင့်မှုတို့၊ ဖိနှိပ်မှုတို့ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေအပေါ် သံသယဖြစ်စရာတွေ ရှိတယ်လို့ ပါမောက္ခမာလေက ရေးပါတယ်။ ပါမောက္ခ မာလေရဲ့ သုံးသပ်ချက်တွေအပေါ် လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အပြင်းအထန် ဝေဖန်မှုတွေ ရှိပါတယ်။

လူမျိုးသုဉ်း သတ်ဖြတ်တယ်ဆိုတဲ့ စကားရပ်ကို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေက အသုံးပြုနေတဲ့ အပေါ်မှာလည်း ပါမောက္ခမာလေက မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ပါတယ်။

'ကျွန်မကပညာရှင်ဆိုတော့ ရရှိတဲ့ အထောက်အထားတွေနဲ့ သုံးစွဲတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အပေါ် မေးခွန်းထုတ်ရပါမယ်' လို့ သူက ပြောပါတယ်။

'လူ (၅)သိန်း နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ထွက်ပြေးတယ်၊ ဟုတ်တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက မွတ်စလင်တွေ အားလုံး ထွက်ပြေးကြတာလား၊ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ လူမျိုးသုဉ်း သတ်ဖြတ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်သလဲ' လို့ ပါမောက္ခ မာလေက မေးခွန်းထုတ်ပါတယ်။

Credit: ကနောင်မြို့

×××

နွားရိုင်းပေးတဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးသင်ခန်းစာ

စပိန်နွားရိုင်းသတ်ကစားသမားအဖြစ်ကနေ နွားရိုင်းသတ်ပွဲ ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရေးသမားဖြစ်သွားတဲ့ ဖြစ်ရပ်။

နွားရိုင်းသတ်သမားဟာ နွားရိုင်းကိုလှံချက်များစွာနဲ့ ထိုးနှက်ထားနိုင်ပေမယ့် တစ်ချိန်မှာတော့ နွားရိုင်းက သေချာပေါက် ဝှေ့သတ်နိုင်မယ့်အခြေအနေကို ဆိုက်ရောက်သွားတယ်။

ဒါပေမယ့် လှံချက်တွေနဲ့ အထိနာနေတဲ့နွားရိုင်းက တရားမျှတမှုကိုတောင်းဆိုသလို မျက်လုံးချင်းဆိုင်စိုက်ကြည့်တာကလွဲလို့ ဘာမှမလုပ်ခဲ့တာကြောင့် ကစားသမား အသက်ချမ်းသာရာ ရသွားတယ်။

သူဟာ တစ်ပြိုင်နက်တည်းပဲ ဒီကစားသမားဘဝကို စွန့်လွှတ်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်သလို ဒီနွားရိုင်းသတ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရေး လှုပ်ရှားသူအဖြစ်ပါ ဆောင်ရွက်လာတယ်။

Credit : Kyaw Than

×××

ပန်းဝင်ခါနီး ဘီးပေါက်သွားတဲ့ ပြိုင်ဘက် စက်ဘီးသမားကို ကျော်တက်ဖို့ ငြင်းဆန်ခဲ့သူ

စပိန်နိုင်ငံ ကန်တာဘရီယာမှာကျင်းပခဲ့တဲ့ စက်ဘီးပြိုင်ပွဲမှာ ဩဂုတ်စတင်းနာဗာရိုဟာ အဆင့် (၄) နေရာမှာ ရပ်တည်နေခဲ့ပြီး ပန်းဝင်ခါနီးအချိန်မှာ သူ့ရဲ့ ရှေ့မှာရပ်တည်နေတဲ့ပြိုင်ဘက် စက်ဘီး ဘီးပေါက်သွားတာကို တွေ့လိုက်ရပါတယ်။

ဘီးပေါက်သွားတဲ့စက်ဘီးသမား အစ္စမဲလ် အက်စ်တီဘန်ဟာ သူ့စက်ဘီးကိုပခုံးပေါ်တင်ပြီး ပန်းတိုင်ကို အပြေးသွားခဲ့တဲ့အချိန်မှာ နာဗာရိုက သူနင်းနေတဲ့ အရှိန်ကိုလျှော့ချလိုက်ပြီး ပြိုင်ဘက်ကိုကျော်တက်ဖို့ အခွင့်အရေးကို လက်လွှတ်ခံလိုက်ပါတယ်။

သူဟာ နောက်ကနေသာ စက်ဘီးကို ဖြည်းဖြည်းချင်းနင်းခဲ့ပြီး တတိယဆုကို ဘီးပေါက်ခဲ့တဲ့ အက်စ်တီဘန်ကိုပေးအပ်ခဲ့တဲ့အပြင် အက်စ်တီဘန်က အဲဒီဆုကို သူ့ကိုပေးဖို့ ကြိုးစားခဲ့တာကိုလည်း ငြင်းဆန်သွားခဲ့ပါတယ်။ ပြည်တွင်းသတင်းစာတစ်စောင်ကို သူပြောလိုက်တဲ့စကားလေးကိုပါ ဖြည့်စွက် ဘာသာပြန်ပေးပါရစေရှင်။

'ကျွန်တော် ဒီလိုမျိုးကြီးတော့ အနိုင်မလိုချင်ပါဘူး။ သူ့ကို ပန်းမဝင်ခင် ကျော်တက်လိုက်ရမှာဟာ ကျင့်ဝတ်ဖောက်ဖျက်ရာရောက်ပါတယ်'

Credit:DAM

www.free4readers.com

သန်းခေါင်ယံ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့
၁၉၄၇ခုနှစ်၊ မတ်လ။

ရွှေရောင်တောက်ပြောင်နေသော ရေတပ်ဝတ်စုံဖြင့် မောင့်ဘက်တန်ကို မြင်ရသည်မှာ တကယ်သရေရှိလှသည်။ ခံ့ညားချောမောသော သူ့ရုပ်သွင်မှာ မြင်ရသူတိုင်းအဖို့ ကြည့်မဝနိုင်စရာဖြစ်သည်။ မောင့်ဘက်တန်သည် သူ့ဇနီးနှင့်အတူ မြင်းလေးကောင်က ရထားပေါ်တွင် ဘေးချင်းယှဉ်၍ ထိုင်ရင်းလိုက်ပါလာခဲ့သည်။ သူ့မျက်နှာတွင် တည်ငြိမ်သောအပြုံးပန်းပွင့်နေသည်။ အိမ်တော်လှေကားဦးသို့ ရောက်လာသောအခါ စကော့ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့က အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏နောက်ဆုံးဘုရင်ခံချုပ်အား အက်ကွဲသောအသံဖြင့် ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်အလေးပြုလိုက်သည်။

ဘုရင်ခံချုပ်ဟောင်းလော့ဒ်ဝေဗယ်သည် လှေကားဦး၌ရပ်လျက် ဘုရင်ခံချုပ်သစ်အားကြိုဆိုနေသည်။ သူ့အမူအရာမှာ နွမ်းနယ်ဖျော့တော့ဟန်ရှိပြီး သူ့မျက်နှာမှာ ညှိုးရော်နေသည်။ ယခုအချိန်တွင် ဒေလီမြို့၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့ ဆုံတွေ့ကြခြင်းသည် သမိုင်းဝင်အစဉ်အလာကြီးတစ်ရပ်ကို ဖြိုဖျက်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် ဘုရင်ခံချုပ်ဟောင်းက 'အိန္ဒိယဂိတ်တံခါး'ကြီး၏မုခ်ဝမှ ထွက်ခွာသွားပြီးသောအခါမှ ဘုရင်ခံချုပ်သစ်က ထိုမုခ်ဝမှပင် ဝင်ရောက်လာရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုသော် မောင့်ဘက်တန်က ဘုရင်ခံချုပ်ဟောင်းနှင့် အေးအေးဆေးဆေးတိုင်ပင်ဆွေးနွေးလိုသည့်ဆန္ဒရှိသောကြောင့် ယင်းအစဉ်အလာကိုချိုးဖောက်ရန် သူကပင် အလေးအနက်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လော့ဒ်ဝေဗယ်သည် အိန္ဒိယမှ ထွက်ခွာမသွားဘဲ မောင့်ဘက်တန်အလာကို ဆိုင်းငံ့ကြိုဆိုနေခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင့်ဘက်တန်သည် လော့ဒ်ဝေဗယ်အား ဦးညွှတ်၍ လေးလေးစားစားအရိုအသေပြုလိုက်သည်။

အခြေအနေချင်းမတူသောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့သည် အိမ်တော်လှေကားဦးတွင် ခေတ္တမျှရပ်လျက် ပဋိသန္ဓာရစကားပြောဆိုနေကြသေးသည်။ မောင့်ဘက်တန်သည် မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်သော၊ အားမာန်ပြည့်ဝသော နာမည်ရစစ်သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ လော့ဒ်ဝေဗယ်မှာမူ လက်အောက်ငယ်သားများက ကြည်ညိုသလောက် အထက်အာဏာပိုင်တို့၏ အငြိုအငြင်ကိုခံရသော 'မျက်စိတစ်ဖက်လပ်'စစ်သည်တော်ဟောင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ဝေဗယ်သည် သူ့ကုသိုလ်အကျိုးပေးမလှသည်ကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်သည်။ ဤအကြောင်းကို မကြာသေးမီကပင် သူ၏နေ့စဉ်ဘဝမှတ်တမ်းတွင် စိတ်မချမ်းမသာစွာဖြင့် ရေးမှတ်ထားခဲ့သေးသည်။

'လွန်ခဲ့သောငါးနှစ်အတွင်း ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် တပ်ဆုတ်ပြေးရခြင်းများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်'ဟူ၍ သူ့အဖြစ်ကို မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ဝေဗယ်သည် ထူထဲသောကျွန်းတံခါးကြီးများကို ဖြတ်ကျော်ကာ မောင့်ဘက်တန်အား ဘုရင်ခံချုပ်၏ ကိုယ်ပိုင်သီးသန့်အခန်းထဲသို့ ခေါ်လာခဲ့သည်။

'ဗိုလ်ချုပ်ကို ဒီကိုပို့ပြီး ကျုပ်နေရာမှာ ခန့်ထားလိုက်တာကို ကျုပ်တကယ်ပဲ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်'ဟု ဝေဗယ်က စတင်ပြောလိုက်သည်။

ဝေဗယ်၏စကားကိုကြားရသောအခါ မောင့်ဘက်တန်က အနည်းငယ်နောက်တွန့်သွားပြီး 'ဟုတ်ကဲ့ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်၊ ဒီရာထူးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့မတန်ဘူးလို့ ဗိုလ်ချုပ်က ယူဆပါသလား'ဟု ပြောင်ပြောင်ပင် ပြန်မေးလိုက်သည်။

'မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုမယူဆပါဘူး။ တကယ်တော့ ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျုပ်တကယ်ခင်မင်လေးစားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်ကို မနိုင်တဲ့ဝန်ကို ထမ်းခိုင်းတာပဲ။ ဒီပြဿနာအတွက် သင့်တော်တဲ့အဖြေကို ကျုပ်အမျိုးမျိုးကြိုးစားရှာဖွေခဲ့တယ်။ ထိရောက်တဲ့အဖြေကို ရှာမရခဲ့ဘူး။ ဒီပြဿနာအတွက် အဖြေမရှိသလို ဖြစ်နေတယ်။ အင်္ဂလန်အစိုးရအဖွဲ့ကလည်း ဘာအကူအညီမှ ထိထိရောက်ရောက်မပေးနိုင်ဘူး။ ခုဆိုရင် ဒီမှာ ကျုပ်တို့ လမ်းပိတ်နေကြပြီ'

ဝေဗယ်က သူကြိုးကြိုးစားစားလုပ်ကိုင်ခဲ့သမျှ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဘုရင်ခံချုပ်သစ်အား စိတ်ရှည်လက်ရှည်ပြောပြသည်။ စကားပြောပြီးသောအခါ သူသည် မီးခံသေတ္တာကြီးကို ဖွင့်လိုက်သည်။ မီးခံသေတ္တာထဲတွင် ဘုရင်ခံချုပ်သစ်အားပေးအပ်ရန် ပစ္စည်းနှစ်မျိုးသာရှိသည်။ ပထမပစ္စည်းမှာ ဘုရင်ခံချုပ်ဆင်မြန်းရမည့် 'အိန္ဒိယတာရာ'ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြစ်သည်။ ထိုတံဆိပ်တွင် အဖိုးတန်စိန်ကျောက်များ စီခြယ်ထား၍ အရောင်များပြိုးပြိုးပြက်ပြက်တောက်ပနေသည်။ နောက် (၄၈)နာရီကြာလျှင် မောင့်ဘက်တန်သည် ယင်းအလှဆုံးဝတ်စုံကို ထည်ဝါစွာဆင်မြန်း၍ ဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ် ဘိသိတ်ခံရတော့မည် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယပစ္စည်းကား မနီလာစက္ကူဖုံးဖြင့် ဖိုင်တွဲတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဖိုင်တွဲပေါ်တွင် 'အရှူးထောင်စစ်ဆင်ရေး'ဟူ၍ ရေးသားထားသည်။ ထိုဖိုင်ထဲတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ပြဿနာကိုဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ကို ဝေဗယ်က တင်ပြထားသောစာရွက်စာတန်းများပါဝင်သည်။ ဝေဗယ်သည် မရွှင်သောနှလုံး မပြုံးသောမျက်နှာဖြင့် ထိုဖိုင်တွဲကို မီးခံသေတ္တာထဲမှထုတ်ယူပြီးနောက် စားပွဲပေါ်သို့ တင်လိုက်သည်။

'အရှူးထောင်လို့ နာမည်ပေးထားရတာက တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး' ဝေဗယ်က သူ့ဖိုင်တွဲအကြောင်း စတင်ရှင်းပြသည်။

'ဒီပြဿနာက အရှူးထောင်အတွက် အဖြေရှာရတာနဲ့ တူနေလို့ပါပဲ။ ဒီပြင်တော့ ကျုပ်က ဘာမှမတတ်နိုင်တော့ပါဘူး'

ဝေဗယ်က သူ့အဆိုပြုချက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဗြိတိသျှလူမျိုးများ ထွက်ခွာရေးကို တင်ပြထားသည်။ သူ့အစီအစဉ်အရ ဒေသအလိုက် တစ်နယ်ပြီးတစ်နယ်မှ ထွက်ခွာကြရမည်။ ထို့နောက် အရပ်သားများ၊ နောက်ဆုံးမှ စစ်မှုထမ်းများ ထွက်ခွာကြရမည်။ ဤနည်းမှာ ဂန္ဒီပြောပုံမျိုးပြောရလျှင် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို 'သူ့ထိုက်နှင့် သူ့ကံ' ပစ်ထားခဲ့မည့်နည်း ဖြစ်သည်။

'ဒီနည်းအတိုင်း ဖြေရှင်းရင် အန္တရာယ်တော့များမှာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ကျုပ်လည်း ဒီနည်းအပြင် ဘယ်နည်းမှမမြင်တော့ပါဘူး'

ထို့နောက် ဝေဗယ်က သူ့စားပွဲပေါ်မှ ဖိုင်တွဲကို ယူကာ မောင့်ဘက်တန်သို့ပေးအပ်လိုက်သည်။ သူက ဆက်၍ ပြောသည်။

'ကျုပ် အလွန်အကျူး အထူးတလည်ဝမ်းနည်းမိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျုပ်က ဒီအမွေပဲ ဗိုလ်ချုပ်ကို ပေးနိုင်ပါတယ်'

xxx

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၄)ရက်နေ့ နံနက်။

နောက် မိနစ်ပိုင်းအတွင်းတွင်ပင် သမိုင်းဝင်ဇာတ်လမ်းကြီးတစ်ခု၏နိဂုံးပိုင်းသည် အစချီတော့မည်ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ရန် ရောက်လာသောနောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်အမျိုးသားသည် အဖိုးတန်ကျောက်မျက်ရတနာများဖြင့် စီခြယ်ထားသောရွှေဝါရောင်နှင့် ကြက်သွေးရောင်ဘုရင်ခံချုပ်ပလ္လင်ပေါ်တွင်ထိုင်၍ အိန္ဒိယတစ်နိုင်ငံလုံးကို ဘုရင်ဧကရာဇ်ကိုယ်စား အုပ်ချုပ်တော့မည် ဖြစ်သည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏အရှေ့တောင်အာရှ စစ်ဦးစီးချုပ်ဟောင်းနှင့် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ် လူဝီမောင့်ဘက်တန်သည် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် အင်္ဂလန်ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်၏ အိန္ဒိယပြည်ဆိုင်ရာ (၂၀)ဦးမြောက်နောက်ဆုံးဘုရင်ခံချုပ် ဖြစ်လာပေတော့မည်။

ဘုရင်ခံချုပ်ရာထူးလက်ခံပွဲ အခမ်းအနားကျင်းပမည့်နေရာမှာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသော နန်းတော်ကြီးအလယ်ရှိ ဒါဘာခန်းမဆောင်တွင် ဖြစ်သည်။

ဒေလီမြို့ရှိ ဘုရင်ခံချုပ်၏အိမ်တော်ကား ဘုရင်ဧကရာဇ်တစ်ပါးအတွက် လူသားတွေ နောက်ဆုံးဆောက်လုပ်ခဲ့သော စံနန်းတော်ဟူ၍ပင် ဆိုလောက်သည်။ ဤနန်းတော်၏ကြီးကျယ်သောပမာဏမှာပြင်သစ်ပြည့်ရှင်ဘုရင်များ၏ ဗာဆိုင်းနန်းတော်နှင့် ရုရှပြည်ဇာဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်တို့၏ ပီတာဟော့ဖ်နန်းတော်များနှင့်သာ နှိုင်းယှဉ်စရာရှိသည်။ အိမ်တော်မျက်နှာစာတွင် မဂိုဘုရင်များနန်းတော်များကဲ့သို့ အနီရောင်၊ အဖြူရောင်ကျောက်သားတိုင်ကြီးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကြမ်းပြင်နှင့်နံရံများတွင်မူ ကမ္ဘာကျော် တပ်ဂျ်မဟာဂူဗိမာန်ကဲ့သို့ ချောမွတ်ပြောင်လက်နေသော အဖြူ အဝါ၊ အစိမ်းနှင့် အနက်ရောင် စလင်းကျောက်များဖြင့် မှန်ကူကွက်များ စီခြယ်ထားသည်။ အိမ်တော်၏ဆောင်ကူးစင်္ကြံများမှာ ရှည်လျားလှသဖြင့် အိမ်တော်စေများသည် အိမ်တော်အောက်ခြေတစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ စက်ဘီးစီး၍သာ သွားလာကြရသည်။

နန်းတော်တစ်ဆောင်လုံးတွင် ခန်းမဆောင်ကြီးပေါင်း (၃၇)ခန်းနှင့် ရိုးရိုးအခန်းပေါင်း (၃၄၀)အထိရှိရာ ယနေ့နံနက်တွင် အိမ်တော်စေ ငါးထောင်တို့သည် ထိုအခန်းပေါင်းများစွာတို့မှ စလင်းကျောက်ပြားများ၊ ပရိဘောဂများနှင့် ကြေးပစ္စည်းများကို တိုက်ချွတ်ဆေးကြောရင်း အထူးပင် အလုပ်များလျက်ရှိကြသည်။

နန်းတော်ပြင်ဘက်တွင်ကား ဥယျာဉ်မြက်ခင်းများကို ဥယျာဉ်အမှုထမ်းပေါင်း (၄၁၈)ယောက်တို့က ကိုယ့်တာဝန်နှင့်ကိုယ် အလုပ်မွမ်းမံနေကြသည်။ ဤမျှများပြားသော ဥယျာဉ်အမှုထမ်းဦးရေကို ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ကျော်ကြားလှသော ပြင်သစ်ပြည့်ရှင် လူဝီ(၁၄)ပင်လျှင် ဗာဆိုင်းနန်းတော်တွင် မခန့်ထားနိုင်ခဲ့ချေ။

အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးခေါင်းဆောင်နေရူးနှင့် မောင့်ဘက်တန်၏ဇနီးတို့အား ၁၉၄၆ခုနှစ်က အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီလေဆိပ်၌မြင်တွေ့ရပုံ။

ဘုရင်ခံချုပ်၏ကိုယ်ရံတော် မြင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်မြင်းသည်တော်ပေါင်း(၅၀၀)တို့မှာလည်း မြင်းများကို ကကြိုးတန်ဆာဆင်ရင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ကြက်သွေးနှင့် ရွှေရောင်ကျူနစ်ဝတ်စုံများကို အချိုးကျကျဝတ်ဆင်ရင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက်မလည်အောင် အလုပ်များလျက် ရှိနေကြသည်။

xxx

မောင့်ဘက်တန်သည် 'အိန္ဒိယတာရာဘွဲ့'၊ 'အိန္ဒိယအင်ပါယာဘွဲ့'နှင့် 'ဝိတိုရိယဘွဲ့' စသည့် ရွှေတံဆိပ်များတပ်ဆင်ထားသော ကျူးနစ်ဝတ်စုံကို ခံ့ညားစွာ ဝတ်ဆင်ပြီးသောအခါ သူ့စိတ်ကူးသည် အတိတ်ကာလသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားသည်။ သူသည် လွန်ခဲ့သော (၂၆)နှစ်ခန့် (၁၉၂၁ ခုနှစ်)က သူ၏ဝမ်းကွဲနောင်တော် ဝေလမင်းသားနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ကို ပြန်လည်သတိရမိသည်။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယအင်ပါယာကြီးကို ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်စားအုပ်ချုပ်ရသော ဘုရင်ခံချုပ်၏စည်းစိမ်ဂုဏ်သိန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှပုံကို မြင်ရသောအခါ သူတို့အဖို့ အံ့ဩမဆုံးဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဝေလမင်းသားက 'ကျုပ်ဟာ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်စည်းစိမ်ကိုမြင်ရတော့မှ ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးအနေနဲ့ ဘယ်လိုနေသင့်တယ်ဆိုတာ နားလည်မိတော့တယ်'ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ် အသက်(၂၁)နှစ်မျှသာ ရှိသေးသော ရေတပ်ဗိုလ်ကလေး မောင့်ဘက်တန်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေအများဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေသောဘုရင်ခံချုပ်၏ ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုကို အားကျမိခဲ့သည်။ ယခုမူ သူသည် ယင်းသို့သော ခမ်းနားကြီးကျယ်မှု၊ ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါကြီးမားမှုတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်ဝသော ဘုရင်ခံချုပ်၏ပလ္လင်ပေါ်သို့ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း တက်ရောက်ရပေတော့မည်။ သို့သော် သူယခုရရှိတော့မည့် ဘုရင်ခံချုပ်ရာထူးကား သူလူငယ်ဘဝက ယူဆခဲ့သလို အမဲလိုက်ခြင်း၊ ပိုလိုကစားခြင်း၊ မင်းပွဲစိုးပွဲပါတီပွဲတွေ တက်ခြင်းစသော အပျော်အပါးလုပ်ငန်းများဖြင့် ဖြိုးဝေပြည့်ဝနေသော ရာထူးမျိုးလားလားမျှမဟုတ်၊ သူ့ဘဝတစ်သက်တာတွင် အခက်ခဲဆုံးသောတာဝန်ကြီးတစ်ရပ်ကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရမည့် ရာထူးသာဖြစ်လေသည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်က တံခါးလာခေါက်သောကြောင့် မောင့်ဘက်တန်၏အတွေးသည် ရုတ်တရက် အလျှဉ်ပြတ်သွားသည်။ သူသည် နောက်သို့လှည့်၍ တံခါးဝမှပုဂ္ဂိုလ်ကို တည်ငြိမ်စွာ စိုက်ကြည့်နေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား အခြားသူမဟုတ်၊ သူ၏ချစ်ဘက်သက်လျှာ ကြင်ယာတော် အက်ဒွင်နာပင် ဖြစ်သည်။ သူမ၏နီညိုရောင်ဆံပင်များပေါ်မှ စိန်သရဖူသည် ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် တောက်ပနေသည်။ အဖြူရောင်ပိုးသားနုဝတ်ရုံသည် သူမ၏သွယ်ပျောင်းနွဲ့နှောင်းသော ရုပ်ကာကို အလှဆင်ပေးထားသည်။ ဤရုပ်သွင်ကို မြင်လိုက်ရသောအခါ သူတို့၏လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲနေ့က အခမ်းအနားပြီး၍ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းခန်းမမှ တူနှစ်ကိုယ်လက်ချင်းယှက်ကာ ပြန်ထွက်လာကြစဉ်က သူ့ကြင်ယာ၏ရုပ်သွင်ကို မောင့်ဘက်တန်၏မျက်စိထဲတွင် ပြန်လည်မြင်ယောင်လာမိလေသည်။

xxx

အက်ဒွင်နာမောင့်ဘက်တန်သည် ဘုရင်ခံချုပ်ကတော်အဖြစ် ထိုက်တန်သောအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်သည်။ သူမသည် ရုပ်ရည်ချောမောသည်၊ အသိဉာဏ်ထက်မြက်သည်၊ အသိဉာဏ်အရာတွင် သူမ၏ခင်ပွန်းသည်ထက်ပင် သာသေးသည်ဟု အချို့က ယူဆကြသည်။ သူမ၏အဖိုး(အမေ၏ဖခင်) ဆာအားနက်ကယ်စယ်မှာ ကျိုကျိုတက်ချမ်းသာသော သန်းကြွယ်

လွတ်လပ်ရေး

အပိုင်း(၁၀)

တပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်အား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက စစ်သင်္ဘောတစ်စီးပေါ်တွင် တွေ့မြင်ရပုံ။

သူဌေးကြီးဖြစ်သောကြောင့် အမွေများ သန်းချီ၍ရခဲ့သည်။ အဖေဖြစ်သူမှာလည်း (၁၉)ရာစုနှစ်က ထင်ရှားခဲ့သော စေတနာရှင်နိုင်ငံရေးသုခမိန်နန်းရင်းဝန်ကြီး လော့ဒ်ပါးမားစတန်မျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာသူဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မျိုးရိုးဗိဇအားဖြင့် ရွှေဘုံပေါ် မှာစံရသောဘဝကို ရခဲ့သော်လည်း သူမ၏ကြည်စင်သောဘဝကောင်းကင်တွင် မိုးသားတိမ်လွှာများ ဖြတ်သွားခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ သူငယ်စဉ်ကလေးဘဝတွင် သူ့မိခင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရှာသည်။ သူ့ဘဝကိုပူဆွေးသောကနှင့်စတင်ခဲ့ရသောကြောင့် စိတ်ထိခိုက်လွယ်သော သဘာဝသည် သူ၏အဖွဲ့တွေ့သဏ္ဍာန်တွင် အမြစ်တွယ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူမသည် အရာရာကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်စဉ်းစားဆောင်ရွက်တတ်သော ခင်ပွန်းသည်နှင့်မတူဘဲ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ပြောဆိုပြုမူတတ်သည်။ ဆတ်ဆတ်ထိမခံ စိတ်မြန်လက်မြန်လုပ်ကိုင်တတ်သည်။

သူတို့ လက်ထပ်ပြီးနောက် (၁၄)နှစ်တာကာလအတွင်းတွင် မောင့်ဘက်တန်မှာ ရာထူးတက်မမြန်ဘဲ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်သာ ရှိနေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အက်ဒွင်နာသည် ထိုစဉ်က အထက်တန်းလွှာအသိုင်းအဝိုင်း၏စရိုက်အတိုင်း ပါတီပွဲတွေတက်၊ ကပွဲတွေသွား၊ အပျော်ခရီးထွက်ရင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်လွန်စေခဲ့သည်။ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ ညှော်ခံပွဲတွေတက်၍ ရိုးအီငြီးငွေ့လာသောအခါ အပြောင်းအလဲသဘောဖြင့် စွန့်စွန့်စားစားလုပ်ရှားကြည့်ချင်သည်။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် ရွက်သင်္ဘောလွှင့်သည်။ လန်ဒန်မြို့မှ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ဆစ်ဒနီမြို့သို့ လေယာဉ်ပျံကိုကိုယ်တိုင်မောင်းနှင်ပျံသန်းသည်။ အင်ဒီးစ်တောင်တန်းများကို မြင်းစီးပြီးဖြတ်ကျော်ရာ 'မြန်မာလမ်းမကြီး'အထိ ရောက်ရှိသော ပထမဆုံးဥရောပသူအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရသည်။

မူဆိုလီနီက အီသီယိုပီးယားကိုစစ်တိုက်သောအခါ အက်ဒွင်နာ၏ဘဝအမြင်သည် ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို မလုပ်ဘဲသေသွားခြင်းသည် နိမ့်ကျသောဘဝဖြစ်သည်ဟူသောသဘောကို အလေးအနက်ခံယူလာသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်မှစ၍ သူမသည် လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရောပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်သောကြောင့် သူမ၏အထက်တန်းလွှာဆွေမျိုးသားချင်းအသိုင်းအဝိုင်း၏ အငြိုအငြင်ကို ခံခဲ့ရသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သူမသည် အဖွဲ့ဝင် ခြောက်သောင်းပါဝင်သော စိန့်ဂျွန်းသူနာပြုတပ်ဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ထိုစဉ်က အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် အရေးပါဆုံးလူမှုရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်လက်နက်ချသောအခါ သူ့ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ တိုက်တွန်းချက်အရ ဂျပန်စစ်သုံ့ပန်းများအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကို စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သူမ၏လုပ်ရပ်ကြောင့် အသက်ပေါင်းများစွာကို ကယ်ဆယ်နိုင်ခဲ့သည်။ စစ်ကြီးပြီးသောအခါ သူမ၏ခင်ပွန်းသည်ကဲ့သို့ပင် သူမသည်လည်း ဂုဏ်ပြုတံဆိပ်တွေ တသီတတန်းကြီးရရှိခဲ့သည်။

ယခုအခါ သူမသည် နယူးဒေလီမြို့တော်တွင် သူမ၏ခင်ပွန်းသည် ဘုရင်ခံချုပ်နှင့်တကွ အရေးပါသောအခန်းမှ ပါဝင်ကပြရတော့မည်ဖြစ်သည်။ သူမသည် ခင်ပွန်းသည်ဘုရင်ခံချုပ်အတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရဆုံးသော 'အတွင်းရေးမှူး'အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များနှင့်ဆွေးနွေးရာတွင် အရေးပါဆုံးသော 'သံတမန်'အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရပေတော့မည်။

အက်ဒွင်နာမောင့်ဘက်တန်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှထွက်ခွာသွားပြီးနောက် သူမ၏ခင်ပွန်းသည်ကဲ့သို့ပင် နာမည်ကောင်းကျန်ရစ်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။ အိန္ဒိယပြည်သူတို့၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုကို ရရှိပေလိမ့်မည်။ သူမသည် ဦးခေါင်းပေါ်တွင် စိန်စီသောသရဖူကိုတင်၍ ပိုးသားနဝတ်စုံကိုဆင်မြန်းလျက် အရာအထောင်မှူးသော ညှော်ပရိသတ်များအားလည်း လောကဝတ်ပျူငှာ ချိုသာသောအပြုံးဖြင့် ညှော်ခံကျွေးမွေးပေလိမ့်မည်။ သူမသည် စိန့်ဂျွန်းသူနာပြုဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ကာ ဒုက္ခမျိုးစုံကို စုပုံခံစားနေရသော အိန္ဒိယကျေးတောဒေသမှ ကာလဝမ်းရောဂါဖြင့် လူရုပ်မပေါ် မေ့မြောနေသော ကလေးများအားလည်း သူမ၏ရင်ခွင်တွင် ပွေ့ပိုက်ကာ ချော့သိပ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မည်သည့်အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးမှ မရခဲ့စဖူးသော အိန္ဒိယပြည်သူတို့၏မေတ္တာစေတနာမျိုးကို လေဒီမောင့်ဘက်တန်အနေဖြင့် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိပေလိမ့်မည်။

xxx

သူ၏ကြင်ယာတော်သည် ဘုရင်ခံချုပ်ကတော် အဆောင်အယောင်ဖြင့် သူ့ထံသို့ လျှောက်လာနေသည်ကို မြင်ရသောအခါ သူတို့မောင်နှံ၏ ဆန်းကြယ်သော ဖူးစာကံဖန်လာပုံကို မောင့်ဘက်တန်က တွေးနေမိသည်။

၁၉၂၂ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ (၁၄)ရက်နေ့က ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့တွင် အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့ဒ်ရီးဒင်းနှင့် လေဒီရီးဒင်းတို့က ဝေလမင်းသားအားဂုဏ်ပြုညှော်ခံပွဲ ကျင်းပသည်။ ထိုနေ့တွင် ရေတပ်ဗိုလ်ကလေးမောင့်ဘက်တန်က သန်းကြွယ်သူဌေးသမီးကလေး အက်ဒွင်နာ အက်ရှ်လီအား ရာသက်ပန်ရိုးမြေကျချစ်ခွင့်ရရန် လက်ဆက်ပါရစေဟု ခွင့်ပန်ခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းကို လေဒီရီးဒင်းက သိရသောအခါ မကြည်ဖြူချင်သောကြောင့် 'ဒီရေတပ်ဗိုလ်ကလေးက အနာဂတ်မှာ တိုးတက်လမ်းရှိမယ့်လူငယ်မဟုတ်' ဟူ၍ပင် အက်ဒွင်နာ၏အုပ်ထိန်းသူအဒေါ်ထံသို့ စာရေးခဲ့လေသည်။

ယခုပင်လျှင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ (၂၀)ဦးမြောက်ဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ် ဘိသိက်ခံရတော့မည့် မောင့်ဘက်တန်သည် လေဒီရီးဒင်း၏စကားကို သတိရမိသောကြောင့် ပြုံးလိုက်မိသည်။ ထို့နောက် သူ့ကြင်ယာတော်၏ လက်ကိုဆွဲကာ တစ်ချိန်က လေဒီရီးဒင်းထိုင်ခဲ့သော ဘုရင်ခံချုပ်ကတော် ပလ္လင်ပေါ်တွင် သူ့ကြင်ယာတော်ကိုထိုင်စေရန် လျှောက်လာခဲ့ကြလေသည်။

xxx

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ခမ်းနားကြီးကျယ်သော ပွဲလမ်းသဘင်များဖြင့် ပေါကြွယ်သောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယနေ့မတ်လ တစ်ခုသော နံနက်၌ ဝိတိုရိယဘုရင်မ၏ မြစ်တော်ကို အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ် တင်မြှောက်သော အခမ်းအနားတွင် ဝိတိုရိယခေတ်၏ခမ်းနားကြီးကျယ်ခြင်းနှင့် မဂိုခေတ်၏သဒ္ဒါရက်ရောခြင်းတို့ဖြင့် ခြုံလွှမ်းထားလေသည်။ လှေကားဝမှသည် ဒါဘာခန်းမကြီးရှိရာ စံအိမ်တော်အလယ်အထိ တပ်ပေါင်းစုံဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်စစ်သားများ စီတန်းလျက်ရှိသည်။

ခန်းမကြီးအလယ်တွင်ကား အနက်ရောင်ဝတ်စုံများခြုံလွှမ်းထားသော တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများ၊ အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံအရာရှိကြီးများနှင့် ပြည်နယ်ပေါင်းစုံမဟာရာဇာစော်ဘွားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဂျဝါဟာလာနေရူးအပါအဝင် ကွန်ဂရက်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များက မိမိတို့နေရာအသီးသီးတွင် ရပ်လျက်ရှိနေကြသည်။

ဘုရင်ခံချုပ်လောင်း၏ ရှေ့ပြေးအခြွေအရံများက ခန်းမဆောင်ဆီသို့ စတင်လျှောက်လာသောအခါ အသင့်ရှိနေကြသော ဘင်ခရာတပ်ဖွဲ့က စတင်တီးမှုတ်ကြတော့သည်။ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ပင် ဘုရင်ခံချုပ်လောင်းနှင့် ကြင်ယာတော်တို့သည် ပလ္လင်များရှိရာ ခန်းမလယ်သို့ ကတ္တီပါကော်ဇောခင်းထားသောလမ်းအတိုင်း စစ်ရေးပြအစီအစဉ်အရ ဖြည်းဖြည်းချင်း ကြွချီလာကြသည်။ ကတ္တီပါဖုံလုံးများခင်းထားသော ကျောက်မျက်ရတနာစီပလ္လင်များရှေ့သို့ရောက်သောအခါ ဘုရင်ခံချုပ်လောင်းနှင့် ကြင်ယာတော်တို့သည် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပရိသတ်ဘက်သို့မျက်နှာမူလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် တရားလွှတ်တော် တရားသူကြီးချုပ်က မောင့်ဘက်တန်ရှေ့သို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လာပြီးနောက် သူ၏လက်ယာလက်ကို အပေါ်သို့မြှောက်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် မောင့်ဘက်တန်က အိန္ဒိယပြည်၏ဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုလေသည်။

ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စံအိမ်တော်အပြင်ဘက်ရှိ ဘုရင့်အမြောက်တပ်မှ (၃၁) ချက်တိတိပစ်ဖောက်၍ ဂုဏ်ပြုလိုက်ရာ ခန်းမဆောင်တစ်ခုလုံးအမြောက်သံများဖြင့် ဟိန်းသွားတော့သည်။ တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်းတွင်ပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ တပ်စခန်းအသီးသီးမှလည်း အချိန်ကိုက်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဂုဏ်ပြုအမြောက်များ ပစ်ဖောက်လိုက်ကြလေသည်။

စံအိမ်တော်အမြောက်တပ်ဖွဲ့မှ (၃၁)ချက်မြောက်ပစ်ဖောက်ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဘုရင်ခံချုပ်သစ်သည် စကားပြောခွက်တိုင်ဆီသို့လျှောက်လာခဲ့သည်။ သူ၏အထက်တန်းအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များက ဘိသိက်ပွဲပြီးလျှင် မည်သည့်စကားမျှမပြောရန် အကြံပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် လောလောဆယ် တိုင်းပြည်အခြေအနေမှာ မပြောမဖြစ်အခြေအနေမျိုးဖြစ်၍ သူက အတိုင်ပင်ခံများ၏အကြံပေးချက်ကိုဆန့်ကျင်ပြီး ပရိသတ်ရှေ့တွင် မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

'အခုအချိန်ကစပြီး ကျုပ်ပခုံးပေါ် ရောက်လာတဲ့တာဝန်ရဲ့ကြီးလေးခက်ခဲလှပုံကို ကျုပ်အကြွင်းမဲ့သဘောပေါက်မိပါတယ်။ အဲဒီတာဝန်ကြီးကို ဆောင်ရွက်ရာမှာ များစွာသောပြည်သူတွေရဲ့ များစွာသော စိတ်စေတနာတွေနဲ့ များစွာသော အကူအညီတွေကို မလွဲမသွေလိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီစိတ်စေတနာနဲ့အကူအညီတွေ ရက်ရောစွာပေးကြပါလို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအားလုံးကို ကျုပ် ဒီနေရာက မေတ္တာရပ်ခံလိုပါတယ်'

ဘုရင်ခံချုပ်မိန့်ခွန်းပြောပြီးသောအခါ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ခန်းမဆောင်၏ကျွန်းတံခါးကြီးများကို တွန်းဖွင့်လိုက်ကြသည်။ ဘုရင်ခံချုပ်နှင့် ကြင်ယာတော်တို့သည် ပလ္လင်မှထ၍ ကတ္တီပါကော်ဇောခင်းလမ်းအတိုင်း ခန်းမဆောင်မှပြန်ထွက်လာကြသည်။ ကော်ဇောခင်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်လာစဉ် မောင့်ဘက်တန်သည် သူ့ဘဝကို သူတွေးလာမိသည်။ ယခုအခါ သူသည် ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် ဩဇာအာဏာအရှိဆုံးလူသားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ငါးပုံတစ်ပုံမျှသော လူသားတို့၏ အသက်အိုးအိမ်နှင့်စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် သူ့လက်ခုပ်ထဲသို့ ရောက်ရှိလေပြီ။

xxx

အိန္ဒိယနိုင်ငံအနာဂတ်ရေးအတွက် မိမိ၏အကြံအစည်များကို အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များအား မတင်ပြမီ မိမိ၏ဂုဏ်သိက္ခာကိုဦးစွာတင်မှဖြစ်မည်ဟု မောင့်ဘက်တန်က သဘောရသည်။ မိမိအပေါ်တွင် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များနှင့် ပြည်သူများက ယုံကြည်အားကိုးမှု၊ လေးစားချစ်ခင်မှုရှိပြီးမှ လိုရင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု သူက ဆင်ခြင်မိသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှပြန်သောအခါ ရင်ဘတ်တွင် ကျည်ဖောက်ရာတွေဖြင့် ပြန်ချင်ပြန်ရလိမ့်မည်ဟု နောသ်ပော့ထ်လေဆိပ်တွင် သူက ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် ရှေးရှေးကဘုရင်ခံချုပ်များနှင့်မတူ တစ်မူကွဲပြားသောဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ် သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ခံရပေလိမ့်မည်။ ဘုရင်ခံချုပ်၏တာဝန်ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုမပါဘဲ မဖြစ်နိုင်ဟု သူကယုံကြည်သည်။ သူ့ကို အိန္ဒိယသို့ စေလွှတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဗြိတိသျှလူမျိုးများ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာရေးကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူက သိက္ခာရှိရှိထွက်ခွာစေချင်သည်။ သမိုင်းတစ်လျှောက် ဂုဏ်ဝင့်ခဲ့ရသော ဗြိတိသျှရာဇ၏ဩဇာအာဏာဂုဏ်သိက္ခာတွေကို မှုမပျက်ထိန်းသိမ်းပြီး ကျက်သရေအပြည့်ဖြင့်သာ ထွက်ခွာစေချင်သည်။

ထို့ကြောင့် သူသည် စစ်အတွင်းက ပိတ်ပင်ထားခဲ့သော ဘုရင်ခံချုပ်ရုံးတော်အမှုထမ်းများ၏တခမ်းတနားဝတ်စားဆင်ယင်မှုများကို ပြန်လည်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ အိန္ဒိယပြဿနာကို လော့ဒ်ဝေ့ဗယ်က 'အရှုံးထောင်စစ်ဆင်ရေး'ဟု နာမည်ပေးခဲ့သည်ကိုလည်း 'စည်းရုံးမှုစစ်ဆင်ရေး'ဟု နာမည်သစ်ပေးလိုက်သည်။ ထို့ပြင် သူ၏ရုံးခန်းနံရံများကိုလည်း သစ်လွင်တောက်ပသောအရောင်ဖြင့် ဆေးပြန်သုတ်သည်။ ယခင်ကအရောင်မှာ မှေးမှိန်ထိုင်းမှိုင်းသောအရောင်ဖြစ်သည်။ ယခင်အခါများက ဤအခန်းတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဆွေးနွေးပွဲတိုင်းပျက်ခဲ့ကြသည်။ ယခု သူနှင့်အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များ ဆွေးနွေးသောအခါ သစ်လွင်တောက်ပ၍ စိတ်ရွှင်လန်းစေသောအရောင်ကိုသာ မောင့်ဘက်တန်က မြင်ချင်သည်။ ဘုရင်ခံချုပ်ရုံးတော်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကိုလည်း ဖျတ်လတ်သွက်လက်လျင်မြန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စစ်ဌာနချုပ်ပုံစံမျိုး ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစည်းဝေးပွဲများကို နေ့စဉ်နံနက်တိုင်းကျင်းပသည်။ ဘုရင်ခံချုပ်၏စိတ်အားထက်သန်မှု၊ အလုပ်ခွင်၌စိတ်ဝင်စားမှုနှင့်ပြဿနာတစ်ရပ်၏အရင်းအမြစ်ကို ထိုးဖောက်သိမြင်နိုင်စွမ်းရှိမှုတို့ကြောင့် သူ၏အိုင်စီအက်အရာရှိကြီးများပင် အံ့ဩကြရသည်။

Larry Collins and Dominique Lapierre တို့ ရေးသော FREEDOM AT MIDNIGHT ကို မောင်ပေါ်ထွန်း (မြန်မာပြန်) အပိုင်း(၁၁)ကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

www.free4readers.com

www.free4readers.com

မြန်မာပြည်ကို

ဓာတ်ပုံနဲ့တိုက်တဲ့စစ်ပွဲ၊ ကျည်ဆန်

ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားနေသော တောင်ဆူဒန်နိုင်ငံမှ ဆာလောင်ငတ်မွတ်နေသော ကလေးငယ်။

၁၉၇၂ က တောင်ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအတွင်း ထွက်ပြေးလာသော (၉)နှစ်သမီး Kim Phue ။

၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ(၂၁)ရက်နေ့ထုတ် အမေရိကန်အပတ်စဉ် Time မဂ္ဂဇင်း

၂၀၁၈ခုၤမေလ(၂၂)ရက်နေ့မှာ ကမ္ဘာကျော် AI Amnesty International နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံ ရခိုင်ပြည်မှာ ၂၀၁၇ ဩဂုတ်လ(၂၅) ရက်နေ့မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ခမောင်းဆိပ်လူအစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်မှုကြီးကို အထောက်အထားများ၊ ဓာတ်ပုံများ၊ သက်သေများနဲ့အတူ ထုတ်ပြန်လိုက်ပါတယ်။ အလွန်ထူးခြားတဲ့အချက်ကတော့ AI ရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်ဟာ အထက်ပါခမောင်းဆိပ်နဲ့ ရဲဘော်ကျွန်ရွာလူသတ်မှုကြီးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး တစ်နှစ်ပြည့်ခါနီး (အတိအကျဆိုလျှင် ၁၀လ)ရောက်မှ သူတို့ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။

AI ဆိုတာ ကမ္ဘာပေါ်မှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေကို အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီကြေညာနေကျအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါလျက် ရခိုင်ပြည်နယ် ခမောင်းဆိပ်လူသတ်ပွဲကိုတော့ တစ်နှစ်နီးပါးနောက်ကျပြီးမှ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက်မှာ ဖြစ်နိုင်တာကတော့ AI က သူတို့တွေ့ရှိထားတဲ့အချက်တွေကို ကြေညာဖို့ထုတ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ AI အပေါ် ဩဇာသက်ရောက်နိုင်တဲ့ အာဏာနဲ့ ငွေကြေးထောက်ပံ့သူအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက မကြေညာသေးဖို့ ဒါမှမဟုတ် မကြေညာဖို့ဖိအားပေးခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ AI ရဲ့ကြေညာချက် တစ်နှစ်နီးပါး နောက်ကျပြီးမှထွက်လာတဲ့အတွက် ရခိုင်ပြဿနာမှာ လူဆိုးဗီလိန် ဒသဂီရိ ARSA က ဒီပွဲမှာ တစ်နှစ်နီးပါးလွတ်မြောက်ပြီး မင်းသားလိုလိုအထင်ရောက်ခံခဲ့ရတာရယ် မြန်မာနိုင်ငံတပ်မတော်အပါအဝင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေနဲ့ အစိုးရက ဗီလိန်လူဆိုးအဖြစ် ကမ္ဘာကထင်သွားခံခဲ့ရတဲ့အထိ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေ ဇောက်ထိုးမိုးမျှော်(Up Side Down) ဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ အခုလို တစ်နှစ်နီးပါးနောက်ကျပြီးမှ AI ရဲ့ကြေညာချက်ထွက်လာလို့ စိတ်ဆိုးအပြစ်တင်ချင်ပေမယ့် အခုလိုနောက်ကျသော်လည်း သူတို့က အမှန်တရားကို ထုတ်ဖော်ပေးလိုက်တာကိုပဲကြဲဖန်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရမယ့်အခြေအနေပါ။

မြန်မာအစိုးရနဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့သတင်းထုတ်ပြန်ရေးက ပြန်ကြားရေးမူဝါဒဟာ ကမ္ဘာကို ဘယ်လိုမှမထိုးဖောက်နိုင်ခဲ့တာကို ဒီဖြစ်စဉ်က အကောင်းဆုံးသက်သေနဲ့သာဓကသင်ခန်းစာအဖြစ် မီးမောင်းထိုးပြပေးခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာအစိုးရပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ တင်ဆက်သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့နဲ့ ပြည်တွင်းက မီဒီယာသတင်း၊ ဂျာနယ်၊ ဝက်ဆိုက်အားလုံးဟာ ကမ္ဘာကြီးနဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် ဆင်နဲ့ပုရွက်ဆိတ်လို အတော်ကွာခြားနေတာကို သိသာပေါ်လွင်သွားစေပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်(၂၀၁၇)ဖြစ်စဉ်မှာ မြန်မာပြည်က မှန်ပါလျက်မှားတယ်လို့ အစွပ်စွဲခံရတာက သတင်းမီဒီယာစစ်မြေပြင်မှာ မြန်မာပြည်ဟာ သူငယ်တန်းတောင်မအောင်နိုင်သေးဘူးလို့ သတ်မှတ်ရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းမှာထုတ်ဝေနေတဲ့ အပတ်စဉ်ဂျာနယ်တွေ၊ ပုဂ္ဂလိကနေ့စဉ်သတင်းစာတွေမဆိုထားနဲ့ အစိုးရက ထုတ်ဝေနေဆဲဖြစ်တဲ့ ကြေးမုံ၊ မြန်မာ့အလင်း၊ News Light of Myanmar သတင်းစာအားလုံးဟာ အများဆုံး စောင်ရေနှစ်သိန်းထက်မပိုပါဘူး။ ၂၀၁၅မတိုင်ခင်က ကြေးမုံဟာ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းအထိပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အခုအစိုးရခေတ်မှာ ကြေးမုံ၊ မြန်မာ့အလင်း လူဖတ်ပိုများလာတယ်ဆိုပေမယ့် စောင်ရေတစ်သိန်းခွဲ နှစ်သိန်းထက်ပိုမရှိနိုင်ဘူးဆိုတာ သေချာပါတယ်။ မြန်မာပြည်လူဦးရေ(၅၃)သန်းနဲ့တွက်ရင် သိန်း(၅၃၀း၂) ပဲရှိပါတယ်။ တကယ်တမ်း သေချာစစ်ဆေးစေချင်ရင် ကြေးမုံ၊ မြန်မာ့အလင်းစတဲ့ အစိုးရထုတ်သတင်းစာတွေကို လူထုဖတ်နေရခြင်းရဲ့အဓိကအကြောင်းရင်းက သာရေး၊ နာရေးနဲ့ တရားတဘောင်ကိစ္စတွေ၊ အိမ်အရောင်းအဝယ် အမှုအခင်းကိစ္စတွေ၊ အစိုးရရဲ့ တင်ဒါလျှောက်ရေးလေလံကိစ္စတွေအတွက်ပဲဆိုတာ လူတိုင်းသိပါတယ်၊ ကြေးမုံနဲ့မြန်မာ့အလင်းမှာ ကြော်ငြာထည့်မှ မိမိကိစ္စရေးထိမိ၊ အမှုအခင်းအတွက် တရားဝင်တယ်လို့ခံယူကျင့်သုံးနေကြလို့ ထင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် နောက်တစ်ချက်က ဘာသတင်းပဲပါလာပါလာ၊ ကြေးမုံနဲ့မြန်မာ့အလင်းမှာပါတယ်ဆိုမှ လူတွေက တရားဝင်တယ်လို့ ယူဆကြတဲ့အချက်လည်း အဓိက ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီလို အစိုးရမီဒီယာတွေက ပြည်တွင်းမှာမင်းမူနေပေမယ့် တကယ်တမ်းအမျိုးသားရေးအကျပ်အတည်း၊ ပြည်ထောင်စုကြီးပြိုကွဲမယ့်အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်တဲ့ ရခိုင်ဖြစ်စဉ်ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါမှာ အစိုးရမီဒီယာတွေလည်း ဘယ်လိုမှမစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ဘဲ ကမ္ဘာကထွေးတဲ့တံတွေးခွက်မှာငုံခံပြီး OIC တံတွေးခွက်ထဲမှာ မျောသွားခဲ့ရတာ အရှင်းဆုံးသက်သေပါ။

ဒါကြောင့် ပြီးတာလည်း ပြီးစေတော့။ ရှေ့လျှောက် ပုဂ္ဂလိကမီဒီယာတွေ၊ ပုဂ္ဂလိကလွတ်လပ်တဲ့သတင်းဌာနတွေ၊ မီဒီယာတွေအားကောင်းလာဖို့ အမြန်ဆုံးလုပ်ဆောင်ရတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိကသတင်းဌာနတွေ၊ ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာတွေ၊ လွတ်လပ်တဲ့မီဒီယာတွေအားကောင်းပြီး နိုင်ငံတကာကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ဆိုတာ ပုဂ္ဂလိကမီဒီယာတွေကို အစိုးရက ရေလောင်းပေါင်းသင်ပြီး အားပေးမှရနိုင်မယ့်အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာမှာ အစိုးရသတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေကို ဘယ်သူကမှ မယုံကြည်မကိုးစားပါဘူး။

ရခိုင်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားပြီး တစ်နှစ်နီးပါးကြာတဲ့အခါ မြန်မာအစိုးရပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ တင်ဆက်သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအပါအဝင် မီဒီယာတွေ သတင်းစာတွေ ဂျာနယ်တွေအားလုံးက အဖြစ်အပျက်အမှန်တွေကို အစွမ်းကုန်ရေးသားထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့ကြပေမယ့် ကျုပ်တို့အားလုံးရဲ့အသံတွေဟာ ကမ္ဘာကိုမရောက်နိုင်ဘဲ လေထဲမှာတင် ပျောက်ပျောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကျုပ်တို့ရဲ့အမှန်တရားနဲ့ရေးသားချက်ထုတ်ပြန်ချက်တွေဟာ မြန်မာပြည်နယ်နိမိတ်ရဲ့အပြင်ကို ဘယ်လိုမှမရောက်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။

အခု မေလ(၂၂)ရက်နေ့ AI ရဲ့ကြေညာချက်ထွက်လာမှ Wall Street Journal၊ အယ်ဂျားဇီးယား စတဲ့သတင်းဌာနတွေက တစ်ပြိုင်နက်ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်မှပဲ ကမ္ဘာကြီးက မြန်မာပြည်မှာ အမှန်ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ARSA ရဲ့လက်ချက်နဲ့ ဟိန္ဒူတွေ ခမောင်းဆိပ်ရွာမှာ အစုလိုက်အပြုံလိုက်အသတ်ခံခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်လက်ခံသွားခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ထိရောက်တဲ့မီဒီယာလက်နက်ရဲ့အစွမ်းထက်မှုကို အကောင်းဆုံးပြလိုက်ခြင်းပါပဲ။ ကျုပ်တို့တွေ ဆေးမျိုးစုံနဲ့ကျွေးပြီးကုသခဲ့ကြပေမယ့် ကျုပ်တို့ ပြည်တွင်းက ဘယ်ဆေးမှရောဂါကို မကုသနိုင်ခဲ့ပါ။

လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ AI ရဲ့ ကြေညာချက်

၂၀၁၇ ဩဂုတ်လ (၂၅)နံနက်(၈)နာရီဝန်းကျင်. . ARSA အဖွဲ့သည် ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောမြို့နယ် မြောက်ဘက်မှာရှိသော ဟိန္ဒူဘာသာကိုးကွယ်သူအများစုနေထိုင်သည့် ခမောင်းဆိပ်ရွာကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။ ARSA များသည် အနက်ရောင်များဝတ်ဆင်ထားကြပြီး ခမောင်းဆိပ်ရွာသား ဟိန္ဒူဘာသာဝင် ယောက်ျား(၅၃)ဦးကို ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။

ဟိန္ဒူအမျိုးသမီးရှစ်ဦးနှင့်ကလေးများကိုမူ အသက်ချမ်းသာပေးခဲ့ပြီး မွတ်စလင်ဘာသာသို့အဓမ္မအတင်းသွတ်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုဟိန္ဒူအမျိုးသမီးရှစ်ဦးသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဘက်ခြမ်းရှိ ပါကူပါဆောင်ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ရက်အနည်းငယ်နေထိုင်ခဲ့ရပြီး ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံဘက်အခြမ်းသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားကြပြီဖြစ်သည်။

အီမိုင်ဘနာဘာလာဆိုသူ အသက်(၂၂)နှစ်အရွယ်အမျိုးသမီးက ခမောင်းဆိပ်ရွာလူသတ်ပွဲကို AI သို့ ယခုလို ပြန်ပြောခဲ့သည်။

လုံ့ရှည်တွေနဲ့ ဓားရှည်ကိုင်ယောက်ျားတွေဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့လက်တွေကိုနောက်ပြန်ကြိုးတုပ်ပြီးဖမ်းဆီးသွားပါတယ်။ နင်တို့နဲ့ရခိုင်တွေဟာ ဘာသာမတူကြဘူး။ နင်တို့ ဒီမှာနေထိုင်မရဘူး၊ သူတို့က ရိုဟင်ဂျာစကားပြောကြပါတယ်။ သူတို့နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာပဲ သူတို့ယောကျ်ားတွေ၊ မောင်တွေ၊ အစ်ကိုတွေကို သတ်ပစ်လိုက်ကြတာကို သူတို့အသံတွေကြားနေရပါတယ်။

အဲဒီတစ်နေ့ထဲမှာပဲ ဟိန္ဒူယောကျ်ား(၄၆)ယောက်ဟာလည်း ရဲဘော်ကျွန်ရွာကနေ ပျောက်ခြင်းမလှပျောက်သွားကြတာ ဒီနေ့အထိ သူတို့သတင်းမသိရတော့ပါဘူး။

၂၀၁၇ စက်တင်ဘာလကုန်ကျမှ ခမောင်းဆိပ်ရွာမှာ အသတ်ခံလိုက်ရတဲ့ ဟိန္ဒူ(၄၅)ယောက်ရဲ့အလောင်းတွေကို ပြန်လည်တွေ့ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရဲဘော်ကျွန်ရွာက ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ဟိန္ဒူ (၄၆)ယောက်ရဲ့အလောင်းတွေကို ဒီနေ့အထိ ရှာမတွေ့နိုင်သေးပါဘူး။

xxx

AI ရဲ့ ၂၀၁၈ခုၤမေလ(၂၂)ရက်နေ့ကျမှ ထုတ်ပြန်ချက်ဟာ တစ်နှစ်နီးပါးနောက်ကျခဲ့တဲ့အတွက် မြန်မာအစိုးရ မြန်မာလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ မြန်မာပြည်

www.free4readers.com

…မရှိတဲ့သေနတ် (သို့မဟုတ်) အစိုးရရဲ့ မီဒီယာ

မိုးဟိန်း (သုရိယနေဝန်း)

…မျက်နှာဖုံးပုံ။

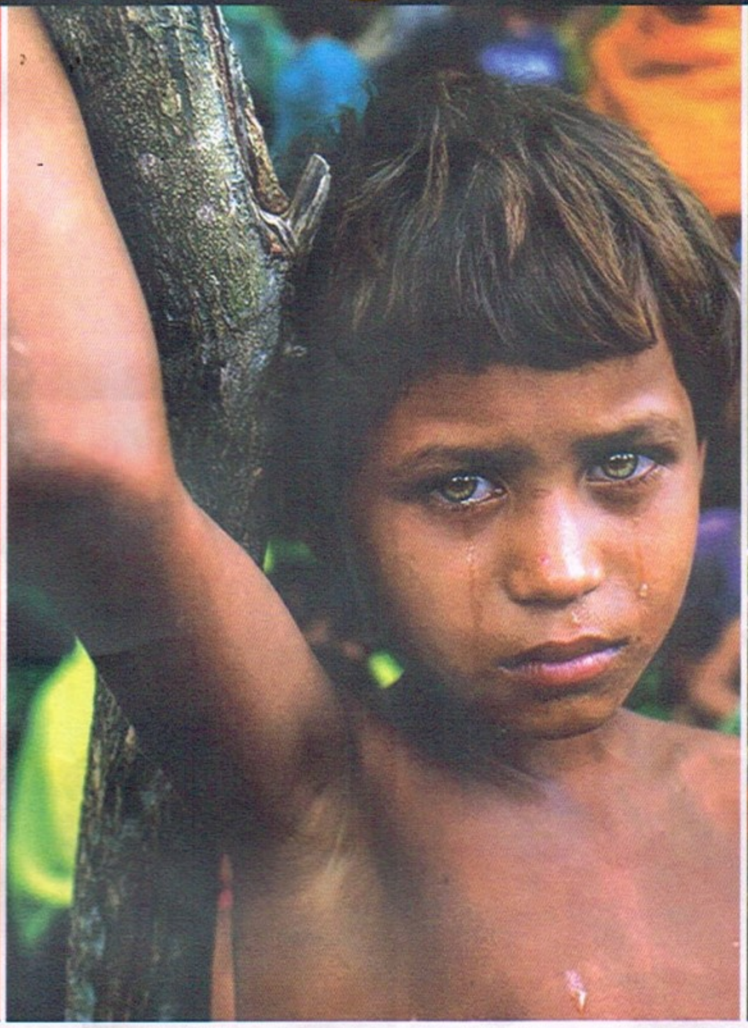

၁၉၈၉ ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့က ပီကင်းမြို့ တိန့်အန်မင်ရင်ပြင်ရှိ ကျောင်းသားဆန္ဒပြပွဲကို ဖြိုခွင်းရန် ရောက်လာသော တင့်ကားရှေ့တွင် မတ်တတ်ရပ်ကာ ဆန္ဒပြနေသော တရုတ်ကျောင်းသားတစ်ဦး။

၂၀၁၅ ခုနှစ် လက်ပံတန်းရှိ ကျောင်းသားသပိတ်စခန်းကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဝင်ရောက်ဖြိုခွင်းနေပုံ။

အပေါ် ကမ္ဘာက တစ်ဖက်သတ်စွပ်စွဲမှုတွေ တောက်လျှောက်ခံခဲ့ရတာဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို AI ရဲ့ကြေညာချက်ကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကလက်မခံဘဲ ငြင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီခမောင်းဆိပ်ရွာလူသတ်ပွဲကို ARSA အဖွဲ့လုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာမဖြစ်နိုင်ကြောင်း အတင်းနားပိတ်ပြီး ငြင်းဆိုလိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟာ (၂၄) ရက်၊ မေလ ၂၀၁၈ခုမှာ ဒက္ကာမြို့မှာပြုလုပ်တဲ့သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ 'AIရဲ့အစီရင်ခံစာဟာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေနဲ့ ထွက်ပြေးလာတဲ့ဘင်္ဂါလီတွေကို မြန်မာပြည်ပြန်ပို့နိုင်ရေးကိစ္စအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်မယုံကြည်ဘူးလို့ ထပ်ကြေညာလိုက်ပါသေးတယ်။'

AI ရဲ့ကြေညာချက်ကို အယ်ဂျားဇီးယား၊ CNN၊ AFP၊ CNA၊ Fox၊ News Channel၊ Sky News၊ The Straits Times၊ The Guardian၊ Daily Mail၊ The Dialy Star၊ The Independent၊ The Wall Street Journal၊ The Washington Post၊ The Times of India၊ Time၊ Bangkok Post စတဲ့ နိုင်ငံတကာသတင်းစာဌာနတွေနဲ့ ဂျာနယ်သတင်းစာတွေကလည်း တစ်ပြိုင်နက်ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်။

xxx

အစိုးရရဲ့မီဒီယာ (သို့မဟုတ်)ကျည်ဆန်မရှိတဲ့သေနတ် (သို့မဟုတ်) သကြီန်အမြောက်

ရခိုင်ဖြစ်စဉ်မှာ မြန်မာပြည်ခံလိုက်ရတာက မြန်မာပြည်က မီဒီယာတွေ အလွန်အားနည်းလို့ မထိရောက်လို့ ကမ္ဘာကို မပေါက်နိုင်တာက နံပါတ်တစ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘင်္ဂါလီဆိုတာ စစ်တကောင်းနယ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုတွေပါ။ သူတို့ထမင်းရှာစားဖို့ ရခိုင်ပြည်ထဲ နှစ်နဲ့ချီပြီး တဖြည်းဖြည်းခိုးဝင်လာခဲ့ကြသူတွေပါ။

၂၀၁၇ မှာ ARSA က ရဲစခန်း(၃၀)နဲ့ စစ်စခန်းတစ်ခု တစ်ပြိုင်နက်တည်းတိုက်တယ်။ တိုက်တာက နိုင်ဖို့တိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ ပွဲဆူအောင် ဓာတ်ဆီလောင်းပေးတာ။ စစ်မြူဖို့တိုက်တာ။ သူတို့ဘင်္ဂါလီတွေ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ထွက်ပြေးကြအောင် ပျားအုံကို တုတ်နဲ့ထိုးပေးလိုက်တာ၊ ပျားအုံကို မီးမြှိုက်ပေးလိုက်တာ။

ARSA ရဲ့လုပ်ကွက်က ထိရောက်သွားတယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ကလည်း သူ့အလုပ်သူလုပ်တာပဲ။ ကိုယ့်မြန်မာပြည်သားတွေရဲ့ အသက်အိုးအိမ်ထိခိုက်လာလို့ ရခိုင်မြောက်မှာ တရားဥပဒေမရှိတော့လို့ ရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့မနိုင်တော့လို့၊ သမ္မတထံက ခွင့်ပြုမိန့်တောင်းခံပြီးမှ စစ်တပ်က ရခိုင်မြောက်ပိုင်းထဲ နယ်မြေစိုးမိုးရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် သူဝင်ခဲ့တာ။ စစ်တပ်က သူ့အလုပ်သူလုပ်တဲ့အခါ ARSA ထောင်ထားတဲ့ထောင်ချောက်အတိုင်း ခိုးဝင်ဘင်္ဂါလီတွေကလည်း သူတို့အလုပ် သူတို့လုပ်ကြတော့တယ်။ အဲဒါက ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဟာ သူတို့ဇာတိ၊ သူတို့အိမ်၊ သူတို့မွေးရပ်မဟုတ်ဘူး။ ခိုးဝင်လာခဲ့တဲ့အတွက် သူတို့ဇာတိပုံညာကို ပြန်ပြေးကြတယ်။ ဥပမာပေးရရင် ထိုင်းနိုင်ငံမှာ တရားမဝင်တွေ တရားဝင်တွေ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ မြန်မာ(၁၀)သန်းလောက်အထိ ရှိတယ်။ ထိုင်းရဲက တရစပ်အဖမ်းအဆီးကြမ်းတာတို့၊ ရပ်ကွက်ထဲဝင်စစ်တာတို့၊ လမ်းပေါက်ပိတ်ပြီး စစ်တာတို့များလာရင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတွေ မဲဆောက်၊ တာချီလိတ်၊ ဘုရားသုံးဆူ၊ ရနောင်းဘက်ကို အစုလိုက်အပြုံလိုက် အိမ်ပြန်ပြေးကြတဲ့အဖြစ်မျိုးပဲ။

စစ်တပ်က သူ့အလုပ်သူလုပ်တဲ့အခါ ခိုးဝင်ဘင်္ဂါလီကလည်း သူ့ရပ်သူ့ရွာကို ပြန်ပြေးကြတယ်။ အခါတိုင်းနဲ့မတူဘဲ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ထွက်ပြေးကြတဲ့ အကြောင်းရင်းက ရပ်ရွာတွေမစွန့်ခွာရင် ARSA ကမီးရှို့တယ်။ သတ်မယ်ဖြတ်မယ် ခြိမ်းခြောက်မှုတွေရှိလို့ အဓိကထွက်ပြေးကြတာက ခါတိုင်းနဲ့မတူဘဲ ဘာကြောင့် အလုံးအရင်းနဲ့ပြေးရသလဲဆိုတဲ့ နောက်ကွယ်က ARSA က ရဲစခန်း(၃၀)နဲ့ စစ်တပ်စခန်းတစ်ခုကို တိုက်ထားတဲ့အတွက် စစ်တပ်က သေချာပေါက်နယ်မြေကို အသေးစိတ်ရှင်းတော့မယ်ဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုနဲ့ ARSA ရဲ့ ထွက်ပြေးဖို့ခြောက်လှန့်တာ နှစ်ခု ပေါင်းစုံသွားတယ်။

ပြေးကြတဲ့လူအုပ်ကြီးနဲ့ မိုးတွင်းရေတွေလျှံနေတဲ့ လယ်ကွင်းတွေ ချောင်းမြောင်းတွေကို ခက်ခက်ခဲခဲကူးနေကြတဲ့ဓာတ်ပုံတွေကို တစ်ဖက်က စီမံချက်ရှိရှိ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ စောင့်ပြီး ဓာတ်ပုံကောင်းတွေရအောင် ရိုက်ပြီး ကမ္ဘာကိုတင်လိုက်တယ်။ လူအုပ်ကြီး ရေလျှံနေတဲ့ လယ်ကွင်းတွေထဲ ကူးဖြတ်နေတဲ့ပုံကို ဒရုန်းနဲ့ သေသေချာချာရိုက်ပြီး ကမ္ဘာကို တင်လိုက်တယ်။ အဲဒီပုံတွေ ပေါက်သွားတယ်။ ဒါနဲ့ ဘင်္ဂါလီဇာတ်လမ်းက ၂၁ ရာစုမှာ ဇာတ်အနာဆုံးလုပ်ဇာတ်ကြီးအဖြစ် မြင်တော့တယ်။

xxx

၁၉၆၀-၇၅ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲထဲမှာ တောင်ဗီယက်နမ်က (၉)နှစ်သမီးလေး Kim Puch အဝတ်အစားမပါဘဲ စစ်ပွဲထဲပြေးထွက်လာပုံကို အမေရိကန်သတင်းထောက်က ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်ပြီး တင်လိုက်တာ ကမ္ဘာမှာ ပေါက်သွားတယ်။ ဒီဓာတ်ပုံဟာ အမေရိကန်ပြည်တွင်းမှာ မဆီမဆိုင်စစ်ပွဲဆန့်ကျင်ရေးအုပ်စုတွေအတွက် အရေးပါတဲ့ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ဖြစ်သွားတယ်။

တောင်ဆူဒန်ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် လူတွေငတ်ပြတ်နေတဲ့အချိန်မှာ ဆာလောင်ပြီး အစာငတ်လို့သေတော့မယ့် ကလေးတစ်ယောက်ကို သေမယ့်အချိန်စောင့်ပြီးစားမယ့် လင်းတကြီးရဲ့ပုံဟာ ကမ္ဘာကျော်သွားတယ်။ အဲဒီဓာတ်ပုံဆရာနဲ့ အဲဒီဓာတ်ပုံ ဓာတ်ပုံပူလစ်ဇာဆုရသွားတယ်။ နောက်ပိုင်း အဲဒီဓာတ်ပုံဆရာကို လူတွေက ဝိုင်းမေးကြတယ်။ အဲဒီကလေးငယ်လေးကို ကယ်နိုင်ခဲ့လားဆိုတော့ မကယ်နိုင်ခဲ့တဲ့ဓာတ်ပုံဆရာဟာ သူ့ကိုယ်သူသတ်သေသွားတယ်။

၁၉၈၉ခုနှစ် ပီကင်းမြို့ တိန့်အန်မင်ရင်ပြင်မှာ ကျောင်းသားဆန္ဒပြပွဲကို တရုတ်စစ်တပ်က သံချပ်ကာကားတွေနဲ့ ဝင်တိုက်ပြီးရှင်းတဲ့အခါ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး တင့်ကားရှေ့မှာမတ်တတ်ရပ်ပြီး လမ်းပိတ်ထားတဲ့ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကြောင့် တရုတ်အစိုးရ ကမ္ဘာမှာ အကြီးအကျယ်သိက္ခာကျခဲ့ရပြီး ကမ္ဘာကျော်သွားတယ်။ ကမ္ဘာကို ကိုင်လှုပ်လိုက်တဲ့ ဓာတ်ပုံတွေပဲ။

ရခိုင်ပြည်မှာလည်း ဘင်္ဂါလီတွေထွက်ပြေးနေတဲ့ဓာတ်ပုံတွေကြောင့် ရခိုင်အရေးမှာ မြန်မာအစိုးရ၊ စစ်တပ်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ပုံရိပ်ပါ အလွန်ထိခိုက်တဲ့အထိ ကမ္ဘာက အထင်လွဲသွားကြတယ်။

ဒါတွေအားလုံးဟာ မီဒီယာလက်နက်ကို OIC က ကောင်းကောင်းအသုံးပြုသွားတာပဲ ဖြစ်တယ်။ အနောက်အုပ်စုနဲ့ OIC က မီဒီယာလက်နက်နဲ့ အနိုင်တိုက်သွားခြင်းပါ။

မြန်မာအစိုးရအနေနဲ့ မီဒီယာလက်နက်ကို မသုံးတတ်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ မြန်မာအစိုးရလက်ထဲက မီဒီယာဟာ ကျည်ဆန်မရှိတဲ့သေနတ်ကြီးနဲ့ တရမ်းရမ်းလုပ်သလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အစိုးရလက်ထဲက မီဒီယာကို ကမ္ဘာက အယုံအကြည်မရှိပါဘူး။ အစိုးရဆိုတာ သတင်းတွေပဲ ထုတ်ပြန်ရမှာဖြစ်ပြီး အဲဒီသတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေကို လွတ်လပ်တဲ့ပုဂ္ဂလိကမီဒီယာတွေကိုပေးပို့ဖို့ ထုတ်ပြန်ပေးဖို့ပဲ လုပ်ရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရက သူ့အလုပ်သူလုပ်ရင် ပုဂ္ဂလိက်လွတ်လပ်တဲ့မီဒီယာတွေကလည်း သူတို့အလုပ် သူတို့လုပ်တတ်လာပြီး သူ့ကွင်းကိုယ့်ကွင်း၊ သူ့နေရာ ကိုယ့်နေရာမှာ သွားလာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

လွတ်လပ်တဲ့ ပုဂ္ဂလိကမီဒီယာတွေကစားရမယ့်ကွင်းမှာ အစိုးရက ကျည်ဆန်မပါတဲ့သေနတ်ကြီးနဲ့ နေရာယူထားတဲ့အတွက် လမ်းပိတ်ဆို့ထားသလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီရခိုင်ဖြစ်စဉ်ဟာ အစိုးရရဲ့မီဒီယာတွေ လုံးဝအလုပ်မဖြစ်ဘူးဆိုတာ အကောင်းဆုံးသက်သေပါပဲ။

အစိုးရရဲ့မီဒီယာတွေ အမြန်ဆုံးရပ်ဆိုင်းသင့်ပါပြီ။ အစိုးရက ပုဂ္ဂလိကလွတ်လပ်တဲ့ပြည်တွင်းပြည်ပမီဒီယာတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ရေလောင်းပေါင်းသင်ပေးရပါမယ်။ အခုအချိန်မှာ အစိုးရက အစိုးရအလုပ်မလုပ်ဘဲ လွတ်လပ်တဲ့မီဒီယာတွေမှာအလုပ်ဝင်လုပ်နေဦးမယ်ဆိုရင် နောက်တစ်ပွဲမှာ ဒီထက်ပိုပြီးကြီးမားတဲ့ သင်ခန်းစာထပ်ကြုံတွေ့နိုင်ပါကြောင်း မေတ္တာရပ်ခံရေးသားအပ်ပါတယ်။

အစိုးရအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့သတင်းတွေအပေါ် သဘောထားရပ်တည်ချက်တွေ ကြေညာချက်တွေကို အချိန်မီလွတ်လပ်တဲ့မီဒီယာတွေသိအောင် မှန်မှန်ထုတ်ပြန်ပေးပါ။ နေပြည်တော်မှာတင်မဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့ပြည်သူလူထုရဲ့ အဓိကမြို့တော်ဖြစ်နေတဲ့ ရန်ကုန်မှာလည်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါဆို အစိုးရရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ကို လွတ်လပ်တဲ့မီဒီယာတွေက ထင်မြင်ချက်တွေနဲ့ ရေးသားဖြန့်ချီကြမယ်ဆိုရင် မီဒီယာလောကဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ခွင့်လည်း ရလာပါလိမ့်မယ်။ အစိုးရလည်း ဂုဏ်သိက္ခာပိုမိုမြင့်မားလာနိုင်ကြောင်းနဲ့ အမျိုးသားရေးအန္တရာယ် အစိုးရနဲ့မီဒီယာပူးပေါင်းဖြေရှင်းကြပါစို့။

မိုးဟိန်း(သုရိယနေဝန်း)

www.free4readers.com

မြန်မာပြည်ကို
ဓာတ်ပုံနဲ့ တိုက်သွားတဲ့စစ်ပွဲ

AI Amnesty International နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့၏ အာဆာအကြမ်းဖက်သမားများ၏ခါမောင်းဆိပ်ရွာ လူသတ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

Myanmar: New evidence reveals Rohingya armed group massacred scores in Rakhine State

22 May 2018, 17:31 UTC

A Rohingya armed group brandishing guns and swords is responsible for at least one, and potentially a second, massacre of up to 99 Hindu women, men, and children as well as additional unlawful killings and abductions of Hindu villagers in August 2017, Amnesty International revealed today after carrying out a detailed investigation inside Myanmar's Rakhine State.

Based on dozens of interviews conducted there and across the border in Bangladesh, as well as photographic evidence analyzed by forensic pathologists, the organization revealed how Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA) fighters sowed fear among Hindus and other ethnic communities with these brutal attacks.

"Our latest investigation on the ground sheds much-needed light on the largely under-reported human rights abuses by ARSA during northern Rakhine State's unspeakably dark recent history," said Tirana Hassan, Crisis Response Director at Amnesty International.

Our latest investigation on the ground sheds much-needed light on the largely under-reported human rights abuses by ARSA during northern Rakhine State's unspeakably dark recent history. "saidTirana Hassan, Crisis Response Director at Amnesty International.

"It's hard to ignore the sheer brutality of ARSA's actions, which have left an indelible impression on the survivors we've spoken to. Accountability for these atrocities is every bit as crucial as it is for the crimes against humanity carried out by Myanmar's security forces in northern Rakhine State."

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သံဃံ

www.free4readers.com

သူရိယနေဝန်း

စနေနေ့တိုင်းထုတ်ဝေသည်

THE SUN RAYS

Vol.1 No.200 WEEKLY NEWS JOURNAL 2nd June 2018

ဓာတ်ပုံနဲ့တိုက်တဲ့ စစ်ပွဲ

မိုးဟိန်း (သူရိယနေဝန်း)

ဓာတ်ပုံဆရာ Kevin Carter ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် ရိုက်ကူးခဲ့သော The Vulture and The Little Girl အမည် ဓာတ်ပုံ၊
ဤဓာတ်ပုံသည် ၁၉၉၄ခုနှစ် ပူလစ်ဇာဆုရရှိခဲ့ပြီး နောက်တစ်နှစ်တွင် ဓာတ်ပုံဆရာ Kevin Carter သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေသွားခဲ့သည်၊

သေအံ့မူးမူး ကလေးငယ်နှင့် စားရန် စောင့်နေသော လင်းတ၊

ကျည်ဆန်မရှိတဲ့သေနတ်

(သို့မဟုတ်)

အစိုးရရဲ့ မီဒီယာ